

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 17 juni 2004*§ 7 Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2005 - 2007 (utl. 2004:90)*

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande, kära fullmäktigeledamöter! Jag tycker att det är väldigt glädjande och positivt att äntligen få diskutera lite långsiktiga frågor i stället för om det skiljer mellan blocken 2 miljoner kronor när det gäller cykelbanesatsning, näringslivssatsning eller marknadsföring. Jag tror att det är bra för fullmäktige och bra för oss alla att vi en gång per år resonerar och debatterar kring helhet, långsiktighet och kanske framför allt alla de stora utmaningar som vår stad och vår region står inför.

Vi kommer ju att ha vår budgetdebatt i höst, så då får vi ägna oss åt enskildheterna. Syftet med det strategiska ärendet är att också se utmaningarna, inte bara konstatera problemen utan framför allt resonera konstruktivt om lösningar.

Det ekonomiska läget i Stockholm, tillsammans med Kommun-Sverige, är ganska besvärligt. Det som är viktigt att se är att vi har ett stabilt bokslut för 2003 bakom oss. Jag är alldeles övertygad om att vi fortsatt kommer att klara att prioritera också i den lågkonjunktur som vi nu sakta men säkert är på väg ur. Det är också viktigt att redan nu i juni vara tydlig inför nästa år för våra nämnder och styrelser och se till att vi har kontroll och styrning över verksamhet och budget.

Från majoritetens sida ligger målen fast. Vi tänker inte marginalbudgetera. Vi vill fortsätta att utveckla politiken enligt våra mål. På det här sättet, med de strategiska frågorna, vill vi självklart också kommunicera detta med alla medarbetare i Stockholms stad. Det är naturligtvis en politisk konsekvens av det strategiska ärendet. Vi fullföljer satsningarna på barn och unga. Vi utvecklar visionen för stadens utveckling när det gäller Stockholmsandan – jag återkommer till detta i nästa inlägg. Vi fullföljer också och intensifierar arbetet med bostadsförsörjning och infrastruktursatsningarna. Det femte målet för oss handlar om god ekonomisk hushållning, och det är naturligtvis oerhört viktigt att se till att stadens samlade utgifter prioriteras inom de givna ramarna.

Vi har lagt ett antal viktiga uppdrag i det strategiska ärendet, därför att vi ser att vi har frågeställningar som vi ännu inte riktigt har svar på.

Vi ser att vi skulle behöva göra en översyn av verksamheter med särskilt omfattande kostnadsökningar, och den översynen måste med sina konsekvenser arbetas in i budgeten för 2005. Vi vill också dra ett antal slutsatser från utredningarna och översynen av socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden och inarbeta dem i budgeten för 2005. På samma sätt vill vi göra en översyn av de verksamheter inom koncernen som vi ser har höga kostnadsnivåer. Både våra bolag och våra förvaltningar utgör ju en gemensam helhet, och självklart ska vi också göra en översyn av investeringsplanen – allt för att fullfölja målen om att utveckla verksamheterna, prioritera barn och unga, prioritera

bostadsförsörjningen och lösa de viktiga infrastrukturfrågorna i Stockholm. Min replik kommer jag att använda till att också resonera kring näringslivets och företagadets förutsättningar i Stockholm.

Ordförande! Med de här orden skulle jag vilja yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 2

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande, fullmäktige! Stockholm borde vara Sveriges ekonomiska motor. När vi moderater styrde staden hade vi hög tillväxt, vi hade innovativa företag, vi hade ett nyföretagande som var betydligt högre än övriga landet. Men nu har Socialdemokraterna tillsammans med Vänstern och Miljöpartiet på två år lyckats byta vinst mot underskott och hög tillväxt mot en till stor del hemmagjord lågkonjunktur.

Jag skulle kunna rabbla många siffror men ska bara nämna några. Socialbidragsberoendet har ökat med nästan 15 procent, arbetslösheten med 25 procent, på bara ett år. 2 800 konkurser förra året. Det går väldigt dåligt för Stockholm!

Men det går att vända skutan rätt igen. Vilken politik som drivs och vilket ledarskap som utövas spelar faktiskt roll för Stockholm. Det är därför vi moderater åter vill leda staden, för vi har politiken och ledarskapet för att få tillbaka både företagen och framtidstron, men också valfriheten och självbestämmandet.

Genom ledarskap och förändrad politik får vi kraft att satsa på det som är viktigt för stockholmarna.

Vi vill satsa på kunskap och utbildning, både för att det är bra för medborgarna och deras möjligheter att växa, men också för att kunskap är grunden i ett samhälle som är modernt. Vi vill ge stockholmarna möjlighet att välja barnomsorg, skola, äldreomsorg. Vi vill att människor ska få behålla en större del av de pengar de tjänar ihop för att få en ökad frihet och ett ökat ansvar.

Vi vill se en stad som välkomnar företagande, som förenklar regler i stället för att försvåra dem. Därför anser vi att stadens organisation både ska moderniseras och effektiviseras. Onödig byråkrati måste bort!

Indelningen i stadsdelsnämnder ger till exempel för mycket resurser till politiker och byråkrater, i stället för till de människor och till de verksamheter som finns. Rapport efter rapport styrker att uppdelningen av staden gör att människor behandlas olika beroende på i vilken stadsdel de bor. Därför anser vi moderater att stadsdelsnämnderna ska avskaffas.

Vi vill att regler och avgifter ska anpassas så att det blir lätt att arbeta med staden. Verksamheter ska konkurrensutsättas. Den verksamhet som inte är kommunal kärnverksamhet ska avvecklas eller säljas. Det måste återigen vara positivt att vara företagare i Stockholm.

Vi måste få i gång bostadsbyggandet. Trots vilda löften om 20 000 nya lägenheter klarar Socialdemokraterna inte av att leverera en politik som gör det möjligt att bygga. De utlovade 20 000 lägenheterna har hitintills blivit 1 700 – då är det 18 300 kvar för att nå upp till löftet! Det krävs en högre ambition, inte bara i löfterna utan faktiskt i genomförandet. Det behövs enklare regler, lägre skatter – det krävs att Socialdemokraterna agerar såväl direkt i staden som i kontakter med regeringen för att göra det möjligt att *bygga* bostäder, inte bara lova dem.

Stockholmarnas resurser ska däremot inte användas för att bygga politiska projekt som uppenbart strider mot stockholmarnas vilja. Staden ska inte genomdriva projekt som ytterligare försämrar näringsklimatet i staden. Stadens politiska ledning ska absolut inte bryta lagar för att forcera politiska beslut. Stockholmarna ska slippa biltullarna.

För att leda en stad krävs både raka besked och att lagar och regler följs. Det är ledarskap.

Kanske är det i biltullsfrågan som Socialdemokraternas brist på ledarskap syns tydligast. Först har Billström ljugit väljarna i ansiktet. Sedan har reglerna för beslut i staden satts på undantag, remisstider har forcerats, delegationsrätter har utökats och beslut har hastats fram – allt för att tvinga på stockholmarna någonting som de inte vill ha.

Det senaste beskedet från Kammarrätten är att vänstermajoriteten till och med brutit mot lagen. Det var, precis som vi moderater sade, olagligt att fatta beslut om att i förtid börja upphandlingen av biltullarna. Domen från Kammarrätten är naturligtvis en seger för oss moderater, men framför allt en seger för alla stockholmare.

Att ljuga och bryta mot spelreglerna är naturligtvis en fullständig avsaknad av ledarskap. Det var bland annat denna brist på ledarskap som väljarna straffade i söndagens val till Europaparlamentet. Då nådde Socialdemokraterna sitt sämsta valresultat sedan första världskriget. I staden var det bara 19 procent som stödde Socialdemokraterna. Det är ett bevis för vad stockholmarna tycker om den politik som förs i staden.

Vi moderater är redo att ta ansvaret för Stockholm. Vi har en strategisk inriktning för ett bättre Stockholm, ett Stockholm som klarar av att svara mot framtidens krav på både effektivitet och kvalitet. Till skillnad från Socialdemokraterna har vi faktiskt en strategi för Stockholm de närmsta åren.

Anförande nr 3

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande, fullmäktige! ”Bristen på entusiasm från den rödgröna sidan var påfallande.” Så beskriver en av morgontidningarna stämningen i riksdagen i går, när den rödgröna majoriteten voterade igenom lagen om biltullar. Visst är det märkligt. Den rödgröna majoriteten fick igenom sitt förslag, det blev en lag om biltullar, precis som ni hade föreslagit – men ingen verkade glad. Ni får precis som ni vill, men ni är ändå inte glada. Normalt brukar det vara oppositionens roll att vara dysterkvistar, men den här

mandatperioden i Stockholm är det tvärtom. Jag möter inga socialdemokrater som sträcker på ryggen och är stolta över styret i Stockholm – tvärtom skäms man och ber halvt om ursäkt!

Det moraliska priset för att svika tunga vallöften är högt, och det ska vara högt i en demokrati.

I söndags röstade även värmdöborna i en folkomröstning om biltullar. Värmdö styrs av Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Billströms partikollega på Värmdö Lars **Bryntesson** har den märkliga inställningen att folkomröstningar bör man ha innan man genomför en reform, inte efteråt. Konstig kille!

Resultatet är glasklart på Värmdö: 82 procent röstade nej till biltullar, i en folkomröstning som Socialdemokraterna och Miljöpartiet har utlyst.

Ni socialdemokrater håller på att gräva er egen politiska grav i Stockholm på den här frågan. Med öppna ögon marscherar ni mot avgrunden, och för en betraktare vid sidan av är det obegripligt med vilken kraft och energi ni driver er själva mot stupets brant.

På den borgerliga sidan kan vi stå ut med att ni strular till det för er själva, men vi står inte ut med det arroganta översitteri ni visar mot hundratusentals medborgare i Stockholmsregionen som i folkomröstningar säger nej till era idéer – folkomröstningar som ni ibland själva är med och utlyser.

Jag vill i dag vädja till Annika Billström: Stoppa biltullarna!

Ordförande! Det här är det första sammanträdet med den nya budgetordningen. Det finns inga ekonomiska belopp och inga siffror i dagens budget. Inga nämnder får reda på hur mycket pengar de ska få använda nästa år. Fördelen med den nya ordningen, sade Billström, skulle bli dokumentets långsiktiga och visionära karaktär. Det kallas till och med Strategi för utveckling. Men jag måste erkänna: Jag hittar ingen strategi. Jag hittar varken visioner eller långsiktighet. Sida upp och sida ned är dokumentet snömos! Journalisterna som skulle gå på er presskonferens där ni presenterade det hittade inga nyheter att skriva om.

Ordförande! Av de 81 regioner som tidningen Affärsvärlden redovisar i Sverige hamnar nu Stockholm på 78:e plats när det gäller tillväxt. Det är bara Sorsele, Härjedalen och Storuman som hamnar lägre än Stockholm. Den enskilt viktigaste insikten som måste gå upp i detta Stadshus är denna: Stockholm är på väg att bli en *big loser*.

Billström bjöd in näringslivsledare till Blå hallen för några veckor sedan. Det var ett förtjänstfullt initiativ. Det är en bra idé att prata med näringslivet – men då måste man ju lyssna på vad de säger också. Näringslivet säger: Behåll Bromma flygplats! Billström är på väg att lägga ned Bromma flygplats. Näringslivet säger: Bygg ringleden! Billström bara skjuter på det. Näringslivet säger nej till biltullar. Billström inför biltullar. Näringslivet säger: Sänk skatterna. Billström höjer skatterna.

Det är ju ingen idé att bjuda in näringslivet till möten om man vägrar lyssna på vad de säger. Annika Billström, det är dags att dra ut öronpropparna och lyssna på näringslivet!

Den budget som majoriteten i dag lägger fram är sällsynt urvattnad. Det är en trött budget, från en trött majoritet. Mot den står alternativ på den borgerliga sidan. Vi vill ha utveckling, inte stillastående. Vi vill ha aktivitet, inte passivitet. Vi vill ha dynamik, inte stelhet. Vi vill ha fler arbetsgivare, inte fler arbetslösa.

Det liberala budgetförslaget kallas En ny start för Stockholm. Det är precis en sådan vitamininjektion som den här staden och den här regionen behöver.

Herr ordförande! Jag vill avslutningsvis dels yrka bifall till vårt förslag, dels också avsluta med en uppmaning till alla socialdemokratiska ledamöter: Försök att se lite glada ut – det är ni som styr stan!

Anförande nr 4

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Borgarrådet Björklund, man kanske ska lyssna på medborgarna också, inte bara på näringslivet.

Ordförande, fullmäktige! I valet 2002 fick vi i Vänsterpartiet ett uppdrag av våra väljare, och det var att skapa ett solidariskt och rättvist Stockholm. Det uppdraget har vi tagit på stort allvar.

Att i en lågkonjunktur bygga upp det som revs ned under de fyra förlorade borgerliga åren är en tuff uppgift.

Det här strategidokumentet är inte ett vänsterpartidokument, det erkänner jag, men vi tycker i Vänsterpartiet att det ger goda förutsättningar att föra en radikal vänsterpolitik.

Ordförande, fullmäktige! Jag blir förskräckt när jag läser de borgerliga förslagen, speciellt från Moderaterna. I sitt dokument kräver Moderaterna till exempel att man ska ge mindre bidrag till dem som inte arbetar. Det är att klämma åt de fattigaste! Och ni folkpartister vill skrota demokratin i skolan. Elever och föräldrar omyndigförklarar ni, det är rektorerna som är envåldshärskare i era skolor.

I de borgerligas dokument pratas det väldigt mycket om tillväxt. Javisst, vi håller med om att det ska vara politiska beslut som underlättar för tillväxt – men tillväxten ska fördelas rättvist.

Herr ordförande, fullmäktige! Det tar tid att bygga upp en nedmonterad välfärd, men vi är på god väg att återställa den. Vi ökar anslagen inom det sociala området, vi tar fram boende för hemlösa, vi utbildar personal inom äldreomsorg och inom socialtjänst.

Jag tycker det är märkligt att ni moderater så benhårt håller fast vid er skattesänkarpolitik. Det finns ingen saklig grund för den – och det finns knappt

någon opinion heller, förutom Svenskt Näringslivs och Skattebetalarnas förenings slentrianmässiga gnällande. Trots vår skattehöjning på 50 öre finns det bara en enda av Sveriges 290 kommuner som har lägre skatt, och det är det moderatstyrda Solna. Stockholm är en lågskattekommun, så det är inte av sakliga skäl ni driver skattesänkningar utan av ideologiska.

Ordförande, fullmäktige! Jag är stolt över att ha medverkat till en skattehöjning. Genom vår skattehöjning gav vi mer pengar till det gemensamma. Vi kunde rädda välfärden. Vi kunde satsa en dryg miljard på barn, unga och gamla i stadsdelsnämnderna. Tack vare skattehöjningen kunde vi satsa 500 miljoner extra på det sociala området och 100 miljoner på att bygga bostäder, och vi har gett dem som är beroende av socialbidrag gratis SL-kort – för att bara ta några konkreta exempel.

Nu, ordförande, fullmäktige, ska vi ta striden om tiden. Under de fyra förlorade borgerliga åren stoppades alla arbetstidsprojekt i den här staden. Det var ett nederlag för oss i Vänsterpartiet, som drev de här frågorna, men det var ett ännu större nederlag för alla kvinnor i de tunga vårdjobben som inte fick det lättare arbete som de behöver. Det projekt som vi nu har inom äldreomsorgen i Skärholmen och Hägersten ska vi utvidga. Vi vill utvidga det till hela staden.

Sist kan jag inte låta bli att bli väldigt upprörd över Moderaternas och Folkpartiets krav på att lägga ned stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna har inga heltidsanställda politiker, det är en liten byråkrati – de är effektiva. Det är ute i stadsdelarna vi träffar folk. Det är stor skillnad att stå till svars för sina väljare i Konsum eller på torget, mot att sitta här i Stadshuskorridorerna! Vi vill stärka den lokala demokratin. Vi vill öka människors inflytande. Vi vill inte avdemokratisera och centralstyra, som ni vill.

Ordförande, fullmäktige! Halva mandattiden har nu snart gått för vår majoritet. Vi har räddat, vi har återställt, vi har byggt upp vad som har rivits ned under de fyra förlorade borgerliga åren. Vi har ökat resurserna, och vi planerar långsiktigt. Vi har sått och planterat, och nu är det dags att skörda.

Ordförande, fullmäktige! Jag tror att när den här mandatperioden är över har vi uppnått det som vi i Vänsterpartiet gick till val på, nämligen ett rättvist och solidariskt Stockholm.

Anförande nr 5

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande, fullmäktige och ärade åhörare! Till 2005 års viktigaste vinster hör förstås försöket med de så kallade miljöavgifterna. Det är ingen tvekan om att det här systemsiftet för att motverka stadens allt mer problematiska situation på trafikområdet tillför staden något nytt.

Underrubriken som majoriteten har satt på den strategiska planen är En politik för fortsatt rättvisa, utveckling och ekologisk hållbarhet. Man kan relatera miljöavgifterna till alla dessa tre begrepp. Rättvisa, därför att de ekonomiskt svaga grupperna, som inte har råd med bil, med hjälp av miljöavgifterna kommer att få en förbättrad kollektivtrafik, en omfördelning av resurser från resursstarka bilister till resurssvaga

kollektivtrafikresenärer. Utveckling, därför att staden tack vare miljöavgifterna kommer att ligga i framkanten vad gäller teknikutvecklingen i samband med att viktiga miljörelaterade insatser genomförts för att minska koldioxidutsläppen och inte minst en stimulans för miljöbilar, som i miljöavgiftssystemet stimuleras genom avgiftsbefrielse. Miljöavgifterna är också ekologiskt hållbara för att minska miljöskulden till våra kommande generationer, för att slippa bygga på en jätteskuld som vi gett kommande generationer genom egennyttigt utnyttjande av Stockholms miljö och resurser.

I den ständigt upprepade debatten om trängselavgifter och miljöavgifter finner jag att oppositionen fastnat i ett gammaldags tänkande. Jag vill påminna om vad som en gång ledde till dinosauriernas undergång, dessa urdjur som inte var anpassade för en kraftig klimatsvängning. Min fråga till oppositionen blir: Varför beter ni er som dinosaurierna, varför anpassar ni er inte till verkligheten och inser att vi alla måste ta ansvar för den miljö och den framtid som är vår gemensamma? Jag tänker inte bara på bilisterna som kommer att slippa sitta i den gigantiska trafikinfarkten, utan faktiskt något så pompöst som vår egen långsiktiga överlevnad.

Jag vill också något uppehålla mig vid frågan om grön tillväxt. Många av våra motdebattörer vill gärna beskriva vår gröna politik som tillväxtfientlig. Men att ta ett steg till, att titta på vilken tillväxt som långsiktigt är bra för Stockholmsregionen, kan enligt min mening bara bidra till att skapa en högkonjunktur som varar och som inte liksom förra majoritetens tillväxtsträvanden i kortsiktighet leder till att tillväxten och högkonjunkturen blir så kortvarig.

Vad är det då som kan bidra till en hållbar tillväxt? Jo, förutom miljöavgifter ett aktivt miljöarbete, där vi nu tar nästa steg för implementering av miljöprogrammet och dess sex miljömål i stadens ledningssystem. Det är avbetalning av stadens miljöskuld i form av mark- och vattensanering från miljömiljarden. Det är en kommande differentierad renhållningstaxa för att se sopor som en resurs och skapa en förbättrad källsortering. Det är genom avsättningar för att stimulera användning av förnyelsebar energi såsom till exempel solenergi. Det är genom att vara förebild för andra storstäder i miljöarbetet; på så sätt drar vi till oss företag inom miljösektorn. Det är genom att skydda våra gröna kilar genom exempelvis naturreservatsbildningar, som utgör ett viktigt komplement i konkurrensen med andra europeiska storstäder som inte lyckats ge sina städers innevånare en tillnärmelsevis så fin och harmonisk miljö. Slutligen är det genom delaktighetsfrågor som tillbaka exempel Agenda 21 eller att verka mot diskriminering. Inget är så framtidsnegativt som en stad där människors inneboende resurser inte tas till vara. Det skapar ingen hållbar tillväxt.

Så, avslutningsvis: Under dinosauriernas sista period på jorden, kritaperioden, utvecklades små, från början nästan osynliga djurarter – däggdjuren. De verkade till en början i det tysta i dinosauriernas skugga. Men så en dag var det bara de som kunde anpassa sig till det nya klimatet.

Varför inte lyssna på våra förslag till en grön strategi? Tänk vad roligt det skulle vara om även dinosaurierna haft en plats i vår ekologiska mångfald! Ta chansen! Rösta för en politik för fortsatt rättvisa, utveckling och ekologisk hållbarhet!

Med det, herr ordförande, ber jag att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 6

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Mälardrottningen ska ta sig ton, säger majoriteten med Annika Billström i spetsen. Det låter sig sägas. Men att be någon som redan ligger att ta sig ton är svårare. Majoriteten borde inrikta sig på att få Mälardrottningen på fötter och se till att hon får löparskorna på sig, så att hon kan börja springa. Stockholm ska vara en attraktiv stad för både småföretagare och stora företag. Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare, som både attraherar nya arbetssökande men också lockar personal att stanna kvar.

Majoritetens första tid vid makten innebär två förlorade år för Stockholm. Socialdemokraterna gick till val på att utmåla den förra majoritetens politik som orättvis och att klyftorna och utanförskapet ökade.

Med 99 löften som ett kontrakt mellan Socialdemokraterna och väljarna skulle det bli annorlunda. Det vi nu ser är att det ena fagra vallöftet efter det andra läggs på hyllan, skjuts på framtiden eller bara tystas ned. Det är ingen svår uppgift för väljarna att bocka av och jämföra vallöften med svek. Det grövsta övertrampet och missbruket av väljarnas förtroende är förstås beslutet om försök med trängselavgifter. Utöver det finns otaliga svek att räkna upp.

Det blir allt tydligare att Socialdemokraterna ser makten i sig själv som ett mål och inte ett medel för att göra livet lättare för människor att leva i vår stad.

När nu snart halva mandatperioden har gått kan man med oro konstatera att majoriteten inte bara har svikit vallöften utan även gjort det svårare för människor att leva genom att höja skatten, tomträtsavgälder, parkeringsavgifter och nu inom kort även införa trängselavgifter. Så håller bördan för låg- och medelinkomsttagarna på att bli alltför tung.

Kristdemokraterna vill föra en politik som gör det lättare för människor att leva, där frihet kombineras med trygghet. Fler människor i arbete, ökad valfrihet och därmed ökad makt hos medborgarna och minskat krångel för småföretagare leder till ekonomisk tillväxt, som kan ge kommunsektorn bättre möjligheter att klara sina uppgifter.

Utan en bättre tillväxt blir det bara nedskärningarna som vi kan fördela, och stadens verksamheter är redan i dag nedtyngda inför de stora besparingar som väntar 2005.

Den politik som nu presenteras för de kommande åren är ofullständig och oklar. Den innehåller inte tydliga direktiv till stadens verksamheter, och inte heller klara politiska visioner.

Revisorerna skriver i sin avvikelserapport att de saknar majoritetens förslag på åtgärder för att undvika underskott vid årets slut. Det om något borde väl ha blivit ett strategiärende!

Stockholms stads möjligheter att hantera de utmaningar vi står inför är obefintliga så länge Vänstermajoriteten är i ledningen. Var finns handlingskraften när det gäller att ta tag i strukturella problem, att skapa förutsättningar för tillväxt och företagande, att få in fler medborgare på arbetsmarknaden, att komma till rätta med socialbidragsberoende och utanförskap, att förverkliga bostadsbyggandet och att satsa på infrastrukturen – och inte minst att agera gentemot regeringen för att förändra utjämnningssystemet?

De ständiga övergreppen på det kommunala självstyret som regeringen iscensätter undergräver stadens möjligheter till egna initiativ. Socialdemokraterna i Stockholm har förlorat matchen mot Socialdemokraterna i regeringen, och majoriteten i staden och landstinget har inte kunnat ändra eller ens mildra de förstämningar som blir verklighet i det nya utjämnningssystemet och som kommer att fortsätta dränera staden på resurser.

Vi välkomnar dock insikten om att ytterligare höjd skatt under mandatperioden inte är en utväg för att klara den ekonomiska situationen. Vänstermajoritetens ryggmärksreaktion, som utlöstes 2003, att höja skatten, kan inte upprepas. Finansborgarrådet betecknar själv skattehöjningarna i staden och landstinget som mycket problematiska för hushållsekonomin. Vi välkomnar också att majoriteten på ett flertal punkter kryper till korset beträffande sin egen politik. Så till exempel får kundvalsmodellen bli kvar för de äldre. Det är ju hur arbetet utförs som är det viktiga, inte vilket företag som utför det. Vi välkomnar också att vallöftet om att slopa betygsintagningen inte heller kommer att genomföras. Även här hamnade majoriteten med skägget i brevlådan och kunde inte skapa ett bättre intagnings-system.

”Välfärd är ingen handelsvara”, proklamerade s på sina valaffischer. Men är det välfärd som Socialdemokraterna erbjuder medborgarna, när ensamheten är stor och självförverkligandet viktigare, när våra äldre inte får den omsorg som de behöver och när stressen grundläggs i alltför stora barngrupper, vilket i sin tur leder till fler barn i behov av särskilt stöd, när föräldrar får allt mindre tid med sina barn och när stora ekonomiska resurser går åt till att reda upp efter klotter och skadegörelse – resurser som skulle kunna användas på ett helt annat sätt?

Anförande nr 7

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tror Jan Björklund allvarligt har missförstått detta ärende. Det är ingen budget, det presenteras inga siffror. Det är ingen marginalbudgetdebatt vi har. När vi möter medierna, så är det inte kortsiktiga snabba utspel och ”nyheter” man alltid måste leverera när man möter journalister. Man kan fördjupa informationen om den strategi man valde efter valet 2002 för att på det sättet formulera och våga se problemen men också våga utmaningarna.

Våra tre utmaningar är glasklara. Vi ska till medborgarna leverera en fungerande samhällsservice med prioritet på barn och unga. Vi ska bygga ett Stockholm för alla, och där är 20 000 lägenheter ett delmål med tanke på att vi 2020 så gärna vill vara

150 000 fler. Och vi vill se till att göra Stockholmsregionen till den mest spännande regionen i Europa.

När jag tittar på Moderaternas förslag till strategiskt ärende utifrån det ekonomiska läge vi befinner oss i, den vardag och verklighet vi alla känner, så ser jag bara avveckling, ingen utveckling. Jag ser bara utförsäljningar, privatiseringar och skattesänkningar – precis det väljarna i Stockholm sade nej till 2002. Att inte vilja tro, att inte våga utveckling, är en utmaning som jag tror att väldigt många av de företagare eller opinionsbildare som var med på Stockholmsmötet skulle bli bestörta över. För det var något de sade, Jan Björklund, om samarbete. De vill inte leverera färdiga krav på oss, de vill ha dialog, de vill ha samtal, de vill ha samverkan. De vill att vi höjer oss över partikäbblet och jobbar med Stockholms bästa för ögonen.

Då ställer jag frågan till oppositionen i dag: Är ni beredda att anta företagarnas och opinionsbildarnas utmaning, att för en gångs skull inte diskutera det som skiljer oss åt – för det känner vi väl, och det ska vi debattera mycket och ofta, men om vi ska ha en dialog med företagarna, är ni då beredda att diskutera det som förenar oss och lämna fram och leverera konkreta, starka och tuffa villkor och lösningar för att gå för att Stockholm ska bli norra Europas mest spännande region? Vi vill det. Vi är beredda. Vi känner oss inte stressade. Men vi kommer att vara långsiktiga och konsekventa.

Bifall till kommunstyrelsen!

Anförande nr 8

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Först anklagar Annika Billström de borgerliga partiernas förslag inför den strategiska inriktningen, och sedan säger hon att vi inte ska prata om politik, vi ska inte prata om våra skillnader.

Annika Billström pratar om att vi ska ha en dialog med företagarna. Men, Annika Billström, vi har haft en dialog med företagarna länge.

Herr ordförande! Ibland är det som inte sägs också ganska talande. Jag tycker i dag att vi hitintills har hört från gruppledarna talar för sig självt, men jag kan inte låta bli att nämna några. Christer Öhgren talar om att miljöavgifterna är ekologiskt hållbara! Är det metallbågarna som inte kommer att gå att skrota eller elda upp, eller vad är det du talar om? Ann-Margarethe Livh pratar om solidarisk politik och satsningar på barn och ungdom och om nya bostäder för hemlösa. Men Ann-Margarethe Livh, ni har inte skapat ett enda boende för hemlösa, utan de som Margareta Olofsson invigde några månader efter valet var faktiskt sådana som jag som socialborgarråd fattade beslut om.

Tvärtom är det faktiskt så att ni har dragit ned en massa verksamheter. Jag skulle kunna stå här i timmar – herr ordförande, jag får väl återkomma i andra debatter och i budgetdebatten i höst, men låt mig bara nämna några av de "satsningar" som er politik har lett till: avveckla verksamheten vid Nälsta servicehus, uppsägning av avtalet om korttidsboendet Utsikten, avveckling av Tanto sjukhem, 16 sjukhemsplatser har lagts ned på Blackebergs sjukhem, ni har avvecklat Enbackens öppna

förskola i Liljeholmen, ni har lagt ned parkleken i Högalidsparken och Draken, ni har avvecklat Sköntorps servicehus i Årsta och Stureby sjukhem, ni har avvecklat Gröndals servicehus, ni har avvecklat medborgarkontoret i Maria-Gamla Stan, ni har lagt ned Hjulsta fritidsgård, ni har lagt ned ett boende för hemlösa i Kista, som Frälsningsarmén driver. . Ja, jag skulle kunna stå så här länge.

Ni pratar om satsningar på barn, ungdomar och hemlösa och om solidaritet. Men det gör ont som stockholmare att se vad ni gör med den politik ni för!

Ni lägger miljarder på ett projekt med biltullar som ingen ville ha, och ni skär ned de verkligt behjärtansvärda verksamheterna för barn, ungdomar och hemlösa, de som har det absolut svårast i Stockholm.

Till det kan man säga att Stockholms ekonomi ändå blöder. Jag läste revisorernas granskningsrapport härom dagen, som kom i början på veckan. Nu visar stadsdelsnämnderna ett underskott på 345 miljoner! Revisorerna ifrågasätter att ni från majoriteten inte ens föreslår några åtgärder för att komma till rätta med detta, utan ni fortsätter med er miljardrullning på olika projekt, som ingen har valt er för att bedriva och som enligt alla opinionsundersökningar ingen heller vill ha.

Ändå har ni mage att stå här och prata om satsningar! Annika Billström har mage att säga att vi i dag inte ska prata om politik och våra skillnader, utan om det vi är överens om! Är det er strategi, Annika Billström, så kan jag tala om att jag inte kommer att ställa upp på den, för jag ser vad ni gör, och jag kommer att komma ihåg det – och det tror jag att stockholmarna också gör.

Anförande nr 9

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Stockholm har i tillväxtligan rasat från första plats av de 81 regionerna i Sverige till 78:e plats – det är bara tre efter oss, några Norrlandskommuner som de flesta av oss inte riktigt kan placera på kartan. Och Christer Öhgren är nöjd. Han säger att det är ”grön” tillväxt – inte ens Öhgren kan försvara detta ras i vanlig tillväxt – och det är därför han är så nöjd.

Men det som har ökat här är antalet arbetslösa, det har vuxit. Jag vet att ni i ert partiprogram har ett förslag om medborgarlön, det vill säga att man får betalt av samhället utan att jobba. Här i staden kallar vi det för socialbidrag. Det har ökat, från 7 procent till 15 procent. Är det det som är grön tillväxt?

Christer Öhgren, det här snacket om grön tillväxt kan liksom inte ersätta bristen på ekonomisk tillväxt.

Sanningen är att antalet arbetslösa och antalet socialbidragstagare i den här staden ökar, och vi är i botten när det gäller att skapa resurser i Sverige – resurser som skulle kunna användas i äldreomsorg, skola och annat.

Det är intressant att Annika Billström inte ens nämner biltullsfrågan i sitt inlägg, det som halva stadsledningskontoret ägnar sig åt just nu. Juridiska avdelningen går på högspinn, fullmäktige måste samlas i juli, för första gången på hundra år såvitt jag

vet. Men när Annika Billström talar om utvecklingsstrategi så nämner hon inte biltullsfrågan. Det betyder väl att ni inte tror att det är någon strategisk fråga, att ni skäms över frågan och inte vill tala om den?

Djupast sett handlar ju biltullsfrågan om politiskt ledarskap. Jag skulle vilja ställa frågan: Är det någon här inne som tror att om Göran Persson hade ringt till kommunalrådet Göran Johansson i Göteborg två veckor efter valet 2002 och sagt så här: "Peter Eriksson i Kalix kräver att du ska införa biltullar, vi vill att du gör det" så hade han gjort det? Nej, han hade kastat ut telefonen och bett Persson flyga och fara! Men socialdemokraterna i Stockholm med sitt ledarskap lade sig platt.

Det är detta som är regionens stora problem: det finns inget ledarskap som står upp för den här regionen, och det är därför vi rasar i alla jämförelser i de olika ligorna.

Jag tror att hos alla majoriteter som styrs finns det löften som ställs ut före ett val som inte fullt ut genomförs – jag tror att alla partier och majoriteter kan anklagas för det med jämna mellanrum. Men det rekord som ni uppvisar är oslagbart! Ni lovade att antalet hemlösa skulle halveras – Margareta Olofsson kan väl snart förklara varför de har ökat med 30 procent. Ni lovade att socialbidragen skulle minska – de har ökat. Ni lovade att alla skulle erbjudas kollo – Erik Nilsson kan väl förklara varför det inte blir så. Ni lovade att öppna fler gymnasier i ytterstaden; S:t Jacobi skulle återöppnas, Skärholmen skulle utvecklas. S:t Jacobi är tvärdött, och Skärholmen tar sina första steg mot avveckling den här veckan. Ni lovade att färdigställa 20 000 lägenheter på fyra år – produktionstakten är just nu 1 000 per år. Ni lovade mindre barngrupper i skolan, men i verkligheten är de större.

Vi kanske inte tar EM-guld i fotboll, herr ordförande, men Annika Billström kommer att ta EM-guld i valsvek.

Anförande nr 10

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jan Björklund, jag tycker det var jätteintressant att du tog upp det här raset i välfärdsligan. Jag kanske ska kopiera upp den här artikeln i Affärsvärlden där det står en redogörelse för hur vi har sjunkit. Den är nämligen från 2002, när ni hade makten – det var då vi rasade! Jag har papperet här, för alla som är intresserade.

Ordförande, fullmäktige! För att återgå till vårt strategidokument, tycker jag att vi från majoriteten har visat väldigt bra hur vi vill utveckla Stockholm. Det vore mycket bra om den här debatten när vi har avslutat den kunde visa vad som är skillnaden om högern styr Stockholm mot om vi i vänstern styr. Det tycker jag är en bra varudeklaration till medborgarna i den här staden.

Som jag har anført tidigare tycker jag att den fixering vid skattesänkning som Moderaterna håller på med är väldigt trist. Jag tycker, ordförande och fullmäktige, att det är dags att vi kräver en ordentlig konsekvensbeskrivning av hur de här skattedumpningarna ska finansieras. Den här skattesänkarfundamentalismen är som ett fult försäljningsknepp, tycker jag. Det är ungefär som att köpa ett billigt mobilabonnemang, men sedan är det jättedyrt när man ska börja ringa.

Som jag sade tidigare är jag väldigt stolt över att vi lyckades höja skatten och göra alla de här satsningarna som vi har gjort, att vi har satsat mer på skolan, att vi har gett de fattigaste – vilket en del från de borgerliga tydligen inte tycker var så viktigt – gratis SL-kort, och att vi satsar 2 miljarder, den största satsningen någonsin i den här staden, på att utveckla vår personal. Jag är väldigt nöjd med hur långt vi har kommit, men jag vet också att vi har väldigt mycket kvar att göra under de år som är kvar.

Men jag har några konkreta frågor till oppositionen, som jag skulle vilja ha svar på innan debatten är slut. Tänker ni ta ifrån de fattigaste människorna deras SL-kort, som ni gjorde under den förra mandatperioden? Det tror jag är en väldigt viktig information till de här människorna, som faktiskt också ska gå och rösta.

Ni säger att ni ska spara på byråkratin. Vilka av våra medarbetare i den här staden är det som sitter och utför alla dessa byråkratiska arbetsuppgifter som inte behövs? Det vill vi ha klara besked om. Vi vill också veta hur mycket dyrare ni tänker göra det för dem som har barn i skola och i förskola, jämfört med nu.

Ordförande, fullmäktige! Vi har lämnat ett klart besked hur vi vill att vårt Stockholm ska se ut. Innan den här debatten är slut vill jag väldigt gärna ha klara besked även ifrån de borgerliga.

Anförande nr 11

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande, fullmäktige! Visst klingar det lite ihåligt, skriket ifrån avgrunden om att tillväxten inte kan påverkas av den nya majoriteten, när sanningen är precis som Ann-Margarethe Livh sade, att genom väldigt kortsiktig planering under förra mandatperioden och faktiskt under den föregående period då ni hade makten kastas vi varje gång det blir en s-v-mp-majoritet in i ett behov av att räta ut den förfärliga ekonomi som ni lämnar efter er. Det vore skönt att få sitta en mandatperiod till, så att vi slipper hamna i det läge som borgarna alltid lyckas skapa åt en nytillträdd majoritet.

Jag skulle också vilja bemöta några av de saker som Kristina Axén Olin sade. Hon tog upp ett antal olika saker som skulle läggas ned. Det är klart, i en så stor stad som Stockholm förekommer det att vi gör en del omstruktureringar. Det är ju så att man behöver ibland en ny metodik, ett nytt sätt att angripa problem på. Man kan inte angripa gamla problem bara med gamla lösningar, tyckte jag att jag sade alldeles nyss. Därför är det viktigt att prata om omstruktureringarna när det gäller servicehusen, att ge möjlighet för äldre att kunna bo i andra typer av boenden än tidigare är ingenting som är negativt. Men det är klart, tar man bara upp den ena sidan av saken kan det ju vara lätt att måla upp en bild av att det skulle finnas oerhörda problem.

En annan fråga som jag tycker är väldigt viktig att ta upp och som har att göra med gröna frågor är delaktighet och inflytande. Majoriteten har ett av sina viktigaste mål att stärka verksamheterna för barn och ungdom. Det gör man genom ett barnperspektiv, det gör man genom stöd till barn till missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar. Vi vill förbättra och metodutveckla sättet att möta människor på deras nivå. En kommunikation som är styrd uppifrån kan aldrig leda till just

delaktighet. Därför har vi till exempel verksamheter riktade till hemlösa som ska ske mer uppsökande. Ett av de projekt som pågår är att möta de hemlösa redan ute på härbärgena och inte bara möta de resursstarka grupperna på deras nivå.

Det här är oerhört väsentliga förändringar, som kanske inte handlar om så stora pengar men som handlar om ett systemskifte i metodik, i sättet att arbeta med delaktighet. Och då vill ni samtidigt lägga ned stadsdelsnämnderna – det är ju en fullkomlig delaktighetskatastrof!

Anförande nr 12

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Majoritetens politik fortsätter att karakteriseras av förmyndarattityd. Stadens politiker bestämmer vad som är bäst för medborgarna. I stället för att se människor som individer som kan tänka själva och styra över sina liv, går politiken ut på att fösa in alla i samma fålla. Inte ens i dag ska vi få redovisa våra skiljaktigheter, utan majoriteten ska bestämma vad vi ska diskutera!

För Kristdemokraterna handlar politiken i staden om att ge människor rätt och möjlighet att känna trygghet i första hand genom egna beslut om sin vardag. Detta gäller inte minst barnomsorgen. Genom maxtaxereformen och allmänna förskolan styrs föräldrars val i en riktning. Att vänstermajoriteten i sin retorik ofta pratar om demokrati och vikten av människors delaktighet saknar därför trovärdighet. Återkommunaliseringen är i full gång, och det kreativa samarbetet med frivilligorganisationerna som utvecklades under förra mandatperioden befinner sig i utförsbacke. Vi har redan av Kristina fått uppräknat många av de verksamheter som var värddiga att få fortsätta i egen regi.

Majoriteten uttrycker tyvärr ofta en nedlåtande syn på vad frivilligorganisationerna kan göra. De folkrörelser som en gång var med och byggde upp Sverige och hela vårt samhälle har långsamt kvävts av ett socialdemokratiskt maktinnehav, för att samhället skulle ta över allt ansvar.

Majoriteten säger sig vilja ha ett integrerat boende och en blandning av upplåtelseformer i alla stadsdelar. De är dock inte beredda att bidra till att detta ska ske i praktiken. Behovet av ökad självständighet, av ökad grannsamverkan, av att få kontroll över sitt eget boende och sina egna boendekostnader är större i ytterstaden än i innerstaden – men dessa möjligheter undanröjdes av den nya majoriteten genom att inte tillåta omvandling till bostadsrätter i ytterstaden. Detta ökar segregationen, då inte minst många invandrare sett möjligheten att få ökad rådighet över sitt boende.

För att fullt ut kunna ha glädje av en ekonomisk tillväxt behöver Stockholm också en etisk tillväxt. Kristdemokraterna menar att det är i familjen, samhällets minsta solidaritetsskola, som grunden ska läggas. Där, vid köksbordet, överförs normer och värderingar, och där kan man lära sig om rätt och fel. Ja, vi vet att inte alla familjer fungerar – men vi kan ändå inte se någon bättre början. Familjen är värd samhällets stöd. Att sätta familjen mer centralt i den offentliga beslutsprocessen kommer att kräva ett större politiskt åtagande. De frågor som detta innebär är själva hjärtat för

den sociala välfärdsagendan, sade Kofi Annan på Internationella familjedagen 15 maj 2003.

Stockholms stad måste få det lyft som vi inom borgerligheten kan ge, så att vi med stolthet kan hälsa välkommen till en attraktiv företagastad, utbildningsstad, konferensstad, evenemangsstad och inte minst en av världens vackraste huvudstäder. Det räcker inte att som ett mantra upprepa att Stockholm ska bli norra Europas mest spännande region och tro att handlingskraften ligger där!

Bifall till Kristdemokraternas förslag!

Anförande nr 13

O r d f ö r a n d e n : Innan vi går in på den allmänna debatten har borgarrådet Billström begärt företräde. Jag vill helt ödmjukt bara påminna fullmäktige om att avtal med Vägverket respektive finansdepartementet kommer att diskuteras som en helt egen punkt på tisdag klockan 18.00.

Anförande nr 14

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag håller med dig, Ewa Samuelsson, i mycket av det du säger om aktivitet och handling. Det är rätt och riktigt, och det är positivt och konstruktivt.

Det jag blir förvånad över är Björklunds sätt att argumentera. Återigen far du med konstiga uppgifter. Jag vill inte direkt påstå att du ljuger, men om man tittar i Affärsvärldens statistik, så vet vi att tappet från första plats till 66:e plats skedde under den begynnande lågkonjunkturen under förra mandatperioden, mellan 2001 och 2002. Bara det var ju djupt allvarligt. Sedan har vi tappat ytterligare därför att lågkonjunkturen fördjupades. Det vi ser nu är ändå en mer positiv bild – den är inte helt bra ännu. Man kan ändå fråga: Vad är syftet med att påstå att vi har rasat och tappat? Det stora tappet var under förra mandatperioden, men varför ska vi käbbla om det, vad leder det till?

Om du och jag i stället skulle diskutera hur siffrorna ser ut i dag: BNP stiger för Stockholm. Nationellt har det inte samma styrka, men för Stockholm ser man en något bättre siffra, 2,3 procent. Antalet sysselsatta har ökat med 5 900 personer i Stockholms stad, mycket bättre än övriga delar och något bättre än Stockholms län. Antalet nystartade företag har gått från 2 300 till 2 500 ungefär. Konkurserna har stannat upp. Och när det gäller antalet lediga platser är tusentals fler platser anmälda vid arbetsförmedlingarna. Jag menar absolut inte att det här är tillräckligt, men däremot tycker jag att man ska säga som det är och inte undvika att berätta hela bilden.

Syftet med det här ärendet är ju också att se vad vi själva behöver göra i staden, långsiktigt, för att så snabbt som möjligt komma ur lågkonjunkturen och naturligtvis använda skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Därför har vi sagt redan nu: Det blir ingen generell pris- och lönekomensation. Vi kommer att se över både kostnader och intäkter. Vi har i budgeten en samlad strategi för nyföretagande. Vi ska titta på

insatser för att minska sjukfrånvaron ytterligare. Vi ska investera i att höja kompetensen hos de anställda i Stockholms stad.

Det är både vision och konkretion. Det är det som är det strategiska ärendet i dag. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 15

Borgarrådet Björklund (fp): Ordförande! Någon annan sade att de uppgifter jag använde var gamla, men som Billström sade är de alltså från i maj i år, 2004: Stockholm rasar i tillväxtligan.

Det är riktigt att Stockholm också rasade under IT-krisen, och då var det borgerlig majoritet – man kan alltid fundera på i vad mån vi kunde ha stoppat IT-krisen; jag tror inte det. Men vi fortsätter att rasa, och nu finns det inte en sådan näringslivskris i vår stad – ändå rasar vi i maj 2004 jämfört med 2003. Vi har tappat ytterligare placeringar under tid som Billström har haft ansvaret.

Okej, jag köper att det är framtiden vi ska diskutera. Vad är det vi ska göra åt detta? Det var ju därför Billström bjöd in företagsledare. Poängen är att då måste man vara beredd att lyssna på vad de säger och vara beredd att fatta beslut. Samtal är jättebra, och jag är för det. Jag kommer på alla samtal som Billström bjuder in till om att förbättra näringslivsklimatet. Vad de säger är: Behåll flygplatsen, bygg ringleden, stoppa biltullarna, sänk skatterna i stället för att höja dem! Det är så vi får ha kvar företag.

Stockholm ska inte konkurrera med Storuman och Hälleforsnäs. Stockholm ska konkurrera med Berlin, S:t Petersburg, Helsingfors och Amsterdam. Det är den visionen vi måste ha för framtiden.

Anförande nr 16

Borgarrådet Billström (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om Björklund var med hela Stockholmsmötet, men summan av det mötet från företagen genom eftermiddagens interaktivitet var glasklar: Sluta käbbla, samarbeta!

Du kanske tror att vi har ett Stockholmsmöte och inget annat, men det vi sade i slutet av eftermiddagen var väldigt tydligt: Vi ska samarbeta, vi ska föra en dialog – informellt och formellt, mellan partier och mellan politik och näringsliv, och diskutera konkreta frågor för Stockholm – men inte dem som skiljer oss åt, utan dem som förenar, så att man kan leverera och genomföra reformerna. Det är precis det de vill, inte ditt förhållningssätt.

Du får gärna uppträda som du gör i fullmäktigeförsamlingen nu, men om vi ska skapa trovärdighet så kanske vi ska titta på en fråga som förenar oss. Det finns flera frågor som förenar oss, nämligen infrastrukturen eller bostadsförsörjningen. Bättre att se till det än det som skiljer oss åt.

Anförande nr 17

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är intressant att så fort Annika Billström styr staden ska vi plötsligt avpolitiserat hela diskussionen, komma överens och sänka ljudnivån. Så är det minsann inte när ni är i opposition!

Annika Billström säger att vi är medskyldiga till den låga tillväxten och att lågkonjunkturen började under den borgerliga perioden. Till vissa delar gjorde den självklart det. Å andra sidan har ju ni förstärkt den. Det är ni som delvis är ansvariga till hur riktigt illa det har blivit. Tittar man på parametrar som arbetslösheten och socialbidragsberoendet, gick de fortfarande åt rätt håll när vi lämnade över till er. Socialbidragsberoendet har nu ökat med mellan 10 och 15 procent. Arbetslösheten har ökat med 25 procent på ett år, och bland unga, 18–24 år, 27 procent. Det är er politik som har skapat denna konjunktur, inte den som vi förde.

Ni gör miljardsatsningar på sådant som man inte vill ha, från företagen och andra, men samtidigt gör ni neddragningar på andra håll och dessutom höjer ni skatten med 2:45 för dem som bor i Stockholms stad. Det innebär tusentals kronor för en normal familj, och det är självklart att det påverkar konjunkturen och tillväxten!

Anförande nr 18

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ja, så var vi då inne i detta igen, med 2:45 i skattehöjning för Stockholms stad – och vem bär ansvaret för det? Vi gick till val på en skattehöjning på 50 öre.

Jag återgår till hur vi hanterade situationen när vi var i opposition. De förslag ni lade biföll vi, men om de förslag vi inte gillade gapade vi inte bara, utan vi formulerade faktiskt konkreta alternativ. Jag tror att det är viktigt för väljarna att se vad alternativen i Stockholmspolitiken är.

Det som är viktigt att säga i det här ärendet är också att vi i dag jobbar med en investeringsplan som är gigantisk: 2 miljarder i satsningar på personal och kompetensutveckling, 1 miljard i miljöarbete, 20 miljarder sammantaget för att klara bostadsförsörjning och infrastruktur. Är det något som näringslivet har sagt i många, många år till Stockholms olika generationer av politiker så är det: Satsa på bostadsbyggande och infrastruktur! Där finns det ju en mycket bred enighet i Stockholms stadsfullmäktige. Det tycker jag är en bra början för oss.

Anförande nr 19

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Många är de som har fått erfara den ihållande lågkonjunkturen och ett tufft läge på arbetsmarknaden.

Kristina Axén Olin sade i sitt inledningsanförande att socialdemokratin har vänt tillväxt till lågkonjunktur. Det är i och för sig smickrande att Moderaterna har en sådan övertro på det socialdemokratiska inflytandet över världsekonomin och konjunkturläget, men om sanningen ska fram är det faktiskt så att den förra majoriteten förvärrade stadens möjligheter att möta upp.

Nu vänder konjunkturen. Alla prognoser visar att vi också under 2005 kommer att se en förstärkning även på sysselsättningen.

Konkurrensen om jobben är stenhård för många arbetssökande, och det har också gett arbetsgivarna möjligheter att ställa allt högre krav på utbildning. Då är de som drabbas allra hårdast de som saknar gymnasiekompetens och de som saknar erfarenheter från yrkeslivet. Därför ligger majoritetens prioritering på ungdomar fast.

Under våren har arbetsmarknads- och integrationsberedningen med hjälp av Kompetensfonden drivit igenom omfattande projekt, där stadsdelsnämnderna samverkar med länsarbetsnämnden, ESF-rådet och näringslivet för att få ned ungdomsarbetslösheten.

Maj månads arbetslöshetsstatistik för ungdomar visar också att ett målmedvetet arbete ger resultat. Äntligen har det vänt. Vi kommer i Stockholm att nå det nationella målet att halvera långtidsarbetslösheten bland unga fram till slutet av augusti – men vi vill mer än så. Vi har en nollvision när det gäller ungdomsarbetslösheten. Utan egna kontakter och tidigare erfarenhet är det oerhört svårt att få in en fot på arbetsmarknaden. Det är också arbetslösa ungdomar som allra tydligast riskerar ett långvarigt utanförskap från samhället.

Vi är på god väg när det gäller ungdomsarbetslösheten med det åtgärds paket som presenterades nyligen, men det finns fortfarande en grupp ungdomar som inte nås av samhällets stöd. De pluggar inte, de jobbar inte, de söker inte jobb och de finns inte heller som mottagare av försörjningsstöd. Den statliga utredningen Unga utanför anger den här gruppen ungdomar kring 20 000–30 000 personer över hela landet. Vi vet i dag inte exakt hur stor den är i Stockholm, men att arbeta med den här gruppen är strategiskt mycket viktigt.

Vi behöver nya metoder för att nå och ge ett effektivt stöd till ungdomar som riskerar långvarigt utanförskap. Under hösten startar ett utvecklingsarbete med så kallade navigatorcenter för att skapa nav och mötesplatser för att så snabbt som möjligt kunna vägleda ungdomar till ordinarie aktiviteter, utbildning eller arbete.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 20

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Men, Teres Lindberg, höjer man skatten för stockholmarna med 2:45, innebär det för medelhushållet flera tusen i månaden. Det är klart att det påverkar antalet arbetsplatser! Vi går då inte på bio, vi går inte och handlar, vi köper inte cyklar, vi åker inte taxi, vi går inte på restaurang – det är klart att det påverkar alla företagen.

Vakna upp! Det behövs inga navigatorcenter. Man måste sänka skatterna, så att människor får mer pengar – både för deras egen frihet och för att de då konsumerar mera och gör så att företag, näringsidkare, restauratörer och andra behöver anställa fler, inte färre som det är nu.

Jag förstår att det svider i socialdemokratien, när man har lyckats åstadkomma en höjning av arbetslösheten med 25 procent, och inte minst förstår jag att 27 procent bland unga svider.

Men inrätta inte navigatorcenter, höj skatterna ännu mer och inför biltullar som kommer att kosta ytterligare 10 000 kronor om året för en familj – efter skatt! – och tro att det inte kommer att påverka arbetslösheten negativt!

Anförande nr 21

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Man måste se sanningen i vitögat. Som du själv sade, att vi hittills bara har klarat av att bygga 1 800 lägenheter – vad berodde det på? Jo, att den förra politiska majoriteten bara lade grund för 1 800 startpromemorior. Då är det klart att vi inte kan bygga fler. De andra kommer sedan, det är ju det arbetet som sker mycket strategiskt.

Alla vet vi ju också att varje byggnadsarbetare ger tre nya jobb, och det ger tillväxt till Stockholm.

Anförande nr 22

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Här behövs det en rad sakupplysningar.

Får jag först tala i en ordningsfråga, herr ordförande, så vill jag säga till Teres Lindberg att det får finnas någon ände på det Orwellska nyspråk som har pågått nu i 67 minuter. Om vi ska se till antalet byggda bostäder i Stockholm, kan Teres Lindberg förklara för mig varför det var tre gånger så många bostäder som byggdes under vår mandatperiod som under er – vartenda år! Stå inte här och bara ljug rakt ut i talarstolen!

Nu, herr ordförande, ska jag fortsätta att vältra mig i socialdemokratiska valsvek. Jag är så förtjust i det, och det är ingen som blir förvånad. Det har varit biltullar, bostäder, halverat antal hemlösa: på a) är svaret lögn, på b) är svaret svek och på c) är svaret handlingsförlamning.

Men det viktiga är, Erik Nilsson, och det är det jag vill prata om nu, att ingen annan grupp fick så många löften av Socialdemokraterna som Stockholms barnfamiljer. De kunde fullkomligt vältra sig i alla idéer som ni hade. Det skulle vara tak i föräldraförsäkringen, det skulle höjas, det skulle vara rättvisa villkor mellan friskolor och kommunala skolor, och barngrupperna skulle minsann minska i förskolan med minst två barn.

Nu vet vi vad det var värt: det var inte värt någonting, noll och intet! Ersättningsnivåerna i föräldraförsäkringen har inte höjts. Däremot har sjukersättningen sänkts. De två extra föräldramånader som utlovades har vi inte heller sett röken av. Sedan valet 2002 har villkoren för fristående skolor och förskolor försämrats – inte en gång, herr ordförande, inte två utan tre gånger har Erik Nilsson gett sig på de engagerade människor som bedriver en härlig utbildning för många barn där ute. Och

barngrupperna har inte – hur många gånger än Erik Nilsson försäkrar mig om motsatsen – minskat utan ökar tvärtom i flera av våra stadsdelar.

Nu vill Erik Nilsson dessutom införa ett djupt orättfärdigt resursfördelningssystem, som innebär en katastrof för flera stadsdelar. 11 av 18 stadsdelar ska få mindre anslag för förskolan i det nya systemet. Sex av sju av dem har i dag störst barngrupper. Hur ska man kunna minska barngrupperna, Erik Nilsson, när du samtidigt minskar deras resurser? Värst i Bromma med 21 miljoner kronor, där förvaltningen nu säger att grupperna ska öka med två barn.

Det finns en rad sådana frågor jag skulle kunna ta upp på den minut som jag nu har kvar, herr ordförande, men Erik Nilssons värsta valsvek är att man nästa år dessutom ska spara 360 miljoner kronor på skolan.

Det är den sammantagna bilden av en socialdemokrati som lovat för mycket och håller för lite – ett parti som varken vet vad man vill eller vart man är på väg. I denna ambitionernas sönderfall kan man se den skolplan som nu läggs fram. Borta är fokuseringen på kunskap och valfrihet, i stället är det en pamflett som till och med utbildningsförvaltningen utdömer.

Moderaterna däremot har en klar och tydlig idé om skolan. Pengarna ska följa föräldrarnas och elevernas val. Lärandet och kunskaperna ska stå i centrum. Förväntningarna på elevernas prestationer ska vara höga. Skolans ledare och lärare ska ha ansvaret för skolans verksamhet. Resultaten ska utvärderas och göras tydliga för elever och lärare.

Det, herr ordförande, är en politik för ökad undervisning och en bättre skola, till skillnad från Socialdemokraternas havererade skolpolitik.

Anförande nr 23

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Mikael Söderlund, man behöver inte vara ekonom för att förstå att ekonomin går i cykler. Precis på samma sätt går bostadsbyggandet i den här staden i cykler. De lägenheter som färdigställdes under den tidigare majoriteten är också en effekt av den föregående majoriteten. Om jag inte missminner mig så var det Mats Hulth som ledde den, i koalition med Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Anförande nr 24

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Teres Lindberg, jag tycker du ska ägna dig åt det som är ditt fackområde, även om det inte händer särskilt mycket där heller. Prata nu inte bostadsfrågor, för det vet du uppenbarligen inte ett jota om!

Det är så, att när Moderaterna kom till makten efter 1998 års val satt vi där och väntade på de fulla loggböckerna med alla projekt som skulle finnas så att Sten Nordin och jag kunde fara ut och klippa band över hela stan. Du, böckerna var tomma! Det fanns inte en enda siffra på en enda sida. Det fanns inte en enda studentlägenhet över huvud taget markanvisad när vi kom till makten.

Hur kan det komma sig, att när de borgerliga partierna styr så har vi det högsta bostadsbyggandet på nästan 30 år, och när Teres Lindberg styr så kommer det att ta 40 år att uppfylla era vallöften? Förklara det, Teres Lindberg!

Anförande nr 25

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ja, det är en njutning att höra Mikael Söderlund vältra sig i socialdemokratiska valsvek, när han sedan fullständigt frikopplar hjärnan från talorganet och bara kör på. Vi skulle kunna lösa energikrisen i det här landet genom att sätta små generatorer framför Mikael för att ta emot luftströmmarna!

I sakfrågan är det så, att vi har satsat 530 miljoner kronor mer på förskolan. Barngruppernas storlek minskar – det framgår av två separata sätt att mäta, mellan ett halvt och ett barn per grupp i genomsnitt. Det tyder på att vi kommer att klara löftet om två barn mindre per grupp.

Det är ett orättfärdigt resursfördelningssystem, säger Mikael Söderlund. Innebär det att det är rättfärdigt i dag, när det är 20 gånger vanligare att ett barn som växer upp i de fattigaste områdena inte klarar grundskolans mål? Vi tycker inte det.

Du har räknat ut att vi ska spara 360 miljoner kronor på skolan. Jag vet inte hur du har lyckats göra det, eftersom det inte finns några siffror här.

Min fråga tillbaka till dig blir: Ja, det är nog tufft med ekonomin – men hur mycket tuffare blir det om man ska ta bort ytterligare 900 miljoner kronor i skattesänkning? Svara på det, Mikael Söderlund, nästa gång du ska köra i gång generatorerna!

Anförande nr 26

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Eftersom Erik Nilsson och Socialdemokraterna under 30 år förstörde det här landet och vill lägga ned kärnkraften så kommer vi att behöva de där generatorerna, så det är väl bäst ni kopplar på dem genast. Det är ett konkret förslag. Jag lägger en motion redan i dag, nu under fullmäktige!

Det är ju en total skamlöshet som trotsar all beskrivning, att före valet stå på gator och torg och bara vältra sig i vallöften om hur mycket pengar man ska ösa ut, för att sedan lägga förslag som vi inte ens skulle våga drömma om: att spara 3 procent överallt, på varenda stadsdel, plus att inte låta dem som har läs- och skrivsvårigheter i Bromma få vara kvar. De ska inte få vara kvar, de ska inte få behålla sina assistenter. Det kallar Erik Nilsson för ”en kraftfull satsning”.

Ni ljög! Ni står här med en havererad stad, som ni har förstört. Nu har ni inte pengar till skolan ens en gång!

Jag förstår inte, herr ordförande – kanske kan Erik Nilsson förklara det för mig i sitt inlägg senare – varför det är ett rättvist system när enligt ditt förslag Rinkebys skolor, som har lägst antal elever som klarar målen, ska förlora 4 miljoner kronor

samtidigt som Östermalms skolor ska få mer pengar. Vad är det för rättvisa i det? Förklara det för mig, Erik Nilsson, du som älskar siffror och statistik.

Anförande nr 27

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Annika Billström sade ju inte så mycket om hur hon vill lösa stadens infrastruktur. Det sade för övrigt inte hennes majoritetskompisar heller, de var lika tysta. Jag måste säga att jag förstår dem. De har faktiskt inte så mycket att komma med.

Om vi ska granska vad som står i majoritetens förslag om infrastruktur och trafik, vad står det? Jo, under avsnittet Infrastruktur står det: Ett flertal större projekt för att förbättra framkomligheten i staden pågår. Miljöavgifter är rubriken. Rätt ord borde vara trängselskatt – eller varför inte säga som det är, Annika Billström: biltullar.

Sedan påstår ni att försöket med biltullar kommer att skapa ekonomiska och politiska förutsättningar för en historisk utbyggnad av kollektivtrafiken i staden och i länet. Det står här i papperen att man kommer att införskaffa ungefär 200 bussar. Det står att Parkeringsbolaget har tittat på tillgången till infartsparkeringar, och man har tillsammans med SL sagt att de säkert är tillräckliga. Och det står om ett sätt att komplettera kollektivtrafiken: man ska införa någonting som man kallar ”smarta citycyklar”.

Hur är det med bussarna, till att börja med? Är de beställda, och kommer de att kunna levereras i tid? Räcker de nya infartsparkeringarna till? Och vad är egentligen ”smarta citycyklar”, kan någon förklara det för mig? Duger inte längre min gamla Monark, som jag kör mellan Söder och Kungsholmen på?

De nya bussarna – och de nya också, för den delen – hur ska de kunna ta sig fram i staden? Det snackas om att man ska reservera nya körfält, ändra körfältsindelningen, ändra parkeringsbestämmelser och se till att det kommer nya trafiksignaler, och det kommer man att göra genom att delegera till tjänstemännen.

Hela biltullsförsöket är ett svek mot alla de stockholmare som trodde på Annika Billström och hennes kompisar. Att säga en sak innan ett val och sedan ändra sig bara för att säkerställa Göran Perssons maktinnehav, det är minst sagt skandalöst, Annika Billström!

Herr ordförande! Den här majoriteten är inne på en farlig väg. Det kommer att straffa sig att förakta demokratin som ni gör. Fy bubblan för ert sätt att sköta demokratin!

Anförande nr 28

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Ulf Fridebäck, din partikollega Björklund sade någonting om att vi inte var glada i majoriteten. Man kan väl säga att du inte precis var så glad du heller, utan du var en riktig gnällspik, tycker jag!

Jag tycker att vi har redogjort tydligt för de många positiva effekter som denna exceptionella strukturförändring inom en havererad trafikpolitik i Stockholm faktiskt

kan åstadkomma. Det är lite tröttsamt att höra om s-sveket dagarna i ända. Är det inte så, Ulf Fridebäck, du som har suttit i en delad majoritet med flera partier, att Folkpartiet någon gång har tvingats kompromissa i någon fråga? Jag tycker det är väldigt bra att vi har ett så fint samarbete med s och v, där vi alla har ett givande och tagande, och jag tycker att vi ska fortsätta med det och hoppas att ni också tänker kompromissa ibland.

Anförande nr 29

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och Christer Öhgren! Om man blir kallad gnällspik för att man försvarar demokratin, då är jag gärna en gnällspik. Att säga en sak innan ett val och sedan göra tvärtemot efteråt, är det ett bra sätt att vara demokratisk?

När jag nämnde om hur ni ska införa försöket, när ni ska ändra på alla möjliga regler, införa ändrade filer och inrätta nya vägar och parkeringsbestämmelser för att bussarna ska ta sig fram här i staden, och göra det bara genom enkla delegationsbeslut – är det ett sätt att vara gnällig att försvara demokratin i det fallet? Varför tar man inte upp detta i den nämnd som finns för att sköta de här frågorna?

Anförande nr 30

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! I dag och i morgon borde vi ha haft 2005 års budgetdebatt. Vi borde ha givit nämnder och bolag tydliga ramar och spelregler inför 2005. Vi borde ha uppfyllt kommunallagens krav på budgetbalans, i stället för att ta ställning till en prognos för 2005 på minus 610 miljoner. Men det har inte majoriteten orkat med, så här är vi nu och kan inte annat.

Någon gång i slutet av februari eller början av mars, under den näst senaste majoritetskrisen i biltullsfrågan – eller om det var den näst senaste – insåg Socialdemokraterna att man inte orkar med en budgetförhandling också före sommaren. Då blev man riktigt trött – och vips blev det en ny budgetordning. Enligt den ska budgeten i stället tas ”efter sommaren”. Hela perioden augusti till december är förvisso formellt efter sommaren, även den 11–12 november, men det var inte detta som avsågs med beslutet i mars, att ta fullmäktige tillbaka till den förrförra budgetordningen med beslut i november. I ännu en fråga går alltså utvecklingen med stormsteg fram och tillbaka, till skada för alla stadens verksamheter.

Staden behöver en budget i balans mer än någonsin. Vi kan inte vänta fem månader till, det går inte! Inte minst därför att stadens nettotillgångar sjunker rekordsnabbt, från 13 miljarder till 9 miljarder i år. Med den takten är stadens förmögenhet utplånad i slutet av 2006. Är detta så att säga femårsplanen, fast på tre år, så borde majoriteten vara tydligare. Någon annan slutsats än den kan inte dras av ett obefintligt räntenetto 2007 i planen och av en rekordsnabb försäljning av de finansiella posterna räntor och utdelningar: 700 miljoner bort på tre år, eller 1,1 miljarder bort på fyra år, inklusive 2003.

Det värsta är att majoriteten inte har någon plan alls för hur nytt kapital ska byggas upp. Har ni helt gett upp efter alla felsatsningar? Till exempel Skatteskrapan, som ju

nu knappast blir någon Studentskrapa med tanke på hur antalet lägenheter krymper månad för månad. Det blir nog en kontorsskrapa, eller, om jag får spekulera – ni ska ju prata med Vägverket i ett annat ärende, så kan ni prata med dem om att det blir en vägskrapa. Hur som helst, ni bidrar till att skrapa rent i stadens kassakista.

Ni har ingen strategi för utveckling, men ni verkar ha en strategi för avveckling av stadens förmögenhet. Jag yrkar bifall till det moderata förslaget, som innebär motsatsen.

Anförande nr 31

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Rolf Könberg, jag tycker jag har redogjort tydligt för vad vi i majoriteten vill göra.

Det är ju så att vi har en ekonomi i lågkonjunktur. Men alla som arbetar med ekonomi vet att ett väldigt bra sätt att ta sig ur en sådan situation är att investera sig ur problemen, och det är faktiskt det vi gjort. Jag har i mitt inledningsanförande räknat upp ett antal gröna åtgärder för att komma till rätta med det. Det är det förebyggande arbetet, att se till att staden har människor som är delaktiga – sådana delar är väsentliga. Endast genom positiva människor kan man ta sig ur en kris. Men det blundar du för helt och hållet och vill gå tillbaka till en gammal ordning, där människor inte alls var delaktiga och där demokrati och inflytande förs bort ifrån människorna genom att ta bort stadsdelsnämnderna.

Anförande nr 32

R o l f K ö n b e r g (m): Jo, Christer Öhgren, du var väldigt tydlig i ditt första inlägg. Det är sådan tydlighet som vi på den här kanten uppskattar. Med din definition av tillväxt är det precis den ekonomiska politik som framgår av det här ärendet som mycket aktivt kommer att bidra till att radera ut stadens tillgångar med fortsatta felsatsningar. Det är väldigt tydligt, och ju mer du pratar om grön tillväxt, ju gladare och tryggare blir vi som förstår vad tillväxt egentligen är och vad den behöver för en politik för att uppstå: motsatsen till er politik just nu.

Anförande nr 33

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Man får onekligen rika uppslag till sitt debattinlägg när man lyssnar på till exempel Ann-Margarethe Livh och Christer Öhgren. Ann-Margarethe Livh säger att vänstern ökar anslagen till det sociala området. Hon är stolt över att man återinför SL-kort till alla socialbidragstagare och att man ”fördelar tillväxten”. Christer Öhgren har en lång önskelista med åtgärder som ska möjliggöras av hans ”gröna tillväxt”. Den obehagliga slutsatsen är att det bara kommer att finnas underskott att fördela i den här staden, om ni får fortsätta.

Vänstern och Miljöpartiet lider total brist på förståelse för ekonomiska samband. I det sammanhanget får man ge Socialdemokraterna en viss *credit* för att de inser att läget är allvarligt och drar i nödbromsen.

Till Ann-Margarethe Livh tror jag man kan säga att de som får sitt SL-kort med sitt socialbidrag nog vore mycket gladare om de fick ett arbete att gå till i stället.

Det strategiärende som vi debatterar i dag består ju till största delen av gissningar och förhoppningar om framtiden. Men läser man tertialrapporten så får man en bild av verkligheten, och det är ju verkligheten som vi ska debattera.

Ett av de tydligaste vallöftena från majoriteten handlar just om målet att minska barngrupperna med två barn per grupp. Vi är många som befarar att det är ett vallöfte som vi kommer att få sätta upp på den ganska långa listan av svikna vallöften.

Medan strategiärendet naturligtvis är noggrant korrekturläst av majoriteten, kan man konstatera att i tertialrapporten har det slunkit igenom ett och annat. Till exempel skriver SLK att minskningen av antalet barn per grupp har avstannat något i staden. Jag tror att det är en rejäl underdrift. Men det är också en god beskrivning, inte bara minskningen av barngrupperna har avstannat i den här staden utan det mesta i utvecklingen har faktiskt avstannat.

Det genomsnittliga antalet i barngrupperna minskar, enligt ert sätt att räkna. Revisorererna ifrågasätter om man räknar på ett bra sätt. Det finns flera olika beräkningssätt. Om vi ska debattera om barngrupperna minskar tycker jag att det vore angeläget att det åtminstone finns tillförlitlig statistik på området.

Föräldrarna har inte sina barn i en förskoleavdelning med ett sammanvägt genomsnitt, och personalen arbetar inte på en förskola med ett genomsnittligt antal barn, utan både föräldrar och personal ska hantera just sin förskola och just den miljö där deras barn finns. I många förskolegrupper ökar antalet barn i stället för att minska.

I Spånga-Tensta har många barngrupper blivit större under det senaste året. Då kan de kanske glädja sig åt att genomsnittet i staden enligt ert sätt att räkna har minskat med ett halvt barn.

Väldigt många barn står dessutom i kö för en plats i förskolan. Jag vill fråga Erik Nilsson: Vad menar ni när ni säger att ni ska fortsätta att prioritera barn och unga?

Anförande nr 34

A n n - M a r g r e t h e L i v h (v): I mitt anförande tog jag upp hur man fördelar välfärden, hur den fördelas rättvist. Hur mäter man rättvisan i en stad? Jo, det är genom att se på hur de som har det sämst mår. SL-kortet är kanske inte en så stor politisk fråga för er, men det är en oerhört viktig symbolfråga, eftersom det handlar om de fattigaste människor i vår stad.

Under er majoritet tog ni faktiskt bort SL-kortet för de fattigaste. Om man gör det eller inte gör det säger väldigt mycket om den människosyn som man har i den majoritet som styr.

Anförande nr 35

Göran Holmström (kd): För att verklighetsbeskrivningen om SL-korten ska bli rätt: De allra flesta som hade behov av ett SL-kort för att kunna resa och söka ett arbete fortsatte faktiskt att få ett SL-kort. Det är sanningen om SL-korten.

Du säger att det inte är någon stor politisk fråga. Men du nämnde den ändå flera gånger i ditt första inlägg som ett tecken på att ni fördelar välfärden rättvist.

Min huvudsakliga poäng är att om ni får fortsätta finns det ingen välfärd att fördela, än mindre att fördela något rättvist.

Anförande nr 36

Christer Öhgren (mp): Göran! Jag skulle vara lite försiktig med att säga att vi i Miljöpartiet skulle vara så dåliga på att skapa förutsättningar för högkonjunktur. Förra gången vi satt i majoritet skapade vi just den förutsättningen. Ni fick den förutsättningen men raserade väldigt snabbt den högkonjunktur som fanns här tidigare.

Dessutom säger du att det är en önskelista som jag har redovisat. Då tycker jag att du ska läsa dokumentet i ärendet. Om en stund kommer vi att fatta beslut om de saker som jag räknade upp. Det är ingen önskelista, utan det är sådant som kommer att genomföras.

Jag tycker att det är väldigt intressant att höra Anders Wijkmans syn på gröna frågor. Där har ni i Kristdemokraterna tydligen helt olika uppfattningar. Det skulle vara intressant att få en redovisning av era skilda åsikter. Han har ju en helt annan syn, som han uppenbarligen delar delvis med Miljöpartiet.

Anförande nr 37

Göran Holmström (kd): Det finns inga skillnader. Anders Wijkman motsvarar väldigt väl vad kristdemokratisk miljöpolitik innebär. Han har just blivit vald till Europaparlamentet med nästan det största individuella stödet av alla parlamentskandidater. 37 procent av dem som röstade på vårt parti kryssade faktiskt för Anders Wijkman. Jag tror att det var bara en kandidat i Europaparlamentet som fick större personligt stöd från sina väljare.

Christer Öhgren säger att vi raserade en tillväxt på några få år. Jag tror inte att det är politiskt möjligt att radera en tillväxt. Däremot kan man vara med och förstärka en konjunkturuppgång, dra nytta av den och underbygga den. Men som politiker kan man också vara med om att försämra konjunkturmöjligheterna och skapa förutsättningar för att företagen *inte* ska kunna expandera. Det är det vi ser nu.

Anförande nr 38

Borgarrådet Nilsen (s): Till Göran Holmström: Du är tveksam när det gäller beräkningssättet för minskningen av barngrupperna. Det finns två olika beräkningssätt. Det ena är att man tar de mätningar som numera görs i tertialrapporterna. Om

man jämför tertialrapport 1-03 med tertialrapport 1-04 blir det jämförbara siffror. De visar på en genomsnittlig minskning på 0,4 barn per grupp.

Vi kan gärna välja det andra beräkningssättet, som handlar om att man ser på snittinskrivningen. Man rapporterar ju för att få ut schablonerna. Snittinskrivningen under 2002 och 2003 – det är två mättillfällen per år – finns redovisad i utbildningsnämndens kvalitetsredovisning för förskolan. Den visar på en minskning mellan 2002 och 2003 från 17 till 16 barn per grupp.

Statistiken är glasklar. Den visar att vi har ökat personaltätheten i förskolan sedan vi tog över makten.

Man kan diskutera tempot, men vi har gjort detta samtidigt som vi har ökat med 1 000 barn per år i förskolan. Vi har startat över 100 nya förskoleavdelningar. Detta är något annat än de 15 år av nedskärningar som förskoleverksamheten i staden har upplevt tidigare.

Anförande nr 39

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Erik Nilsson lovar inget, men jag tycker att vi borde ha ett enda sätt att beräkna barngruppernas storlek på. Det kanske du kan ta upp i ett senare inlägg. Håller du med om det, eller avvisar du det? Borde vi inte ha ett enda sätt att beräkna barngruppernas storlek på? Revisorerna påpekar att situationen inte är tillfredsställande som den ser ut.

Min huvudpoäng var egentligen att flera stadsdelsnämnder inte redovisar minskningar och att majoriteten väljer att bara se på genomsnittet för barngrupperna. Det är inte föräldrarna i stora barngrupper särskilt behjälpta av. Personalen i förskolegrupper där grupperna ökar i storlek är inte heller hjälpta av att genomsnittet minskar med 0,4 barn på ett år.

Problemet kommer inte att bli mindre, och strategiärendet uppvisar ingen strategi för att hantera de ökande problemen.

Anförande nr 40

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja börja med att poängtera att syftet med det strategiska ärendet är att fokusera på helhet och på långsiktigt perspektiv samt att göra en omvärldsanalys inför nödvändiga strukturella omställningar och utmaningar.

I ärendet står det också att syftet är att skapa underlag för en bred diskussion. Det tror jag behövs. Vi behöver lyfta näsan lite grann ovanför vardagen och det flöde av ärenden som vi normalt hanterar.

Inte minst när det gäller personalområdet, med kompetensförsörjning, demografiska förändringar och omställningsbehov över tiden, är det nödvändigt att vi har en sådan diskussion.

Utifrån det tycker jag att det känns lite trist att redan nu efter inledningsrundan behöva konstatera att oppositionen kör på i gamla hjulspår. Man väljer att luta sig tillbaka och nästan uteslutande kritisera majoriteten och majoritetens politik, i stället för att ta tillfället i akt att föra fram egna tankar och idéer om hur Stockholm ska se ut i framtiden och hur staden ska styras i framtiden.

Utmaningar saknas inte. Det är pensionsavgångar – vi har många stora och försämrade kommunalekonomiska förutsättningar i framtiden. Vi har väldigt stora omställningsbehov utifrån ett kort perspektiv men också i det längre tidsperspektivet.

Det gör att var och en av oss fullmäktigeledamöter inser att det behövs konkreta förslag, tankar och idéer, om vi ska kunna möta framtiden och kunna leverera vård, omsorg och skola men också service till stockholmarna även framgent.

Jag skulle vilja peka på några områden som vi måste arbeta vidare med när det gäller personalpolitiken. Det handlar för det första om en fortsatt hög prioritet för arbetet med att minska sjukfrånvaron. För varje procent vi lyckas få ner sjukfrånvaron har vi 400 medarbetare ytterligare på våra arbetsplatser. Det är alldeles nödvändigt, och det är grunden för att vi ska kunna ha verksamheter.

För det andra handlar det om att öka medarbetarnas möjligheter till inflytande men också medbestämmande, inte bara över sitt eget arbete utan också utifrån ett helhetsperspektiv.

För det tredje handlar det om en tydligare koppling mellan kompetensförsörjning, bristyrkesanalyser samt stadens lönepolitiska arbete. I dag är det inte fullt fungerande fullt ut. Detta behöver revideras och ses över.

Vi behöver också fortsätta insatserna i omställningsarbetet genom kompetensfondsinsatserna.

Listan kan göras mycket längre, men jag stannar där.

Jag vill ändå säga något om kompetensfonden. Ni i oppositionen har inte direkt sparat på krutet utan sagt att vi super upp pengarna, agerar jultomte och sprätter ut skattebetalarnas pengar och försämrar ekonomin. I grund och botten, utifrån det här ärendet, tror jag att var och en ser nödvändigheten av strategiska personalsatsningar och kompetensutveckling av våra medarbetare.

Det handlar både om att grundutbilda och att vidareutbilda. Syftet är att staden ska rustas. Organisationen ska rustas genom breda satsningar på medarbetare men också på ledarskapet av våra chefer.

Jag tror att vi behöver samtala mer över politikgränserna. I de ärenden som finns senare på dagens lista ser man också att vi har en stor samsyn i utmaningarna inför framtiden på personalpolitikens område. Det tycker jag ändå bådär gott för framtiden.

Anförande nr 41

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Leif Rönngren efterfrågar konkreta förslag. I ert dokument finns det ju inga förslag. Det är bland annat det vi har tyckt vara väldigt tråkigt. Men i vår text, Leif Rönngren, finns det förslag på sidorna 17 och 18. Där kan du i punktform läsa om att bygga ringleder, satsa på kollektivtrafik och på ren och snygg stad, om avknoppningskansli, nej till biltullar och en massa annat.

Vi har presenterat de konkreta förslagen. Det är det ni inte gör i er strategiska inriktning, utan det är bara en massa ”fluff”.

Du som nu är personalborgarråd! Ni pratar om satsningar på barn och ungdom, ledarskap och annat. Kan du svara mig på frågan varför man då med er politik till exempel gör så drastiska nedskärningar att man i Enskede-Årsta, som är min egen stadsdel, inte ens kan ha en föreståndare på daghemmen längre, utan majoriteten har forcerat igenom ett beslut som innebär att man ska ha en förskolechef i Enskede-Årsta som ska ha sju daghem – sju! Vad är det för ledarskap!

Jag har själv mina barn där. Jag är otroligt olycklig. Ni pratar om satsningar på barn och ungdom, och du pratar om satsningar på ledarskap. Men det är ju nedskärningar som drabbar barn och unga och hela vår framtid som er politik leder till. Är det strategisk inriktning?

Anförande nr 42

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Jag är lite glad över engagemanget, för det behövs från politiskt håll att man är engagerad i de frågor som vi diskuterar. Men jag häpnar över slutsatserna. Vad skulle er politik innebära, med de skattesänkningar som ni föreslår? Du kan begära ordet igen, Kristin Axén Olin – det finns en ordning för det.

Jag är lite förvånad över att ni väljer att diskutera detaljer och enskildheter. Här har vi möjlighet att för första gången diskutera strategin för Stockholm, hur vi ska leda staden framöver och hur vi ska jobba politiskt. Då tror jag att det behövs mer samtal. Sedan ska vi ha våra konflikter om sakpolitiken.

Ni fokuserar på enskildheter, och nu ställer du frågor som stadsdelarna har ansvar för. Det är egentligen inte här som vi ska ta den debatten över huvud taget. Men jag gör gärna det och återkommer i ett senare inlägg, om du vidhåller att vi ska diskutera föreståndare på enskilda förskolor utifrån att dina barn har det svårt eller vad det var.

Det är väl viktigt att också se detaljerna, men här har vi möjlighet att i stora drag diskutera strategin för framtiden. Ta den chansen i stället, tycker jag!

Anförande nr 43

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Det är underhållande att lyssna på Leif Rönngren. All personal inom staden är anställd inom någon sektor, så när man tar upp en personalfråga kan Rönngren alltid hävda att det är någon annans ansvar. Frågan är vad Rönngren egentligen är ansvarig för i staden.

Jag tänkte ställa en fråga till demokratiborgarrådet. I Värmdö kommun har Socialdemokraterna utlyst en folkomröstning om biltullar. 82 procent har röstat nej. När de borgerliga kommunerna gjorde detta avfärdade du och andra detta som ett borgerligt jippo. Är det så att socialdemokraten Lars Bryntesson i Värmdö ägnar sig åt borgerliga jippon? Är det vad du menar? Eller har han utlyst en folkomröstning som nu bör respekteras och räknas in? Det skulle vara intressant att höra demokratiborgarrådets syn på demokratin när 82 procent röster nej.

Anförande nr 44

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det ska oppositionsborgarrådet Björklund gärna få höra. Vi har avsatt en hel dag för att diskutera den här frågeställningen om biltullar, miljöstyrande avgifter och så vidare.

Jag tycker fortfarande att det som hände inför valet var ett jippo, när ni ställde till med folkomröstningar och gjorde sken av att man kunde påverka innehållet i det försök som vi har lovat att genomföra i Stockholm. Det handlade inte sakfrågan om. Även du kan begära ordet igen, om du vill diskutera, i stället för att börja prata när jag har ordet.

Jag lyssnade på ditt inlägg och är road av att lyssna på dina inlägg. Men att till och med i dagsläget, när Sverige har gjort 5–0 mot ett annat fotbollslag, säga att vi inte kommer att vinna guld tycker jag är höjden av vara dysterkvist. Jag tror på Sveriges landslag i fotboll – det vill jag säga – och det ska bli oerhört spännande att se slutresultatet. Sedan diskuterar jag jättegärna demokratiaspekterna på miljöavgiftsförsöket både senare i dag men framför allt på de sammanträden som vi kommer att ha under nästa vecka och kanske veckan därefter.

Ordningsfråga

Anförande nr 45

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag tycker att man ska svara på frågorna som föredragande borgarråd.

(Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Vilka frågor?)

Det var folkomröstningen i Värmdö som frågan handlade om.

Anförande nr 46

A n d r e v i c e o r d f ö r a n d e n : Det ska inte var några privata debatter när andra är uppe i talarstolen. Ni får begära ordet i så fall.

Anförande nr 47

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ni vet att jag gillar att argumentera och diskutera. Men jag tycker att det är ett oskick att sitta och lägga sig i och hela tiden avbryta

talare. Det kan vara roligt till en viss gräns. Men det gynnar knappast debatten och för den framåt, att man konsekvent för argumentationen på det sätt som ni gör.

Sedan är det väl jag som väljer vad jag svarar på och inte svarar på. Jag har lovat att jag återkommer i den delen när vi ska diskutera miljöavgiftssystemet under en helkväll, som jag antar att det blir, och kanske ett tillfälle till, beroende på hur ni agerar.

Anförande nr 48

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Det är självfallet som Rönngren sade, att Rönngren själv väljer vad han svarar på eller inte svarar på. Det var väl ett konstaterande av att han inte tänker svara på detta i dag.

Vi diskuterar utvecklingsstrategin för Stockholm, och halva stadsledningskontoret sysslar just nu med hur man ska driva igenom det. När en socialdemokratisk grannkommun driver igenom en folkomröstning där alla säger nej säger du som demokratiborgarråd: Det diskuterar vi en annan gång – inte när vi diskuterar utvecklingsstrategin för Stockholm.

Det är en mycket märklig attityd, Leif Rönngren. Det är en nonchalans gentemot den här församlingen. Det handlar om den fråga som är på stockholmarnas läppar just nu, och du är ansvarig för det och får en fråga om det. Men du går bara upp och raljerar om fotbolls-EM.

Man kan skämta lite också – det har jag ingenting emot – men man ska svara på frågorna!

Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2005–2007, forts.

Anförande nr 49

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Visst kan man skoja lite. Leif Rönngren inledde med att säga att han ville ha långsiktighet och helhetssyn, men ditt avslutande inlägg handlade om fotbolls-EM.

Jag skulle vilja återkomma till den förmyndarattityd som återigen redovisas av Socialdemokraterna. Man talar om att man har en massa pengar, och sedan ska verksamheterna få dem utdelade till sig, i stället för att verksamheterna utifrån sin kunskap om organisationen och annat först kommer och talar om vilken kompetensutveckling man behöver. I stället talar man från stadens sida om hur mycket pengar det finns att söka. Det kommer alltid i fel ordning från Socialdemokraternas sida.

Lönepolitiskt arbete säger du, Leif, att ni ska arbeta med. På första maj går ni hand i hand med Kommunals företrädare. Men vad händer med lönepolitiken när de sedan ska besluta om löneökningar och annat?

Anförande nr 50

Borgarráðet R ö n n g r e n (s): Fotbolls-EM tog jag upp därför att det togs upp i inledningsrundan, utifrån att vi inte säkert skulle vinna – det var anledningen.

Kompetensfondssatsningen och hela upplägget med kompetensfonden är precis så som Ewa Samuelsson beskriver det. Det är uppbyggt utifrån två perspektiv. Det ena är det kommuncentralt, där vi måste utbilda och grundutbilda personal för att vara rustade för framtiden. Men den andra biten är att verksamheterna själva utifrån kriterierna i fonden kan söka pengar för att göra sådant som man under många år har sett behov av att göra, göra sådant som vi politiker oftast bara pratar om.

Nu har vi gett verktyget till verksamheterna att kunna söka pengar för att genomföra riktiga satsningar och göra förändringar i omställningsarbetet i staden. Det är jag mycket stolt över. Men jag är inte nöjd med det arbetet, utan det ska fortsätta under hela mandatperioden.

Det hoppas jag omfattar allihop i den här salen. Om vi inte klarar det kan vi prata skattesatser och annat, men vi kommer aldrig att kunna möta medborgarnas krav på service och omsorg, och vi kommer inte att kunna leverera kvalitet i framtiden – om vi inte gör dessa satsningar.

Anförande nr 51

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Alla människor vill kunna råda över sitt eget liv. Det gäller unga som gamla, friska som sjuka. Det gäller även om det finns omständigheter i tillvaron som komplicerar vardagen: någon form av handikapp, om du är sjuk eller om du inte har något jobb utan måste ha socialbidrag. Det kommer att finnas tillfällen i livet när vi alla behöver någon form av insatser från samhällets resurser. Men det får självfallet inte innebära att vi liksom i dag i många sammanhang fråntas rätten att själva välja.

Under förra mandatperioden inledde och genomförde vi flera valfrihetsreformer. Vi medverkade också till att de som jobbar i äldreomsorg och socialtjänst fick flera arbetsgivare att välja mellan. Även det är viktigt, Leif Rönngren – det räcker inte med kompetensfonder. Men det vill ni nu stoppa.

Efter valet skedde en tillbakagång i rask takt. På Axelsbergs servicehus drog man in en väl fungerande entreprenad. I Skärholmen tog man tillbaka gruppboenden, med motiveringen att verksamheten skulle flytta och att det var enklare att genomföra en flytt när verksamheten var kommunal.

Förutom att man stryper mångfalden är det ett slöseri med pengar som egentligen inte finnas. Varje gång som man har tagit tillbaka en verksamhet för att driva den i egen regi har det blivit dyrare.

Nu handlar det inte bara om pengar, fast vi måste inse att även det är viktigt nu när pengarna inte räcker. Hur många av er här inne vet att en kommunal dagverksamhet för hemlösa skulle kosta 4 miljoner enligt socialtjänstförvaltningens beräkningar,

medan sex sådana verksamheter just i dag drivs för 5 miljoner i frivilligorganisationernas regi?

Det enda positiva är att hemtjänstpengen nu har permanentats. Men det är inget som vi precis ska tacka socialborgarrådet för. Nu vill vi gå vidare. Hemtjänstpeng är bara första steget mot en ökad valfrihet för Stockholms äldre. Nästa steg är att ge människor rätt att välja vilket äldreboende de vill flytta till. Stadens riktlinjer om att en person ska kunna erbjudas äldreboende i valfri stadsdel står sig i dag mycket slätt mot verkligheten ute i stadsdelarna. Valfriheten har blivit en pappersprodukt.

I dag har både socialdemokrater och miljöpartister accepterat och röstat för permanentandet av hemtjänstpengen. Ni inser att det inte går att vrida klockan tillbaka. Men konstigt nog är ni kraftigt emot att man själv som gammal eller funktionshindrad ska få välja var man vill bo. Det är okej för er att man ska få välja vem som ska komma hem till en och städa. Det är okej för er att man ska få välja vem ska följa med en på bio, om man har rätt till ledsagning. Men det är inte okej för er att välja var man vill bo om man är gammal eller funktionshindrad – inte så länge ni får bestämma.

Vi stockholmare är olika, och det behövs en palett av olika verksamheter. Det får aldrig vara så att kommunen kan eller bör stå för all mångfald själv. Till det behövs många aktörer. Det är ni emot. Nu har ni åter tagit ett struhtag på den sociala sektorn. Nu är det politikens välvilja och inte människors vilja som styr.

Anförande nr 52

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Ann-Katrin Åslund säger att det inte räcker med kompetensfonden. Jag delar den uppfattningen. Kompetensfonden är en i tiden avgränsad satsning, en engångsinsats, för att klara det omställningsbehov som vi har nu på väldigt kort sikt men också för att hitta arbetssätt och metoder för att rusta personalen i det längre perspektivet. Det är en mycket viktig strategisk satsning som görs just nu.

Det finns flera andra perspektiv som man kan lägga på detta. När man läser strategidokumentet och ser vilka utmaningar staden står inför framgår det oerhört tydligt att det inte bara är en nyttig satsning utan också är en nödvändig och i vissa delar avgörande satsning som genomförs just nu med kompetensfondsmedel, för att vi ska klara av servicen i framtiden.

Min fråga är: Vad är alternativet? Prata går ju, men man måste också visa på resultat och genomföra verkliga förändringar. Ni hade fyra år på er. Det var inte speciellt mycket som gjordes under de fyra åren. Nu gör vi den här engångsinsatsen. Jag hoppas att det leder till verkliga, bra förutsättningar inför framtiden, oberoende av att vi kommer att växla majoriteter i den här salen, för det handlar ytterst om stockholmarna.

Anförande nr 53

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Leif Rönngren! Det handlar inte bara om att vidareutbilda eller kompetensutveckla, utan det handlar också om att människor ska trivas på sitt jobb och vilja stanna kvar. Det handlar om möjligheten att välja arbetsgivare, att känna att det finns en rörlighet, att man trivs på sitt jobb. Det är det allra viktigaste, för då vill man själv ha en kompetensutveckling.

Anförande nr 54

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Ann-Katrin Åslund! Jag tycker att ni fokuserar på fel nivå när det gäller valfrihet. Ni fokuserar på vilken utförare som ska sitta bakom skrivborden och utföra uppgifterna. Det vi vill göra är att ändra metodik.

Vi vill ha mer uppsökande verksamhet nära människor och kunna få kontakt med människor och skapa en medborgardialog. Det kallas delaktighet, och det kan också vara viktigt i ett mångfaldssamhälle. Men ni vill ta bort den närheten till människor genom att plocka bort stadsdelsnämnderna. Det är inte viktigt för er.

Alltså fokuserar vi inte alls på valfrihetsfrågor, men vi fokuserar på olika sätt på det, för det som är viktigt för människor är inte att välja vilket företag som sitter bakom skrivbordet utan att få välja vem man pratar med.

Anförande nr 55

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är en klen tröst för människorna i vår stad att du ska ha en medborgardialog med dem och sedan bestämma själv i alla fall. Det är väl vad du kallar dialog.

Du säger att vi fokuserar på olika saker. Jag tror inte att det handlar om människor som sitter bakom skrivbord, utan det handlar om praktiska frågor. Var vill jag bo? Vilket äldreboende vill jag bo på? Det handlar inte om att man sitter bakom något skrivbord, utan det är konkreta förhållanden i vardagen.

Anförande nr 56

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ann-Katrin Åslund tar i ett senare replikskifte upp att det är viktigt att personalen trivs på sin arbetsplats. Jag delar den uppfattningen – det är jätteviktigt.

Men faktum är att många försvann från sina arbetsplatser under förra mandatperioden. Det var svårt att anställa. Många anställdes direkt från gatan, inte minst inom äldreomsorgen. Därför är det mycket viktigt att se till att man kompetensutvecklar den personal som nu finns där, så att de stannar kvar och fortsätter sitt jobb. Man ska se till att de trivs på sin arbetsplats. Många tyckte dessvärre att det var otrivsamt förut.

Sedan har jag en annan kommentar. Det är lite märkligt att peng för Ann-Katrin Åslund är det enda sättet för en människa att få bo där hon vill.

Anförande nr 57

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det handlar om den konkreta verkligheten. Det enda sättet att själv få välja var man vill bo handlar om att det finns en peng. Det är många som har blivit nekade att komma till ett boende de vill komma till.

Sedan skulle jag vilja återgå till personalen. Det är intressant att konstatera att de undersökningar som gjordes under förra perioden av Kommunal visade att man trivdes bättre inom äldreomsorg och handikappomsorg på sin arbetsplats när den inte var kommunal. Man trivdes bättre på privata alternativ.

Anförande nr 58

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Vare sig vi förstår det eller inte ska dagens debatt handla om hur vi vill att staden ska utvecklas på tio eller tjugo år. Jag tänkte ta upp en sådan oerhört strategisk fråga. Det handlar om skolan och segregationen i Stockholm.

I de fattigaste och mest invandrartäta stadsdelarna är det i dag mellan 30 och 40 procent av eleverna som inte når behörighet till gymnasieskolan. Om man sedan ser på resultaten inom gymnasieskolan är det ungefär hälften av eleverna därifrån som lyckas ta sig igenom gymnasieskolan och få en gymnasieutbildning.

Det innebär att det är så lite som 25–30 procent från de ekonomiskt och utbildningsmässigt allra fattigaste och mest etniskt segregerade områdena som får en gymnasieutbildning, som egentligen är grunden för ett medborgerligt liv i det samhälle som vi lever i i dag, som är grunden för att klara sig på arbetsmarknaden.

Om vi inte lyckas ändra på dessa ojämlika förhållanden kommer vår stad för evigt att vara dömd att vara en kluven stad, en stad som präglas av motsättningar.

Jag tycker att vi behöver diskutera hur vi ska möta den problematiken. Det om något är en strategisk fråga för Stockholms stad.

Jag menar att satsningar på och prioriteringar av barns och ungdomars uppväxt är det mest strategiska för att skapa en mer jämlik stad. Vi behöver göra insatser när det gäller resursfördelningen. Ja, vi styr en del resurser efter behov i dag, men vi gör det inte tillräckligt, för det är skilda världar som möter personalen i förskolan och skolan mellan stadsdelarna i dag. Det är helt olika förutsättningar, och det krävs också olika resurser för att eleverna ska få någorlunda likvärdiga möjligheter.

Det krävs också metodutveckling. Vi kommer att vara hårt ansträngda ekonomiskt även i framtiden. Vi kan inte acceptera att skolan har stela arbetsformer och stel arbetsorganisation. Vi måste få målstyrningen i skolan att fungera. Jag kan nämna goda exempel som Husbygårdsskolan, Rinkebyskolan, Tensta gymnasium och Katarina Norra skola. De visar hur man kan nå målen på ett väsentligt mycket bättre sätt genom en annan arbetsorganisation.

Det handlar om lokalförsörjningen. Vi måste använda lokalerna bättre än vi gör i dag. Vi kommer säkert att få se nedläggningar av skolor runt om i staden. Det jag

hoppas på är en samordning av lokalanvändningen över skolformerna, mellan förskola, grundskola och gymnasieskola, också för att hantera de demografiska skiftningar som vi ser framöver. En skola kanske ska vara både förskola, grundskola och gymnasieskola.

Det handlar slutligen om personalförsörjningen, som är det riktigt stora strategiska uppdraget för framtiden. Både inom gymnasiet och inom förskolan är jag bekymrad över situationen. Vi gör stora satsningar inom kompetensfonden för att klara personalförsörjningen för framtiden. Vi har också ett mer intensivt samarbete med Lärarhögskolan för att utforma lärarutbildningen så att den möter de personalförsörjningsbehov som vi har i staden.

Sammanfattningsvis, ordförande, fullmäktige: Detta är de strategiska frågor som jag tycker att vi ska diskutera på barn- och ungdomsområdet.

Anförande nr 59

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag tycker att det är tråkigt att det är så många rektorer och lärare i staden som tycker att skolpolitiken i princip har avstannat. Visserligen finns det en retorik om att mer pengar ska lösa alla problem, men när det gäller andra synsätt och andra diskussioner händer det inte så mycket, tycker man.

Det som händer är tyvärr negativt. Skolinspektörerna kritiserar i sin senaste rapport beslutet att avskaffa Stockholmsprovet. De menar att det framför allt är de skolor som har många invandrarelever som är betjänta av att ha tydliga kunskapskrav att sträva mot för invandrabarnen, som har sämre förutsättningar att lära sig svenska eftersom de har andra modersmål.

Det är en total ”ofokusering” som präglar skolpolitiken nu. Det Erik Nilsson säger nu låter bra: ett engagemang för invandrabarnen. Men invandrabarnens skolor och skolläringar vill ha Stockholmsprovet. De vill ha tydliga kunskapskrav och läsutvecklingsscheman. De vill inte att man ska ta bort det, Erik Nilsson.

Då ska du kompensera det med nya teknokratiska system. Men det är Stockholmsprov som de vill ha.

Anförande nr 60

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jan Björklund! Forskningen är rätt tydlig. Det handlar om att vi måste få ett bättre arbete med tvåspråkiga elevers kunskapsutveckling. Vi vet genom forskningen ganska väl hur vi borde hantera den. Varför gjorde ni ingenting åt de frågorna under fyra år, om vi är överens?

Forskningen är också ganska tydlig när det gäller matematiken. Det är det område där vi har störst problem, där resultaten gick ner kraftigast under den mandatperiod när du var skolborgarråd. Varför gjorde du ingenting åt det? Nu har vi ett brett projekt för att utveckla matematikundervisningen vid våra skolor.

Du säger att det är stiltje i skolpolitiken. Vi vet att det handlar om barn med behov av särskilt stöd. Varför skedde ingen metodutveckling när det gällde barn med behov av särskilt stöd under din mandatperiod?

Det som skedde var att du inrättade ett antal prov. Jag håller med om att vi behöver kunskapsutveckling. Vi behöver följa det och göra det på ett tidigt stadium. Men varför ska vi ha särskilda sådana prov i Stockholm, när vi ska ha en likvärdighet över landet? Vi ska naturligtvis se till att det finns nationella sådana prov för att följa kunskapsutvecklingen.

Slutligen: Om du är oroad över att det är sådana skillnader i resultat, varför röster ni nej när vi vill göra ett mer likvärdigt resursfördelningssystem för att ge alla unga lika chans?

Anförande nr 61

Borgarrådet Söderlund (m): Herr ordförande! Jag tycker att Erik Nilsson tar upp viktiga frågeställningar. Bekymret är att verkligheten stämmer väldigt lite med de inlägg som Erik Nilsson gör i talarstolen och har gjort här i flera år.

Låt mig kort få berätta – jag har ju bara 43 sekunder på mig: Jag har besökt bland annat skolor på Norrmalm som Erik Nilsson tycker vältrar sig i pengar. De har i genomsnitt 49 000 kronor per elev. Där berättar rektorn på en skola som jag besökte att han – med Erik Nilssons förslag, som nu ligger på bordet och kommer att bli verklighet – kommer att tvingas avskeda sina assistenter på skolan.

Erik Nilsson pratar nu om barn med behov av särskilt stöd. Jag tycker att det är modigt av dig att gå upp i talarstolen och prata om de frågorna, när du håller på med en av de största nedrustningar som vi har sett för barn med behov av särskilt stöd i en rad av våra stadsdelar. Retoriken rimmar illa med verkligheten.

Förklara en gång till, Erik Nilsson: Varför föreslår du ett system där Rinkeby skolor, som har lägst andel elever som klarar målen, förlorar över 4 miljoner samtidigt som Östermalms skolor får mer pengar?

Anförande nr 62

Borgarrådet Nilsson (s): Mikael Söderlund! Jag vill börja med frågan om skolorna på Norrmalm.

Först och främst anser jag att vi behöver en skolutveckling när det gäller arbetsorganisation och arbetsuppläggning. Eftersom jag känner Norrmalm väldigt väl tror jag att det finns anledning att göra en del reformer också på det området.

Så till barn med behov av särskilt stöd: De barn som i dag kommer från ytterstadens stadsdelar till innerstadens skolor definieras i innerstaden ofta som barn med behov av särskilt stöd. Man säger att det måste vara extra resurser till de barnen. De avlämnande stadsdelarna förstår inte vad de pratar om. Det var nämligen de mest resursstarka barnen som flyttade till innerstadens stadsdelar.

Om ni verkligen ömmar för att alla barn som har behov av särskilt stöd ska få det tycker jag att ni ska rösta ja till vårt förslag till förändrat resursfördelningssystem.

Anförande nr 63

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är väl ingen konst att hålla med om att vi behöver se över lokaler, arbetsformer och annat. Det kan vi säkert vara överens om. Men skolans problem finns ju ute i själva verksamheten.

Jag läste häromdagen en intervju med författaren Mats Wahl, som har rest runt mycket över hela Sverige men också här i Stockholm och tittat på hur det ser ut i skolorna. Han lyfte fram att lärarna måste återfå sin auktoritet. De måste känna stödet från oss politiker att det är okej att säga ifrån.

Han lyfter fram vikten av tydliga kunskapskrav, att eleverna ska veta vad som förväntas av dem men också veta vilket stöd de kan få. Tydlighet när det gäller skolans uppgift är vad som behövs i dag.

Anförande nr 64

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det tycker jag var ett utmärkt inlägg, Ewa Samuelsson. Då hoppas jag att vi får stöd för det skolplansförslag som vi kommer att lägga fram senare i höst. Det innebär just att vi inte ska hitta på en massa nya mål eller uppdrag här i Stockholms stadsfullmäktige utan ska ansluta oss till de nationella styrdokument för skolan som finns. Vi ska också försöka genomföra de läroplaner som beslutades för snart tio år sedan. Där gäller grunden precis de saker som du nämnde.

Det ska vara auktoritet, ja, men inte gammaldags auktoritet som bygger på titeln, utan en auktoritet som bygger på ledarskapet i gruppen. Det handlar om att eleverna ska veta vad som förväntas av dem. De ska också ha möjlighet att påverka sin undervisning.

Om du och jag är överens om att det är det vi ska genomföra tycker jag att vi ska samarbeta åt det hållet. Det kommer också att innebära strid med lärargrupper som vill arbeta så som de alltid har arbetat förut, i 20–30 år. Det är den striden som vi gemensamt borde vara beredda att ta. Jag hälsar dig välkommen i det arbetet!

Anförande nr 65

D e s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Ordförande! I ärendet om strategi för staden 2005–2007 står det att antalet äldre i Stockholm kommer att minska under de närmaste åren. Det har lett till att staden har sett över beståndet av servicehus. Men många servicehus står också tomma i dag, eftersom man har infört strängare krav med strängare bostadsbedömning på vilka som ska få omsorg på servicehus.

Omvandlingen av servicehus till seniorbostäder med hyresrätt känns tyvärr som en lite osäker framtidssatsning. De hyresrätterna kan ju sedan bytas in av andra

människor, unga människor eller barnfamiljer, och jag har förstått att det inte finns någon möjlighet att servera de seniorbostäderna för äldre.

Frågan är då: Kan majoriteten och socialborgarrådet lova att det kommer att finnas tillräckligt med äldreboenden framöver genom den strategiska inriktningen? Jag känner en viss oro för utveckling på det området.

Flera av våra funktionshindrade har uttryckt oro för framtiden. Stadsdelsnämndernas underskott inom omsorgen för funktionshindrade oroar. Risken är att de inte får den omsorg och trygghet som de behöver, med ledsagare, personliga assistenter, kontaktpersoner med mera.

I dag har biståndsbedömarna fått en jättetuff situation. De försätts i en svår situation när de ska svara mot ett ökat behov med mindre resurser. Majoriteten har ännu inte heller lyckats ge besked till de psykiskt funktionshindrade när det gäller klagomålet på "stadsdelsarresten", vilket innebär att de inte kan söka dagvårdsverksamhet var de vill i staden.

Frågan till socialborgarråd är: Vad händer på detta område? Du har tidigare pratat om utredningar. Vad händer nu i fråga om "stadsdelsarresten"?

Slutligen till resursfördelningssystemet. Jag vill fråga finansborgarrådet Annika Billström: Var går skammens gräns för hur lite resurser barnen i Bromma kan få? Att barnens föräldrar är rika innebär inte att barnen behöver mindre mänsklig kontakt. Redan i dag sker en stor omfördelning från barn i de rikare stadsdelarna till andra stadsdelar. Det är självklart att utsatta barn ska få extra resurser. Men det finns ju en gräns för den här Robin Hood-skatten. Att sätta barn mot barn, som majoriteten gör nu, är skämmigt. Hur tänker ni egentligen?

Nu har vi, alla Brommas politiker över partigränserna, bestämt oss för att skriva en skrivelse och skicka in till borgarrådet. Jag undrar: Vad tänker borgarrådet göra för att alla barn ska få en god omsorg var man än bor i staden?

Anförande nr 66

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Desirée Pethrus Engström ställde en hel rad frågor till mig. Jag är inte säker på att jag hinner svara på alla.

Jag börjar med frågan om det kommer att finnas tillräckligt med äldreboende i framtiden. Ja, blir mitt svar.

Din största oro gällde dock de servicehus som omvandlas till seniorboenden, om man kan garantera att de bibehålls just för de äldre. Som du kanske minns från det ärende som fullmäktige har fattat beslut om fanns den problematiken medtagen, och det stod att en uppvakning skulle ske, vilket också har skett.

Inte desto mindre finns den här varianten av boende i andra delar av Sverige, så vi kommer att snegla på hur de har gjort där. Ett av de viktigaste kraven är naturligtvis

att de servicehus som har omvandlats till seniorboenden exklusivt ska vara avsedda för dem som är över 65 år.

Anförande nr 67

D e s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Innebär det att vi kan lita på att det inte kommer att dras ner på servicehusen så snabbt, eftersom vi inte har någon garanti för att seniorbostäderna verkligen kommer att förbehållas de äldre?

Anförande nr 68

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja ställa en fråga till dig, Desirée. Du vill tillhöra en borgerlig majoritet som för det första ska sänka skatten och för det andra ska lägga ner stadsdelsnämnderna. Ditt parti tror jag inte har tydliggjort sig när det gäller skattesänkningar, så tydligt som liberalerna och moderaterna har gjort. Men ni har tydliggjort er när det gäller reformen kring stadsdelsnämnderna.

Jag tycker att du ska fundera noga. När man sänker skatten är det naturligtvis i stadsdelarna som man kommer att dra in. Det syntes under förra mandatperioden, med det enorma underskott som lämnades efter i stadsdelarna. Det var ett uppdämt behov där.

Jag kan inte gå in i en enskild stadsdelsnämnd och värdera resursfördelningssystemet, men principen för resursfördelningssystemet är för mig inte lika till alla barn, utan det måste styras efter behov. I vårt program efter valet sade vi tydligt att vi ville ha en starkare socioekonomisk fördelning. Men jag tar gärna emot Bromma stadsdelsnämnd för att resonera och diskutera kring resursfördelningssystemet.

Anförande nr 69

D e s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Annika Billström borde känna till vår politik så mycket att du vet att vi inte har föreslagit någon skattesänkning, och vi vill inte heller lägga ner stadsdelsnämnderna, så den frågan är ganska obefogad att ta upp över huvud taget.

Många barn även i Bromma behöver trots allt resurser. Någonstans finns det en skammens gräns för hur lite resurser barnen i Bromma behöver. Många lärare, både i förskolor och i skolor, tar upp att deras behov också är stora. Man har besvär med många barn även där.

Vi ska självfallet ha ett omfördelningssystem – det är vi naturligtvis överens om. Men skammens gräns är nu nådd. Omfördelningen sker redan, och det räcker.

Anförande nr 70

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Frågan om seniorbostäder har socialborgarrådet redan svarat på.

Du tog också upp psykiskt funktionshindrade. Vi har under mandatperioden kunnat se att allt fler psykiskt funktionshindrade har fått del av sin lagliga rättighet, det vill säga LSS. Det tycker vi är bra.

Beträffande Bromma: Det vi diskuterar är ett fördelningssystem. Jag tycker att debatten runt det har hamnat lite snett, för ni pratar om väldigt stora nerdragningar som ska göras. Men någon budget har vi faktiskt inte fastställt än. Jag tycker att ni ska återkomma till diskussionen om besparingar när vi lägger fast en budget, så att vi kan prata om hur det kommer att se ut.

Anförande nr 71

Desirée Pethrus Engström (kd): Då hoppas jag att du, Christer Öhgren, verkligen kommer att se till att det blir så, för barns behov måste vara lika viktiga var man än bor i staden, om man nu ska ha en likvärdig bedömning. Tanken är väl inte att man på det området ska fördjupa segregationen. Ni säger att ni vill åstadkomma förbättringar när det gäller segregationen, men här fördjupar ni segregationen mellan olika barn.

Barnen också i Bromma och andra stadsdelar har stora behov av mänsklig omsorg och kontakt framför allt i barnomsorgen. Det finns en gräns, Christer Öhgren, för vad barnen där kan tåla.

Anförande nr 72

Borgarrådet Olofsson (v): Ordförande, fullmäktige! Det tar tid att bygga upp en nedmonterad social välfärd. Jag vågar ändå påstå att vi är på god väg att bygga upp den. Men i dag betalar vi av på över tio år av social nedrustning. Alla partier har en del i den. Under tio år har vi alla varit en del av den nedrustningen.

Vi märker det i skolorna och i brottsstatistiken, och vi märker det inom socialtjänsten. Jag är övertygad om att det är bara en solidarisk politik och en rättvis fördelning som kan ändra på detta på lång sikt.

Vår politik är en långsiktig politik. Vi har tagit fram uppgifter, så att vi har en god bild över hur kvinnornas situation i Stockholm ser ut, hur missbruket i Stockholm ser ut, vad vi kan göra åt det och vilka möjligheter det finns. Inte minst har vi tagit på allvar den stora frågan om alkoholproblem, särskilt relaterat till unga människor.

Vi har också tagit upp barnens situation, inte minst de gömda barnen, de barn som får illa men inte alltid syns och hörs, inte alltid agerar utåt, men som man på sikt kan få bekymmer med. Vi har också jobbat särskilt med hemlöshetsfrågorna, på många olika sätt.

Psykiatrin har vi också gjort en genomgång av, vad vi kan göra, vilka möjligheter som finns och vad som fattas. Jag ska be att få återkomma just till det och det som Desirée Pethrus Engström tog upp tidigare.

Som jag sade: Vår politik är långsiktig. Jag tycker att det är viktigt att poängtera det. Om man ser tillbaka på de fyra gångna åren kan man se att man inom det borgerliga styret fattade många kortsiktiga beslut. Bland annat skyfflade man över det sociala ansvaret på de frivilliga krafterna. De skyfflade över ett ansvar som de inte alltid var beredda att ta, som de inte alltid ville ha. De kapitulerade ganska rejält.

Vi vill se det här som en långsiktig strategi. Vi vill hellre ta fram boenden med enklare boendestöd än att satsa på en tak-över-huvudet-garanti, där man överger de hemlösa. Man lämnade dem åt sitt öde. Där skulle man kunna tala om biståndsbedömning, på samma sätt som man gör med de äldre. Man tycker att det är viktigt att ha en biståndsbedömning för äldre människor men inte för hemlösa, utan de hemlösa skyfflar man bara ut, utan att göra någon uppföljning.

Det handlar om ett långsiktigt arbete som vi måste komma till rätta med.

Tyvärr är det en lång process att ta fram boenden. Jag skulle ha önskat att den processen hade startat för flera år sedan. För att använda mig av Mikael Söderlunds ord: loggboken var tom när vi trädde till. Det är därför det tar tid.

Men det, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 73

E w a S a m u e l s s o n (kd): Margareta pratar om att skyffla över arbetet på frivilligorganisationer i stället för att lyfta frivilligorganisationer som den resurs som de verkligen är för samhälle, vilket ger det mervärde som vi inte själva kan skapa inom kommunen. Du pratade om en solidarisk politik och en långsiktig politik. Du avslutade med att du skulle återkomma om boendet.

Då funderade jag över det ni har skrivit på sidan 2427, där det sägs att det är ett ökande behov av alternativa boendeformer. Där är det ett för mig helt nytt boende som lyfts fram, nämligen trapphusboende. Jag vet att vi i vår majoritet pratade om trappstegsboende, men här lyfter majoriteten fram ett nytt trapphusboende. Är det en ny företeelse?

Anförande nr 74

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Trappstegsboende och trapphusboende är två helt olika saker. Trapphusboende kan innebära att man har många olika lägenheter i ett trapphus, där undervåningen till exempel kan vara avsedd för personal som kan stötta och backa upp. Trappstegsboende är ungefär att man går från ett enklare boendet upp till ett annat.

Jag sade att det var ni – lyssna nu, Ewa – som skyfflade över på frivilligorganisationerna. I ert förslag upprepar ni den lögn som ni hade från budgetdebatten: ”Var och varannan vecka avbryts välutvecklade samarbeten med mycket framgångsrika och kunniga organisationer.” Då innebar det att vi hade brutit samarbetet med 34 organisationer. Jag bad kristdemokraterna att räkna upp dessa. Det klarade du inte. Jag fick inget svar.

Nu, när jag räknar på det ni skriver, hävdar ni att vi har brutit samarbetet med över 50 organisationer, och då har jag räknat lågt. Jag vill fortfarande ha ett svar på vilka dessa organisationer är.

Anförande nr 75

Desirée Pethrus Engström (kd): Jag har en replik när det gäller utsatta kvinnor, som socialborgarrådet tog upp. Jag kan konstatera att det i den strategiska inriktningen inte står någonting på sidan 2421 om teamet för våldtagna kvinnor. Det handlar om en problematik som har uppmärksammats ganska mycket under den senaste tiden.

Många kvinnor anser att det inte ens är någon idé att anmäla en våldtäkt. Därför skulle vi i Stockholms stad behöva jobba mer strategiskt i samarbete med olika instanser – polis, åklagare och domarväsande – och även inkludera kvinnojourer och team för våldtagna kvinnor.

Frågan är om ni har någon strategi för att hjälpa de kvinnor i Stockholm som tyvärr i alltför stor utsträckning råkar ut för våldtäkter.

Anförande nr 76

Borgarrådet Olofsson (v): Desirée Pethrus Engström! Det står inte allt i detta strategiärende. Vi har inte tagit upp allt som vi håller på och jobbar med. Vi arbetar också med att över huvud taget förstärka situationen för kvinnor och se till att vi kommer att ha en mer adekvat och uppsökande verksamhet. Inte minst handlar det om att ställa till förfogande team och andra resurser till våldtagna kvinnor. Det är insatser som man måste samordna. Man måste samordna många olika instanser, inte minst inom landstinget.

Anförande nr 77

Annikatrin Åslund (fp): Borgarrådet Olofsson har räknat upp väldigt många saker som man har tagit upp. Man har tagit upp missbruk, alkohol, barn, hemlöshetsfrågor och annat. Det är väl bra. Men det handlar just om att ni har tagit upp det: det finns mycket skrivet, men det är väldigt lite gjort.

Man kan till exempel se på de hemlösa. Där hade ni ett vallöfte om att halvera antalet hemlösa under mandatperioden. Då har ni jättebråttom, för antalet hemlösa har faktiskt ökat från 2 500 till 3 300. Nu gäller det att ni vänder skutan snabbt.

När det handlar om att skyffla över på frivilligorganisationerna är jag inte alls säker på att de har upplevt det så. Men nog upplever de att det nu blåser väldigt njugga vindar och att man drar ut på beskederna till dem.

Anförande nr 78

Borgarrådet Olofsson (v): Jo, frivilligorganisationerna håller faktiskt med om det. De säger själva att de inte var beredda att ta det ansvar som ni skyfflade över på

dem, för ni skyfflade över ett stort ansvar på frivilligorganisationerna som de inte var beredda att ta.

Vi säger att de är ett komplement. De är duktiga och gör en värdefull insats. Vi samarbetar också nära med dem. Det tycker jag är viktigt, för det är viktigt att de finns med i det här arbetet. Det är viktigt att de människor som besöker dem känner att de har någonstans att gå. Men för den skull ska de inte överta det ansvar som faktiskt är kommunens, fast det var det ansvaret ni skyfflade över på dem.

Sedan säger du – och det är riktigt – att vi har skaffat oss en bild och också lagt förslag på åtgärder. Det tar tid. För en nedmonterad social sektor som vi alla har hjälpt till att montera ner måste vi skaffa oss en bild och se hur det ser ut för att sedan kunna vidta adekvata åtgärder. Det missade ni. Ni gjorde kortsiktiga lösningar, och det var det jag kritiserade er för.

Anförande nr 79

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Margareta Olofsson säger att det inte fanns någonting i lådorna. Du fick själv – bara några veckor efter valet – inviga Gamlebo, som vi hade beslutat om och tagit fram. Gamla Nattugglan hade vi beslutat om och tagit fram, likaså hemlöshetsprojektet och samarbetet med frivilligorganisationerna på Hotellhem, som vi hade beslutat om och tagit fram.

Du säger att vi inte gjorde någonting. Vi startade läkarmottagning, tandläkarmottagning och fotvårdsmottagning. Vi byggde ut 350 platser för hemlösa. Vi införde tak-över-huvudet-garantin, som många saknar. De hör av sig till mig om den och hoppas att vi vinner valet 2006, så att de får tillbaka den, eftersom det numera är en njugg inställning.

Du säger att vi inte gjorde någonting. Men vad har du gjort, Margareta Olofsson? Det har blivit färre boenden för hemlösa, samtidigt som hemlösheten har ökat!

Vi kan ta äldreomsorgen, som kanske är ett annat exempel på ditt engagemang som socialborgarråd. Äldreomsorgen nämnde du inte ens. Det är en fjärdedel av stadens verksamhet, och du nämner inte vad ni gör när det gäller äldreomsorgen!

Anförande nr 80

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Till skillnad från Kristina Axén Olin hade jag inte åtta minuter på mig för att tala, utan jag hade tre. Jag valde vad jag sade på de tre minuterna. Man kan välja olika. Jag tänker återkomma om äldreomsorgen – var så säker!

Jag sade inte att ni inte gjorde någonting. Jag sade att lådorna var tomma.

Sitt inte där nere i bänken och gaffla emot när jag pratar utan begär ordet som en vanlig, hyfsad människa!

Jag sade att ladorna var tomma. Det var de. De infördes. Ni gjorde det. Det tog lång tid för er. Det fanns olika ställen att inviga. Men sedan var det tomt. Det fanns ingenting mer. Det fanns inget i loggboken, som Mikael Söderlund pratade om – det fanns ingen planering. Det är det som gör att det tar längre tid.

Anförande nr 81

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Den törst och den hunger som Annika Billström tidigare sade att stockholmarna och företagen känner efter långsiktiga beslut och bred enighet rör väl inte minst infrastrukturen – det vet vi av erfarenhet. Avsnittet om detta i den strategiska inriktningen har jag läst med stort intresse.

Jag kan konstatera att man har kostat på frågan om biltullar 26 rader. Man nämner fem övriga välkända infrastrukturprojekt, som får ungefär åtta rader var. Sedan hittar jag inte mer, försvitt det inte finns några hemliga sidor som jag inte har fått del av.

Vad har man då missat att ens säga något om? Jo, man har till exempel missat att tala om behovet av analys när det gäller Östersjöns framtida transportvägar, som handlar om målet och behovet av en ny djuphamn som egentligen är nationell men som i högsta grad är en Stockholmsfråga. Det är bra, för jag noterar att man nu från socialdemokraternas sida har anslutit sig till inriktningen från förra mandatperioden, att Loudden långsiktigt ska avvecklas. Men man har ingen planering för hur det ska ske.

I Östersjöländerna har man till skillnad från hur det är i Stockholm hög ekonomisk tillväxt. Flygplatsfrågan nämner ni inte med ett enda ord. Vi vet från andra sammanhang att ni vill lägga ned Bromma flygplats så fort ni bara kan. Vilken planering har ni då för att ersätta Bromma? Under några år har det varit nedgång i flygresandet, men om vi ser framåt så ser vi att vid utvecklingen av länderna kring Östersjön, som vi förhoppningsvis ska vara med i, så är flygplatsfrågan avgörande.

Ringan runt Stockholm nämns inte heller. Förbifartens betydelse, inte minst för tusentals nya bostäder, hade man kunnat skriva om – det valde ni att inte göra.

Så till frågan om Österleden. Vägverket inledde glädjande nog en ny förstudie, men ni talar inte om hur Stockholm skulle kunna bidra i det arbetet. Ni gör det väl inte för att ni i så fall hade fått reservationer från koalitionspartierna. Detta visar också hur hämmade ni är av den koalition som ni sitter såvitt gäller tunga infrastrukturfrågor.

Danviks Lösen är ett bostadsprojekt för 2 500 bostäder, och att dra Tvärbanan till Slussen är oerhört viktigt för Stockholms utveckling. Detta skriver ni om som om ingenting har hänt, fastän det mer eller mindre har punkterats av regeringen eftersom regeringen satsar sina pengarna i sitt eget bostadsprojekt i Tullinge och inte i Stockholm – som vanligt!

Vi vet alla att Lars-Erik Lövdén inte har åstadkommit förutsättningar för byggandet av ett pepparkakshus ens en gång. Jag tycker faktiskt att ni borde våga skriva om detta.

Ni håller gärna presskonferenser. Det gjorde ni för ett år sedan, då ni höll en stor presskonferens om Danviks Lösen – men när er egen regering punkterar det hela så tassar ni förbi detta faktum som om ingenting har hänt.

Herr ordförande, jag kan avslutningsvis konstatera att även om majoriteten ogärna vill prata om biltullarna här i dag så är det det som majoriteten har ägnat kraften åt när den har skrivit sin strategiska inriktning. Övrig infrastruktur förbigås med tystnad.

Anförande nr 82

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag tycker att Sten Nordin har läst det här dokumentet väldigt slarvigt. Det står en hel del om principerna rörande betydelsen av ökade satsningar på infrastruktur av olika slag. Där nämns på över en halv sida bland annat Stockholmsberedningens arbete och Stockholmsberedningens förslag – och alla som är insatta i detta vet att det är väldigt omfattande förslag till lösningar som vi ställer oss bakom.

Vi pratar också om Östersjöområdet som ett mycket viktigt område i ett antal meningar. Dessa frågor är absolut berörda – inte tu tal om det!

När det gäller Danviks Lösen så var det länsstyrelsen som inte gav alla de pengar som vi hade hoppats på, så det är det beslutet som vi är ledsna över. I det fallet pågår ändå diskussioner, som du väl vet, om att försöka hitta en finansiering för att vi kan få i gång detta mycket angelägna projekt.

Anförande nr 83

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag konstaterar, Jan Valeskog, att du just gav mig rätt. Ni skriver inget konkret om detta. Man ska kunna leta sig fram till någon snart bortglömd utredning för att hitta fram till att vissa frågor är berörda.

När det gäller Danviks Lösen så kan man fråga sig varför länsstyrelsen gjorde som den gjorde. Det finns två skäl: ni socialdemokrater svek i länsstyrelsen, vi moderater ville stå upp för att pengarna skulle satsas i Danviks Lösen. Det projektet svek ni. Och så blev det ju till följd av att landshövdingen hade order från regeringen att göra så, för det var en överenskommelse mellan de rödgröna partierna om detta. Det här har så många personer sagt så det är välkänt.

Ni håller presskonferens om stora infrastrukturprojekt, men ni orkar inte genomföra dem om det stöter på patrull, särskilt gäller det när detta görs av den regering som ständigt lägger hinder i vägen för Stockholms utveckling.

Man skulle kanske kunna tro att regeringen var lite mer vänligt stämd eftersom det ändå är partikamrater som styr i staden, men det tycks inte hjälpa.

Anförande nr 84

Å s a R o m s o n (mp): Sten Nordin anklagade majoriteten för att inte vidta några konkreta åtgärder för att lägga ned Loudden. Det är ett märkligt påstående eftersom det är ett projekt som vi alla, såvitt jag kan förstå, är överens om numera; en oljehamn i närheten av nationalstadsparken och på Norra Djurgården är inte det mest lämpliga ur många synvinklar, inte minst när det gäller transporter på Valhallavägen

Det är också glädjande att kunna säga att vi håller på med ett sådant arbete som byggandet av en flygbränsleomlastningsdepå i Brista utmed stambanan som mer eller mindre startat, avtalen är på gång, och före vinterns utgång 2006 bör vi drastiskt kunna sänka antalet transporter med oljetankbilar som i dag utförs på Valhallavägen.

Anförande nr 85

Borgarrådet N o r d i n (m): Åsa, ni fick ju beröm för att ni i alla fall accepterar nedläggning av Loudden långsiktigt. Det gäller inte främst Miljöpartiet, för ni har nog haft den åsikten tidigare. Att ni fortsätter att driva Bristaprojektet är också bra, det inleddes under förra mandatperioden. Men detta räcker inte! Arbetet med en ny djuphamn måste sättas i gång, inte bara för Louddens skull utan också för att Stockholm inte ska hamna helt vid sidan av de framtida transportvägarna i Östersjön.

Om du vore lika engagerad i den frågan – för du sitter väl i hamnstyrelsen – och inte lade hinder i vägen för en lösning så skulle det kunna hända saker även i den frågan. Den frågan kan ni inte gå förbi. Ni kan inte med trovärdighet säga att Loudden långsiktigt ska avvecklas och enbart studera lösningen med Brista och liknande. Det är en jätteviktig del, men djuphamnen är den avgörande frågan.

Anförande nr 86

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Bostadspolitiken i den här staden har havererat. Närmare 100 000 människor står nu i bostadskö. Det behövs tiotusentals bostäder de närmaste trettio–fyrtyo åren för att komma till rätta med situationen. Detta insåg Socialdemokraterna i valrörelsen och utlovade då 5 000 nya lägenheter varje år! Av det löftet bidde det bara en tumme.

Under 2003 påbörjades 1 111 bostäder, det är den lägsta byggtakten sedan sossarna hade ansvaret förra gången, 1998. Det kommer att ta ett kvarts sekel med den takten för att uppnå 20 000 nya lägenheter.

I stället för att bygga har nu det ansvariga borgarrådet kommit på en ny taktik för att grumla till statistiken. Genom att räkna på andra sätt än man har gjort sedan Hedenhös tid försöker borgarråden att blanda bort korten.

Det började med att Roger Mogert försökte ändra synen på vad som skulle räknas som byggstart. I stället för att räkna färdiggjutna betongplattor ville Mogert börja räkna bygganmälan. Sedan följdes fifflandet upp av Py Börjeson som hävdade att detaljplan var detsamma som byggstart.

Så sent som i maj månad försökte Annika Billström hävda att man hade byggstartat 4 000 lägenheter när sanningen är att det var 2 020.

Det här håller inte, byggandet är nere på katastrofnivåer. Vi måste få till stånd ett samarbete som går över block- och partigränser. För Folkpartiet är det självklart att ställa upp på snart sagt vartenda bygge i den här staden. Det bästa vore om majoriteten kunde inse att de byggvänliga krafterna finns på den borgerliga sidan av salen – inte på den andra – och samarbeta mer så att vi kan få i gång fler byggen.

I dag ska vi ta ställning till ett strategidokument. Den beteckningen tycker jag är falsk marknadsföring, för det finns ingen strategi i det här dokumentet, särskilt inte när det gäller byggande av bostäder. Det vore mig främmande att skylla allt på Jan Valeskog och Py Börjeson. En stor del av det här haveriet beror på det som era kamrater i regeringen gör. De tycks helt sakna idéer om vad som behöver göras. Vem tror att Lars-Erik Lövdén är mannen som ska ta Sverige ur byggkrisen.

Har någon över huvud taget hört talas om Lars-Erik Lövdén? I varje fall inte stockholmarna. Om vi ska få en förändring till stånd så måste vi lita till oss själva. Staten kommer inte att hjälpa till. Regeringen kommer inte att ändra några konstiga bullernormer eller andra saker som försvårar byggandet. Vi måste se över våra egna regler. Vi får lära oss av andra kommuner.

Hur kommer det sig att till exempel Göteborg och Malmö lyckas bygga mycket mer än vad vi gör? Vi kanske kan åka bara till Solna och lära oss något, där bygger de tre gånger så mycket som vi gör här i Stockholm.

Jag tror att sanningen är att sossarna här i staden ägnar sig åt en massa andra saker än att bygga bostäder. Det ägnar sig åt skrytprojekt, åt biltullar, åt skatteskrapor och annat. Lägg skrytprojekten åt sidan! Bygg i stället vanliga bostäder för vanligt folk!

Anförande nr 87

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Lotta Edholm, jag tycker att vi har ett gott samarbete när det gäller att få fram nya planer, vilket du också antydde i ditt anförande. Vi har nu faktiskt kunnat definiera var de 20 000 bostäderna ska vara belägna, dem som vi har jobbat hårt med fram till nu.

När man ska bygga måste man trots allt ha en plan, och det byggande som sker i dag görs ju i enlighet med de planer som fanns klara när vi startade vårt arbete då vi tillträdde.

Diskussionen om hur man räknar antalet påbörjade lägenheter har, precis som du säger, varit något förvirrad. Jag ska återkomma till den frågan i mitt anförande, det här är ju bara en replik så jag hinner inte kommentera den frågan nu.

Anförande nr 88

L o t t a E d h o l m (fp): Diskussionen om hur man räknar har inte varit det minsta förvirrad – tills ni försökte förvirra debatten genom att plötsligt börja räkna på ett helt annat sätt än det som man använt sedan urminnes tider.

Sanningen är att det byggs färre lägenheter i dag än under förra mandatperioden. Det byggs lika få lägenheter nu som det byggdes förra gången ni hade makten. Ni gör väldigt lite för att bilda de koalitioner som Annika Billström sade var så viktiga i bland annat byggandet.

Vi finns här, både vi och Moderaterna. Vi är beredda att bygga betydligt mycket mer om ni lägger förslag om det.

Anförande nr 89

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Vi ska ju ta ställning till ett strategiskt ärende som handlar om hur vi vill ha det här i staden på sikt. Då kan jag konstatera att oppositionens reservationer i dag inte visar mycket som handlar om hållbarhet på sikt.

Vi i majoriteten har fem mål, av dem finns ett som talar om ekonomi och ett som talar om ekologi för Stockholm. Det är väldigt viktigt att vi nu jobbar för att kombinera dessa två mål.

Den ekologiska hållbarheten styrs i stor utsträckning av program – det är miljöprogram, klimatprogram, vattenprogram och ekologiska byggprogram och så vidare. Till skillnad från flera andra som sagt att deras lådor och loggböcker var tomma var min alldeles proppfull med program som inte hade antagits – den förra majoritetens hantering av miljöfrågorna låg efter.

Om vi skulle få en majoritet av borgerliga partier så vore de inte så mycket som skulle göras på miljöområdet, det är symtomatiskt.

Hållbarheten styrs emellertid också genom uppgiftssystem av olika slag, genom utvärderingar och kontroll – precis som man gör med ekonomin. På samma sätt som den ekonomiska redovisningen och lagstiftningen har utvecklats som styrinstrument för pengarna ska den ekologiska hållbarheten också styras genom nyckeltal, uppföljningar med mera.

Att få de här styrinstrumenten bra i kombination med ekonomisk styrning är en utmaning som tar tid att utveckla. Många kommuner har redan kommit långt, men inte Stockholm eftersom nuvarande oppositionen under förra mandatperioden helt negligerade utvecklingen av de här, för vår framtid, viktiga styrmedlen.

Det leder till att det finns ett hack i utvecklingen som vi nu måste åtgärda genom att förbättra styrningen i ekonomisk avseende i kombination med ekologisk styrning. Det gör vi bland annat genom det här strategiska ärendet, genom program och system som är viktiga för att veta vart vi går och att vi går åt rätt håll.

Lika viktigt är det att det konkreta arbetet på lokal nivå satsas på Agenda 21-arbetet, konsumentvägledare, förvaltningstjänstemän och andra och inte minst på allmänhetens önskan att gå åt rätt håll, både i ekonomiskt och i ekologiskt hänseende. Det kan man göra bland annat genom att resa mer kollektivt i stället för att ta bilen, genom att välja bilen men ett annat drivmedel, kanske etanol eller biogas, kanske upphandla på ett annat sätt.

Om man kombinerar ekonomi och ekologi på rätt sätt skulle vi kunna spara 30 kg koldioxid per år, nämligen genom att inte dricka vatten på flaska. Då skulle vi spara 7 300 kronor. En flaska vatten per dag kostar 7 300 kronor om året medan samma mängd kranvatten kostar 2 kronor.

Anförande nr 90

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag vill ställa en fråga till miljöborgarrådet. Miljöborgarrådets parti har nämligen på Värmdö ställt sig bakom förslaget att arrangera en folkomröstning om biltullar. Miljöpartiet är ju mycket positivt till folkomröstning, förutom att Miljöpartiet är positivt till biltullar. 82 procent av medborgarna röstade nej. Nu vill jag veta av miljöborgarrådet hur det resultatet ska vägas i den fortsatta processen.

Anförande nr 91

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Den kommunen har gjort sin omröstning, och vår kommun ska göra sin omröstning i samband med att vi har nästa allmänna val.

Anförande nr 92

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, ledamöter! Det strategiska ärendet beskriver de sociala insatser som är direkt relaterade till den strategi för välfärdsbygget som stadens politiska majoritet har antagit. Det handlar om att förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna och om att bygga bostäder. Det handlar om att utveckla Stockholm och göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad, att bryta segregationen, fördjupa demokratin och ta ansvar för ekonomin.

De sociala insatserna och den sociala tryggheten är direkt avhängiga den tillväxtpolitik som vi ska föra.

Stadens sociala insatser grundas på en god livsmiljö, bra förskolor och skolor, bra villkor för arbete och sysselsättning, trygghet när livet förändras och ökade möjligheter till utveckling och deltagande. Det direkta sociala stödet måste därför vara nära kopplat till insatser för att öka de egna initiativen, det egna inflytandet och delaktigheten.

En socialtjänst med fokus inte bara på stödet här och nu utan mer på tillvaron efter den direkta insatsen kräver nya metoder. Stadens strategiska redskap, Kompetensfonden, ska användas och skapa en kompetent organisation för socialtjänsten. Det har saknats en övergripande strategi för stadens personal som arbetar med de sociala

insatserna. Det har heller inte funnits en samlad bild av kompetensbehovet. Därför är det mycket glädjande att det finns en sådan strategisk, samlad strategi för kompetensutveckling inom socialtjänsten. Det behövs eftersom insatserna ska vara såväl verksamma som ekonomiskt lönsamma och nyskapande.

Några exempel som visar på stora kunskapsbrister är till exempel missbruksvården, barn- och ungdomsarbetet, socialpsykiatri och området ekonomiskt bistånd. På dessa områden pågår nu ett stort arbete inom Kompetensfonden för att hitta utrednings-, bedömnings- och uppföljningsinstrument för det sociala arbetet.

Det är ett strategiskt uppdrag där Kompetensfonden ger oss möjlighet att under några år utveckla en ny modern socialtjänst som kan möta mycket komplexa, föränderliga och utmanande problem.

Av de borgerliga reservationerna är det faktiskt omöjligt att utläsa någon samlad borgerlig strategi för socialpolitiken framöver. Det finns ingen systematisk tanke och de ger heller ingen strategisk betydelse till det sociala arbetet. Det reservationerna tar upp är valfrihet, pengsystem och inspektioner. Det är ju inte särskilt drivande. I stället vill oppositionen avveckla. De vill lägga ned stadsdelsnämnderna, sänka skatten och försämra möjligheten till ett aktivt deltagande från medborgare och brukare. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 93

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Monika Lindh talar länge om socialtjänsten, men en lösning på problemen inom socialtjänsten verkar vara Kompetensfonden. Jag undrar om ni inte har missuppfattat det lite grand. Det kan ju inte vara så att Kompetensfonden ska lösa socialtjänstens problem.

Du talar om att öka inflytandet och delaktigheten. Ni talar mycket om det, men när det handlar om att människor själva ska få välja då är ni inte med längre – det är mycket märkligt.

Anförande nr 94

M o n i k a L i n d h (s): Det är skillnad att som Moderaterna och Folkpartiet se valfrihet som enda metod i socialt arbete. Det finns andra behov att organisera och konstruera arbetet kring. Därför är Kompetensfonden det mest strategiska redskap vi har.

I era reservationer finns dessutom inga alternativ, det finns inget samlat borgerligt strukturerat alternativ för en socialtjänst som möter framtidens problem. Det är den strategiska bristen i era reservationer.

Anförande nr 95

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det strategiska är ju att människor ska få makten över sina liv så att, på sikt, socialtjänsten ska ha så lite som möjligt att göra. Därför handlar det om att människor ska komma i arbete, det är en första förutsättning.

En andra förutsättning är att samhället stöder familjen. Det är intressant att vara med på olika möten med sociala delegationer och ärenden handlar om att barn ska placeras. Då betonar socialsekreteraren den ena gången efter den andra vikten av stabila relationer vid placeringar. Många gånger skriver de också att det är bra om det finns någon vuxen hemma när barnen kommer från skolan. Men detta tycks för majoriteten gälla först när barnen är i behov av placering. Barn behöver möta vuxna långt tidigare.

Anförande nr 96

M o n i k a L i n d h (s): Det är alldeles riktigt, det som Ewa Samuelsson säger, nämligen att det finns ett stort ansvar i vuxenvärlden för hur barn har det. Var det så jag skulle tolka ditt inlägg?

Det är märkligt att läsa Kristdemokraternas reservation, första stycket om att Öka tryggheten och valfriheten för barnfamiljerna. Där läser jag fyra formuleringar om vad Kristdemokraterna vill göra. De vill rekrytera fler familjedaghem, de vill få till stånd en utveckling av skolbarnsomsorgen och så skriver de att minskad stress i familjelivet och mer harmoniskt socialt liv är bra. Det framgår inte om det är Kristdemokraterna som tänker ta ansvar för det.

Slutligen menar Kristdemokraterna att det finns ett stort värde i att förbättra arbetsmiljön, men det är inte det enda som har betydelse för sjukskrivningstalen. Det är er strategi för att öka tryggheten och valfriheten för barnfamiljerna.

Anförande nr 97

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Det är intressant att höra Monika Lindh säga att vi inte har några andra förslag än att avveckla stadsdelsnämnderna och att vi därför inte har några förslag på det sociala området.

Stadsdelsnämnderna är inte någon garanti för att man får pengar ut i de sociala verksamheterna. Tvärtom ger stadsdelsnämnderna pengar till byråkrater och politiker, inte till verksamheten. Om du avvecklar stadsdelsnämnderna så kan du satsa en större summa pengar på dagis, skolor, äldreomsorg och allt det som vi vill.

Jag tycker att den här sociala diskussionen är intressant. Jag har pratat om nedläggning av öppna förskolor, av parklekar och av fritidsgårdar. Jag har berättat för Leif Rönngren att man i Enskede-Årsta stadsdelsnämnd skär ned så mycket på det sociala området att en dagisföreståndare ska ha ansvaret för sju daghem! Sju daghem ska varje föreståndare vara ansvarig för! Så blir det därför att man skär ned så mycket på verksamheten för barn och ungdomar. Men de sakerna vill ni inte diskutera.

När jag berättar för Margareta Olofsson att hon har avvecklat platser för hemlösa och ingenting har tillkommit, då får jag höra att vi inte ska diskutera sådana verksamheter i den här salen. Jag skulle väldigt gärna föra en social diskussion här. Det längtar jag efter. Därför vill jag ha svar på mina frågor som jag började ställa redan klockan 10.

Ordningsfråga

Anförande nr 98

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Eftersom jag inte har möjlighet att svara på Kristina Axén Olins påhopp – och det inte första gången hon gör så – så vill jag säga att det är ett oskick att i en replik på en ledamot angripa en annan ledamot eller en tredje ledamot som inte har möjlighet att svara.

Anförande nr 99

M o n i k a L i n d h (s): Jag tänker inte kommentera Kristina Axén Olins påhopp på andra ledamöter i den här salen.

Med ett rent pengsystem, med nedläggning av stadsdelsnämnderna, med en skattesänkning som undandrar miljonbelopp från varje stadsdelsnämnds sociala arbete vill ni ersätta stadsdelarnas frihet att planera utifrån lokala behov också på det sociala området.

Ni vill inte att verksamheten eller de sociala insatserna ska utföras under medborgerlig kontroll eller demokratiskt politiskt styre så lokalt som möjligt. Ni vill att den enda relationen ska vara den som uppstår mellan kund och utförare, styrd av en centraliserad och distanserad hantering av människors behov. Det blir resultatet av er politik.

Anförande nr 100

Borgarrådet V a l e s k o g (s): När jag läser de borgerliga alternativen till strategi för utveckling av staden och just det de vill på det bostadspolitiska området slås jag av skillnaden mellan teori och praktik i deras texter. I teorin vill de borgerliga få till stånd lägre hyror, men i praktiken vill flera av dem avskaffa bruksvärdesystemet. Det innebär att allmännyttan kommer att förlora möjligheten att sätta tak för hyran i hyresbeståndet. Det innebär i praktiken marknadshyror.

Ett bra bevis för hur man agerar i praktiken fick vi under förra mandatperioden, då den förra ledningen sålde fjärrvärmebolaget som sedan dess har höjt värmekostnaderna med 30 procent för stockholmarna. Det motsvarar 1 500 kronor per hushåll i Stockholm. Det är teori och praktik!

I teorin vill Moderaterna att staden ska verka på bostadsmarknaden för att bidra till lägre boendekostnader, i praktiken vill de successivt sälja ut de kommunala bostadsföretagen. Det innebär i praktiken att de privata fastighetsägarna kommer att styra Stockholms bostadsmarknad. Det innebär i praktiken att inga byggherrar kommer att bygga i lågkonjunktur till exempel, vilket faktiskt allmännyttan gör.

I teorin vill Moderaterna sänka produktionskostnaderna vid byggande av bostäder – i praktiken vill Moderaterna avskaffa tomträttsavgälderna, som i dag kraftigt subventionerar produktions- och boendekostnaderna. I praktiken vill Moderaterna

sälja marken till högstbjudande, vilket reellt fördyrar boendet och i praktiken stoppar produktionen av hyresbostäder.

I teorin vill Moderaterna avskaffa alla skatter inom boendet – i praktiken är det förenat med oerhörda kostnader. Fastighetsskatten är 25 miljarder, och i praktiken har Moderaterna inga förslag till hur detta ska finansieras.

I teorin vill Moderaterna och de övriga borgerliga partierna minska segregationen i boendet – i praktiken vill Moderaterna sälja ut kommunala hyresfastigheter i Stockholms innerstad för att de ska ombildas till bostadsrätter. I praktiken är ytterstadssatsningarna också lågt prioriterade. I praktiken ser Moderaterna uppenbarligen inga problem med ökade klyftor i Stockholm.

I teorin kan man säga att de borgerliga alternativen inom det bostadspolitiska området är välvilliga och möjligtvis oskuldsfulla, i praktiken anser jag att det är en katastrof för stockholmarnas boendekostnader.

Anförande nr 101

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Jan Valeskog talar om att vi vill införa marknadshyror. Det är lögn och förbannad dikt, Jan Valeskog! Och det vet du!

Det finns en trepartsöverenskommelse mellan allmännyttan, alltså Sabo, Hyresgästföreningen och Byggmästarföreningen. Den överenskommelsen tycker vi är bra, och det är den överenskommelsen som jag tycker att vi ska följa lite bättre. Det borde du också tycka. Något tal om marknadshyror har jag inte hört från någon i den här salen.

Du talar om att sälja bostadsföretag. Det är rätt, vi har i strategidokumentet föreslagit att staden ska sälja ett av våra tre allmännyttiga bostadsföretag, nämligen Stockholmshem. Vi tror att det finns tillräckligt med lägenheter i de andra två.

Anförande nr 102

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag vet ju att ni i olika dokument, senast vid förra sammanträdet, talade om ökad marknadsanpassning av hyrorna. Faktum är att om man gör sig av med de kommunala bostadsföretagen, om man gör sig av med kommunala hyresfastigheter i Stockholms innerstad, då blir konsekvensen i till exempel Stockholms innerstad ett system utan allmännytta, och då sätter de inte heller något tak för hyrorna i enlighet med bruksvärdesystemet. Det blir i stället de privata hyresvärdarna som sätter nivån på den marknaden och för jämförliga lägenheter.

I praktiken blir det återigen något annat än det som ni säger i teorin.

Anförande nr 103

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag förstår att Jan Valeskog hade bråttom i morse, eftersom han tog med sig fel manus. Det han läste upp här måste vara det som han ska skicka in till medlemsbladet för Socialdemokraterna på Norrmalm. Jag tycker knappast att det hör hemma i en strategisk debatt i kommunfullmäktige.

Jan Valeskog är en erfaren politiker och tänker att anfall måste vara bästa försvar. Under sin korta tid som borgarråd efterlämnar han frågetecken – det finns också saker som har varit bra under den här tiden, Jan, det ska jag gärna framhålla. Du har ju till exempel genomfört en av de största hyreshöjningar för stockholmarna som har beslutats om i den här salen på länge, nämligen de nya tomträttsavgälderna.

Du försöker beskriva de nya tomträttsavgälderna som en hyressänkning, eftersom man ska få rabatt några år i viss produktion, men när sedan rabattiden är slut då är också den underbara perioden slut för då ska tomträttshavarna betala dina nya höga avgälder. För de flesta stockholmare erbjuds det ingen rabatt. De ska betala den högre avgälden omedelbart.

Tyvärr, Jan, det är du som är den store hyreshöjaren!

Anförande nr 104

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag är oerhört glad över att Sten berörde den här frågan. Det är ytterligare ett bra exempel på teori och praktik. Förra gången vi behandlade motsvarande ärende så var inte Sten med på debatten, vilket var synd. När ni skrev det här ärendet, år 2000, så ville ni ha en marknadsprissättning av marken. Vi ville inte ha någon marknadsanpassning av hyran för marken. Gatu- och fastighetskontorets förslag var en höjning på 25 procent; om vi skulle ha följt förslaget om marknadsprissättning av marken så skulle höjningen varit ungefär 300 procent högre.

Anförande nr 105

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om jag ska skratta eller gråta i den här debatten. Strategidiskussion – ja, det hade ju varit trevligt om det hade funnits en strategi! Det som är beskrivet i strategidokumentet är bara en massa problem som majoriteten inte har några lösningar på.

Jag har suttit och lyssnat på debatten nu några timmar och undrar om vi talar om samma stad, om samma år. Pratar vi om samma strategiinriktning?

I sitt inledningsanförande säger finansborgarrådet att majoriteten satsar på barn- och ungdomsområdet. I fler och fler stadsdelar uppfylls inte barnomsorgsgarantin. Aldrig någonsin – och jag har varit ledamot i den här församlingen ett anta år – har jag fått så många mejl från föräldrar som protesterar mot de nedskärningar som ni gör på skola och förskola.

Finansborgarrådet säger också att majoriteten satsar på fler bostäder. Vi har hört flera personer nämna siffran 1 700. Så många har man lyckats med fram till i dag, och som vi har konstaterat flera gånger tidigare kan man inte bo i en markanvisning.

Nu ser man hur paniken infinner sig hos majoriteten som ska uppfylla målet 20 000 nya bostäder. Nu forcerar majoriteten fram ett byggande i de kommunala bostadsbolagen som inte är av denna värld! Det dribblas fram och tillbaka med statistik på de olika styrelsemötena bara för att det på papperet ska se ut som om majoriteten nådde de uppsatta målen. Dessutom tar de ingen som helst hänsyn till att risken är uppenbar för att man nu lägger grunden för nya miljonprogramsområden där kvantitet går före kvalitet.

Till råga på allt ska detta innebära att det på två år ska byggas 18 000 nya lägenheter! Vilka byggbolag ska klara av det? När efterfrågan på en tjänst är stor ökar priserna. Hur ska man då kunna bygga billigt? Vilken är strategin för detta, Jan Valeskog?

Majoriteten kan inte låta bli att diskutera den så kallade Kompetensfonden i det här ärendet. 2 miljarder av Stockholms skattebetalares pengar sprutas nu ut på ett antal helt obegripliga projekt som dessutom är helt okontrollerbara. På personal- och kvalitetsutskottet sitter vi och beviljar bidrag hit och dit – under en halvtimme har hundra miljoner gått åt. Vad är detta för ledarskap i denna stad? Det är upprörande.

Majoriteten säger att Kompetensfonden är ett strategiskt verktyg. För vad? För att fylla de svarta hålen i den verksamhet som ni inte har tillräckliga budgetmedel till.

Vi betalar ut massor av pengar till saker och ting som borde vara Erik Nilssons uppdrag, till exempel till ett matematikprojekt – ett projekt som går ut på att Kompetensfonden betalar ut pengar för att elever i skolan ska uppfylla målen i matematik. Vad är detta? Jag yrkar bifall till den moderata reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 106

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Synsättet på bostadsbyggande och markanvisningar och annat är mycket märkligt. Markanvisningar är det främsta instrument som vi har i staden som vi behärskar helt själva för att få i gång projekt.

Jag kan meddela den mycket glädjande nyheten att vi fram till i dag har beviljat markanvisningar för 14 500 lägenheter på knappt halva vår mandatperiod – på tisdag kommer vi förhoppningsvis upp i 16 700. Det är mer än dubbelt så mycket som de borgerliga klarade av under hela förra mandatperioden, under högkonjunktur. Vi var oerhört kritiska till att ni inte klarade mer.

Den andra processen är mer konjunkturbetonad, det vet vi. Det är den som handlar om hur snabbt man kommer i gång med projekten. Ni hade högkonjunktur och klarade inte mer. I lågkonjunktur klarar vi det här.

Anförande nr 107

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Borgarrådet Valeskog, det är som jag sade: man kan inte bo i en markanvisning. Du vet precis lika bra som jag att en markanvisning inte innebär någonting förrän man har sett att det står ett färdigt hus på tomten. Det kan lika gärna bli på det sättet att det inte blir några bostäder på de markanvisningar som ni säger att ni har fattat beslut om.

Du valde dessutom att inte alls beröra kostnadsaspekten och vilka byggbolag som ska klara av detta – om det nu är så att man på två år ska lyckas klara av att bygga 18 000 lägenheter.

Anförande nr 108

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Jag begärde ordet därför att jag inte håller med om den bild som Kristina Alvendal försöker ge av hur pengar hanteras i samband med Kompetensfondsärendena. Det finns ett mycket tydligt regelverk för hur pengar ska fördelas, hur man ska ansöka till fonden om att få pengar och hur man också ska utvärdera och följa upp de insatser som fonden står för.

I dagsläget har vi startat 150 stora viktiga. Jag ger en eloge till Moderaterna för det är det enda borgerliga partiet på den borgerliga sidan som faktiskt deltar i beslutsfattandet och har uppfattningar, trots att ni i grunden inte håller med om satsningen. Det ska ni lovordas för. Ni är konstruktiva.

Vi jobbar också med ett nytt verktyg som ett par killar från Stanford University har utarbetat och som heter *Open Eye*. Jag hoppas att den metodiken kommer att implementeras i staden i övrigt så att vi ännu mer och mycket tydligare i framtiden kan följa upp våra politiska beslut, inte bara utifrån mål och inriktning utan också utifrån ekonomiska utgångspunkter. Det är ett arbetssätt som man använder sig av i Kompetensfonden för närvarande.

Anförande nr 109

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det är klart att det är skrämmande att höra att majoriteten tycker att det är okej att fullkomligt spruta ut Stockholmnas skattepengar, på det sätt som den sittande majoriteten nu gör. En del av de verksamhet som får pengar kan man verkligen ifrågasätta, en hel del projekt är bra men de borde ingå i den ordinarie verksamheten. Det är bara det att ni inte lyckas leverera inom de budgetramar som ni själva har satt.

Om jag vore Leif Rönngren skulle jag vara orolig över att ta fondpengar i anspråk för att driva ordinarie verksamhet. Vi får väl se om länsrätten tycker att detta är okej i fortsättningen också, för en hel del enskilda ärenden överklagas nu. Länsrätten har sagt att det är okej att ha en fond, men jag tror inte att den kommer att tycka att det är okej att ni betalar ordinarie verksamhet på det sättet som ni nu gör.

Anförande nr 110

Borgarrådet Nilsson (s): Kristina Alvendal är upprörd över att vi satsar 25 miljoner kronor på fortbildning och metodutveckling när det gäller matematik. Detta är intressant, för det här är ju ett nationellt krisområde. Här i Stockholm gick resultaten i matematik ned. 2 procent färre elever klarade godkänt i matematik under den borgerliga mandatperioden. Då vidtogs inga åtgärder.

Nu gör vi en bred satsning på fortbildning och metodutveckling. Huvudsekreteraren i den nationella matematikdelegationen, professor Bengt Johansson i Göteborg, säger att detta är unikt i Sverige, det är detta som alla kommuner borde ägna sig åt. Vi gör en kraftsamling när det gäller utbildning av lärare, en investering i framtiden när det gäller matematiken.

Skillnaden mellan oss, Kristina Alvendal, kanske är att ni pratar om kunskaper och att eleverna ska nå målen. Vi försöker göra något åt problemen och komma bort från den flumskola som du uppenbarligen står för.

Anförande nr 111

Kristina Alvendal (m): Herr ordförande! Det var en intressant liten avslutning av borgarrådet Nilssons anförande!

Om jag tolkar borgarrådet Nilsson rätt så innebär det han säger att det inte är en ordinarie verksamhet för staden och stadens skolor att elever ska uppfylla målen i matematik. Det behöver man söka extra pengar för.

Om eleverna i skolan inte uppfyller de nationella målen i matematik tycker Erik Nilsson då inte att detta innebär problem på det skolpolitiska området? Det kanske behövs en annan skolpolitik eller mer pengar i ordinarie budget. Det är dock inte något som du åstadkommer. I stället söker ni pengar ur en fond.

Ni har hävdatt att det inte ska handla om ordinarie verksamhet, så ni motsäger er själva. Det är uppenbart att det är fel på politiken i det här fallet.

Anförande nr 112

Hasan Dölek (s): Ordförande, ledamöter! Vår ambition är att skapa och förvalta områden över hela staden som många människor både kan och vill bo i. Ett bra område för boende, arbete och fritid ska utformas utifrån vanliga människors praktiska liv.

Vi socialdemokrater satsar nu stora resurser för att förbättra och förnya förorterna i Stockholm. Under mandatperioden görs stora satsningar för att utveckla och utöka centrumanläggningar, bostadsområden och grönområden i exempelvis Vällingby och Skärholmen. Andra exempel är att vi rustar Sibeliusgången i Akalla och torgen i Bredäng och Kärrtorp. Vi satsar också på upplysning av husen på Östbergaöjden.

Inte minst är det ett spännande och viktigt arbete för många städer och länder att utveckla och komplettera miljonprogramsområden. För att synliggöra detta och få

i gång ett samarbete mellan många aktörer planeras nu en bostadsutställning i Tensta år 2006. Under utställningen vill vi visa upp ett av Stockholms spännande områden för boende, möten och kultur. Detta ska vi göra tillsammans med alla människor, företag och organisationer som bor och verkar i Tensta i dag och i framtiden.

Eftersom bostadsbristen är värst för människor med låga inkomster och människor som inte har kontakter att ta hjälp av, så är ett av våra viktigaste uppdrag att bygga fler bostäder. Men det måste också vara bostäder som de flesta människor får tillgång till och har råd att bo i. Därför prioriterar vi att bygga för dem som i dag står i den kommunala bostadskön. Därför satsar vi på att bygga fler hyresrätter över hela staden. Två av de viktigaste strategiska frågorna för Stockholm är att satsa på ytterstaden och bygga fler hyresrätter i Stockholm. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 113

R o l f K ö n b e r g (m): Jag tycker att det är berömvärt med ambitionen att fortsätta att rusta Sibeliusgången i Akalla och Östbergahöjden i Östberga. Det tycker jag att Hasan Dölek och hans majoritet gör bra. Vi rustade också där.

Det finns dock två skillnader mot hur vi gjorde i dessa avseenden. Vi hade pengarna när vi fattade besluten om upprustningen; en stadsdelsförnyelse bygger på och finansieras av fastighetsförsäljningar som hittills gjorts i mycket liten utsträckning. Detta är i dagsläget en klart underfinansierad verksamhet.

Vidare lyssnade vi på de boende i Akalla och Östberga för att ta reda på vad de ville, vi inte bara upprustade. Vi lyssnade också på dem när de sade att de ville köpa sina hyreslägenheter. Det lät vi dem göra, det lät inte vi dem fortsätta med.

Anförande nr 114

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Den här debatten är ganska symptomatisk med hänsyn taget till nästan hela den debatt som pågår i Sverige i dag. Det diskuteras väldigt mycket fördelningspolitik, men det pratas väldigt lite om hur vi ska få till stånd den tillväxt som man faktiskt behöver för att kunna fördela någonting.

Jag tänker läsa ur ett specialnummer av Ekonomisk debatt som just kommit och som handlar om arbetskraftsutbudet i Sverige. I ett nötskal beskriver detta vilka utmaningar som vi står inför. De för först ett resonemang om att det är väldigt viktigt att människor jobbar mer och längre, sedan skriver de följande.

Ett ökande arbetskraftsutbud kan dock i sig inte lösa den offentliga sektorns långsiktiga finansieringsproblem. Kombinationen av låg produktivitet, stark efterfrågeutveckling samt låga avgifter för dem som nyttjar offentliga tjänster innebär att finansieringsformerna behöver förändras.

Det är ju detta som är den stora utmaningen inför framtiden. Vi har för lågt arbetskraftsutbud i Sverige, vi har problem med att finansiera den offentliga sektorn

samtidigt som vi vet att efterfrågan kommer att öka på många av de tjänster som finns inom ramen för den offentliga sektorn. Vi behöver jobba mer, helt enkelt. Därför blir det väldigt märkligt att vi får höra här att man önskar sig en arbetstidsförkortning.

Stockholm behöver mycket fler människor i arbete. Det stora problem som vi borde prata mycket mer om är faktiskt bristen på arbetsgivare i landet. Vi behöver många, många fler arbetsgivare i Sverige som kan anställa personer och som kan bidra till tillväxten.

Min fråga till Socialdemokraterna är: Vilken strategi har ni för att komma till rätta med bristen på arbetsgivare i Stockholm?

Vi kan också konstatera att det framgår av det ekonomiska underlag som vi fick i går till kommunstyrelsens ekonomiutskott att lönekostnaderna har ökat med 5,7 procent under det senaste året. Vilken strategi har ni för att komma till rätta med det?

Vi vet att det finns ett konkret hot på sjukfrånvaroområdet och att regeringen kommer att lägga ett förslag om vi inte lyckas stoppa det som innebär kraftigt ökade kostnader för Stockholms stad. Vilken strategi har ni för att stoppa det?

Vi vet att det finns ett förslag från en utredning om att O-listeföretagen ska berövas mycket av den förmögenhet som man i dag har möjlighet att återanvända i företagen. Det finns 150 O-listeföretag i Stockholm. Vilken strategi har ni för att se till att det här förslaget inte blir verklighet?

Det finns ett arbetstidsdirektiv – ni nämner det i ert strategidokument – som skulle vara förödande för Stockholms stad bland annat inom räddningsområdet, men det gäller många fler områden. Vilken strategi har ni för att se till att stoppa detta?

Till slut, herr ordförande, har vi ett skatteutjämningsystem som kommer att dränera Stockholms ekonomi. Vilken strategi har ni för att stoppa det?

Anförande nr 115

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag vill svara Ulla Hamilton på frågan om arbetstiden. Det är nämligen så att det finns oerhört mycket forskning som visar att det är många människor som inte kan arbeta på grund av att de har tunga jobb, speciellt inom vården och omsorgen. Med en arbetstidsförkortning är det fler människor som orkar arbeta.

Det är en av anledningarna till att vi i Vänsterpartiet driver den frågan så hårt. Det finns en mängd andra skäl också förstås, till exempel jämställdhet och andra skäl som vi kan återkomma till vid ett annat tillfälle.

Anförande nr 116

U l l a H a m i l t o n (m): Man behöver inte ha någon lagreglering för att åstadkomma en arbetstidsförkortning. Jag förstår inte varför ni driver en sådan politik, eftersom det skickar helt fel signaler till människor.

All ekonomisk analys av Sverige visar att det är alldeles för få människor som jobbar, vi har över en miljon människor i arbetsför ålder som står utanför arbetskraften. Vi behöver diskutera de frågorna. Sedan kan man ha fria kontrakt som innebär att man inte nödvändigtvis behöver låsa fast sig vid heltid eller deltid utan kan ha en mycket mer flexibel arbetsmarknad, det är en annan sak.

Att låsa fast det hela i lagstiftning är helt fel väg. Vi har inte råd med en sådan politik.

Anförande nr 117

Borgarrådet R ö n n g e n (s): Ordförande! Ulla Hamilton tar upp ett antal viktiga strategiska frågor som självfallet kommer att ha stor påverkan på stadens möjligheter att bedriva verksamhet. Inte minst gäller detta arbetstidsfrågorna och arbetstidsdirektiven, drivkraften att minska sjukfrånvaron.

En strategi kan inte enbart handla om att stoppa förslag som man tycker är dåliga, vansinniga eller som ger negativa effekter. En strategi måste också tala om vad vi kan göra själva.

Arbetstidsfrågan, flexibla arbetstider, tycker alla partier i fullmäktige är bra, men även arbetstidsförkortning kan vara ett sätt att få mer effektivitet i organisationen och friskare personal på plats. Inte minst gäller detta de yrkesgrupper som har många äldre kvinnor, till exempel inom vård och omsorg, där man inte orkar fullt ut göra sitt arbete i dag. på de områdena kan sänkt arbetstid vara ett sätt att gå framåt.

Jag tror att man ska diskutera dessa frågor mycket mer; vi måste nog diskutera hur vi ska anpassa arbetsorganisationerna, hur medarbetarna ska få mer att säga till om, hur medarbetarna ska kunna ta större ansvar för sitt arbete och utifrån en helhet för att påverka utformningen av arbetet. Självfallet ska vi också diskutera de ekonomiska förutsättningarna i verksamheten. Detta är oerhört viktiga frågor.

Anförande nr 118

U l l a H a m i l t o n (m): Jag tycker att det är ganska viktigt att vi i en sådan här diskussion också diskuterar aktuella hot som har långsiktiga strategiska effekter om de blir verklighet. Därför kvarstår min fråga till dig Leif Rönngren: Vad kommer ni att göra för att stoppa förslaget, mer än att lämna ett alldeles utmärkt remissvar som säger förslaget jäms med fotknölna?

Kommun- och landstingsförbundet har också varit väldigt tydligt med vilka förödande effekter det här förslaget skulle få.

Det är fortfarande så att din partikamrat Hans Karlsson säger att det här förslaget ska genomföras. Var gör ni för att stoppa de här dumheterna?

Anförande nr 119

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Det är just för att fler människor ska kunna delta i arbetslivet som arbetstidsförkortning är ett bra förslag, men naturligtvis också för att fler ska kunna komma in på arbetsmarknaden. Om man genomför en arbetstidsförkortning skapar man möjligheter att anställa fler människor, och det tycker vi är bra.

Sjukfrånvaron på de ställen där man inför arbetstidsförkortning visar sig minska väldigt mycket. Egentligen har man prövat väldigt många olika vägar för att minska sjukfrånvaron. Man kan nå marginella förändringar, men om man verkligen vill ta rejäla tag och gå på djupet med att ordentligt minska sjukfrånvaron i Sverige då är nog en generell arbetstidsförkortning av oerhört stor vikt.

Det är också därför som vi tycker att det är väldigt viktigt att vi här i staden tar vår del av ansvaret och påbörjar det här arbetet. Mot bakgrund av de diskussion som förs i löneavtalen varje år om arbetstidsförkortning är jag rädd för att vi blir utan personal om inte vi som politiker också vågar ta vårt ansvar.

Anförande nr 120

U l l a H a m i l t o n (m): Jag tycker de här replikerna är rätt symtomatiska för det som jag inledde med att säga. Vi börjar alltid att diskutera fördelningspolitik.

Jag ställde en fråga som ingen har svarat på: Hur ska vi komma till rätta med bristen på arbetsgivare? Den frågan måste vi lösa innan vi ska diskutera var jobben ska finnas. Först måste vi se till att det finns företag som faktiskt vill skapa jobb.

Anförande nr 121

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! I söndags var det inte bara val, det genomfördes också en folkomröstning i Kungälv, och det var en ganska ovanlig sådan. Man lät folket rösta om de ville behålla Kulturskolan. Det var uppenbart att man ville det även till priset av höjd skatt. 76,6 procent röstade för behållandet av Kulturskolan.

Jag tror att vi skulle få samma resultat i Stockholm om vi frågade folk om de ville satsa på kultur, särskilt den kultur som har bredd och vänder sig till barn och unga.

Det finns ett starkt kulturintresse i Stockholm, det finns ett starkt kulturliv. Den färskaste kulturrapporten från 2003 visar att förra året var ett fantastiskt år i Stockholms kulturverksamheter med ökat och breddat deltagande inom de flesta verksamheterna. Då fanns det ett ökat reformutrymme, och man påbörjade en inriktning mot att hitta nya grupper och att utöka kulturen i hela staden.

År 2004 har ekonomin varit kärvare men verksamheterna har fortsatt att utvecklas, särskilt när det gäller kultur för unga och i ytterstaden.

Jag tror att det är en viktig del av stadens framtida strategiska utveckling att vi satsar på kultur, att vi har en utveckling av kulturpolitik och konstpolitiken. Vi ska ge stöd till stadens kulturinstitutioner och det fria kulturlivet. Det lokala kultur- och föreningslivet är viktigt, stödet till samlingslokalerna måste öka och i det här ärendet aviserar man en översyn av deras upprustningsbehov.

Nu kan man konstatera att varken Moderaterna eller Kristdemokraterna med enda ord berör kulturen och dess betydelse i sitt ärende. Inför årets budget hade de också, främst Moderaterna, väldigt brutala nedskärningsförslag.

Folkpartiet däremot har ett mycket bra avsnitt om Stockholm som kulturcentrum och betonar också, för första gången, den lokala kulturen. Folkpartiet säger att den offentligt finansierade kulturen behövs som motvikt till den kommersiellt gångbara. Jag kunde nästan inte ha sagt det bättre själv. Men sedan säger Folkpartiet att intäkter från sponsring är viktiga eftersom det ökar konstnärernas frihet från beroende.

Jag tror inte att vi kan påräkna några betydande intäkter från sponsring, särskilt inte för det kulturlivet som man vill värna om. Därför blir min fråga till Folkpartiet: hur ska detta finansieras. Vi behöver skatteintäkter till kulturen, och vi i Vänsterpartiet hoppas att många partier vill vara med om att värna om skatten och skatteuttaget för att vi ska kunna stödja viktig välfärd, till exempel kulturen, också i den kommande budgeten. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 122

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Ann Mari Engel talar mycket vackert om den lokala demokratin och demokratin i det här fallet, och så tar hon exempel från Kungälv där det genomfördes en folkomröstning.

Därför är min fråga till dig, Ann Mari Engel: Varför är demokratin inte lika viktig här i Stockholm och för stockholmarnas del när det gäller införandet av biltullar? Varför ska man genomföra folkomröstning efter det att biltullarna har införts?

Ni prisade i ett tidigare inlägg Kungälv, är Kungälvs exempel ingenting att ta efter?

Anförande nr 123

A n n M a r i E n g e l (v): Ulf Fridebäck, jag försökte ta upp en annan fråga till debatt, nämligen kulturen. Men ni vill bara prata om en enda fråga i dag, och jag ska gärna svara dig. Vi vill att Stockholm ska hålla folkomröstning och vi respekterar resultatet av en folkomröstning i Stockholm. Såvitt jag vet har Stockholm inte hållit någon folkomröstning ännu om miljöavgifterna.

Min poäng är att när folk får bestämma så röstar de för ett förslag om en höjd skatt eftersom de vill bevara viktiga saker som till exempel Kulturskolan. Därför stämmer det inte vidare bra med Moderaternas politik.

Anförande nr 124

Kristina Alvendal (m): Vet du vad jag tror, Ann Mari Engel? Jag tror att om frågan i den folkomröstningen hade varit "Skulle du vilja ha lite mer pengar över i plånboken efter skatt så att du själv kan välja om du ska gå på bio, köpa böcker, gå på Stadsteatern eller köpa en Andrea Bocelli-biljett?" så hade svaret i den folkomröstningen blivit annorlunda.

Anförande nr 125

Ann Mari Engel (v): Kristina Alvendal, jag tror att de flesta människorna i Kungälv inte har sådana inkomster att de med en skattesänkning skulle få pengar över till allt det som du räknar upp.

De vet vad det är värt att deras barn får gå i Kulturskolan mot låga avgifter. De tycker att det är viktigare med Kulturskolan än att de själva ska kunna köpa de biljetter som du talar om. Du lever inte i verkligheten om du tror att en skattesänkning skulle ge utrymme för människor att själva betala all den kultur som de vill ta del av.

Anförande nr 126

Madeleine Sjöstedt (fp): Det var roligt att Ann Mari Engel diskuterar kulturfrågorna. Kulturfrågorna är avgörande för en stad i utveckling. Då skulle jag vilja påpeka att om ni läser det här dokumentet från majoriteten så kommer ni att se att där står det ingenting om varför det är bra med en fungerande kulturskola. Det står ingenting om varför det är bra med ett fungerande stadsbibliotek, det står ingenting om varför det är bra med ett fungerande kulturhus. Jag förstår varför det inte står.

Med den majoritetspolitik som nu förs är det inte viktigt att kulturens kärnverksamhet bibehålls. Det finns planer på att slänga ut 6 500 barn ur Kulturskolan, det finns planer på att lägga ned en av Stadsteaterns scener, och öppettiderna på biblioteken i centrum minskar. Är det det som du kallar satsningar på kulturen, Ann Mari Engel?

Anförande nr 127

Ann Mari Engel (v): Det är tråkigt, Madeleine Sjöstedt, att vi inte kan enas i de här frågorna. Du säger nu rena rama lögnerna, det vet du. Det finns inga planer på att lägga ned någon scen på Stadsteatern, det finns inga planer på att slänga ut barn ur Kulturskolan. Om du hade varit med på förra kulturnämndsmötet så hade du fått höra redovisningen från Kulturskolan som visar att det är fler barn som går i Kulturskolan nu, antalet barn ökar.

Jag tror att vi är överens om att vi tycker att det är jätteviktigt att satsa på kultur. Påstå inte att det finns neddragningsplaner för det gör det inte.

Anförande nr 128

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter och Ann Mari Engel! Det är väl viktigt att understryka att vi, när vi lusläser vårt eget förslag till beslut från kristdemokraterna, har väldigt svårt att hitta några brutala förslag till nedskärningar avseende kulturen, vilket du antyder att vi har. Vi har inga alls.

Kulturverksamheten gynnas inte bara av det som står i kommunala skriftliga dokument från den här församlingen. Valfrihet, större utbud av aktiviteter gynnas också och det finns mer pengar att röra sig med för de enskilda stockholmarna. Det är också en viktig fråga, men som sagt, vi föreslår inga nedskärningar.

Anförande nr 129

A n n M a r i E n g e l (v): Jag sade mycket riktigt att ni inte skriver ett ord om kulturen, och det kanske ger en uppfattning om vilken vikt ni tillmäter kulturen i den strategiska utvecklingen i Stockholm.

Det jag sade var att ni i årets budget hade förslag till för stora nedskärningar. Det visar också vilken inställning ni har.

Jag hoppas att ni kan sälla er till de partier som tycker att kulturen är viktig och slår vakt om den – för det gör ni ibland i andra sammanhang –och förstår att det behövs skattepengar om man ska kunna upprätthålla ett bra kulturliv

Anförande nr 130

M e h d i O g u z s o y (v): Ordförande! Skillnaden mellan den nuvarande socialistiska majoriteten och de konservativa oppositionella partierna märks klart och tydligt på det bostadspolitiska området. Bostadsförsörjningsansvaret vilar åter på staden genom ambitiöst politiskt givna mål och direktiv. Genom 20K-projektet formar staden åter en strategi där ekonomiska och socialt hållbar bostadsprojekt prioriteras. De kommunala bostadsföretagen återtar rollen som bostadspolitiska instrument genom uppdragen att sänka byggkostnaderna och genom uppdragen att producera 8 000 nya bostäder under mandatperioden.

Politiken har åter tagit rollen som bostadsbyggare och välfärdsbyggare, därmed är det inte längre marknaden som bestämmer om, när och hur det ska byggas. Efter den här mandatperioden kommer majoriteten att kunna visa att det gick att producera hyresrätter, att det gick att sänka byggkostnaderna. Borta är begrepp som risk-minimering, utförsäljning och konjunkturläge som användes av föregående majoritet för att försvara en bostadspolitik som riktade sig till 5 procent av Stockholms befolkning.

I Moderaternas Stockholm gick det sedan inte med någonting. Marknaden ansåg att det inte gick att bygga hyresrätter för att det var för dyrt och förenat med för hög

risk. Tillsammans med de borgerligas beslut om byggförbud för de kommunala bostadsbolagen dog slutligen drömmen för unga stockholmare om en egen bostad.

När luften sedan gick ur marknaden för de dyra och lyxiga bostadsrätter som det anvisats mark för och detaljplanerat för kollapsade slutligen den nyliberala bostadspolitiska politik som borgerligheten förde. Jag kan bara konstatera att med lite politisk vilja behöver man inte kapitulera mot marknadskrafterna.

De vill gärna raljera med att man inte kan bo i en markanvisning. Det är riktigt, men jag undrar om moderater och övriga borgerliga partier är beredda att bygga bostäder utan bygglov.

Anförande nr 131

R o l f K ö n b e r g (m): Det är härligt med lite klasskamp retorik på bostadsområdet. Som vanligt är ju Vänsterpartiets företrädare ännu tydligare, lika tydliga som jag önskar att också Socialdemokraterna vore.

Mellan åren 1994 och 1998, då ni styrde förra gången i den där koalitionen, byggdes det totalt mindre än 5 000 bostäder och ni lämnade efter er noll stycken planerade studentbostäder. Det där har vi redan talat om.

Vi fördubblade bostadsbyggandet förra perioden, vi byggde fler bostadsrätter, fler privata hyresrätter och även fler kommunala hyresrätter – att notera – än vad ni klarade av.

Du konstaterar nästan övertydligt att riskminimering är borta som begrepp. Det är väl dagens understatement, för ni har tagit bort all riskminimering med er politik som i huvudsak går ut på att köpa in fler lägenheter och kommunalisera privat egendom mer än att bygga nytt, med skatteskrapan som det största men långt ifrån det enda exemplet. JM:s affärsrisker har till exempel minskat avsevärt.

Anförande nr 132

M e h d i O g u z s o y (v): Det går inte att förneka att ni sålde ut stockholmarnas egendom; några tusen bostäder i de mest attraktiva områdena reade ni ut till hyresgäster. Ni reade ut dem. De människor som jag talar om skulle aldrig komma på tanken att köpa lägenheterna om de skulle säljas till marknadspris.

Det är inte bara de som bor i bostäderna som äger dem, utan det gör även alla andra stockholmare, men det var bara vissa som kunde spekulera och göra miljardvinster på omvandlingen till bostadsrätter och det var de som fick bo.

Ni har som sagt stoppat möjligheterna för de kommunala bostadsbolagen att bygga så att behoven av nya bostäder täcks.

Anförande nr 133

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är ju fantastiskt att höra företrädare för Vänsterpartiet tala om att det nu byggs så mycket i den här staden.

Man behöver faktiskt bara att titta på de siffror som finns tillgängliga i stadens statistik för att se att det byggs färre och färre bostäder i den här staden. Gå tillbaka och titta hur det var under förra mandatperioden så ser du ett annat resultat!

Du pratar om att det är så dyrt att bygga. Ja, det är dyrt att bygga, och det krävs förändrade regler för det. Det är faktiskt du och dina kompisar som har hand om besluten i riksdagen; det krävs ändrade skatter, ändrade regler för att vi ska kunna få i gång en bättre bostadsproduktion.

Ni är duktiga på en sak, det ska jag gärna säga. Ni är duktiga på att ge markanvisningar, men det räcker inte! Konkret byggande måste startas!

Anförande nr 134

M e h d i O g u z s o y (v): Man kan inte bygga bostäder utan markanvisning. Det finns åtgärder för att sänka byggkostnaderna. Vi är väldigt angelägna om att bygga bostäder, hyresrätter för vanliga människor. Ni byggde bostäder som ett fåtal stockholmare hade råd att bo i. De flesta hade inte råd att vare sig köpa eller betala hyran för de bostäder som byggdes under er mandatperiod.

Vi arbetar aktivt för att sänka byggkostnaderna.

Anförande nr 135

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag vill å det kraftfullaste försvara vår byggnadspolitik under mandatperioden 1998-2002. Att nybyggda bostäder blir dyra har mycket att göra med den höga statliga byggmomsen. Jag ska följa hur kraftfullt ni kämpar gentemot era moderpartier i regeringen och riksdagen för att sänka den.

Framför allt vill jag säga något om omvandlingen från hyresrätter till bostadsrätter. Jag såg en helt annan version av den omvandlingen under förra mandatperioden, hur oerhört svårt det var att genomdriva vettiga omvandlingar i Stockholms ytterstadsområden till följd av att det dök upp ett lämmeltåg av mer eller mindre maskerade vänsteragitatorer – oavsett om de uppträdde under partibeteckning, under beteckningen Hyresgästföreningen eller helt anonymt som pratade med folk där ute om hur fruktansvärt dåligt det var med omvandling till bostadsrätter.

Omvandlingen av hyresrätter till bostadsrätter var svårare att göra i en del områden än i vissa andra i staden. Därför blev resultatet denna orättvisa fördelning med oerhört koncentrerade omvandlingar i innerstaden men inte i ytterstaden. Men det är ert fel.

Anförande nr 136

M e h d i O g u z s o y (v): Det är en myt att det enbart är skatter som gör att produktionen av nya bostäder blir så dyr och därmed hyrorna också. Det finns nämligen projekt som drivs av Boverket. Runt om i landet byggs också bostäder men till en produktionskostnad som är bara hälften mot vad den är här i staden.

Det finns ett motiverat högre pris i Stockholm, men inte med mer än 10 procent. Skatterna är inte boven i produktionen, det är inte de som gör att det blir väldigt dyrt att bygga. Det finns ett byggmonopol i den här staden som också leder till att hyrorna blir oskäligt höga jämfört med övriga delar av landet.

Anförande nr 137

M a r t i n a L i n d (fp): Långsiktig strategi heter det här dokumentet, och jag har läst det med intresse. Jag har inte hittat någon bostadsstrategi som jag tror på, så jag funderar lite på de alternativa strategier som unga människor måste använda för att hitta boende i den här staden.

Häromdagen var jag ute på krogen och då pratade jag med en svartmäklare, en sådan som säljer lägenhetskontrakt. Han berättade för mig att om man vill bo i innerstaden i dag så får man betala runt 5 000–6 000 kronor per kvadratmeter. Då kan man direkt flytta in i en fin våning. Det är inte alla unga som har de här pengarna. Då kan man, som tur är, använda andra kanaler, till exempel bostadsförmedlingen.

I går stod det exakt 96 000 personer i Stockholms bostadskö, och det fanns 38 lediga lägenheter att förmedla. Det innebär att om man vill flytta hit till Kungsholmen så måste man vänta ungefär 17 år. Det är ju praktiskt för oss som är unga, för då kan ju vi i tid planera för vårt boende i fyrtioårsåldern – något som är både långsiktigt och strategiskt.

Hälften av alla stockholmare i åldrarna 20 till 27 år saknar fast boende i dag. Det är ungefär 88 000 personer, nästan lika många som antalet personer i bostadskön, fast många av de unga står inte i bostadskö. För att lösa bostadssituationen för bara dessa ungdomar krävs det cirka 35 000 nya bostäder i Stockholm, säger bostadsforskare.

Nu har jag läst er strategi för hur ni ska få till stånd 20 000 bostäder till år 2006. Det finns, som sagt, inte så många siffror i den här skriften, men det finns en jättefin graf för den som vill se hur det är tänkt, vad man ska bygga i olika delar av staden.

Problemet är att inte ens era mål, inte ens i era planer räcker bostäderna till. Nu finns inte verklighetens byggande med i dokumentet, men om jag skulle göra en liten pedagogisk övning så ber jag er dra ett streck i mitten av de här staplarna. Då får ni en bild av hurdant läget är i dag och hur det kommer att se ut framöver. Det har visat sig att det inte var så många som ville bygga i er hemmagjorda lågkonjunktur.

De 88 000 ungdomarna kan ju bli lite deprimerade när de ser de stympade staplarna, men då kanske ni, Jan Valeskog eller Annika Billström, kan trösta dem med beskedet att ni kommer att ge jättemånga markanvisningar fram till år 2006. Vi vet att det som alla ungdomar helst vill ha i dag är en egen markanvisning!

Jag tycker att det låter jättemysigt med politisk enighet. Det är jätteroligt att ni vill bygga bostäder, men ni gör ju inte det. Var någonstans är de bostäder som ni bygger?

När blir det färdiga lägenheter av allt det siffertricksande och statistikfixande som ni ägnar er åt? När får vi se färdigbyggda lägenheter som ungdomar kan flytta in i?

Jag antar att Stockholms ungdomar får anta en egen långsiktig strategi och börja planera för att flytta hemifrån om tjugo år. Det är nämligen så lång tid det kommer att ta att få en egen bostad med den takt som ert bostadsbyggande har i dag.

Anförande nr 138

C o n n y N i l s s o n (s): Den politiska debatten på bostadsområdet har i stor utsträckning handlat om huruvida det var ett dukat bord som vi i den nya majoriteten kom till. Frågan om hur dukat det var kan man alltid resonera om. Den frågan får vi väl studera mer noggrant.

Jag som var ledamot i stadsbyggnadsnämnden både förra mandatperioden och är det denna period också, kan ändå konstatera att det under förra mandatperioden nästan enbart gavs markanvisningar till bostadsrätter även om det skramlades fram några privata hyresrätter och några kommunala hyresrätter ur skjortärmen också. Så vi i den nya majoriteten har fått gå in och rädda läget när marknaden visat sig inte klara av att leverera.

Det är ett av problemen, Martina, att vi har så få bostäder att förmedla eftersom ni bara byggde bostadsrätter. Nu får de kommunala bolagen gå in och reda upp situationen och se till att vi får hyresrätter. Det är bra, men problemet är att vi har ett marknadsmisslyckande och att ni inte såg till att bygga med blandade upplåtelseformer – och det problemet cementerade bostadsproblematiken i den här staden. Det är dina gamla kompisar från förra majoriteten som har ställt till med det här. Så är det.

Anförande nr 139

M a r t i n a L i n d (fp): Conny, problemet är ju att ni inte bygger några bostäder, men vi gjorde det.

Problemet kvarstår – ni är jätteduktiga på att ge markanvisningar men ni är jättedåliga på att bygga bostäder. Vad ska ni göra för att det ska bli lägenheter av markanvisningarna? Det vill jag veta. När blir det bostäder som människor kan flytta in i av alla de här strategidokumenterna som flyger genom gatu- och fastighetsnämnden varannan vecka?

Anförande nr 140

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Det verkar som om du har väldigt dålig kunskap om hur processen att få till stånd bostäder fungerar.

Vore det så att ni hade tagit fram exempelvis lika många markanvisningar under hela er mandatperiod som vi har gjort nu på halva mandatperioden så hade vi haft ett mycket bättre läge. Men ni förmådde inte det, och det är ett stort problem.

Byggandet är en process med bland annat planläggning som måste komma till stånd, och sedan måste byggherrarna komma i gång snabbt och effektivt. Bostadsbyggandet är i stor utsträckning en konjunkturfråga. Den processen går vanligtvis fortare i en högkonjunktur och tar något längre tid i lågkonjunktur. Om vi har högkonjunktur eller lågkonjunktur har inte ett dugg att göra med om Björklund eller Söderlund sitter vid makten här och kallar lågkonjunkturen i Sverige för hemmagjord i Stockholms kommunfullmäktige. Det har inte med sanningen att göra.

Vi har haft en lågkonjunktur som verkar vända, och Mälardalsregionen, även borgerliga kommuner i Mälardalen, har också drabbats av den här lågkonjunkturen som slagit särskilt hårt i Sverige. Det är ingenting speciellt för Stockholm.

Anförande nr 141

M a r t i n a L i n d (fp): Jan Valeskog talar om konjunkturen som något helt frikopplat från politiken i den här staden. Det är en ganska intressant tanke att det inte skulle spela någon roll att man höjer alla skatter och alla avgifter i staden utan att det på något sätt skulle påverka bostadsbyggandet. Naturligtvis är det inte så.

Naturligtvis bär ni ett stort ansvar för att konjunkturen är sådan som den är i den här staden.

Det är inte särskilt kontroversiellt att kritisera socialdemokratisk bostadspolitik i dag, även SSU har kallat er bostadspolitik för ett total misslyckande. Jag tror inte att det bara är sossarna här i staden som bär ansvaret för detta, men ni bär ett stort ansvar för att de markanvisningar som ni forcerar igenom inte leder till färdigbyggda lägenheter.

Anförande nr 142

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): På tisdag, innan halva mandatperioden har gått till ända, kommer vi att ha lämnat markanvisningar för 16 000 nya lägenheter! Av dessa kommer drygt hälften att vara hyresrätter. Resten är bostadsrätter.

Under er period lyckades ni under första året med konststycket att anvisa mark för noll hyresrätter. Det har alltså nu gjorts ett klart framsteg.

Man kan naturligtvis inte bo i en markanvisning, men man kan inte bo i era luftslott heller. Bostadsbyggande börjar med att man anvisar marken och sedan byggs det.

Om det byggdes för lite under första delen av vår mandatperiod så berodde det på att ni planerade för lite. För övrigt byggs det. Jag ser byggnadsställningar vid Liljeholmstorget och i Årstadal varje dag då jag passerar från min bostad till stadsdelsnämndskontoret. Det kommer att byggas mer och mer ända fram till nästa val, för nu är vi i gång.

Anförande nr 143

M a r t i n a L i n d (fp): Jag har sagt det förut och jag säger det igen: det är jättekul att ni har kommit i gång och börjat med markanvisningar, för det är en jättebra start – men var är de färdiga lägenheterna? Det empiriska beviset att du ser byggnadsställningar på din väg till jobbet varje dag räcker inte. 88 000 ungdomar står utan fast bostad i Stockholm, var ska de bo?

Jag vill också poängtera att det byggdes fler hyresrätter under den borgerliga majoriteten än vad det byggs i dag.

Det är deprimerande att konstatera att jag inte får något svar på frågan om hur ni ska göra för att markanvisningarna ska bli lägenheter. Jag antar att jag ska rekommendera mina vänner i bostadskön att börja utveckla en långsiktig strategi för sitt boende.

Anförande nr 144

M a r i a H a n n ä s (v): Ordförande, fullmäktige, medborgare! En av hörnstenarna i vår politik är ju att Stockholm ska vara en ekologiskt hållbar storstad. Det är en viktig del i den strategiska utvecklingen.

Under de fyra borgerliga åren gjordes ingenting för att försöka minska massbilismen i Stockholm. I takt med en fortsatt ökande biltrafik har också utsläpp och buller ökat. Staden står i dag inför stora problem i arbetet med att nå de miljö kvalitetsmål för till exempel kväveoxid som vi är skyldiga att efterleva.

Det här är något som borgarna under sin tid vid makten inte gjorde ett dugg för att komma till rätta med. Det behövs många åtgärder för att minska bilismen, till exempel är en väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik en grundpelare.

Även om detta inte är en fråga som vi här i salen jobbar med utan en uppgift som åligger landstinget, så är det något som den sittande majoriteten ändå försöker understödja på olika sätt.

Vi i Vänsterpartiet har i det här sammanhanget också drivit frågan om att bygga ut produktionen av biogas från stadens avlopp och avfall. Det är en viktig och hållbar energikälla som staden borde utnyttja bättre än vad som är fallet i dag. Biogasen kan till exempel användas för uppvärmning, men kanske framför allt som drivmedel i fordon. Staden har nu ett spännande projekt på gång med SL om att stadens biogas ska driva bussar i staden, och med AGA om att sälja vidare biogas.

Själv använder jag faktiskt bilpoolsbil med etanol vilket jag tycker att fler borde göra.

Parallellt med detta arbete har vi i majoriteten också arbetat med att införa fastighetsnära källsortering och komma till rätta med det skriande behovet av återvinningscentraler. De som finns i dag är underdimensionerade och det finns ett stort behov av fler.

Vänsterpartiet har också varit en röst för de elöverkänsliga och verkat för att bostadsområden och fastigheter ska kunna anpassas för dem. Den nu pågående utbyggnaden av 3G-masterna är i detta sammanhang väldigt oroande. I den frågan har vi i Vänsterpartiet försökt hävda uppfattningen att miljöbalkens försiktighetsprincip ska efterlevas.

Ett annat område som vi har drivit hårt är saneringen av stadens sjöar och sjösystem. Det, liksom produktionen av biogas, kan komma att möjliggöras genom den så kallade miljömiljarden. Miljömiljarden är de medel som vår majoritet har avsatt för detta ändamål, och det är oerhört angeläget eftersom vår miljöskuld ju har tillåtit växa under lång tid. Vi har för avsikt att ta itu med den.

En annan viktig sak är att bevara Stockholms gröna kilar. Viktiga naturreservatsbildningar är nu på väg att fastställas och inrättas i staden. Den nu sittande majoriteten har ambitionen att ställa om Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad.

Anförande nr 145

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Andelen ungdomar som i tidig ålder lider av alkoholproblem ökar, varnar alkoholforskare. Tonårsföräldrar, fältassistenter och föräldragrupper vittnar om ökad alkoholkonsumtion bland ungdomar.

Stadens drogvaneundersökning bekräftar detta orosmoln. Den svenska alkoholpolitiken står inför nya utmaningar med öppnare gränser och en ökad liberalisering.

I slutändan ställer detta krav på oss, på vårt förebyggande arbete i staden. För att möta de framtida utmaningarna satsar nu majoriteten på förebyggande verksamhet. Vi satsar på möteslokaler och samlingsplatser för ungdomar och vi varnar fältassistenter i stadsdelarna.

Ett steg i rätt riktning är framtagandet av alkoholpolitiskt program. I det får vi möjlighet att dra upp strategier för att motverka den negativa utveckling som vi kan se på alkoholområdet.

I många stadsdelsnämnder pågår diskussioner om alkoholfria miljöer.

Att vara ung vuxen i Stockholm är inte alltid en dans på rosor. Vi vet att en vikande konjunktur i första hand drabbar ungdomar på arbetsmarknaden. När sysselsättningen minskar är det de unga som drabbas allra hårdast. Det är viktigt att vi förtroendevalda inte blundar för detta faktum och hänvisar till staten som ansvarig och försörjningsstöd som någon form av levebröd.

I de borgerligas förslag lyser visionerna med sin frånvaro. Den vikande sysselsättningen och ökade andelen försörjningsstödstagare blundar borgerligheten för. I stället hittar ni en syndabock – skattesatsen i staden. Detta visar på bristande analysförmåga, anser jag. Det visar att borgerlig politik vänder grupper av stockholmare ryggen, och det är beklagligt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 146

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige och Karin Gustafsson! Om man ska lyckas med förebyggande insatser mot missbruk och brottslighet bland ungdomar så kan man ju låta poliserna vara ute och informera i stadens och länets skolor.

Jag noterade att den socialdemokratiska förra ministern och förra partisekreteraren Ingela Thalén i veckan utnyttjade en tillfällig majoritet för att hindra polisen att göra just detta. Om det är socialdemokratisk politik som Karin Gustafsson står bakom så vore det bra med ett klargörande. Annars får ni tala Ingela Thalén till rätta så att de här dumheterna upphör.

Anförande nr 147

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Rolf Könberg, jag sitter inte i polisstyrelsen, jag sitter i den här församlingen och jag har makten att förändra och arbeta här för förebyggande verksamhet i Stockholms stad. Jag tror att det är en viktig komponent. Jag vet att ungdomar inte alltid behöver möta poliser. De behöver möta fältassistenter ute i parkerna. De behöver ha mötesplatser att gå till, de behöver vuxna människor i sin omgivning.

Jag förringar inte polisernas insatser, men det är inte den enda lösningen, Rolf Könberg.

Anförande nr 148

E w a S a m u e l s s o n (kd): Socialdemokraterna brukar betona mötesplatser som en bot på allting. Vi får väl se hur det går med det antal mötesplatser som man planerar för, men det verkar inte bli så mycket av det.

Kärnfrågan är att alkoholen är tillgänglig på ett helt annat sätt i vårt samhälle i dag. Det är tillgängligheten som också ökar bruket. Det är det vi måste komma åt.

Det behövs naturligtvis fältassistenter, som du säger, men det handlar också i stor utsträckning om poliser som inte bara ska komma när det händer någonting. Poliser ska röra sig i samhället så att vi möter dem ute på ungdomsgårdar, och de ska i sin dagliga patrullering också finnas på skolgårdar. Då blir polisen ett naturligt inslag och inte ett hot, vilket du verkar uppfatta polisen som.

Anförande nr 149

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Men du lyssnade ju inte på vad jag sade, Ewa. Jag sade att jag inte förringar polisens insatser. De behövs också. Precis så sade jag.

Ungdomar behöver mötesplatser, på den punkten är vi överens. Men de behöver också en vuxenvärld som möter dem, inte bara föräldrar utan även fältassistenter och andra vuxna. Du och jag behövs där ute, Ewa. Vi behöver också möta ungdomar. Vi behöver också sätta gränser, vi behöver en vuxenvärld som bryr sig om.

Du pratar om tillgänglighet, och i den frågan är vi helt överens, du och jag. Tillgängligheten påverkar självfallet alkoholkonsumtionen.

Min fråga till dig Ewa är: vilket är ert alternativ? Vilken är den borgerliga strategin? Det står ingenting om det i ert förslag.

Anförande nr 150

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Det är viktiga frågor som tas upp till diskussion här.

Vi ser dagligen exempel på hur lätt det är för ungdomarna att få tag i sprit, öl och vin. Införseln ökar hela tiden. I den här frågan måste vi naturligtvis tillsammans hjälpas åt och vidta åtgärder. Jag är helt överens med dig om att vi måste göra det. Det är inte bara staden och stadens tjänstemän det handlar om, arbetet ska ske i samverkan med andra myndigheter också – som exempel nämndes ju polisen.

Det är alldeles utmärkt att samverka med polisen. Problemet är bara att antalet polismän som är ute på gatorna och ska göra det här arbetet minskar mycket – från ca 5 000 poliser när vi bildade den nya organisationen i Stockholms län till 4 000 poliser i dag. Det är klart att sådant märks när det gäller det förebyggande viktiga arbetet med ungdomarna.

I grunden är jag lika positiv som du till samverkan och vi behöver tillsammans hitta åtgärder som leder till att vi kan sätta stopp på missbruksproblemen bland ungdomarna.

Anförande nr 151

K a r i n G u s t a f s s o n (s): Jag välkomnar självfallet Folkpartiets och Ulf Fridebäcks öppna hand; vi behöver samverka i de här frågorna för att motverka den utveckling som pågår när det gäller alkoholkonsumtionen bland ungdomar.

Jag måste åter fråga om polisiära insatser är den typ av insatser som borgerligheten har att föreslå. Det är det ni säger i inlägg efter inlägg. Polisiära insatser, säger ni. Jag tycker att det visar brist på visioner.

Jag måste åter en gång fråga: Vilken strategi har borgerligheten? Vad är det som gäller?

Anförande nr 152

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r t (fp): Jag har suttit rätt länge nu och lyssnat på den här debatten, och det har varit intressant.

Det här ska handla om en långsiktig strategi för Stockholm. Ska Stockholm klara att ge våra medborgare en bra och kvalitativ vård, skola och omsorg måste vi ha ett bra näringsliv som har bra förutsättningar. Tyvärr ser det inte ut så i dag. Jag har också svårt att se att den nuvarande politiska ledningen kan åstadkomma detta. Klarar inte

Stockholm det kommer vi inte heller att klara att ge stockholmarna den välfärd som de har rätt till.

Från vänstermajoriteten pratar man hela tiden om satsningar. Jag har funderat lite på det. Jag vet hur det ser ut ute i stadsdelarna, och jag ser inte att det är några stora satsningar på äldreomsorgen, tvärtom. Man drar in nattpersonal för psykiskt funktionshindrade. Man drar ned antalet MAS-tjänster. Dagverksamheter läggs ned. En väldigt stor omstrukturering och avveckling av äldreboenden pågår, ofta av besparingsskäl, ute i stadsdelarna.

Jag kan ta Nälsta servicehus som exempel, ett av de bästa äldreboendena i Hässelby-Vällingby. Det ville man avveckla. Efter en väldigt stark opinion ska det nu omvandlas till seniorboende, men man slår sönder en oerhört bra verksamhet som andra i Stockholm borde lära sig av.

Detta tycker jag är upprörande. Man kan inte prata om satsningar.

När det gäller skollokaler i förorten ligger detta helt nere. Jag kan också där ta Hässelby-Vällingby som exempel. Här finns väldigt långt gångna projekt som är helt nedlagda på grund av brist på resurser. Smedshagsskolan har varit uppe igen. Det finns inte ekonomiska resurser från vänstermajoriteten när det gäller den heller. Där har Socialdemokraterna ändå tagit beslutet – vi får väl se hur det går med det – att ordna mer resurser till Hässelby-Vällingby och övriga nedslitna skolor.

Socialpsykiatrin har utsatts för besparingar. Jag kan fortsätta och göra en lång, lång lista.

Satsningar har dock gjorts på trängselskatter, det är helt riktigt, på kanslier, demokratiberedningar och allmänna konsumentupplysningar. Där har satsningar gjorts. Det är riktigt. Men det tycker vi är fel prioritering. Vi måste satsa på de viktigaste verksamheterna. Det sker inte i dag, fast det låter så från vänstermajoriteten.

Sedan har vi ett väldigt allvarligt problem: Ungdomsarbetslösheten ökar markant. 27 procent av ungdomarna är arbetslösa, och dessutom har vi ett mörkertal ovanpå detta. Många ungdomar bor hemma och är inte registrerade som arbetslösa. Detta beror på grundskolan och gymnasieskolan. Många slås i dag ut från skolan. Det här hänger verkligen ihop.

En bra skola och en bra gymnasieskola måste kunna erbjudas våra barn och ungdomar. Det är oerhört viktigt. Resursfördelningssystemet strör också ytterligare salt i såren.

Nej, Folkpartiet vill se ett växande och utvecklande Stockholm.

Anförande nr 153

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Den omvandling till seniorbostäder som sker är till för att vi ska kunna erbjuda de äldre ytterligare en boendeform, och då en boendeform som inte kräver biståndsbedömning, vilket väsentligt ökar de äldres

valfrihet när det gäller boendet. Vi inför en ny form när vi gör denna omvandling. Det är vad det handlar om.

Vi har ytterligare två projekt på gång när det gäller valfrihet. I Liljeholmen och i Hägersten utökar vi nu möjligheterna för äldre med hemtjänst att disponera några timmar till fritt val utan extra biståndsbedömning – en modell i Liljeholmen, en modell i Hägersten.

Det är bland annat sådant vi håller på med. Jag känner inte till förhållandena i nordväst, men jag känner till hur det fungerar i Liljeholmen.

Och snacka nu inte en gång till om nedskärningar på socialpsykiatri i Liljeholmen, för det stämmer inte! Vi har disponerat om lokalen, men vi har inte dragit in en enda plats eller en enda verksamhet.

Anförande nr 154

Helen Jäderlund Eckart (fp): När det gäller omvandling till seniorboenden är det väl bra att det tillkommer seniorboenden. Men vi vill se över riktlinjerna. I dag är det svårt för äldre att kunna bo på servicehus. Det råder också restriktivare biståndsbedömning ute i stadsdelarna, och det har heller inte gjorts någon ordentlig kartläggning och analys. Det här gör att de äldre hamnar i kläm på grund av besparingar ute i stadsdelarna, och det är någonting som vi från Folkpartiets sida tar avstånd ifrån.

När det gäller valfriheten har vi haft den diskussionen med Vänsterpartiet tidigare.

När det gäller Liljeholmen och socialpsykiatri kan jag inte uttala mig. Men jag kan uttala mig om andra stadsdelar, och där har det verkligen skett besparingar.

Anförande nr 155

Monica Lindh (s): Jag vet inte om Helen har läst det strategiska ärendet eller majoritetens förslag. I det strategiska ärendet är det oerhört tydligt att vi resonerar kring de svåra förutsättningar som råder. Det är alldeles självklart. Vi pratar också om vikten av att kärnverksamheterna prioriteras. Men samtidigt vågar vi prata om hur verksamheter ska reformeras och utvecklas – det som inte sker i reservationerna.

I era reservationer pratar ni om att växa och utveckla, men det handlar faktiskt om att krympa och avveckla. Det vill ni göra genom att avskaffa stadsdelsnämnderna, sänka skatten, införa ett opersonligt pengsystem och förvandla medborgaren till kund.

Anförande nr 156

Helen Jäderlund Eckart (fp): Först vill jag säga att jag tar avstånd från er mästrande attityd. Jag har läst det här ärendet.

Det är möjligt att ni resonerar, men vad gör ni i praktiken? Jag ser inte att ni kommer att klara av de problem som Stockholm står inför.

Anförande nr 157

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Vi pratar om en strategi för Stockholm framöver, hur Stockholm återigen ska kunna bli en blomstrande stad. För mig som liberal är det självklart att ett blomstrande kulturliv är en del av detta. Vad som utmärker en huvudstad är ofta att man har ett rikt kulturliv – man har en teater, man har bio och man har andra kulturverksamheter som höjer en och är framåtsyftande. En massa städer i världen har satsat på detta. Berlin är bara ett exempel.

Efter retoriken i valrörelsen hade jag förväntat mig att det skulle vara ungefär på samma sätt i Stockholm och tittade därför med intresse efter i detta program hur kulturpolitiken behandlades. I Folkpartiet säger vi att kulturen ska sättas i centrum om Stockholm ska bli en framåtsyftande stad. Men vad står det här under rubriken om kultur? Jo, det står att vi ska ha stadsdelsbibliotek, att vi ska ha samlingslokaler och att vi ska ha en kulturskola. Det är ju jättebra. Men det står inte ett ord om att det behövs ett huvudbibliotek, att det behövs en stadsteater, att det behövs ett kulturhus, att Liljevalchs är ett bra ställe eller att stödet till det fria kulturlivet kan vara något vettigt och bra – ingenting om detta!

Då tänker jag: Jag tittar där framme i strategin. Där står det säkert. Så tittar jag där, och där står att Stockholm ska vara en evenemangstad, en turiststad och så vidare – inte ett ord om kultur och att kulturen är en del i att få en utveckling.

Jag förstår varför. Vad som nu håller på att hända är att huvudbiblioteket inne i centrum får minska sina öppettider. Liljevalchs och Kulturhuset ser allt färre människor som kommer dit. Stadsteatern – Erik Nilsson skakade på huvudet förut – planerar att lägga ned en scen här inne till förmån för att öppna någon scen ute i Skärholmen där de högprofessionella skådespelarna då ska vara pedagoger för gymnasieungdomar i stället för att göra sitt jobb som kvalificerade människor inne i staden. Kulturskolan planerar en nedskärning. Majoriteten säger att antalet barn i Kulturskolan ska fördubblas. Ja, det är mycket möjligt. Jag vet också precis hur man har tänkt göra det, för det ska ske med massmöten. Antalet barn som får musikundervisning i Kulturskolan ska nämligen minskas från 9 000 till 2 500. Inser ni det? Det är 6 500 barn som inte ska få plats i vad som också är en kommunal musikskola!

Det pågår en gigantisk nedrustning av kulturen här i staden – och kom inte och prata om pengar, Erik, för det handlar om visioner och vad man tycker att kultur är – och detta sker inom kärnverksamheten. Man har inte respekt för att det behövs en motor i kulturen, att det behövs människor som är högt kvalificerade, duktiga skådespelare och duktiga lärare som är i framkant. Vi kan prata hur länge som helst om stadsdelskultur, stadsdelsbibliotek och kulturmöten på fritis för ungdomar som vill pröva på instrument, men det fungerar inte om man inte har respekt för att det krävs människor som är proffs på detta.

Anförande nr 158

A n n M a r i E n g e l (v): Madeleine, som jag sade förut är det bra ju fler partier som är engagerade i kulturfrågorna.

Jag skulle verkligen vara väldigt bekymrad om det var som du sade, att det pågår en gigantisk nedmontering av kulturen. Det gör det inte, och det vet du också från de redovisningar vi har fått i kulturnämnden.

Jag skulle önska att det fanns mycket mer resurser. Jag tror att det är oerhört viktigt att slå vakt om den offentliga finansieringen av kulturen och se till att det finns medel att fördela.

Det är lite typiskt när du säger att ni vill sätta kulturen i centrum. Ja, ni jobbar väldigt mycket för kulturen i stadens fysiska centrum, och ni har tidigare uttalat att det är viktigast att värna om den. Vi har en lite annan syn, nämligen att det är väldigt viktigt att utveckla den lokala kulturverksamheten och att nå nya grupper som inte tar del av kulturen.

Annars tror jag att vi på många sätt är överens om att det behövs ytterligare stora satsningar. Jag tycker bara att det skulle vara intressant att veta hur ni vill finansiera det. För detta krävs det nämligen skattefinansiering.

Anförande nr 159

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag trodde att det var möjligt att ha en diskussion om kultur som handlade om visioner inom kulturen. Jag kritiserade inte er för pengarna, utan jag kritiserade er för vad ni faktiskt gör med de pengar ni får, det vill säga hur ni prioriterar. Ann Mari Engel sade att hon prioriterar förorten framför centrum. Jag hävdar att om man inte har ett värnat kulturliv där det finns en stadsteater, ett kulturhus och ett huvudbibliotek kan man inte ha alla kringverksamheterna.

Anförande nr 160

Borgarrådet N i l s s o n (s): Madeleine har rätt i att vi har ett sparbeting i kulturnämnden under 2004. Det är nästan, men inte riktigt, så illa att vi är nere på den nivå som fanns under den borgerliga tiden. Vi har fortfarande en bit kvar ned till den.

Vi satsar alltså mer pengar på kultur än vad ni gjorde under er mandatperiod. Det gör vi just därför att vi inte ser det som du gör, nämligen att det handlar om kringverksamheter när vi pratar om en breddning av kulturen, att bredda deltagandet i kulturlivet och att ha ett kulturliv i ytterstaden.

Om vi ska prata innehåll i kultursyn, Madeleine Sjöstedt, är det just detta som är kärnan i vår kultursyn. Med en kulturverksamhet som utesluter en stor del av befolkningen har inte kulturen den roll som vi vill se – ett samtal mellan människor, en demokratisk institution i samhället. En kulturpolitik som inte syftar till att få med

alla i kulturlivet reducerar kulturen till att bli underhållning. Den reducerar kulturen till att vara en konsumtionsvara bland andra.

Om du som ibland ger uttryck för en bra kultursyn verkligen tror på det skulle du också se att satsningen på en fast scen i Skärholmen är uttryck för en satsning både på kvalitet och på breddning.

Anförande nr 161

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag noterar att satsning på kultur är att alla stadsdelsnämnder ska få en kultureksekreterare. Det är inte för mig en satsning på kulturen – samtidigt som man drar ned på öppettiderna på huvudbiblioteket här inne i staden, samtidigt som allt färre människor kan komma till Kulturhuset, samtidigt som allt färre människor kan komma till Liljevalchs och samtidigt som 6 500 barn ska ställas utanför Kulturskolan. Jag skulle vilja höra Erik Nilsson säga till dem att detta är en satsning på att fler ska få plats. Jag tror att det är väldigt svårt för de barnen att förstå detta.

Jag fortsätter att konstatera: Det sker en medveten urlakning av den professionella kulturen i Stockholms stad, och det är oerhört synd – både för dem som är i centrum och för dem som är i periferin.

Anförande nr 162

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte prata lite grann om Stockholms stad som serviceorganisation.

Det är ju väldigt många serviceverksamheter vi sysslar med i staden. Det handlar om att underlätta livet för människorna i Stockholm på olika sätt. Ett är naturligtvis satsningen på miljöavgifter eller trängselavgifter för fungerande transporter och ökad framkomlighet i Stockholm. Det är någonting som vi tycker är viktigt för medborgarna, för näringslivet och för framtiden i Stockholm.

En annan service som vi satsar på är energirådgivningen, som också har visat sig bli mycket populär, för effektivare energianvändning, grönare energi och möjligheter för enskilda att ställa om sin uppvärmning till miljövänlig energi till låga kostnader.

Konsumentrådgivningen är en annan viktig service för att stärka medborgarna på marknaden, ge fler makt att förändra sin livsstil och möjlighet att påverka sin framtid och göra rätt val för sig och sin familj.

När det gäller informationen till och kommunikationen med näringslivet i Stockholm för att underlätta företagande och nyföretagande i staden har vi påbörjat en dialog som jag tycker har varit seriös, både från politikerna i Stockholm och från näringslivet, om att på ett helt annat sätt än tidigare börja samarbeta i viktiga frågor för Stockholms stad.

Miljömiljarden för miljöstatsningar, kompetensfonden för personalsatsningar och satsningen på miljöavgiftsförsöket är tre viktiga strategiska satsningar som den gröna majoriteten gör.

Anförande nr 163

L o t t a E d h o l m (fp): Christopher pratade om biltullar och det försök som nu görs. Jag skulle vilja ställa samma fråga till Christopher som Jan Björklund ställde till Viviann Gunnarsson, nämligen hur Miljöpartiet tänker hantera de människor som i kranskommunerna har röstat om biltullarna, till exempel de 80 procent på Värmdö som röstade emot häromdagen. Hur kommer deras röster att vägas in när vi ska ta ställning till hur vi ska tolka valresultatet efter folkomröstningen här i Stockholm?

Anförande nr 164

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): De har ju haft sin folkomröstning, och vi kommer att ha vår. Jag tror att alla ändå kommer att vara intresserade av att se själva försöket sjösättas för att verkligen på allvar kunna ta sig en funderare på om detta är bra eller dåligt och om det är en väg som stockholmarna ska gå.

Från Miljöpartiets sida är vi naturligtvis rätt övertygade om att detta är ett viktigt steg för att öka framkomligheten och för att lösa ett problem som väldigt många ser som väldigt stort, nämligen stopp i trafiken och en icke väl fungerande stad. Vi har möjlighet att åstadkomma detta, och därför är det viktigt att vi gör ett försök.

Jag tycker att det vore roligt om andra kommuner när försöket är genomfört också tog sig en funderare på om detta var så väldigt dåligt.

Anförande nr 165

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Den skolpolitik som fördes i staden under den förra mandatperioden innebar en tillbakagång i utvecklingen – tillbaka till den gamla pluggskolan, som baserades på gammalmodig katederundervisning. Svåra problem som mobbning, trakasserier och skolk ville de borgerliga lösa genom att lärare och skolledning fick utökade sanktionsmöjligheter. Ökad repression var, och är fortfarande, den enda väg som Jan Björklund, som då var skolborgarråd, kunde se.

Detta är, menar vi från Vänsterpartiet och från majoriteten, en fullständigt förödande skolpolitik.

Vår majoritet har fått ägna mycket tid åt att komma tillbaka till en solidarisk och rättvis fördelningspolitik. Det arbetet fortsätter nu.

När det gäller förskola och skola går vi nu vidare och bygger upp en modern skola med en kunskapssyn som betonar kunskaper, hälsa och delaktighet som grund för utveckling. Vi lämnar Folkpartiets 50-talsskola bakom oss.

I förskoleplanen betonas vikten av att alla barn har tillgång till en förskola som ser varje barns förmåga, lust och vilja att lära och utvecklas.

I arbetet för att uppnå målen inom grundskolan betonar vi tre utvecklingsområden – lärande och kunskap, elevhälsa samt elev- och föräldrainflytande.

Vi arbetar också vidare med att bryta segregationen i gymnasieskolan. För detta krävs en hel rad åtgärder som att ses över programmixen på skolorna, utveckla IV-programmen och utveckla yrkesprogrammen.

Vi kommer också att fortsätta det viktiga arbetet mot sexuella trakasserier och för ökad jämställdhet på skolorna. Där driver vi på från jämställdhetsrådet om handlingsplaner för jämställdhetsarbete. Vi stimulerar också elevernas bildande av jämställdhetsgrupper.

Folkpartiet väljer en helt annan väg, en väg som i grunden är elitistisk och odemokratisk. Det är rektor och skolledning som ska styra och ställa med allting. Folkpartiet vill ha skolor av ett gammalt, hierarkiskt snitt. Styrelser med elevmajoritet och inflytande över läroplanen är enligt Folkpartiets strategidokument helt oacceptabelt.

Mot detta ställer vi en modern skola med delaktighet och demokrati som honnörsord. Detta är inte bara det som eleverna själva vill ha utan också det som ger bäst resultat och välbefinnande.

Moderaterna för i sitt strategidokument fram som en huvudpunkt när det gäller skolan att de vill ha ett likvärdigt resursfördelningssystem där skolors finansiering oavsett huvudmannaskap helt bestäms av föräldrars och elevers val av skola. Jag undrar, Mikael Söderlund och Moderaterna, vad en sådan modell faktiskt skulle innebära för dem som inte är resursstarka. De skulle lämnas helt utan tillgång till en bra kommunal skola i närområdet.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 166

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Det var många saker som Inger Stark tog upp. Jag skulle vilja koncentrera mig på ett enda område, nämligen sexuella trakasserier, eftersom jag vet att Inger Stark är djupt engagerad i denna fråga.

Jag skulle vilja veta om Inger Stark anser att det är rätt eller fel att avstänga våldtäktsmän från grundskolan när de utsätter sina kompisar för detta. Enligt dagens lagstiftning är det inte möjligt. Rektor har inte möjlighet att ens stänga av en elev som begår en våldtäkt mot en annan elev, och enligt den skolpolitik som Inger Stark företräder ska det även i fortsättningen vara omöjligt att stänga av elever. De som drabbas hårdast av den politiken är offren.

Jag skulle alltså vilja ställa frågan: Tycker Inger Stark att våldtäktsmän ska kunna stängas av och tvångsflyttas från den svenska grundskolan?

Anförande nr 167

I n g e r S t a r k (v): Jag har debatterat detta förut, och jag kan säga det mycket tydligt och klart till dig igen, Lotta Edholm: Det är fullständigt självklart! Våldtäkt är ett brott. Det handlar om sexualiserat våld. Det är fullständigt självklart att en pojke eller en ung man som i skolan begår en våldtäkt ska stängas av – kristallklart!

Anförande nr 168

D é s i r é e P e t h r u s E n g s t r ö m (kd): Jag reagerar lite grann på Inger Starks beskrivning av hur vi borgerliga vill förändra skolans inriktning framöver. Delaktighet och medinflytande från elevernas sida behöver ju faktiskt inte stå i motsatsförhållande till ordning och reda i skolan.

Jag hörde för inte så länge sedan om en pojke i gymnasieskolan som hade varit frånvarande så många timmar att det inte gick att fortsätta i skolan, och ingen hade hört av sig från skolan till föräldrarna. Självklart måste vi öka kontrollen och insynen för föräldrarna i skolan, men vi måste också ha ett individualistiskt synsätt på våra barn och ungdomar i skolan så att de får hjälp i tid innan de slås ut. Den här pojken har nu fått sluta i gymnasieskolan under en period. Ordning och reda måste alltså kunna gå hand i hand med elevinflytande.

När det gäller förskolan tycker vi att det är väldigt synd att ni tar bort familjedaghemmen som vi hade tidigare, det som många brukade kalla gummibandet och som gjorde att man kunde hantera upp- och nedgångar i barnomsorgen.

Ni gör också ettåringar till elever. Det tycker vi är fel inriktning. Barn som är ett år behöver omsorg.

Anförande nr 169

I n g e r S t a r k (v): En pojke som skolkat och varit frånvarande så mycket att han inte kan fullfölja gymnasieskolan borde naturligtvis ha fått hjälp mycket tidigare. Där är vi helt överens. Elevinflytande och föräldrainflytande är här viktiga delar. Självklart ska det också vara lugn och ro och bra arbetsmiljö i skolan, vilket vi också poängterar i den nya skolplanen. Det är ju självklarheter. Föräldrainflytandet ska naturligtvis också utökas.

När det gäller skolk är det ju inte så att vi från majoriteten inte tycker att skolk är en oerhört viktig fråga. Det är det självklart. Men vi har ett annat sätt att arbeta för att eleverna ska må bra. Och vi tror definitivt inte på modellen att skriva in skolk i skolbetyget. Det skulle vara förödande för den här pojken. Det är naturligtvis förebyggande arbete som måste till. Där är vi överens.

Anförande nr 170

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Stadsdelsnämnderna och demokratin, ja. När ni ståtar med den höga demokrati ni anser att vi har i stadsdelsnämnderna är det bara ett tomt skal. Vi kan nämligen inte utveckla demokratin utan ordentligt med pengar. Det finns ingen pris- och lönekomp. Det finns egentligen

inga anslag för att driva förvaltningarna, utan det tar man från kärnverksamheternas anslag.

Det behövs mer pengar till äldre- och handikappomsorgen, men i stället minskar man anslagen. Se till att anslagen går till de kärnverksamheter vi har sagt att vi ska hålla på med i stället för att latta med dem till konsumentvägledare och annat krafs som folk inte vill ha!

Jag tror inte att barnen i Norrmalm tycker att det är höjden av demokrati att de ska ges sina behovspengar till barn i andra områden i staden. Våra barn på Norrmalm behöver också hjälp och stöd. De kan också ha läs- och skrivsvårigheter emellanåt. Men det bryr ni er inte om över huvud taget.

Jag vill också att ni ser till att bostadsbyggandet får fart och att det som byggs blir tillgängligt för alla, inklusive besökare som kommer till vår stad.

Se sedan också till att infrastrukturen funkar, trots att biltullar ska drivas igenom! Det måste finnas andra frågor på infrastruktursområdet än biltullarna som ni kan jobba med. Se till exempel till att vi får en fungerande kollektivtrafik!

Vägra också att gå med på statens krav om att hålla nere kostnaderna för biltullar genom att bland annat hyra charterbussar i stället för att köpa in nya bussar – jättekul! Jag vet inte om någon av er någonsin har åkt en charterbuss eftersom ni verkar acceptera det här förslaget. Man klättrar som en apa upp i den, och sedan varken ser eller hör man någonting. Här har vi startat ett tillgänglighetsarbete för att alla människor ska kunna ta del av kollektivtrafiken och använda den, och sedan går man tillbaka till stenåldern! Vi borde köra en politik – jag trodde också att vi gjorde det numera – som verkligen tar vara på alla människors lika värde och lika rätt.

Det här med helhetssyn har ni framhållit. Då har jag en liten undran över hur gatu- och fastighetsnämnden planerar och koordinerar sin verksamhet. I Stockholm Parkering där jag är vice ordförande har vi just färdigställt S:t Eriksgaraget på S:t Eriksplan. Ovanpå garaget ska en park anläggas – men inte nu. Det ligger inte så i femårsplanen. Tror ni att invånarna i staden begriper att man inte kan koordinera så att den kan komma nu utan att den ska komma först några år efteråt?

Vi är också glada över att Vasaparken renoveras och rustas. Det behövs. Men trottoaren utmed Vasaparken längs Odengatan, som också är full av potthål och läskig att gå på, tror ni att man koordinerar och tar den samtidigt? Nej, den ligger inte i femårsplanen nu. Den kommer sedan.

Det visar lite grann hur risig er politik är när ni inte kan koordinera ens enkla saker.

Jag tycker att det är skam och skandal det ni håller på med. Jag yrkar bifall till vårt förslag, som är det enda som är riktigt bra.

Anförande nr 171

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Anslaget till stadsdelsnämndernas administration var det faktiskt ni som tog bort under förra mandatperioden, så det kan ni inte lasta oss för. Jag för min del vill gärna återinföra det.

När det sedan gäller hur vi använder pengarna i stadsdelsnämnderna brukar det vara som det ser ut i Liljeholmen: En tredjedel går till barn och ungdom – skolor, förskolor och fritidsverksamhet, en tredjedel till äldreomsorgen, 15 procent till handikapp och lika mycket till individ och familj. Det är alltså några få procent som används till det som du kallar för tjafs. Eller det kanske var tvärtom; det kanske var skola, vård och omsorg som var tjafset.

Att pengar saknas kan jag hålla med om. Jag skulle gärna ha större anslag. Men er budget ger ju inte bättre förutsättningar för det.

Anförande nr 172

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den här debatten har berört väldigt många olika ämnesområden. Det är lite roligt att man går från bostadsbyggande till vägar, och sedan pratar man om skolan och sedan om äldreomsorgen.

Jag tänkte prata om det som är förutsättningen för att allt inom den här staden ska fungera, och det är förstås personalen. Jag brukar ta upp den.

Personalen är den viktigaste förutsättningen för att vi ska kunna utveckla kvaliteten i våra verksamheter – god tillgång till personal som trivs med sin verksamhet. I det här sammanhanget är förstås lönen viktig, men den är inte det allena saliggörande inom de här verksamheterna. Inte heller kan kompetensfonden lösa alla problem, men vissa problem håller den på att lösa, bland annat våra 1 600 vårdbiträden som inte hade den minsta utbildning. Jag tror att alla som sitter i stadsdelsnämnderna med jämna mellanrum får lex Maria- och lex Sarah-ärenden, och de ärendena avhjälpas vi med att ge en teoretisk utbildning för personalen.

Samma sak är det med den stora satsning som handlar om delegeringarna vid läkemedelshanteringen i kommunen och bland vårdpersonalen. Det är också en viktig komponent.

Personalpolitiken inom staden handlar om en helhetsbild som ska vara övergripande men som vi också jobbar aktivt med i stadsdelarna. Det handlar om förbättringar i arbetsmiljön, som är en viktig faktor för att man ska kunna trivas på sin arbetsplats. Det handlar om att förbättra områden såsom arbetsorganisation, ledarskap, kompetensutveckling, inflytande och delaktighet. Då menar jag inte att man säger att nu har vi skrivit ett samverkansavtal, utan det ska vara ett levande dokument som fungerar även framöver.

Arbetstiden och arbetstidens förläggning är också viktiga frågor när det handlar om att ha inflytande över sin egen arbetssituation. Det är en otroligt stor frihet att kunna

välja sina arbetstider själv i möjligaste mån och slippa att jobba sju julaftnar i rad. Det är ingen rolig situation för personalen.

Det handlar om bra rehabilitering och om att förebygga ohälsa på arbetsplatserna. Det tycker jag att vi gör i den här majoriteten i dag.

Det handlar om att rekrytera chefer och utveckla chefer, men också om att våga prata om avvecklingsprogram när det inte fungerar så att vi avdramatiserar detta med ledarskap och också hanterar människor bra i våra verksamheter.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 173

B i r g i t t a H o l m (m): Jag skulle vilja komma med en sakupplysning. Det låter på dig, Mirja, som att tack vare kompetensfondens pengar har man möjlighet att ge delegering till stadsdelsnämnderna till vårdbiträden. Det är självklart så att en delegering alltid har funnits och alltid kommer att finnas. Det är framför allt distriktssköterskor som ger delegering till vårdbiträden. Så kom inte och säg att det har att göra med kompetensfonden! Det är en viktig sakupplysning.

Anförande nr 174

M i r j a S ä r k i n i e m i (s): Jag är väl medveten om vad delegering handlar om. Det är inte så att jag är totalt omedveten. Däremot är det många i personalen som inte är medvetna om vad delegering handlar om, och det är i de sammanhangen vi kan få lex Maria-ärenden: Man har inte förstått att man inte får göra vissa saker. Därför är den här utbildningen bra. Personalen som arbetar inom äldreomsorgen får kunskap om vad det innebär att ha delegering, att ta emot delegering och vad delegeringen kan innehålla när det gäller att dela ut mediciner till våra gamla.

Anförande nr 175

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Jag säger som någon sade tidigare: Vi kastas än hit, än dit i våra enormt många och viktiga verksamheter.

Jag tänker i mitt korta anförande gå in på förskolan och det viktiga med denna, inte minst vikten av att ha ett långsiktigt strategiskt tänkande för denna viktiga verksamhet.

Samtliga partier gick till val på att minska barngruppernas storlek. Det är ett viktigt budskap och en viktig kvalitetsfråga för våra förskolebarn och deras föräldrar. Det är också en fråga om prioritering i en konkret budget som vi ska ta ställning till senare i höst. Alla partier i denna rådssal är alltså överens om att förskolan står högt på vår prioriteringslista.

Förskolans budget för hela staden är i dag 10 procent av stadens budget, eller i kronor 3 miljarder. Antalet förskolebarn ökar. Vi vill minska antalet barn i grupperna. Moderaterna och Folkpartiet vill sänka skatten. Är Moderaterna och

Folkpartiet med på att avsätta medel för att satsa på förskolan och minska barngrupperna? Ska ni öka maxtaxan, det vill säga öka egenavgifterna?

I Moderaternas reservation finns sju rader i det strategiska materialet. Det är två punkter. Den ena handlar om att förskolan måste få en mer pedagogisk inriktning, den andra om att i princip all förskoleverksamhet ska tvingas avknoppas eller att nya förskolor alltid ska drivas av annan än kommunen.

Det är på sin plats att ni moderater talar om för stockholmarna hur ni ska sänka antalet barn i grupperna. Hur ska ni se till att barn i behov av särskilt stöd och barn i så kallade fattiga stadsdelar får det som behövs för att rättvisa och jämlikhet ska råda för de små barnen? Ni vill centralisera och anser då, förmodar jag, att alla barn är lika och behöver exakt lika resurser.

Moderaterna talade om sina tydliga punkter i ett tidigare inlägg. När det gäller förskolan finns det faktiskt inte en enda punkt. Jag vill gärna ha svar på de frågorna.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 176

J o h a n n a W e s t i n (m): Det är fascinerande att höra socialdemokrater prata om förskolan och önska svar från oss moderater. Det är ni som styr! Det är era partikolleger i riksdagen som avgör vilken nivå maxtaxan ska ligga på, inte vi. Det är era partikolleger som i vårbudgeten har föreslagit en höjning av maxtaxan, inte vi.

Ni hävdar att vi säger att alla barn är lika. Alla barn är olika! Det är därför det måste finnas olika verksamhetsformer. Det är därför vi vill att barn och föräldrar ska ha möjlighet att välja varianter, inte bara precis samma sak med förskolor utan familjedaghem, flerfamiljssystem eller kanske rent av att barnen är hemma med sina föräldrar. Är det förfärligt att tänka sig någonting sådant?

Ni måste erkänna att det är ni som styr. Ta ansvar för det! Stå inte och skäll på oss! Det är ni som bestämmer i riksdagen, det är ni som bestämmer i landstinget och det är ni som bestämmer här. Det vet väljarna om – och lider av.

Anförande nr 177

B e r i t K r u s e (s): Det var ju inte direkt ett svar på hur ni ska klara av er budget med skattesänkning. Någonstans måste man ta en skattesänkning, och det blir väl i så fall att ni ökar egenavgifterna. Ni har ju varit emot maxtaxesystemet.

Detta vill jag ha svar på: Vad lägger ni ned för verksamheter för att finansiera en utbyggnad som ni tycker är väldigt viktig med minskat antal barn? Det hade ni inte med i årets budget och inte heller året innan. Det är det jag vill ha svar på.

Anförande nr 178

E w a S a m u e l s s o n (kd): Berit, vi lovar att vi ska redovisa hur vi ska styra Stockholms stads verksamhet från 2006 och framåt när vi återtar makten.

Ni pratar ofta om rättvisa. Maxtaxan är inte rättvis. Vilka var det som var de stora vinnarna? Jo, det var höginkomsttagarna. De tjänade tusentals kronor på att maxtaxan infördes, pengar som vi hade kunnat få till våra behov här i staden om vi hade fått bestämma själva över avgiftsnivån för den förskoleverksamhet som vi erbjuder föräldrarna.

Anförande nr 179

B e r i t K r u s e (s): Det blir samma fråga till dig, Ewa Samuelsson: Hur vill ni betala de här barngrupperna? Jag vet att ni inte sänker skatten på samma sätt som Folkpartiet och Moderaterna gör och att ni ändå har en känsla för förskolan som kanske är lite mer äkta budgetmässigt. Men hur har ni tänkt er taxan? Ska ni öka den för barnfamiljerna och alltså öka utgifterna för dessa? Det vore intressant att höra.

Ordningsfråga

Anförande nr 180

O r d f ö r a n d e n : Innan vi går vidare i talarordningen ska jag bara be att få vädja till kommunfullmäktige. Vi har nu 26 talare på talarordningen. Vi har hållit på sedan klockan 10 med det strategiska ärendet, och många ärenden måste tas. Vi tänkte därför på ett mycket ödmjukt sätt be i alla fall dem som redan har varit uppe i talarstolen att försöka ransonera sig så att vi hinner med de övriga ärendena och kan sluta omkring klockan 16. Det är en vädjan. Vi har försökt att tala med gruppledarna och i alla fall fått en viss respons för detta. Om ni alltså känner på er att ni inte har något absolut extra att tillägga till debatten skulle vi vilja vädja att ni avstår från ytterligare inlägg så att vi kan avbryta klockan 16. Det är en vädjan, men en mycket stark sådan.

Anförande nr 181

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag måste få kommentera detta.

I samband med att vi skulle ändra budgetordning här i staden lades det fram förslag om att vi skulle ha den här dagen för diskussion om strategiärendet. När det nu visar sig att många är intresserade av att vara med i den debatten, både från majoritet och från opposition, ska man plötsligt hålla tillbaka och se till att folk inte går in i debatten. Det känns lite märkligt.

Jag har sagt okej och föreslagit att åtminstone vi som har varit uppe i talarstolen tidigare skulle kunna stryka oss, men det känns märkligt. Från början var den här dagen avsatt för strategiärendet.

Anförande nr 182

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ewa, du har alldeles rätt. Jag håller med dig. Det är så. Samtidigt är det dock så att om vi ska kunna sluta någonstans vid klockan 16 så har vi fyra timmar, ungefär som ett vanligt fullmäktigemöte, och det finns ett antal ärenden som måste tas före sommaren. Vi har ju ett sammanträde den 22 juni, men det tror jag till hundra procent kommer att handla om avgifterna.

Självklart har du rätt i sak, men nu gäller det på något sätt att laga efter läge. Då tror jag att detta kan vara en möjlig framkomstväg. Jag hoppas det.

Anförande nr 183

O r d f ö r a n d e n : Det här var som sagt bara en vädjan. Vi styr inte dagordningen här uppe. Vår roll är att försöka få ordning på debatten. Det var bara en vädjan. Men vi fortsätter så får vi se.

Utlåtande 90, fortsatt behandling

Anförande nr 184

M a l i n S t r i d (fp): Jag tänkte i alla fall förlänga debatten lite.

Antalet hushåll som får ekonomiskt bistånd ökar igen. Det ökade med 7,5 procent i april i år jämfört med april året innan, och kostnaderna har under samma period ökat med 10 procent.

I majoritetens text konstaterar man att det här är ju inte bra, det ska vi försöka ändra på. Sedan står det inte så mycket mer.

Jag är inte direkt den första som säger detta från talarstolen i dag, men för att vara en strategi för utveckling är det väldigt ont om såväl strategi som utveckling i majoritetens dokument.

Det blir gärna statistikexercis när man pratar om sådant här – procent hit och dit och kronor hit och dit. Jag har just själv bidragit till det. Men egentligen handlar det om makt. I april i år var det nästan 13 000 familjer som drabbades av den maktlöshet det innebär att inte själv klara av sin försörjning. I maj i år räknar man med att det är ännu fler.

Det ser dock inte riktigt lika eländigt ut över hela staden. I Skärholmen minskar bidragsberoendet. Där har man hittat en arbetsmetod som fungerar. Man ser till vad människor kan, inte till vad de inte kan, och man ser till att de får jobb eller sysselsättning inom bara några få dagar.

Det här har vi vetat länge. Man skulle ju kunna ta vara på de här positiva erfarenheterna, men det händer ingenting. Majoriteten har ingen strategi, och det sker ingen utveckling.

Anförande nr 185

C o n n y N i l s s o n (s): Jag begärde ordet på grund av att det har varit en bostadspolitisk diskussion här i dag. Naturligtvis har bostadsbristen per definition ökat när det är 15 000 fler som står i bostadskön, men orsaken till det är ju att tilltron till bostadsförmedlingen har ökat när vi har fått makten här i staden. Folk tror att vi kan leverera ett större antal bostäder än vad ni kunnat göra på den andra sidan.

Ett tydligt exempel är att det förra mandatperioden nästan bara byggdes bostadsrätter som en liten andel av Stockholms befolkning har råd att efterfråga, och det har spätt på bostadsbristen. En annan sak som också har spätt på bostadsbristen är att ni sålde ut tusentals bostäder med rabatt från mig och alla andra skattebetalare som varit med och finansierat dem. Med dessa faktorer har ni sett till att vi har den här alarmerande bostadsbristen.

Detta har också inneburit att de sociala konflikterna har ökat i samhället och att den individuella friheten för Stockholms medborgare beskurits.

Från den här majoriteten klarar vi med kollektiva lösningar att se till att den individuella friheten stärks – genom att fler kan få en bostad genom bostadsförmedlingen, genom att vi bygger fler hyresrätter, genom att vi städar upp efter ert marknadsmisslyckande och ser till att bygga hyresrätter i exempelvis Liljeholmen när inte marknaden klarade av det.

Ni kapitulerade på bostadsmarknaden. De marknadslösningar som ni har stått för klarar inte att ge de kollektiva lösningar som leder till ökad individuell frihet.

Medborgarna behöver inte ha 1 miljon på banken eller, om man har föräldrar, fråga pappa om man kan få 1 miljon till en lägenhet. Genom bostadsförmedlingen och genom vår bostadspolitik kan vi se till att de individuella lösningarna klaras. Den individuella friheten klaras med kollektiva lösningar.

Sedan tänkte jag återgå till den här markanvisningen som varit uppe i dag. Där är det så att detta först skickas ut på ett plansamråd där man diskuterar förslaget till hur det ska byggas med medborgarna. I nästa vända är det detaljplanesamråd, och då har medborgarna också möjlighet att vara med och diskutera. I sista vändan är det en detaljplan som tas fram.

Jag för min del skulle vilja se ett ökat demokratiskt inslag. Det här är ju också en rättssäkerhetsfråga. Det brukar ni tycka är viktigt, men just nu tycker ni inte det.

För övrigt är det så att ni under förra mandatperioden, mellan 2001 och 2002, fick fram 5 500 bostäder. Vi har under de senaste mötena tagit fram 6 000 per möte. Hitills under perioden har vi tagit fram 24 000 nya bostäder. Upp till bevis, kamrater på andra sidan!

Anförande nr 186

M a r t i n a L i n d (fp): Det är många sossar som har talat till mig som om jag inte hade fattat vad en markanvisning är. Jag fattar precis vad en markanvisning är,

men jag tror inte att ni fattar vad en lägenhet är. En lägenhet behöver ett golv, ett tak, ett kök, ett badrum och så vidare för att man ska kunna flytta in där.

Ni pratar om era politiska segrar och era byggda bostäder med en trovärdighet och en entusiasm som påminner mig om den där Bagdad Bob. Det syns inte en lägenhet. Det finns inte en käft som tror på att de här bostäderna ska byggas. Var är de någonstans?

Jag tycker att du ska gå och prata med de här 88 000 ungdomarna som inte har någon fast bostad och se vilken trovärdighet er bostadspolitik har hos dem, eller hos SSU för den delen.

Jag har sett era vallöften, jag har sett ert strategidokument och jag har sett era markanvisningar. Men var sjutton är de här 20 000 bostäderna? De byggs ju inte.

Anförande nr 187

C o n n y N i l s s o n (s): Jag ska fatta mig kort. Martina, du tillhör ju en politisk rörelse som brukar hedra rättssäkerheten och den demokratiska processen. Jag försökte ju förklara detta: Tycker inte du att det är viktigt att medborgarna får vara med i den demokratiska processen när det gäller hur den här staden ska gestaltas? Tycker inte du att det är viktigt?

Jag tycker att det är viktigt att medborgarna har den rätten. Jag vill till och med utsträcka den till hyresgäster. Det är inte ägandet som ska styra om man ska få vara med i den demokratiska processen.

Sedan borde du de facto tala med lite mindre bokstäver, Martina, när vi fått städa upp efter ert marknadsmisslyckande och de kommunala bostadsbolagen får gå in och bygga hyresrätter där det skulle byggas bostadsrätter. Ni har sålt ut tusentals lägenheter och gett riktade bidrag till folk som haft lyckan att få en lägenhet i ett attraktivt läge. Hur har det påverkat bostadsbristen?

Anförande nr 188

T o r d B e r g s t e d t (m): Kära Conny, du påstår att bostadsförmedlingen har större anseende med socialdemokratiskt styre. Det är bland det mest enfaldiga jag hört på länge.

Jag råkade vara ordförande perioden 1998–2002 när bostadsförmedlingen skapades i samarbete mellan socialdemokrater och moderater. Då överfördes den från förvaltning till bolag. Det datoriserades och skapades en regional utveckling av det hela. Nu fortsätter vi. Men kom inte och säg att ni genom ert utsökta inflytande åstadkommit någonting bättre. Det är nonsens.

Anförande nr 189

C o n n y N i l s s o n (s): Jag ska inte gå in på Tords intelligens. Det tycker jag är lite plump. Jag är möjligtvis enfaldig, men det låter jag andra bedöma. Det må vara hänt.

De facto är det ändå så, Tord, att om man ska bygga 4 000 lägenheter så innebär det ett tillskott. Det ökar tillgången hos bostadsförmedlingen om man satsar på att bygga fler hyresbostäder i Stockholm. Tror folk att det är lättare att få en lägenhet via bostadsförmedlingen om man bygger fler hyresrätter eller om man bara bygger bostadsrätter? Vilket är mest enfaldigt – vad tror du, Tord?

Anförande nr 190

E w a S a m u e l s s o n (kd): Tyvärr är det ju så att ju mer ni upprepar att ni ska bygga, desto mindre verkar det byggas.

Sedan är det ju inte så att bostadsägandeformen förändrar antalet bostäder. Det spelar väl ingen roll om det är bostadsrätter eller hyreslägenheter; det gäller ju *antalet* bostäder så att fler kan få bostäder. Du upprepar hela tiden att det bara byggdes bostadsrätter, men det blir ju inte färre lägenheter för att det var bostadsrätter som byggdes.

Anförande nr 191

C o n n y N i l s s o n (s): Jag är mycket väl medveten om att det inte blir färre bostäder. Men tror du inte att detta påverkar det antal människor som har möjlighet att få en lägenhet i den här staden? Om det kostar 1 eller 2 miljoner begränsar det ett stort antal människors möjlighet att få en bostad.

När du säljer ut genom att ge riktade bidrag till vissa vuxna medborgare, som ni gjorde förra mandatperioden, stjal du de facto ur min portmonnä och alla andra medborgares i staden. Då tycker jag att man ska vara lite mer ödmjuk.

De facto har ert marknadsmisslyckande att inte bygga fler hyresrätter förra mandatperioden spätt på problematiken att så få människor har möjlighet att få en lägenhet i den här staden. Nu försöker vi tillrättalägga det, och då måste vi faktiskt ha startpromemorior. Vi måste ha en process som är demokratisk.

Anförande nr 192

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tänker prata stadsdelsnämnder.

Sedan stadsdelsnämnderna startade har min inställning förvandlats. Först var jag skeptisk, men nu är jag en varm anhängare, och detta på grund av demokratin, när-demokratin.

Vi ska tänka på att av våra stadsdelsnämnder i Stockholm är flertalet lika stora som eller till och med större än vad medelstora svenska kommuner är. Det är omöjligt att här ha koll över hela staden; det har jag märkt när jag suttit i centrala nämnder. I en stadsdelsnämnd har man koll på läget. Det är på lokal nivå man känner de lokala problemen, de lokala lösningarna och de lokala konsekvenserna av fattade beslut. Man har koll på läget.

Beslut blir bäst när de tas nära dem de berör och av politiker som har lokalkännedom. Stadsdelsnämnderna är faktiskt också kostnadseffektiva. Man har liten byråkrati, man har inga heltidsanställda politiker och man vet vad man beslutar om.

Det finns en viss poäng i den borgerliga kritiken om risk att det blir hårda gränser mellan stadsdelarna. Men jag tycker faktiskt inte att jag känner igen den beskrivningen. Jag har rätt bra koll på läget i hela min valkrets i sydvästra Stockholm. Jag vet att det finns barn i skolan som inte kommer från närområdet utan från angränsande stadsdelar. Det finns även barn från andra håll, inte minst i vår fotbollsskola. Vi har boende på servicehusen som kommer från andra håll i staden och även från andra kommuner. Till våra gruppbostäder kommer det folk inflyttande från andra delar av staden. Till våra dagliga verksamheter, som har väldigt gott rykte, kommer det människor både från andra stadsdelar och från andra kommuner.

Möjligheten att välja beror på utbud och efterfrågan, men några byråkratiska hinder finns inte.

Jag tycker sammanfattningsvis att det har varit väldigt roligt att följa arbetet i en stadsdelsnämnd. Vi samarbetar också. Det är inte bara i Skärholmen som socialbidragen minskar; det gör de i Liljeholmen också. Vi samarbetar också med Jobbcentrum. Vi har inte underlag för en egen verksamhet, så vi har slagit våra påsar ihop och har nu ett mycket bra samarbete med Jobbcentrum som gör ett jättebra jobb och får väldigt många i arbete.

Vi vill utveckla ansvaret för stadsdelsnämnderna, inte minst inom det tekniska området. Det märks väldigt väl i stadsdelsnämnden – på frågor, kontakter, brev från medborgare, medborgarförslag och även förslag från föreningslivet – att intresset för stadsdelen är mycket stort och idéerna många. Många tycker också att det är väldigt konstigt att stadsdelsnämnden inte kan få bestämma över mer, till exempel när det gäller investeringssidan.

Jag är inte alls rädd för lokala opinioner när det gäller byggande. Det är tvärtom så att vi i stadsdelsnämnden får väldigt många bra förslag från medborgare, ibland även förslag som vi ser själva. Alla vi i majoriteten bor ju inom stadsdelsnämndens område. Vi får värdefulla synpunkter och förslag – även på var det ska byggas bostäder. Jag har faktiskt nu ett förslag i kavajärmen som jag tänker lämna över till gatu- och fastighetsnämnden nästa tisdag. Om det går igenom kan vi få ett ordentligt bostadstillskott i området, utöver allt som vi bygger i Årstadal och vid Telefonplan.

Det finns gott om byggkranar uppställda. Jag vet inte var ni bor, ni som påstår att ingenting byggs, men välkomna till Liljeholmen så ska ni få se på byggande så det förslår!

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 193

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag ska inte gå i replik angående stadsdelsnämnderna. Jag bara hajade till lite inför en mening du sade. Det lät som musik i mina öron när du sade, Ann-Marie, att besluten blir bäst om de fattas så nära dem som berörs som möjligt.

Jag dristar mig förstås att säga: Kan det möjligtvis också gälla familjen? Kan det vara så att vi får besluta om äldreomsorg? Kan det vara så att det är bra att vi får besluta om hemtjänst med annan entreprenör, och så vidare?

Anförande nr 194

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jodå. I Liljeholmen kommer nu de pensionärer som har hemtjänst att få sig ytterligare timmar tilldelade som man kan välja att använda på det sätt man själv önskar. I Hägersten finns det en annan typ av projekt där man också får en ytterligare tilldelning av timmar som man kan använda efter egen önskan.

Det är vår bestämda övertygelse från Vänsterpartiet att det är denna valfrihet som pensionärerna önskar. Det var det för övrigt 90 procent i enkätundersökningarna i samband med kundvalsmodellen som sade. Det var mycket viktigare för människor att kunna välja vad man får hjälp med än vem man får hjälp av.

Anförande nr 195

A b i t D u n d a r (fp): En efter en hör vi majoritetens företrädare från talarstolen tala om hur stolta de är över att man har satsat på välfärden. Som hägerstensbo och även lokalpolitiker kan jag inte låta bli att förmedla de nedskärningar man har i Hägersten till ledamöterna. Utifrån Hägerstens perspektiv tycker jag inte alls att ni är trovärdiga. Det finns nedskärningar på gång som ska tas nu på tisdag. Jag ska exemplifiera dem konkret, så att ni vet vad jag talar om.

Ett förslag är att man ska lägga ned två öppna förskolor i Axelsberg och Fruängen. Som far till två små pojkar har jag själv erfarenhet från dessa. Det är en oerhört viktig verksamhet för hägerstensbor. Ändå tänker man lägga ned dem enligt förslaget.

Det finns också förslag om att lägga ned dagverksamheten för äldre i Västertorp. Det är en oerhört uppskattad verksamhet för de äldre och deras sociala tillvaro och också en förebyggande verksamhet som sparar mycket pengar.

Ett annat förslag rör en allmän förskola i Mälarhöjden som man också ska lägga ned.

Inte minst har vi också servicehuset i Axelsberg som drivs på entreprenad och som man föreslår ska omvandlas till seniorboende. Man ska säga upp avtalet, vilket kostar oerhört mycket pengar. Det enda skälet till detta är att man vill spara pengar, ingenting annat. Detta boende är mycket efterfrågat, men ändå vill man omvandla det. Vad blir kvar i Hägersten? Jo, det blir bara Fruängens gård kvar, och då blir man

hänvisad till den. Det blir som ett fängelse, helt enkelt: Du måste bo i Fruängen om du inte har något annat alternativ. Detta är ingen valfrihet.

Man har också dragit in boendestöd för missbrukare och andra, och massor med beslut har redan tagits om att man ska göra striktare bedömningar.

Detta, menar jag, gör att ni inte alls är trovärdiga. Jag kan inte heller låta bli att jämföra med Bagdad Bob. Ni säger att ni har satsat på välfärden men har å andra sidan nedmonterat den i Hägersten. Jag tycker inte alls att ni är trovärdiga, inte minst utifrån att det här resursfördelningssystemet innebär ytterligare försämringar för Hägersten. Hur hänger det ihop egentligen?

Anförande nr 196

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande! Jag har i mina tidigare inlägg pratat en hel del om miljöfrågor och de frågor som vi drivit väldigt hårt från Miljöpartiet. Men jag är också ansvarig för socialtjänstfrågor, och därför känns det viktigt att säga några ord om de här oerhört viktiga frågorna också.

I ett av mina tidigare inlägg slog jag fast den stora betydelsen av att man har förebyggande verksamhet, därför att det ger en långsiktighet, ger människor möjlighet att slippa hamna i problem. Därför är det oerhört viktigt att kommunen har detta.

Därför har vi i socialtjänstnämnden tillsammans med majoritetspartierna lagt ett uppdrag om att utveckla ett folkhälsoprogram. Det är egentligen rätt konstigt att vi i kommunen inte har haft det under en lång följd av år. Det är en viktig del.

Jag vill också nämna konsumentvägledningen, som alltid blir ifrågasatt av den högra sidan i salen, som en väldigt bra verksamhet för att mota många olika problem, för att undvika att människor hamnar i skuldfällor, för att undvika att man hamnar i en situation där socialtjänsten behöver rycka in på ett sätt som inte alltid är så roligt för den enskilde.

Den förebyggande verksamheten har en oerhört stor betydelse för vilket utfall vi sedan får när det gäller till exempel socialbidrag. Man ska inte glömma att det inte bara handlar om att sätta folk i arbete, även om det är en viktig del. Det handlar också om ett förebyggande arbete.

Jag vill också ta upp några andra frågor som jag har berört lite kort. Det finns de som redan har hamnat i en situation där man kanske inte längre kan förebygga problemen. Det kan handla om till exempel kroniska missbrukare. Dessa människor måste man möta med respekt. Man måste också möta dem på deras nivå. Många av de här människorna kommer inte in i vårt system över huvud taget, därför att man administrerar det på ett helt annat sätt. En viktig fråga är att förändra metodiken, så att vi möter de här människorna ute där de finns.

Jag vill också understryka att vi i majoriteten har en väldigt fin samverkan med de frivilligorganisationer som sköter många delar av den verksamhet som kommunen är

ansvarig för. Det gäller också att ta till vara de goda kunskaper som man har utifrån sina verksamheter. Jag tror att vi i kommunen kan lära oss oerhört mycket av de fina verksamheter som finns och att vi kan komplettera varandra, inte bara vara en del var för sig. Det gäller nu att utveckla och komplettera varandra så att vi på det sättet kan skapa förtroende inte bara för klienterna utan också för de olika anordnarna.

Anförande nr 197

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det har varit en tröst för ett tigerhjärta att höra åtminstone några inlägg under dagen som har handlat om trygghetsfrågor, men det har varit väldigt få. Det är lite konstigt. När man pratar med medborgare i staden, i synnerhet spontant, är trygghetsfrågor, ordning och säkerhet på gator och torg oavsett infallsvinkel något som står högt uppe på den enskilde stockholmarens dagordning. Tittar man på motsvarande städer i övriga Europa som vi gärna jämför oss med – Prag, Riga, Berlin, Paris, London – är det en fråga högt uppe på dagordningen i respektive fullmäktigeförsamlingar. Dock så icke här, vilket är lite underligt.

Samtidigt kan man tycka att den nuvarande majoriteten här i Stockholms stad gör sitt bästa för att försöka sopa den socialdemokratiska regeringens misslyckande under mattan vad gäller att tillhandahålla rätt antal polisresurser till staden, genom att medverka aktivt både administrativt och ibland med pengar genom stadens förvaltningar och bolag till en allt större väktarbevakning av offentliga gator och torg.

Om man vandrar en torsdagsförmiddag anno 2004 från Hötorget till Stadshuset kan man räkna till 13, säger 13, uniformerade väktare och vakter på den vägen. Man kan inte räkna till en enda polis. De här väktarna och vakterna är numera ofta frambeställda i olika samverkansprojekt där staden ingår. Staden ingår genom olika förvaltningar i de olika bolagen.

Nu ska ingen skugga falla över denna bevakningspersonal – de försöker ofta göra ett bra jobb. Ingen skugga ska heller falla över enskilda bolag och förvaltningar, som ser ett behov av ökad säkerhet på gator och torg och ser en brist på poliser. Men den bevakningspersonal vi beställer in har egentligen inte de befogenheter och den utbildning som de ska ha för den uppgift som de får. Vi har inte en bevakningsbransch i Sverige som ska gå in och rakt av ta över polisens bevakningsansvar för gator och torg och offentliga utrymmen.

Likaledes när det gäller övriga delar av förvaltningen finns det utrymme för ytterligare kameraövervakning, strukturerat och enligt gängse lagstiftning, men det är ändå någonting vi skulle se mer av i staden. Och varje stadsdelsnämnd i Stockholms stad borde ha ett lokalt brottsförebyggande råd.

Vad majoriteten har smyginfört, för att återgå till bevakningen av allmänna gator och torg, är den kristdemokratiska stadsvakten, fast i en sämre budgetupplaga. Vi köper in privata väktarbolag för att utföra uppgifter som vi tyckte att staden måste ta ansvar för efter regeringens tillkortakommande vad gäller polis. Men då skulle vi ta det fulla ansvaret för det, även det administrativa, det utbildningsmässiga och det personal-

rekryteringsmässiga. Det skulle vara roligt om man kunde genomföra en reform fullt ut och inte i smyg.

Bifall till Kristdemokraternas förslag till beslut!

Anförande nr 198

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Ingen av majoritetsföreträdarna har talat om de nödvändiga infrastruktursatsningar som behövs för att lösa den besvärliga trafiksituationen i den här staden. Jag förstår det, eftersom ni inte har några bra förslag att komma med. Det enda – jag upprepar: det enda – avsnitt som handlar om det här, som ni lägger verkligt krut på, är avsnittet om biltullar. Vi vet alla här att det är av en enda anledning, nämligen att Göran Persson ska sitta kvar som statsminister. Därför lägger ni rad på rad av beslut för att driva igenom det här. Det demokratiska sveket är gigantiskt skandalöst i det här avsnittet.

Att se till att vi får en fungerande ringled i den här staden säger ni inte mycket om. Vi vet alla att Södra länken invigs om några månader, i höst. Vi vet också att beslut om byggande av Norra länken togs under förra mandatperioden, och om planerna går i lås räknar man med att komma i gång med arbetet under 2005. Det är naturligtvis bra. Det finns en stor och bred enighet kring det.

Vad ni inte säger någonting om är det andra projektet för att komplettera Ringleden, nämligen Förbifart Stockholm. Inte ett ord nämns. Det är uppskjutet i de planer som finns. Jag tror att man ska börja titta på det kring 2012 eller 2013. Om Österleden, för att göra Ringen komplett, sägs inte ett ord.

Vad är det här för strategi för att lösa Stockholms trafiksituation? Jag kallar det inte strategi.

Ett annat exempel där vi faktiskt har kommit till en bra lösning – jag vill gärna nämna att det finns goda exempel också – är Klarastrandsleden, som går här nere och där det i princip är kö från morgon till kväll. Där lyckades vi träffa en bred överenskommelse häromdagen i gatu- och fastighetsnämnden som alla partier utom, tror jag, Miljöpartiet och, märkligt nog, kd ställde upp bakom. Det var en stor och bra framgång. Det enda negativa där är att det tar så lång tid innan projektet kan komma i gång. Här borde vi gemensamt försöka få i gång åtminstone byggandet av den tredje filen på Klarastrandsleden så snabbt som möjligt, gärna i år eller nästa år.

Anförande nr 199

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ulf Fridebäck! Ska jag behöva ta replik på dig? Du vet mycket väl att vi är för den här ombyggnaden av Klarastrandsleden. Det var en miss i gatu- och fastighetsnämnden att det blev sagt på ett annat sätt. Kristdemokraterna är för. Är det vad du vill höra? Nu får du höra det.

Anförande nr 200

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande! Ja, det var det jag ville höra, att du skulle tala om att det var en miss. Då är det ju en ännu bredare och större majoritet bakom det här bra förslaget. Jag hoppas att även kd fortsättningsvis kan stödja att det här arbetet kommer i gång mycket tidigare.

Anförande nr 201

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Först en demokratifråga.

Mer än halva fullmäktigeförsamlingen är i dag engagerad i ett och samma ärende, det som denna dag ursprungligen avsattes för. Klart mer än hälften av dessa är från majoritetssidan. Jag tycker att det är väldigt glädjande. Möjligen förmanar det oss på den här sidan att vara ännu lite mer aktiva, så att det blir 70–70, som Bosse Larsson sade på 70-talet. Men det säger någonting väldigt positivt om fullmäktiges arbetsformer, apropå den enkät som jag och borgarrådet Rönngren har skrivit folkbrevet till. Men då tar det också tid. Det kan inte vara någon överraskning för majoriteten att den här debatten tar tid – och måste få ta tid.

Jag gjorde i mitt förra inlägg, kl. 11.15, ett uppenbart misslyckat försök att ta upp några finanspolitiska frågor till diskussion, frågor om stadens förmögenhet och avkastningen på denna. Prognosen för 2005 och 2006 i dagens ärende är ett resultat för de här två åren på minus 970 miljoner kronor, varav drygt två tredjedelar beror på minskade finansiella intäkter.

Inte ens Erik Nilsson har velat diskutera de finansiella frågorna i dag, sin vana otrogen. Jag ser att du står där, och jag pratar med dig. Jag måste fråga dig eller någon annan majoritetsföreträdare: Har ni eller har ni inte en plan som innebär en avveckling av stadens nettofordran, den som i fjol var 13 miljarder kronor? 4 miljarder är redan på väg att försvinna till era så kallade angelägna satsningar, som det står om i ärendet. Vad ska de kvarvarande 9 miljarderna gå till under perioden fram till och med 2006?

Sedan är det detta med byggandet. En rad majoritetsföreträdare har uppenbarligen gått samma retorikkurs inför dagens debatt. Man hävdar att vi som styrde under förra perioden dels ”reade ut lägenheter”, dels ”stoppade byggandet”. En lögn blir inte sannare för att fem olika majoritetsföreträdare upprepar den.

Sanningen är den att vi sålde ungefär 12 000 lägenheter med vinst för respektive bostadsbolag utifrån externa värderingar, men uppenbarligen till priser som de som köpte dem tyckte var attraktiva. Dessa reavinster bidrog till att vi kunde bygga betydligt fler kommunala hyresrätter än ni gjorde förra gången ni styrde – och fler kooperativa hyresrätter byggdes, fler privata hyresrätter och fler bostadsrätter.

Om ni nu bara orkar fullfölja det så långt som till närheten av de planer som fanns när ni tog över kommer det här att bli bra. Men som flera på vår kant, senast Martina Lind, har varit inne på, kommer ni inte att lyckas med det. Ni pratar fortfarande om teoretiska siffror. Ni pratar inte om fysiskt inflyttningsbara hus. Ni leker med statistik. Ni bygger inte. Det är det vi ser nu.

Anförande nr 202

Borgarrådet N i l s s o n (s): Snacka om att bli apostroferad i debatten! Jag skulle nästan vilja använda begreppet kidnappad. Men du ställde en fråga till mig, och jag ska försöka svara på den.

I korthet var det ni gjorde under den förra mandatperioden att sälja av fast egendom, företag och fastigheter som vi hade och sätta in pengarna på banken. Intäkterna förändrades från att ha varit hyresintäkter och avgäldsintäkter till att i stället skapa ett positivt räntenetto i staden. Det var en avkastning på pengarna, oavsett om man låter dem arbeta, om jag får använda det begreppet, i form av ägande av fastigheter och mark, eller om man sätter in pengarna på banken eller i praktiken lånar ut dem till Göran Persson. Det var det ni gjorde under den förra mandatperioden, för att få statsräntepapper.

Svaret på frågan är: Ja, vi har för avsikt att göra omfattande investeringar i infrastruktur, avkastande investeringar i bostadsbyggande och så vidare, som kommer att minska intäkterna på räntesidan. Men det kommer att öka intäkterna när det gäller avgälder och liknande, och naturligtvis hyror.

Anförande nr 203

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande! Borgarrådet Nilsson måste få en eloge för att han är i salen och är beredd att svara på frågor. Det skiljer honom från flera andra majoritetsborgarråd i dag.

Med den mycket starka ekonomi som staden har, och inte minst dess bostadsbolag, är det inte så att man måste ta ur kommunkassan för att bygga bostäder. Min poäng från talarstolen alldeles nyss var att om man har stark ekonomi i bostadsbolagen, vilket bostadsbolagen hade, har man också råd att i bostadsbolagen finansiera det byggandet. Det behöver inte minska stadens nettoförmögenhet.

Det ni dessutom gör är att hyckla. Ni använder våra satsningar och det kapital vi byggde upp som ni var emot när det uppstod. De pengarna sätter ni sprätt på nu. Det är det som förser oss med mindre finansiella intäkter i miljardklassen. Det är en stor, fet skandal.

Anförande nr 204

Å s a R o m s o n (mp): Jag får börja med att från majoriteten tacka för att det fanns så stora pengar i kassan. Det handlade bland annat om utförsäljning av ett elbolag. Det har tidigare nämnts vad konsekvenserna för de enskilda hushållen i Stockholm blir med höjda elpriser med mera, för att inte tala om det demokratiska inflytandet.

Det var inte det jag skulle prata om, ordförande, utan jag skulle lägga mig i när det gäller den efterfrågan på debatt kring infrastruktur som har kommit från oppositionen i detta ärende. Oberoende av vad man väljer att skriva i ett strategiskt ärende skulle jag vilja motbevisa det faktum att man påstår att det inte finns en infrastrukturediskussion i detta. Möjligen använder vi inom majoriteten andra begrepp i den strategiska

diskussionen kring de här frågorna. Delvis har vi naturligtvis, som ni vet, olika åsikter även inom majoriteten.

Jag skulle vilja peka på behovet av en transportpolitik, i första hand en strategisk transportpolitik, där man inte delar upp frågorna på så sätt att det handlar om att i första hand bygga mycket ny betong här i staden i form av infrastruktur. Det känns som att vi är fast i 70-talets planerande; bara man får se ett nytt fint projekt är det godis för kommunpolitiker. Här handlar det om att skapa en dynamisk stad, som har en god transportpolitik, där transporter sker på ett effektivt och bra sätt. Många gånger sker transporter i den här staden bra genom att de sker med bil. Många gånger finns det andra färdmedel för personer och andra transportsätt för varor som är bättre. Vi jobbar naturligtvis på flera av de här områdena. Jag ska nämna några.

Vi vet alla att Citybanan är ett stort infrastrukturprojekt, som kanske hade haft sin plats i det här ärendet. Men som alla vet jobbar vi med kraftfulla insatser för en bättre trafikmiljö kring flera av de stora infartslederna, just därför att de går genom områden där det finns stora bostadsområden. Vi jobbar med att möjliggöra Tvärbanans förlängning, både i söder och i väster. Vi jobbar med att framkomligheten för busstrafiken ska öka. Blåbusslinjen kommer med en ny stomlinje. Vi förbättrar trafikinformationen så att alternativa vägar och lediga garageplatser ska pekas ut. Vi fortsätter utbyggnaden av cykelbanor och cykelfält. Just nu kan vi se hur man vid Vasagatan färdigställer den sista lilla felande länken i den södra delen. Vi jobbar med mobilitetscentrum, med mera, med mera.

När man läser reservationerna från den borgerliga sidan får man dessutom argumentet mot det som det pratas så mycket om i dag och som vi kommer att prata om nästa vecka, nämligen trängselavgifter. Där är det lite fascinerande att man i ett ekonomiskt ärende tar upp det faktum att man tycker att pengar som används till kostnader för att genomföra ett försök med trängselavgifter, de pengar som tas in i form av ett ekonomiskt incitament för de privatbilister i Stockholm som väljer att åka in under den avgiftsbelagda tiden, bättre kunde användas till Förbifart Stockholm. Alla vet att det kommer att bekostas till väldigt stora delar av skattebetalare, där ensamstående mammor, kollektivtrafikanter, får vara med och betala varenda krona för privatbilisternas stora vägar.

Anförande nr 205

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag får inget svar på min fråga till Miljöpartiet, så jag tänker fortsätta att ställa den tills jag får svar.

På Värmdö har Miljöpartiet varit med om att utlysa en folkomröstning om biltullar. 82 % röstade nej. Hur tycker Åsa Romson att det resultatet och värmdöbornas vilja i den folkomröstning som Miljöpartiet har utlyst ska förvaltas i den fortsatta beslutsprocessen?

Anförande nr 206

Å s a R o m s o n (mp): Ja, värmdöborna hade en folkomröstning där man sade att man i Värmdö inte tycker att Stockholms ska pröva trängselavgifter och att Värmdö

inte ska ta ut trängselavgifter från fritidsstugeägare när de kommer ut på helger och sommarlov.

Jag kan tycka att det är intressant att värmdöborna är engagerade i debatten om trängselavgifter. Jag vet sedan den tidigare opinionsundersökningen att det är ungefär hälften av värmdöborna som pendlar tre dagar eller mer till Stockholm. Den andra hälften gör det inte. Den hälft som gör det hoppas jag ska fortsätta att vara engagerad i den utvärdering som vi ska göra av försöket och bidra med synpunkter där.

Huruvida vi ska väga in folkomröstningen är, som Björklund vet, en senare fråga. Där har vi som lokalpolitiker i Stockholm att ta ställning till ärendet senare.

Att Värmdö valde att säga nej till en trängselavgift för fritidsstugeägarna kan jag möjligen tycka att man bör titta vidare på. Det är inte säkert att det är lämpligt med en trängselavgift där, från min synpunkt.

Anförande nr 207

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande, ledamöter! Nu blir det lite socialpolitik igen. Jag tycker att det har saknats i den debatt som vi har fört i dag.

Sänkt skatt, *ad hoc*-insatser och privatisering är det borgerliga konceptet när det gäller socialpolitiken. Socialpolitiken står inför gigantiska utmaningar, exempelvis: Vad ska vi göra åt alkoholpolitiken i den här staden när vi i Stockholm nu dricker mest i hela landet? Så är det.

Tak-över-huvudet-garantin diskuterade vi tidigare, och den finns kvar. Men frågan är om inte just tak-över-huvudet-garantin har stigmatiserat missbrukarna. Mellan 1999 och 2002 ökade kostnaderna för härbärgena från 19,2 miljoner till 63,4 miljoner. Det kan man tolka på olika sätt. I samma veva som ni sålde ut hyresrätterna runtom i staden, speciellt i innerstaden, ökade trycket på härbärgena. Missbrukarna, de sämst bemedlade, hänvisades till härbärgena.

När det gäller försökslägenheter kan man se en tydlig trend. År 2001 förmedlades 138 försöks- och träningslägenheter. År 2003 förmedlades 236 lägenheter. Det är i och för sig en liten skillnad, men det är i alla fall 100 fler lägenheter efter att vi tog över makten.

Med de problem som vi har fått efter tolv års sparande på socialpolitiken, och med de gigantiska utmaningar vi står inför, behövs en långsiktig strategi. Sänkt skatt leder till ökade problem – det är självklart. Vi måste satsa på metodutveckling och på kompetensförstärkning, och det gör vi. Det gjorde inte ni.

Vad gäller frivilligorganisationerna har vi inlett en dialog på olika sätt, exempelvis när det gäller daghärbärgen. Det är helt uppenbart att många av de stora organisationerna har saknat den här dialogen och tyckt att de har fått ett alldeles för stort ansvar när det gäller socialpolitiken. Det har de uttryckt väldigt tydligt i olika rapporter och även muntligt.

Sänkt skatt har aldrig inneburit att de som har det sämst har fått det bättre.

Anförande nr 208

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Karin Rågsjö! Du säger att kostnaderna för hemlösa ökade så mycket under den här perioden. Men det säger ju lite grann om hur ni har sett på den här gruppen tidigare, när ni var i majoritet förra gången. Det var en oerhört eftersatt grupp. Du talar om att vi har sålt lägenheter i staden, och då var det tydligen de bostadslösa lägenheter vi sålde. Sanningen är ju den att de inte hade några lägenheter som såldes så att de inte kunde bo kvar. Det vet du också.

Du tycker att tak-över-huvudet-garantin har stigmatiserat. Men jag undrar vad som är mest stigmatiserande, att inte ha någonstans att bo över huvud taget på kvällen eller att åtminstone ha en tillfällig bostad. Det är en viss skillnad.

Du talar om att ni jobbar med metodutveckling. Men vi har inte sett så mycket av det. Vi har sett papper, men vi har inte sett handling.

Anförande nr 209

K a r i n R å g s j ö (v): Jag sade, Ann-Katrin, att det finns ett antal rapporter som vi har fått fram som visar en tydlig utveckling under tolv år. Det har sparats väldigt mycket när det gäller socialpolitiken. För detta bär samtliga partier i det här rummet ansvar. Det vill jag verkligen säga. Men det är klart att det är bekymmersamt när man sparar under en högkonjunktur.

När det gäller härbärgena är de ett oerhört viktigt instrument. Men när det blir så att människor i stället för att ha egna bostäder eller gruppboenden hänvisas till härbärgen – och det är svårt att hitta och få fram de nya bostäderna – har härbärgena fått spela en alltför stor roll. Vi har sett i de olika rapporter som vi har fått in att missbrukarna på något sätt har fastnat i härbärgena. De har inte kommit vidare. Det är oerhört beklagligt. Härbärgen ska ju vara någonting som man ytterst har användning av när det är som sämst, inte någonting som man kan gå till varje kväll. Så har utvecklingen sett ut, och det är oerhört tragiskt.

Anförande nr 210

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Herr ordförande! Jag reagerar när Karin Rågsjö säger att det inte har funnits något samarbete mellan frivilligorganisationerna och kommunen. Det var nämligen en av de första saker jag gjorde som socialborgarråd, att kalla till månatliga träffar, där representanter från samtliga frivilligorganisationer, de mobila teamen och socialtjänsten var med. Det uppskattades väldigt mycket. Vi startade också gemensamma utbildningar. Om man påstår något annat är det inte riktigt sant.

Jag reagerar också över det du säger om våra skattesänkningar och annat. Genom att sänka skatten som vi gjorde fick vi tillväxt. När folk har mer pengar i plånboken spenderar de mer, och då går det bra för företagen. Det som möjliggjordes av vår skattesänkning på 1 krona var att vi totalt sett fördubblade pengarna till handikapp-

omsorgen. Vi lade på 1 miljard mer på äldreomsorgen. Vi gjorde historiskt sett den största satsningen någonsin på hemlösheten när det gällde pengar också. Vi har försökt räkna ut hur mycket, och det var mellan 50 och 100 miljoner årligen som vi satsade på att minska hemlösheten. Ändå kunde vi sänka skatten, därför att det ledde till tillväxt.

Det är resultatet av er politik som vi ser och pratar om i dag. Era skattehöjningar leder till neddragning i samtliga sociala verksamheter. Det är bara att erkänna det.

Anförande nr 211

K a r i n R å g s j ö (v): Vad jag kommer ihåg från er majoritet, Kristina, är bland annat ett antal revisorsrapporter, där man kunde se hur exempelvis missbrukarvården sköttes i ett antal stadsdelar, bland annat Vantör. Det var inte så mycket att hurra för, eftersom ni drog ned i stadsdelarna. Det är helt uppenbart. Så var det.

Utvecklingen av besparingarna har varit lång. Det är tragiskt att se att vi står där vi gör i dag. Vi öser på av alla våra krafter. Men vi fick inleda vår politik med att ta hand om vad ni hade förstört under era fyra år. Jag anser att de fyra åren, med den ensidiga satsningen på exempelvis härbärgena, inte lyfte socialpolitiken ett dugg framåt.

Anförande nr 212

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Även jag kanske borde ha strukit mig från talarlistan, men eftersom jag har sagt att jag ska ta upp frågan om äldreomsorgen tycker jag att det är sjyst att göra det.

Som vi alla vet är äldreomsorgen en väldigt personalintensiv verksamhet. Vi vet också att vi framöver kan komma att ha stora svårigheter att få personal till all den verksamhet vi har. Det har ordats ganska mycket om kompetensfonden, så jag tänker inte säga mycket mer. Men den är ändå det verktyg som vi har, dels för att uppmuntra personer till en vidare utveckling, till en kompetenshöjning, att få en bättre grund att stå på själv, dels för att visa att staden som arbetsgivare tar sitt ansvar och på det sättet både får behålla personalen och förhoppningsvis också kan locka fler att jobba inom äldreomsorgen.

Sjukfrånvaron är en annan stor del i det hela som vi jobbar intensivt med. En del av det är att det är ett tungt arbete. Därför har vi minskat arbetstiden i några stadsdelar, i Hägersten, Skärholmen och Skarpnäck, just för att det är en tung arbetsbörda, för en yrkesgrupp som har ett tungt jobb. Det kommer att kosta lite initialt, men på sikt kommer det att ge goda effekter. Det vet vi av tidigare erfarenheter.

Det största beslut som väl har fattats på många år i den här salen just inom äldreomsorgen är omstruktureringen av servicehusen till seniorboende, seniorboende med hyresrätt. Även om vi har fattat det formella beslutet kommer det naturligtvis att ta väldigt lång tid innan de beslut vi har fattat och de hus som berörs är omstrukturerade och förändringar har skett. Dessutom måste vi under hela den här tiden bygga om servicehusen. De uppfyller inte de krav som man kan ställa på dem.

Det är ändå viktigt att påpeka att alla boenden, alla särskilda boendeformer, som sjukhem, servicehus och seniorboende, är en gemensam resurs över hela staden, och därför ska det också vara möjligt att flytta dit man själv vill. En del nya boenden har tillkommit, och det kommer att komma flera. Behoven ser olika ut, och man måste bygga på olika sätt.

Något som vi också har infört och som vi prövar är den förenklade biståndsbedömda hemtjänsten, där den äldre själv kan få välja insats. Det finns också några stadsdelar som har sagt klart och tydligt att man via en förenklad biståndsbedömning ska få ha utevistelse och att man ska kunna begära att få enklare ärenden utförda. Faller det här väl ut hoppas vi naturligtvis att det ska kunna sprida sig i resten av staden, just att den gamle själv ska kunna få bestämma över innehållet i det som han behöver hjälp med.

Med det, herr ordförande, yrkar jag återigen bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 213

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ja, jag måste konstatera att du, borgarrådet Olofsson, har nämnt personalen, arbetsgivare, sjukfrånvaron, servicehusen, boendeformerna och förenklade biståndsbeslut. Men inte med ett ord nämner du våra äldre och sätter dem i centrum. Du ser mera systemet runt om, och du tittar inte på individen.

Ni säger i det här ärendet att ingen pris- och lönekomensation ska utgå. Jag har då räknat ut att det i föräldraomsorgen rör sig om 183 miljoner kronor, om man jämför med dagens budget, det vill säga 366 färre platser om man tittar på sjukhem. Om det är 4 % är det 244 miljoner.

Jag noterar också att när man pratar om de äldre benämns de mottagare i ert strategidokument.

Jag har en fråga till borgarrådet: Är det så att äldreomsorgen är en prioriterad verksamhet i ert dokument? Så kan man inte läsa det.

Anförande nr 214

Borgarrådet O l o f s s o n (v): En av de fyra punkter som vi har är ökad välfärd. I välfärden ingår naturligtvis den äldre människan, det vill säga en stor del av befolkningen i Stockholm – en stor del av vår budget. Jag tycker att det är ganska självklart att det vi gör inom äldreomsorgen är till för att gynna den gamla människan, den äldre människan, som ska få det bra, känna sig trygg och ändå kunna vara en aktiv medborgare i den här staden. Det är ju inte så att någonting sker isolerat utan att de gamla själva är med.

Beträffande pengar kan man säga så här: Nej, som det ser ut i dagsläget är det svårt att ge pris- och lönekomensation. Men då kan man jämföra det med er budget, där ni säger att ni ska sänka skatten. Jag vet inte om ni kommer att ge generell pris- och

lönekompensation för alla verksamheter samtidigt som ni kommer att sänka skatten. Det verkar lite svårt att tro att så skulle vara fallet.

Anförande nr 215

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Margareta Olofsson! Personalintensiv verksamhet är just vad det är. Det kan vara svårt att få människor att jobba inom äldreomsorgen, säger ni, och att de ska räcka till. Det löser ni med att människor ska arbeta mindre på vissa ställen i staden. Vissa ska få full lön för deltid, medan andra ska fortsätta att jobba heltid för samma lön.

Omstruktureringar har vi varit för till viss del för att öka nyanserna i boendet. Men nu ser vi hur man i en rasande takt genomför det här ute i stadsdelarna mot lokala pensionärsråd och mot de boende. Förenklad biståndsbedömning kan väl vara bra, tycker ni, samtidigt som människor, till exempel i Maria-Gamla stan, som är 90, 92 och 94 år, utan barn och som bor i staden inte beviljas boende i servicehus. Det handlar om var man satsar pengarna. Då tycker ni att man samtidigt ska ha förenklad biståndsbedömning för dem som egentligen inte ens behöver det ännu.

Anförande nr 216

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Man kan se det på många olika sätt, tror jag. Du väljer att se det som att kortare arbetstid enbart skulle vara av ondo. Vi väljer att se det som ett sätt att få personalen att orka jobba kvar. Orkar de inte jobba kvar, blir de långtidssjukskrivna, kan man nog tydligt garantera att Folkpartiet inte har så mycket äldreomsorgspersonal kvar. Det är ju det som blir effekten om man inte gör någonting åt det och inte ser till att människor orkar.

Vi vet av erfarenhet av de projekt som har funnits att många människor med just en sådan tung arbetsbörda som det är att jobba inom äldreomsorgen orkar oändligt mycket mer med kortare arbetstid.. Det är vår förhoppning att det ska finnas tillräckligt med personal men också en god arbetsmiljö.

För övrigt vill jag minnas – på vilken sida har jag glömt nu – att även ni pratar om arbetstid. Ni pratar om flexibel arbetstid, och det kan man tolka på olika sätt. Men det är förmodligen också ett sätt för er att locka och se till att personal är kvar.

Anförande nr 217

E w a S a m u e l s s o n (kd): Du talar om välfärd för den äldre, Margareta. Man kan fråga sig vad det är för välfärd när den trygghet i boendet som de äldre efterfrågar inte kan ges i dag. Det är många av de äldre som önskar ett servicehusboende, och den möjligheten kommer nu att minska än mer när en tredjedel av servicehusen – 1 500 lägenheter – kommer att förvandlas till seniorboende. Det finns inte något underlag och inte några undersökningar som visar att det är den typen av boende som de äldre vill ha, utan det är servicehus man frågar efter.

När det gäller personal vet vi att under en kortare period kommer nu andelen äldre att minska. Det vore väl i så fall lyckligt om man i stället för att börja avveckla personal skulle kunna ha kvar den personalen och åtminstone under en del av åren ge dem lite guldkant i tillvaron.

Anförande nr 218

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ewa Samuelsson säger att man inte vet var de äldre vill bo, men att de inte vill bo i seniorboende med hyresrätt. Det motsäger efterfrågan och kön; det faktum att människor faktiskt ställer krav på att kunna få ställa sig i kö för att få en seniorbostad. Det kanske är ett viktigt faktum även för Ewa Samuelsson att känna till att så är fallet. När vi började diskutera det här var det många som efterfrågade det. De som fortfarande bor kvar i sitt eget hem men som vill planera framöver är de som har ställt sig i kön och de som vill bo i de här bostäderna.

Det kommer att finnas servicehus och servicelägenheter kvar för dem som har det behovet. Däremot kommer vi att ha stora svårigheter framöver, därför att de flesta – alla utom ett egentligen, enligt den undersökning och den utredning som gjordes – behöver byggas om på ett eller annat sätt. Det kommer att ta sin tid.

Anförande nr 219

R e b w a r H a s s a n (mp): Herr ordförande, ledamöter! Som ni säkert alla vet är Stockholm Vatten i dag ett välskött bolag, som är i framkant när det gäller att leverera vatten av mycket god kvalitet till våra hem och ta emot och rena avloppsvatten. I de verksamheter som bolaget ansvarar för finns hela tiden ett miljötänkande som gör att de negativa miljöeffekterna minimeras, och därmed skapas förutsättningar för en livskraftig miljö för stockholmarna.

Som ordförande för Stockholm Vatten vill jag här och nu nämna en selektion av vad vi har åstadkommit hittills under min tid som ordförande och vad vi har framför oss. Vi vill ju hela tiden bli bättre.

Ett avtal har träffats med SL om att förse alla deras innerstadsbussar med biogas som drivmedel inom några år. För att öka biogasproduktionen ytterligare pågår en utredning tillsammans med renhållningsförvaltningen om att ta emot organiskt avfall vid avloppsreningsverken. Ett annat avtal är träffat med AGA Gas som innebär att de tar över ansvaret för distribution av biogas för fordonsdrift. I avtalet ingår också att AGA Gas ska etablera några ytterligare tankningsstationer för gas i Stockholmsområdet. Ett minireningsverk har tagits i drift för att ta emot avloppsvatten från Hammarby Sjöstad.

Värt att nämna i sammanhanget är att Stockholm Vatten som första företag inom stadens koncern är både miljö- och kvalitetscertifierat.

Vad har vi då framför oss den närmaste tiden? Jo, det ska jag tala om för er, för att bara nämna några punkter som finns på agendan.

Bolaget håller för närvarande på att vidareutveckla sin verksamhet. I det ingår att ta fram en strategisk plan och en vision för bolaget. För att uppnå fullmäktiges effektiviseringsmål för bolaget pågår ett intensivt arbete. Utsikterna för att uppnå dessa krav ser mycket goda ut. Bolaget deltar aktivt i arbetet med att ta fram ett vattenprogram för Stockholms sjöar och vattendrag.

Detta var några viktiga exempel på vad Stockholm Vatten har åstadkommit och vad vi har framför oss för att förbättra servicen och miljön för stadens medborgare. Allt detta tycker jag att vi ska vara stolta över. Men vi får inte slå oss till ro och tro att allting nu är bra, utan vi måste hela tiden anstränga oss för att inte halka efter.

Anförande nr 220

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige. Jag skulle bara vilja säga till Erik Nilsson att om den avkastande verksamheten av våra pengar i den här staden, när vi till exempel sålde Fortum, resulterar i kompetensfonden och miljömiljarden betackar jag mig för den typen av avkastning.

Sedan skulle jag vilja prata om infartsparkeringar och återföra oss lite grann till biltullarna. Det står i er vilseledande reklam att de ska vara gratis. Vem betalar det? Det finns ingenting i den här världen som är gratis, har jag lärt mig. Vi har avgifter i dag.

I Stockholm Parkering – jag finns i det bolaget – driver vi till exempel parkeringen i Ropsten. Där får man betala för att stå. Det finns ingenting i avtalet som säger att Stockholm Parkering ska kompenseras för detta. Jag anser att om nu sittande majoritet ska försöka tvinga det bolaget att stå för gratisparkering till länets parkerare bedriver vi olaga verksamhet. Det är alltså inte lojalt med att sitta i en bolagsstyrelse. Men vad då? Ytterligare en fadäs är väl inte så mycket! Det har vi i oppositionen förstått att ni tycker.

Under förra fullmäktigesammanträdet stod gatu- och fastighetsborgarrådet och sade gång på gång att majoriteten inte kan hjälpa att det går så dåligt för Stockholm; ingenting vi gör hjälper. Gång på gång har ni också i dag framfört samma argument. Jag och väljarna i den här staden undrar när ni ska börja ha tilltro till er egen politik.

Avslutningsvis: På våra bänkar ligger det ett nyhetsbrev från kompetensfonden. Vi har från oppositionens sida gång på gång i dag framfört vikten av att många så kallade projekt egentligen ska finnas i den ordinarie verksamheten och inte vara just projekt. Det finns till exempel en alldeles utmärkt artikel om barn med särskilda behov. Jag fattar inte varför den verksamheten ska bedrivas som projekt.

Man kan göra små projekt – ja. Men det finns ytterligare ett projekt, där biståndshandläggare från min stadsdelsnämnd i Norrmalm får pengar till att rensa i aktskåpen och komma i fas med ärendena, se till att det inte är öppna ärenden och människor som redan har avlidit. Det trodde jag definitivt var en del av den ordinarie verksamheten, att man ska sköta den administrativa delen. Inte sjutton ska det vara kompetensfondspengar! Jag inser att vår personal gör ett himla bra jobb, men att göra uppföljningsfrågor av gamla och organisation och funktion av beställarenheten, som

alltså innebär att rensa i aktskåpen och titta på sin egen framtida yrkesroll, till projekt! Jag förstår inte varför det ska tas av kompetensfonden. Det bör vi helst ha i vår egen budget, anser jag.

Anförande nr 221

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det känns roligt att få diskutera med dig, Inge-Britt. Det är inte så ofta vi får göra det, du och jag.

Du har alldeles rätt i att investeringar i kompetensfonden i bokföringsteknisk mening inte kan betraktas som avkastande. Låt mig ge tre exempel på hur detta långsiktigt kommer att förbättra Stockholm stads ekonomi.

För det första: personalbristen. En viktig förklaring till kostnadsutvecklingen i stadens organisation de senaste sex sju åren har varit bristen på utbildad personal. Det är det som driver kostnaderna uppåt. Ni har ett fantastiskt facit på det området. Det var mycket kraftiga löneglidningar under er period. Om vi kan minska löneglidningen med 1 % tack vare kompetensfondspengarna kommer det snabbt att ha betalat igen sig.

För det andra: investeringar i automatisering som sker, till exempel inom biblioteken. Det motsvarar ungefär 40 tjänster, som jag hoppas att vi i stället ska kunna använda till uppsökande verksamhet, för att nå nya grupper när det gäller läsning. Det är samma sak med dokumentation och kommunikation i vård och skola.

För det tredje: Investering i personalens kompetens gör att man utan att få mer pengar kan nå målen för den kommunala verksamheten på ett bättre sätt. Det är väl investerade pengar som ger bra avkastning.

Anförande nr 222

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag vill bara säga till dig, Erik, att på Norrmalm har vi inga som helst svårigheter att anställa ens utbildad personal. Så ser det ut hos oss.

Sedan undrar jag, Erik: Är kompetensfonden någonting som du har satt in i stället för löne- och priskompensation? Det lät så på dig, tyckte jag, när du pratade om löneglidningar och lite annat.

Då skulle jag vilja addera ytterligare en fråga. Det finns ett projekt till som man kan titta lite grann på, och det är Frihet på export, ett funktionshinderprojekt i Riga. Det är säkerligen jättebra, men det har tidigare, såvitt jag förstår, drivits med statliga pengar. När det nu ligger inom kompetensfonden, betyder det att vi har tagit över att stå för fiolerna? Eller gör staten det?

Anförande nr 223

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag begärde ordet igen, för jag försökte svara lite grann på borgarrådet Billströms invit tidigare om att vi skulle

samarbeta inom vissa områden genom att efterfråga en strategi från majoritetens sida när det gäller just några konkreta hot som finns. Det handlar om ett förslag om att beskatta O-listeföretagen mycket tuffare. Vi har 150 sådana företag i Stockholmsregionen. Finns det någon strategi från majoritetens sida för att göra någonting i den delen? I så fall skulle vi vara intresserade av att göra någonting tillsammans, eftersom detta är någonting som konkret påverkar möjligheten till nya jobb och nya företag i Stockholmsregionen.

Arbetsstidsdirektivet, som också finns just nu, efterfrågade jag en strategi kring, hur man hanterar den frågan.

Jag frågade också om sjukfrånvaron och det hot som ligger som en bila över hela Sverige just nu i form av ett förslag där regering och riksdag försöker överskyffla kostnaderna för en dåligt fungerande sjukskrivningsprocess på landets samlade arbetsgivare.

Jag frågade om det finns någon strategi för hur man ska jobba för att förhindra att vi får kraftigt ökade kostnader under lång tid framöver, eftersom vi är arbetsgivare. Det här förslaget innebär också en risk, nämligen att många av de företag som finns i Stockholmsregionen inte vågar anställa. Det riskerar alltså att slå direkt mot antalet jobb. Framför allt kommer det att leda till att många företag kanske inte startas, och om de startas vill de inte anställa någon över huvud taget.

Till slut frågade jag efter en strategi för hur man vill jobba för att komma till rätta med den enorma brist på arbetsgivare som vi faktiskt har här i Stockholmsregionen.

Eftersom jag inte har fått svar på de här frågorna skulle jag bara vilja påminna om dem, därför att jag tycker att det är ganska viktigt att känna till vilken strategi som majoriteten har. Om man bjuder in till ett samarbete bör vi veta på vilka grunder som det samarbetet ska ske.

Anförande nr 224

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Ulla Hamilton ställde de där frågorna tidigare också. Vi har diskuterat dem vid ett antal tillfällen tidigare på fullmäktigesammanträden. Det är oerhört viktiga frågor. Jag har också redovisat ett par gånger tidigare hur vi samfällt inom kommun- och landstingssektorn har agerat för att motverka exempelvis regeringsförslaget om drivkrafter för att minska sjukfrånvaron och vilka konsekvenser det skulle få för våra verksamheter och för ekonomin men också för det förebyggande arbete som i dag bedrivs.

Vi kommer givetvis att fortsätta att uppvakta regeringen, Hans Karlsson och andra, med vår ståndpunkt och också beskriva vilket arbete som i dag görs inom staden för att minska ohälsotalen och få större frisknärvaro på våra arbetsplatser.

Sedan har jag också precis nyligen, efter Ulla Hamiltons fråga, när jag själv har undersökt fakta fått reda på att regeringen i dag har beslutat att gå vidare med lagrådsremissen när det gäller EU:s arbetstidsdirektiv. Man har precis nu påbörjat det arbetet och analyserar vad det innebär för stadens del. Det finns beskrivet mycket

kort i det strategiska ärendet. Det finns all anledning att återkomma, för detta riskerar också att påverka staden mycket stort i kostnader men också i andra delar.

Anförande nr 225

Ulla Hamilton (m): Jag tackar så mycket för det. Leif Rönngren är en god scout när det gäller sjukfrånvarofrågan. Men jag efterlyser fortfarande ett svar från borgarrådet Billström, som var den som bjöd in till de här diskussionerna kring just hanteringen av O-listeföretagen. Jag ser det som ett jättestort problem och ett enormt hot mot den företagsutveckling som vi kan ha i Stockholm.

Anförande nr 226

Borgarrådet Gunnarsson (mp): Ordförande, ledamöter! Jag har nu under ett antal timmar hört på debatten, som har handlat om hur vi har löst olika frågor som kräver en lösning just nu. Men sådant måste lösas just nu och har egentligen inte med en riktigt långsiktig strategi att göra. Jag tycker att det hör till en vanlig budgetdebatt.

Vad jag tycker är bra och viktigt är att vi tar fram en strategi för utvecklingen på längre sikt. På det viset kan vi mycket bättre göra strategiska val, där ekonomiska och ekologiska kriterier vägs ihop, och inte som nu, som vi har sett i reservationerna och hört i debatten, att man helt enkelt skyfflar miljöfrågorna in i vrån. Det kommer att bli ett problem i framtiden om vi fortsätter med det.

Det är viktigt för staden som helhet, och de styrande nivåerna, likaväl som för personal, vare sig de är Agenda 21-samordnare eller i hemtjänstpersonalen, att det finns en vilja att utveckla staden mot en bättre hållbarhet. Det är grundläggande. Men man tjänar också ekonomiskt på detta, och därför är det viktigt att de här insatserna görs i alla led, från topp till botten, från botten och upp, och att också vi som vanliga personer börjar tänka i de banorna.

Man tjänar ekonomiskt, och ekologiskt, på att välja kollektivt resande i stället för att åka bil. Om man reser i bil tjänar man ekologiskt och ekonomiskt på att använda biogas eller etanol i stället för bensin eller diesel. Man kan också gå med i en bilpool och minska sina kapitalkostnader på det viset.

Sortering av avfall kommer att ge lägre taxor och material till ny användning. Man kan välja varor som ger mindre materialåtgång och transporter än andra varor. Man kan till exempel välja kranvatten i stället för vatten från flaska. Det sparar vid 1,5 liter per dag under ett år 30 kilo koldioxid, och man sparar 7 300 kronor vid ett pris på 20 kronor per flaska. Samma mängd kranvatten kostar bara 2 kronor.

Det finns ett sätt att spara och vara ekologisk samtidigt. Det finns ett sätt att vara ekonomisk och ekologisk samtidigt. Så här strategiskt bör vi tänka om vi tänker ekologiskt och ekonomiskt.

Anförande nr 227

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Långsiktig strategi är det vi pratar om nu. Det anser oppositionen att biltullarna är. Då måste alltså min tidigare fråga om gratis infartsparkering också vara långsiktig strategi, och därmed måste den också lösas. Jag envisas med att ställa frågan: Vem ska stå för fiolerna när vi inbjuder till gratis parkering?

Anförande nr 228

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill först tacka för en bra debatt och diskussion. Men jag tror att vi till nästa år kanske ska fundera över själva upplägget på debatten. Den har böljat fram och tillbaka. Det har varit många spännande inlägg. Vi kanske skulle ha en gruppledaröverläggning där vi resonerar om just formen för det här arbetet. Men tack så här långt!

Till Ulla vill jag säga att om jag har varit otydlig ber jag naturligtvis om ursäkt. Men i min inledning i morse sade jag att det entydiga svaret, som du säkert också upplevde under Stockholmsmötet, ju var ett besked från näringslivet om samarbete. De har också uppmanat oss att hitta frågor inom politiken, slarvigt uttryckt, som mer förenar än som skiljer oss åt. Det jag har för avsikt att göra är självklart att följa upp det här samarbetet och arbetet i höst tillsammans med alla partier i fullmäktige. Men jag kommer också att ställa frågan: Vilka frågor vill ni att vi tar upp och diskuterar med näringslivet nästa gång? Vilka frågor vill näringslivet ha sin lösning på tillsammans med oss?

Det som är alldeles glasklart är att det privata och det offentliga är beroende av varandra, att politik och näringsliv bör och vill samarbeta. Då ser jag framför mig, Ulla, olika konstellationer av formella och informella möten, där man tar upp konkreta frågor och funderar över vad Stockholm och Stockholmsregionen äger kapacitet att fatta beslut om och vad vi har ett beroende av på den nationella nivån, där vi också måste få i gång en dialog.

Det jag skulle tycka var väldigt spännande under kommande år är att skapa många olika konstellationer och grupperingar men också frågor som förenar över blockgränser och mot näringsliv.

Anförande nr 229

U l l a H a m i l t o n (m): Ska jag tolka det som att det efter det här arbetet med strategidokumentet kommer att komma ytterligare ett dokument, som mer i detalj anger den strategi som majoriteten har på de här olika områdena? Att inte ha någon egen uppfattning att utgå från, utan bara lyssna, riskerar att leda till att det bara rinner ut i sanden.

Jag tror att det vore väldigt bra, om man vill komma framåt i samtalen, att det finns ett grunddokument som man diskuterar utifrån. Då bör man nog från majoritetens sida vara ganska tydlig med vad man tycker i vissa väsentliga frågor. Jag skulle väldigt mycket välkomna en tydlig strategi kring hur man ska hantera de konkreta hot som finns just nu mot företagare i Stockholmsregionen, bland annat de frågor

som jag tog upp nu. När vi har fått besked om vad majoriteten anser i de frågorna tycker jag att det vore väldigt bra om vi utifrån det, hur man tycker att man ska lägga upp en strategi, gemensamt kunde komma fram till om man kan göra någonting.

Anförande nr 230

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag vill inte vara grinig nu, men förstå mig rätt, Ulla. Akuta problem just nu har ingenting med strategi att göra. Akuta problem just nu måste få sin lösning. Men du har tolkat mig alldeles rätt i detta, att vi ska skapa ett dokument, ett program, där vi har en grundläggande uppfattning, värderingar och ställningstaganden, som blir föremål för både politisk dialog och dialog med näringslivet.

§ 9 Utvecklingsavtal för anställda i Stockholms stad

Rapport från projektgruppen (utl. 2004:80)

*Motion om stadens personalpolitiska arbete – förverkliga personalstrategin (2002:5)
(utl. 2004:52)*

Anförande nr 231

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Fullmäktige har nu att ta ställning till ett mycket viktigt ärende, för att inte säga rentav avgörande. Inledningsvis vill jag därför säga att det är oerhört bra att det är en bred majoritet bakom förslaget och att den reservation som finns inte i någon väsentlig del redovisar någon annan uppfattning. Det här inriktningsärendet kommer att ligga till grund för de förhandlingar som omedelbart tar vid efter att vi har fattat beslut.

Den rapport som ligger till grund för inriktningsbeslutet i dag innehåller framför allt två olika delar, dels ett utvecklingsavtal, dels åtgärder, ensidiga åtaganden, för att göra staden till en mer attraktiv arbetsgivare.

Det är ett bra och omfattande arbete som har bedrivits. Det återspeglas också i det ärende som vi har på vårt bord. Det finns några bärande delar. Jag nämner dem helt kort.

Det handlar om att behålla och rekrytera ny personal, attrahera ny arbetskraft utifrån pensionsavgångar och rekryteringsbehov. Det handlar om att utbilda och utveckla befintlig arbetskraft och medarbetare. Det handlar om att skapa en intern och fungerande arbetsmarknad, vilket vi inte har i dag. Det handlar också om att ha en central enhet för likformig hantering av övertalighet över staden. Det saknar vi i dag. Men det handlar också om omställningsbehov och avveckling för enskilda medarbetare på fördelaktiga villkor.

Under den process som har förevarit inför det här ärendet och i underlaget från den breda remissomgång som har varit finns en oerhört stor samsyn på hur trygghetsavtalet har fungerat och inte fungerat. Det är oberoende av var i stadens organisation man befinner sig – det kan vara chefer, lokala eller centrala, eller fackliga representanter.

Hanteringen av trygghetsavtalet, överenskommelsen, har lett till en mängd icke önskvärda effekter. De ska nu hanteras. Det har varit inlåsning av enskilda medarbetare och brist på enhetlighet. Det har saknats ett övergripande perspektiv. Det har varit svårigheter att snabbt kunna möta förändring och uppkomna situationer med övertalighet i ett område.

Det här är en oerhört viktig pusselbit för att möta framtiden, inte minst utifrån den diskussion vi har haft i strategiärendet innan. Med något undantag är remissinstanserna genomgående positiva till förslaget och rapporten om utvecklingsavtal. Det bådär gott för kommande förhandlingar, och framtiden.

Utvecklingsavtalet som vi nu fattar beslut om är ett inriktningsärende. Det är viktigt att poängtera att det nu kommer att ta vid förhandlingar mellan de olika parterna. Det är då sakfrågorna kommer att avgöras.

Avslutningsvis vill jag särskilt lyfta fram den positiva anda som har varit i arbetet runtomkring. Det gäller den projektgrupp som har arbetat med det och de referensgrupper som har funnits, inte minst de fackliga referensgrupperna och alla de möten som har förevarit i samband med diskussioner om trygghetsavtal och utvecklingsavtalet och vilka möjligheter det ger. Det har varit en mycket positiv inställning till att det här arbetet har gjorts. Det påbörjades under förra mandatperioden. Det har tagit en del tid. Jag tror att det har varit en viktig faktor att det har fått ta tid, så att man har fått diskutera igenom frågeställningarna ordentligt. Det är viktiga och stora frågeställningar.

Herr ordförande! Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut och också tacka för hanteringen av den motion som vi också behandlar.

Anförande nr 232

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Ordförande, fullmäktige! Anledningen till att vi har ärendet på bordet i dagsläget är att vi fattade ett beslut under förra mandatperioden om att, precis som Leif Rönngren har redovisat, se över det trygghetsavtal som i slutändan inte blev så bra som det var avsett att bli. Det krävdes modernisering. Det krävdes helt enkelt att man såg över helheten. Nu har man arbetat fram ett alternativ.

Resultatet är generöst gentemot dem som jobbar i staden. Det är nu ett förhandlingsunderlag gentemot de arbetstagarorganisationer som staden arbetar med. Därför kommer kommunfullmäktige att ytterligare en gång kunna ta ställning till förhandlingsresultatet. Vi kommer därmed att kunna återkomma i en del frågor ytterligare en gång. Det är ett avtal mellan staden och dess arbetstagarorganisationer, så det kommer att fortsätta att leva och frodas och kanske behöva ändras efter hand, vad vet jag.

Däremot upplever jag att det avsnitt i utvecklingsavtalet som handlar om att bli en attraktiv arbetsgivare är både bristfälligt och ofullständigt. Där finns det mycket mer man kan göra. En hel del av de frågorna tas upp i det ärende som handlar om stadens personalpolitiska arbete och strategin bakom det. Jag tror att man kan göra mer.

Det är en enormt stor fråga: Hur moderniserar man Stockholms stad som arbetsgivare? Det handlar om att behålla och utveckla kompetensen. Det handlar om att hitta nya medarbetare. Det handlar också om att se till det framtida rekryteringsbehovet som vi har i staden. Då handlar det inte bara om möjligheten till kompetensutveckling genom det som görs via kompetensfonden, till exempel.

Den sittande majoriteten bortser helt från möjligheten att underlätta för personalen att starta egen verksamhet, att knoppa av befintlig kommunal verksamhet och på så sätt förverkliga sina egna idéer och de drömmar man har, som man kanske hade när man började som förskollärare. Det handlar om att påverka sin arbetstid, att vara med och lägga sitt eget schema. För oss kanske det kan låta som en självklarhet, men i

många verksamheter är det inte alls någon självklarhet. Då handlar det inte om att ensidig arbetstidsförkortning är rätt väg att gå. Det har den här staden inte råd med. Det blir ohållbart i längden.

Å andra sidan, kompetensfonden verkar vara till för det mesta, så ni kan väl finansiera en arbetstidsförkortning genom kompetensfonden – vad vet jag. Det kanske blir ett ärende på bordet. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 233

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Det kan bli lätt förvirrande, eftersom det här är en sambehandling med den personalpolitiska strategidebatten. Det är viktigt att se att det finns olika delar i det förslag som vi nu diskuterar. Det handlar inte i så stor utsträckning om arbetstidsfrågan, exempelvis. Jag återkommer i den delen.

En viktig sak är att det självklart måste vara ett löpande arbete där man hela tiden funderar över hur man organiserar arbetet med att hantera exempelvis övertalighet. Det finns ett medskick i mina synpunkter som handlar om att jag tycker att det borde inrättas en kontrollstation mellan parterna när förhandlingarna är avslutade, så att man stämmer av avtalet så långt man är överens. Det är viktigt att man gör det. Det visar också erfarenheterna från hanteringen av trygghetsavtalet. Man har inte haft tydliga avstämningspunkter där man har gått igenom hur arbetet har fortgått för att kunna rätta till sådant som inte fungerar särskilt bra. Det finns med i utskicket.

Jag återkommer till den del som rör den personalpolitiska strategin och möjligtvis den lite mer politiserade delen av den här debatten, som jag också tycker bör föras.

Anförande nr 234

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag börjar med utvecklingsavtalet. Som flera tidigare har nämnt togs ett initiativ redan under förra mandatperioden till att utredningen skulle göras. Det var av stor vikt för diskussionen har, vad jag förstår, pågått mycket långt tillbaka i tiden.

När det gäller de delar som i dag finns i inriktningsärendet, som vi kommer att återkomma till senare när vi får ett ärende att ta ställning till, är det viktigt att komma ihåg en sak. När man diskuterar övertalighetsfrågor handlar det om enskilda personer. Det är enskilda människor. Även om det kan se bra ut med verktygslådor och annat på papperet så gäller det att vi hanterar det på ett särskilt sätt när det kommer till varje enskild person. Det är viktigt att staden har en tydlighet. Därför är det så bra att vi nu får fram det här ärendet, så att människor som är anställda i staden vet vilka regler som gäller. I dag är det alldeles för många personer som på olika sätt hanteras och får förflyttningar och inte alltid får så tydliga uppdrag utan bara finns kvar på en del av våra arbetsplatser.

Inriktningen i ärendet visar på att staden ändå är generös i sin inställning när man ska hantera övertalighetssituationer. Det ska bli spännande att se hur de fackliga nu tar vid i diskussionerna som följer.

Naturligtvis måste Stockholms stad lägga stor vikt vid att vara en attraktiv arbetsplats som både anställer och behåller sin personal. Där pågår redan i dag en hel del aktiviteter som vi ska ta ställning till och använda i det fortsatta arbetet. Det handlar inte minst om delaktighet. Det handlar om möjlighet att påverka. Arbetstider har nämnts vid flera tillfällen. Det är en viktig bit. Flexibla arbetstidslösningar bör vara regel och inte undantag.

När det gäller den motion som Annika Billström skrev tidigare, jag tror att det var förra året, är det intressant att se att det gjordes under en period med full verksamhet i personalutvecklingen. En personalstrategi hade redan tagits under förra mandatperioden. När det gäller de flesta av de punkter som nämns svarar stadsledningskontoret att det redan pågår. Det är ingenting nytt. Det finns egentligen bara en enda punkt som skiljer sig från i dag. Det handlar om kompetensutvecklingen där vi under förra mandatperioden tydligt sade att det åvilade nämnder och bolag och att stadsledningskontoret skulle ansvara för det övergripande och samordningen och naturligtvis det som vi också satsar på i dag, nämligen bristyrken. I övrigt pågick allt det som hon föreslog i motionen. Det är lite intressant att den blev skriven över huvud taget.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 235

Borgarrådet R ö n n g r e n (s) Ordförande! Jag tar en replik, så slipper jag att ta dyrbar tid i anspråk med långa inlägg. Den här motionen skrevs under oppositionstiden för vår del, när det var halvtid i er majoritet. Vi upplevde då en väldigt stor frustration över att ingenting hände när det gällde förverkligandet av personalstrategin.

Vi skrev motionen därför att vi tyckte att intentionerna var bra i den personalstrategi vi var överens om, som hade funnits sedan mandatperioden innan. Men det tillkom ingenting nytt, utan det var bara fokus på avknoppning och privatiseringar. Då tyckte vi att vi behövde vidga begreppen.

Här finns också resonemang som revisionen framförde kraftfullt, som det nu håller på att jobbas med hur man ska möta. Då är utvecklingsavtalet en oerhört viktig del: Hur ska vi skapa instrument för att stadsövergripande kunna möta övertalighet? Det finns inte på plats i dag. Därför är utvecklingsavtalet en del som är viktig.

Det finns andra delar i motionen som är nyheter. Man har pratat mycket om det, men det har inte genomförts i staden. Jag tror att det behövs en diskussion om att förverkliga personalstrategin.

Anförande nr 236

E w a S a m u e l s s o n (kd): Då rekommenderar jag dig, Leif Rönngren, att läsa det svar som stadsledningskontoret har skrivit och bocka av i kanten där det står "pågår", "genomförs", "är på gång" och så vidare. Annars läser vi det väldigt olika.

Anförande nr 237

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Oftast när vi talar i den här salen handlar det om konfrontation, att vi har olika åsikter om det mesta. Därför känns det väldigt bra att vi kan samla ihop oss till något slags enighet just när det gäller personalen, att vi inte har så motstridiga åsikter där.

Det här ärendet handlar dels om att skapa förutsättningar för att de verksamheter som vi bedriver här i staden ska funka på ett så bra sätt som möjligt, dels om hur vi tar hand om enskilda individer som arbetstagare i vår organisation så att vi blir en attraktiv arbetsgivare.

Skälet till att ärendet kommer fram är att det gamla trygghetsavtalet hade börjat spela ut sin roll. Det började kännas omodernt i vissa avseenden. Det här är verkligen ett steg i rätt riktning, för att öka möjligheterna att bli en attraktiv arbetsgivare.

Anförande nr 238

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Ordförande och fullmäktige! Vi vet alla att vi behöver rekrytera ungefär 20 000 nya medarbetare inom kanske 20 år. Många måste vi anställa inom de tunga, kvinnodominerade och lågavlönade jobben. Kommunals strejk förra året visade att tålamodet håller på att ta slut bland våra lågavlönade kvinnor. Att unga inte söker till vård- och omsorgsprogrammet eller barn- och ungdomsprogrammet i gymnasieskolan är också en kraftfull fingervisning om att jobben inom barn- och äldreomsorg måste bli attraktiva. Det visar att vi måste bli en bättre arbetsgivare om vi ska attrahera de här grupperna.

Jag håller inte med Kristina Alvendal om att konkurrensutsättning och avknoppning är det som är modellen. Det var er modell. Det var många bland personalen som upplevde en stor oro och osäkerhet då om vad som skulle hända med den egna arbetsplatsen. Arbetsglädjen förstördes för många. När vi har stoppat den här konkurrensutsättningen har vi också gett personalen arbetsro. Det är roligt att börja utveckla den egna arbetsplatsen.

Vi vill också satsa på kortare arbetstid. Det är om inte annat ett konkurrensmedel, ett väldigt bra konkurrensmedel när vi vill anställa personal. Det gäller både kortare arbetstid och flexibel arbetstid.

Vi är överens i stort när det gäller trygghetsavtalet. Vi tycker att det på många sätt är ett bra underlag. Det är ett bra underlag för diskussioner med fackföreningarna. Vi har några synpunkter som inte helt stämmer överens med de andra partiernas. Vi tycker att trygghetsavtalet gav vår stad en bra goodwill bland de människor som vill jobba här. Vi anser att det inte finns någon som helst anledning för en arbetsgivare av Stockholms stads storlek att försämra anställningstryggheten för de anställda.

Den centrala enhet som ska hantera övertaligheten är ett bra initiativ som har behövts länge i den här staden. Vi tycker dock att den bör ha ett vidare ansvar och kunna fungera som en central arbetsförmedling för hela staden.

Ordförande, fullmäktige! Med det yrkar jag bifall till Vänsterpartiets förslag när det gäller utvecklingsavtalet.

Anförande nr 239

K r i s t i n a A l v e n d a l (m): Det var väl inte någon som var jätteförvånad över att inte Vänsterpartiet under förra mandatperioden tyckte att avknoppningar var en bra idé. Men det var ganska många av de anställda som tyckte att det var en bra idé. Helt plötsligt fick man möjlighet att göra saker som man tidigare inte hade varit tillåten att göra.

Just den gruppen av anställda i Stockholms kommun som du pratar dig varm för, det vill säga lågavlönade kvinnor, hade helt plötsligt möjlighet att välja arbetsgivare. Man kunde välja om man ville vara kvar i staden, om man själv ville avknoppa en verksamhet eller om man ville börja jobba hos någon kollega som hade avknoppat verksamheten. För första gången fick de anställda en valfrihet som du nu har avskaffat. Den är inte längre möjlig för de personerna. Det tycker jag är minst sagt horribelt. Du har dessutom tidigare under dagen uttryckt i debatten att allt i princip ska skötas kommunalt. Vi har en helt annan uppfattning där.

Anförande nr 240

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Det är väl inte alls förvånande att Kristina Alvendal och jag inte tycker likadant om det här. Jag har träffat mängder av personal. Det har också gjorts undersökningar bland personalen som visar att det fanns en stor oro. Många kände sig också tvingade att gå med på avknoppningen, för man var rädd för vad som skulle hända med den egna arbetsplatsen.

Det som du beskriver tror jag inte stämmer. Visst finns det en och annan som vill ta över en verksamhet. Men de stora grupperna bland personalen upplevde en väldigt stor oro. Jag upplever också nu när man är ute och träffar personal att många tycker att det är skönt. Man kan börja planera för den egna arbetsplatsen. Man kan utveckla den egna arbetsplatsen utan att behöva vara rädd för att den ska konkurrensutsättas eller tas över av någon annan.

Anförande nr 241

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag vänder mig mot begreppet som Ann-Margarethe Livh använde, att vi i och med detta skulle försämra anställningstryggheten i staden. Så är inte fallet. Utvecklingsavtalet syftar också till att hantera lagen om anställningsskydd och de regelverk som gäller, precis som trygghetsavtalet har gjort. Men i och med utvecklingsavtalet får vi de verktyg som har saknats.

Det har funnits inlåsnings effekter. Det har inte varit möjligt för enheter eller stadsdelar att hantera övertaligheten. Det måste vi komma till rätta med. Det drabbar enskilda människor, enskilda medarbetare, och blir ineffektivt för hela staden när vi i en stadsdel har en stor övertalighet och i grannstadsdelen har behov av att anställa samma personalkategorier. Det har inte trygghetsavtalet lyckats hantera. Det här är

en viktig pusselbit för att få en helhet i stadens personalförsörjning och i den personalpolitiska strategin.

Anförande nr 242

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (v): Jag håller med om det. Vi är överens om att de här frågorna inte har hanterats bra. Vi tycker att det är bra att man inrättar en central enhet även om vi tycker att den skulle ha mycket större befogenheter.

Vi får se om vi kommer att ha samma anställningstrygghet som tidigare. Det kommer ju tillbaka i ett avtal sedan, efter att man har diskuterat med facket. Då kan vi återuppta den diskussionen.

Anförande nr 243

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (mp): Herr ordförande, fullmäktige! Vi tycker att det här utvecklingsavtalet är bra. Vi ser det som ett klart modernare förslag än det tidigare trygghetsavtalet som vi hade. Vi tycker att Stockholms stad ska ha en modern organisation där man ställer krav både på sig själv som arbetsgivare, vilket vi tycker att förslaget innebär, på stadens förvaltningar och på de anställda som arbetstagare. Förslaget leder till ett mer aktivt arbete med personalfrågor. Det tror vi är bra för alla parter.

När det gäller strategin för stadens personalpolitik tycker vi att inriktningen är att försöka att få staden att bli mycket mer attraktiv som arbetsgivare. Vi för vår del är öppna för många olika förslag. Vi tycker att man ska vara öppen för en mångfald förslag och handlingsvägar för att se hur man kan se på det som händer på annat håll i samhället, som kan vara av intresse för staden som organisation och arbetsgivare.

Självklart är sjukfrånvaron en jätteviktig del. Vi i Miljöpartiet tycker naturligtvis att vi måste få bukt med den. Staden har en hel del att erbjuda i det fallet. En viktig del för att få ihop livet totalt sett är naturligtvis en arbetstidsförkortning. Det är viktigt att nu få börja genomföra den successivt här i staden och sedan utvärdera hur det leder till att man kan anställa fler människor, som får komma in och arbeta i stadens verksamheter, men också till att minska sjukfrånvaron. Vi vill bifalla kommunstyrelsens förslag.

§ 10 Beslut om ny inriktning och organisation för stadens flyktingmottagande och SFI-verksamhet

Översyn av flyktingmottagande, SFI-verksamhet samt angränsande frågor

Rapport från kommunstyrelsens särskilda utredare (utl. 2004:81)

Motion om Ge invandrare makten över sin utbildning – inför SFI-peng (2003:7) (utl. 2004:85)

Interpellation om kvaliteten inom undervisningen SFI (nr 2004:22)

Anförande nr 244

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Äntligen är det här ärendet på fullmäktiges bord. Det har varit mycket stötande och blötande över hela staden, i många nämnder och styrelser och också i sidoorganisationer. Samtidigt har vi behandlat två statliga utredningar som rör flyktingintroduktionen. Det är en utredning som heter *Etablering i Sverige* och en utredning som rörde den framtida sfi-verksamheten, *Vidare vägar och vägen vidare*. I samband med de utredningarna skulle jag vilja uttrycka en stolthet över att vara representant i Stockholms fullmäktige och över att vara en del av helheten. När det gäller frågan om människors rätt att få välja var man ska bo, som Ebo eller som nyanländ, finns det inga meningsskiljaktigheter här i staden. Det har framkommit i många andra kommuner, framför allt bland storstäderna.

Jag skulle också vilja be om ursäkt för det vakuum som har varit i den långa processen kring det här ärendet. Organisationer, framför allt frivilligorganisationer, har där hamnat i kläm. Om man ska vara efterklok tror jag att den nuvarande organisationen också ger de bästa förutsättningarna för stadsdelarna att forma den verksamhet som behövs utifrån sina egna förutsättningar.

Jag vill också passa på att tacka Bitte Davidsson och hennes medarbetare för den väl genomarbetade utredning som också har varit ute på remiss. Hennes utredning grundar sig på ett antal ställningstaganden. Det handlar om att flyktingintroduktionen ska omfatta alla, alltså flyktingar såväl som invandrare. Den utgår från att arbete och egen försörjning är en förutsättning för samhällsdeltagande. Arbetsplatsen är en viktig mötesplats. Visionen om att få ett arbete är också ett av de grundläggande fundamenten för motivation för att klara sina svenskstudier.

De nyanlända till Stockholm är en tillgång och de är outhärliga i de demografiska förändringar som vi står inför. Normalisering ska vara vägledande, och flyktingar och invandrare är i första hand medborgare i ett närsamhälle; de är riktiga stockholmare.

Rubrikerna i utredningen talar för sig. Den visar på att det finns brister i samordning, på att alla gör allt, att ansvar och befogenheter inte hänger ihop och att det är en bristfällig utvärdering och uppföljning. Det är dessutom låg måluppfyllelse. Den kanske allvarligaste kritiken som lyfts fram i utredningen är avsaknaden av ekonomiska incitament.

En lyckad introduktion är en introduktion där en individ har fått en plattform i samhället. Det får man kanske på allra bästa sätt genom ett arbete och genom att få in en fot på arbetsmarknaden.

Integrationsnämnden, som i dag är ansvarig, drabbas inte av ett misslyckande. När en person har avslutat sin introduktion har man dumpit ned som en kostnad i försörjningsstödet för stadsdelen. Vi har sett det som en viktig del att lägga ut flyktingintroduktionen på stadsdelen.

Det förslag som fullmäktige har på sitt bord innebär att ansvaret för flyktingintroduktionen kommer att läggas ut på stadsdelen. Sfi-undervisningen kommer att bli kvar på utbildningsförvaltningen. Däremot kommer det att vara en mycket stark koppling mellan stadsdelsnämnderna, sfi-anordnare eller sfi-skolor, andra anordnare av vuxenutbildning och praktik. Man kommer att få ett ansvar för att upprätta individuella handlingsplaner där alla berörda också kommer att få ett stort ansvar.

Fokus i den framtida flyktingintroduktionen och också i sfi-undervisningen ska vara möjligheter och lösningar. Det ska inte vara problemfokuserat. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för att vi ska lyckas på ett bättre sätt att få människor integrerade i vår stad. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 245

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! "God morgon Teres Lindberg" står det i dagens City. Nu är det inte morgon längre utan eftermiddag. "God morgon Teres Lindberg" säger City, eftersom Teres och Annika Billström vill göra nationaldagen den 6 juni till medborgarnas dag. Frågan är varför. Jo, säger Teres Lindberg, vi har en tradition i Stadshuset där vi firar de nya svenska medborgarna den dagen varje år som vi vill använda till något positivt. Då säger man: Blir det inte förvirrande med ett annat namn bara för stockholmarna? Nej, det kan i stället vara en motkraft till den bild högerextremisternas upplopp har gett och hylla mångfalden, avslutar Teres Lindberg.

Men det är ju det ni motarbetar med det här förslaget. Ni ser inte den enskilda, fria människan.

Invandrare har oftast inga sociala problem när de kommer till Sverige. Sociala problem skapas genom arbetslöshet som skapar beroende av försörjningsstöd och en vana vid att jag eller min familj uppfattas som ett problem som olika myndigheter ska lösa i stället för som en tillgång för samhället och arbetsgivare.

Arbete är inkörsporten till integration och arbete är en viktig nyckel till det svenska språket. Arbete i en riktig tillsvidareanställning eller med hopp om en tillsvidareanställning hos en arbetsgivare som betalar riktig lön och kräver kompetens och stabilitet är i Sverige nyckeln till socialt erkännande och en social plattform som bygger på respekt och självrespekt. Detta och mycket mer matnyttigt kan man läsa i utvärderingen av projektet Rekryteringsprogrammet inom Stockholms stad. Man säger också att det måste finnas en samsyn mellan stadens verksamheter men att detta kräver en obyråkratisk entreprenörsanda med mod, envishet och engagemang

och aktivt stöd i ledningen på olika nivåer. Men detta är ju helt omöjligt när ni nu ska föra över det till stadsdelsnämnderna.

Finns det någon stadsdelsnämnd som inte läcker som ett såll? Stadsdelsnämnderna förblöder och har redan i dag oerhört svårt att sköta sina uppgifter. Svårigheten att följa budget indikerar att systemet är felaktigt och byråkratiskt. Tjänstemännen som är oerhört kunniga i min stadsdelsnämnd, Farsta, som hela tiden försöker rädda den socialistiska majoriteten, uttrycker detta och man kan läsa det på sidorna 2075 och 2076.

Jag läser: "Förvaltningen instämmer i att det säkert kan finnas god möjlighet att lyckas bättre lokalt, men inte att denna utlokalisering i sig självklart skulle lösa problemen. En uppdelning av introduktionen på 18 mindre delar kan visa sig bli ineffektiv." "Vid byte av stadsdel är det kanske inte möjligt att fortsätta med samma introduktion. Uppföljningen försvåras. Frågan är också vad stadsdelsnämnderna förväntas bidra med när det gäller bostadsanskaffning på en mycket problematisk bostadsmarknad." "Att förlägga introduktionen till stadsdelsnämnderna blir ett nytt uppdrag som stadsdelsförvaltningarna ska utföra. – – – För de stadsdelar, däribland Farsta, som idag har en relativt omfattande verksamhet med försörjningsstöd, blir ett utökat uppdrag mycket kännbart."

Jag ber att få återkomma i debatten om denna viktiga fråga.

Anförande nr 246

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag förstod inte riktigt det där med medborgarnas dag, Birgitta, men jag får väl säga god eftermiddag. Det finns också en skrivelse att tillgå som lades fram i kommunstyrelsen, som på ett mycket bättre sätt än två meningar i Stockholm City beskriver vad det handlade om.

Ambitionen med det här ärendet är just att öka möjligheten för individer att få en plattform på arbetsmarknaden. Det är det som är den stora bristen. Vi vill motverka den långtgående arbetslöshet som finns bland dem som kommer nya till Stockholm från utlandet genom att redan från början motverka att arbetslöshet uppstår. Fokus kommer också att ligga på bristyrken.

Jag förstår inte heller varför du citerar rekryteringsprogrammet. Är det så att Moderaterna motsätter sig det goda resultat som också finns i rekryteringsprogrammet eller varför nämner du det? Vår ambition är att också flytta rekryteringsprogrammet till utbildningsförvaltningen för att bibehålla de goda resultat som finns där.

Anförande nr 247

B i r g i t t a H o l m (m): Jag försökte göra dig uppmärksam på att ni påstår en sak och gör en annan sak. Ni säger att ni hyllar mångfalden men ni motarbetar den. Det är ledsamt att du inte begriper det.

Jag vill också tydliggöra det här med rekryteringen. Det handlar om att man måste kunna läsa orden och förstå innebörden. Ibland när ni pratar känns det som om ni inte förstår att invandrare inte är en homogen grupp. Det är olika människor som har olika förutsättningar och behov. Det måste vara utgångspunkten i de här ärendena kring flyktingmottagande och sfi.

Anförande nr 248

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Introduktionen och integrationen av människor som kommer till Sverige från andra delar av världen är ett av de politikområden som verkligen har misslyckats. Grunden till många problem och tragedier i Sverige är att den introduktionen och integrationen inte fungerar. Det beror på mängder av saker. Sfi är en del i det hela och hur flyktingintroduktionen funkar, men det är en viktig del. Det är en del vi kan påverka.

En huvudorsak till att det fungerar så dåligt är att det har varit väldigt fyrkantigt. Det gäller oss alla genom historiens lopp, så ingen är mer skyldig än någon annan. Vi har försökt pressa in invandrare som kommer hit i en mall. Vi drar alla över en kam. Alla ska behandlas likadant och sättas i samma kurser.

Det finns en del i kommunstyrelsens förslag som är bra. Men jag förstår fortfarande inte denna vilja att likrikta och strömlinjeforma.

När det gäller förskolan, grundskolan och gymnasieskolan så accepterar ni i dag etableringsfrihet och pengsystem. Det är individen som väljer. Men när det gäller invandrare så ska de fortfarande placeras. De ska fortfarande placeras inom sfi.

Vi var på gång från den borgerliga majoriteten att införa ett pengsystem. Det bröts med maktskiftet. Vi hade gjort det också inom sfi, precis som inom andra system. De enskilda invandrarna väljer själva var de vill gå igenom sfi och under vilka förutsättningar. Men ni tycker att politiker till varje pris ska handla upp, bestämma vilka alternativ som ska finnas och sedan ska de placeras.

Vad är det som gör att invandrare anses mindre kompetenta än andra? Det enda som skiljer är att de inte kan svenska ordentligt. Men visst vet man vad man vill. Visst har man drömmar om livet. Visst har man ambitioner och vet vad man skulle vilja syssla med i Sverige. Sedan behöver man få lite hjälp med att översätta när man ska välja. Men visst kan invandrare välja.

Varför denna patriarkala syn på invandrarna som finns i tonen när det gäller sfi-organisationen? Varför inte genomföra en sfi-peng fullt ut, precis som vi har det på grundskolan och gymnasiet?

Anförande nr 249

Borgarrådet N i l s s o n (s): Delvis därför att en sfi-peng lika lite garanterar en mångfald och en flexibilitet som konkurrensen inom radion har gett en mångfald i musikutbudet där. Det har tvärtom gett en likriktning av musikutbudet i radion. Om man gör ett renodlat pengsystem skulle utförarna koncentrera sig på de kurser, de

grupper och lokaliseringar i staden där man kan få bäst avsättning, ekonomi och trygghet.

Jag har svårt att se hur man i ett renodlat pengsystem för sfi frikopplat från introduktionen i övrigt ska kunna få den kombination som jag tror att vi alla vill ha av sfi, yrkesinriktad sfi, sfi/yrkesutbildning, sfi/högskolekurser – just därför att flyktingar och invandrare är olika och har otroligt olika behov.

Jag är också för mångfald. Just därför har vi valt att inte ha ett hundra procentigt pengsystem med ersättningar på det sätt som ni vill ha.

Anförande nr 250

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Jag häpnar över den argumentationen! Med den erfarenhet och de kunskaper du har om skolväsendet, Erik Nilsson, vet du lika väl som många av oss andra att valfriheten i förskola, grundskola och gymnasium har gett en betydligt större mångfald i utbudet än tidigare. Då skulle allting skötas av stat och kommun. Du måste väl ändå erkänna att vi har mångfald. Det finns friskolor med olika pedagogiker, olika arbetssätt och olika inriktningar på ett helt annat sätt än tidigare. Jag tror till och med att vi kan plocka fram citat som visar att du har erkänt ett antal gånger att det är fördelen med valfriheten och etableringsfriheten.

Jag vet inte vilka radiokanaler du lyssnar på, men när jag skruvar på radion på morgonen i bilen kan jag gå igenom ett antal olika radiokanaler med många olika musikstilar. En del kan man lyssna på, andra inte, beroende på vilken smak man har.

Om vi håller oss till utbildningsväsendet: Visst är det så att valfriheten har gett mångfald. Detta att du ska veta bäst och sitta och välja ut exakt vad som ska finnas ger inte mångfald, Erik Nilsson. Det ger enfald.

Anförande nr 251

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande! Det här är ett ärende som har stötts och blötts ganska länge. Det är väl ingen hemlighet att vi från början hade lite bekymmer att komma överens i majoriteten i den här frågan. Nu har vi emellertid haft en långvarig diskussion där vi har enats på ett bra sätt. Vi har också fått in viktiga delar. Det är dem jag tänkte poängtera i mitt anförande.

Jag börjar med flyktingmottagningen och några kommentarer kring den utredning som har gjorts. Det är ingen tvekan om att Bitte Davidsson har gjort en väldigt spännande och bra utredning. Däremot delar vi i Miljöpartiet inte alla de slutledningsförslag som hon har kommit med.

När det gäller flyktingmottagningen måste man ha klart för sig att invandrargruppen definitivt inte är en enda homogen grupp. Många av dem som kommer till Sverige i dag står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Kanske är det fler i dag än det har varit tidigare.

Nyligen kom en undersökning från landstinget som visade att över 40 procent av dem som går in i flyktingmottagningen av olika hälsoskäl inte klarar av att fullfölja verksamheten. Det betyder naturligtvis att man måste ha många och olika mål för att nå fram och så småningom kunna skapa ett bra och värdigt liv och hjälpa de här människorna på bästa möjliga sätt. Det handlar också om att man kanske måste ha flera mål än att bara nå ut på arbetsmarknaden. Jag tycker att vi nu har väldigt goda och bra skrivningar om det och om stadsdelarnas ansvar.

Vad avser sfi var vi från början oeniga där också. Vi har nu enats om att inte lägga ut det till stadsdelsnämnderna. Ständiga omorganisationer av en verksamhet som vi trots allt anser är väldigt bra kanske inte alltid är lösningen på samverkansproblem. Man kan faktiskt skapa en god samverkan trots att man inte lägger ut det ansvaret direkt på stadsdelarna.

Med det, herr ordförande, vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 252

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att välkomna Socialdemokraterna i arbetet för att få in invandrare på arbetsmarknaden. Det är den delen i det här ärendet som vi kristdemokrater tycker är riktigt bra. Man kan konstatera att Socialdemokraterna har svängt de senaste åren. Man kan inte frigöra sig från misstanken att det är först när arbetskraftsbristen riskerar att bli så allvarlig och drabba det egna styret som man inser hur viktigt detta är. Socialdemokraterna har ju fram till nu designat ett system som har hållit stora grupper utanför arbetsmarknaden med regler som har omöjliggjort för många invandrare att ens stå till arbetsmarknadens förfogande.

Hardy Hedman, som tyvärr inte är här, brukar livligt beskriva hur han kämpade med arbetsförmedlingen för att se till att invandrare åtminstone kan ställa sig till arbetsmarknadens förfogande trots att de har bristande svenskkunskaper. Det har inte varit möjligt. Jag är uppriktigt sagt osäker på om det är möjligt ännu.

Här finns en hel del kvar att göra, och vi välkomnar Socialdemokraternas medverkan. Vi borde nu gemensamt bearbeta regeringen för att inta samma inriktning för politiken i den här delen som vi är överens om här i staden.

Det är också viktigt att påpeka i det här ärendet att vi talar om individer och deras familjer och inte stora kollektiv. Det är därför vi tror att en individualiserad introduktion byggd på såväl sfi-peng som en peng för introduktionen kan vara väldigt angelägen i det här fallet.

Annars vet ni att vi kristdemokrater ser positivt på stadsdelsnämndernas verksamhet. Det är viktigt att invandrarna också får bra kontakter i sitt närsamhälle. Men risken för inlåsning, revirgränser och betalningsansvar kan i det här fallet faktiskt skapa problem. Det är just den typen av problem vi har sett i flyktingmottagningen i det svenska samhället, där koncentrationen av flyktingar till vissa områden har varit ett problem, främst för invandrarna själva. Det har begränsat deras möjligheter att utveckla sina egna liv. Därför är det viktigt att ett nytt flyktingmottagande bygger på

att det är individer som har olika behov och att det bästa för dem, precis som för vem som helst av oss, kan vara att bo i en stadsdel, jobba i en annan och utöva andra verksamheter i en tredje. Rätten att röra sig, både över stadsdelsgränser, kommungränser och regiongränsen måste få gälla även dessa människor precis som vem som helst av oss.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från våra tre partier i kommunstyrelsen.

Anförande nr 253

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag vill betacka mig för de uttalanden som kommer från Göran Holmström. Socialdemokratin har aldrig på något sätt motverkat att människor ska komma ut i arbete. Jag tror snarare att problemen hänger ihop med att det i nutidshistorien är så att flyktingar har kommit till Sverige i ett läge där behovet av arbetskraft har varit litet. Där tror jag att vi på alla håll har famlat i mörker. Man har inte hittat något sätt att skapa en bra utgångspunkt för politiken.

Man ser också hur vi på regeringsnivå har gått från att bedriva en invandrarpolitik till en integrationspolitik. Personligen tror jag att det är dags att vi börjar att i stället tillämpa en mångfaldspolitik. Jag tror att Stockholm är redo för det. Jag skulle också gärna se att vi gjorde det på regeringsnivå.

Rätten till arbete har varit en av de viktigaste parollerna för socialdemokratin i vår hundraåriga historia.

Anförande nr 254

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Rätten till arbete har faktiskt lett till att stora grupper av svenska medborgare har stått utanför arbetsmarknaden. De har inte ens fått ingå i statistiken som arbetssökande på grund av de regler som arbetsförmedlingen tillämpar och det statistikupplägg vi har haft i landet. En omsvängning är på gång, det är alldeles riktigt. Det är oerhört hälsosamt. Jag tror att den största omsvängningen äger rum i huvudet på ett antal socialdemokrater. Om det kan leda till något bra är jag den förste att välkomna det.

Anförande nr 255

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Mycket av det du säger, Göran, är intressant och tankeväckande. Du pratar om individualisering. Jag tycker att det här dokumentet har utvecklats till att bli mer av individualisering. Dessutom är det viktigt att se att det finns olika delmål för våra flyktingar och våra nyanlända. Det handlar om att ta olika steg för att så småningom kunna nå arbetsmarknaden.

Jag tror också att det är viktigt att poängtera att man inte bara ska arbeta med arbetstagsarsidan, det vill säga våra invandrare. Vi måste också arbeta med arbetsgivarna. Vi måste arbeta för att få arbetsgivarna att inse vilken oerhört fin och bra resurs det här är. Arbetet mot strukturell rasism och för att få människor att ta sitt ansvar som arbetsgivare är jätteviktigt.

Anförande nr 256

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Jag tror att insikten vinner insteg även i Miljöpartiet. Jag håller med om att det här ärendet är ett steg mot ökad individualisering, även om jag i dagsläget inte riktigt ser vilken roll stadsdelsnämnden kommer att ha, om stadsdelsnämnderna kommer att vilja tillåta och släppa fram den individualiseringen. Här får verkligheten visa åt vilket håll vi kommer att gå.

Jag tror också att de lokala kontakterna med näringslivet är viktiga. Det är viktigt att man får ställa sig till arbetsmarknadens förfogande, att det finns någon som hjälper till med branschkontakter och näringslivskontakter. Det tror jag med fördel kan ske lokalt.

Anförande nr 257

I n g e r S t a r k (v): Det finns som jag ser det ingen risk för inlåsning i stadsdelar med det här förslaget. När man läser remissvaren från stadsdelsnämnderna ser man att de talar om samverkan över stadsdelsgränserna. Att en sfi-peng skulle motverka inlåsning tror jag inte heller på. Huvudpoängen i förslaget är ju att det sker en samverkan mellan sfi-undervisning, arbetsplatsförlagd praktik, introduktionen och så vidare. Jag tror definitivt att en peng skulle motverka det.

Anförande nr 258

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag håller med om att vi har haft en del bekymmer i integrationspolitiken om man tittar på utbildningssidan. Jag skulle vilja påstå att tanken har varit att man först, innan man gör något annat, ska läsa sin sfi. Därefter kan man läsa på Komvux. Därefter kanske man kan söka in till en kompletterande kurs på högskolan. Därefter kan man söka för att komma in på den utbildning som man redan har från sitt hemland. Det är naturligtvis ingen god ordning.

Ett av syftena med de här förslagen är också att kunna kapa de här tiderna, att ha punkter i flyktingmottagandet där man ser vad personen, individen har med sig för kompetens och erfarenheter från sitt hemland, att validera dem på ett bra sätt så att man kan beskriva den kompetensen. Sedan kan man fundera över hur arbetsmarknaden ser ut, vilken komplettering och anpassning av utbildningen som behövs, praktik och vilken introduktion på arbetsmarknaden som krävs för att kunna ta de jobb som är lediga i vår stad i dag.

Det är ett mycket bättre flöde. En sådan utveckling gynnas inte av att man försöker definiera varje sektor i flödet för sig – mottagningen, sfi och arbetsmarknadsintroduktion som separata delar. Det gäller i stället att få ihop det till en helhet för individen.

Jag hoppas att vi med det här förslaget, där ansvaret för introduktionen läggs på stadsdelsnämnderna, kommer att kunna ge dem som jobbar med flyktingmottagande i stadsdelsnämnderna ett helhetsperspektiv. Sedan kanske utbildningen kommer att utföras på utbildningsförvaltningen när det gäller sfi och vuxenutbildning och på högskolan när det gäller högskoleutbildning. Det kanske kommer att finnas privata

utförare som har utbildning som man kan köpa. Men poängen är att planeringen, den individuella introduktionsplanen, ska göras lokalt. Där måste man sitta ned med individen på ett annat sätt.

Vi vill ha en heldagsverksamhet för dem som är beroende av försörjningsstöd. Ungefär 60 % av dem som går på sfi är beroende av försörjningsstöd eller arbetsmarknadspolitiska pengar. Resten är i sysselsättning på ett eller annat sätt.

Förslaget syftar också till att få ordning på ekonomin. De stora kostnaderna på det här området är de 1,2 miljarder kronor som går ut i försörjningsstöd. Om man kan få en möjlighet att göra aktiva insatser tidigt, till exempel arbetsmarknadsintroduktion och praktik, så kommer trycket på de kostnaderna att minska. Det är viktigt för vår del att flödet med introduktion kopplat till sfi och arbetsmarknadspolitik fungerar.

För min del är det betydligt mindre intressant om utbildningen utförs i privat eller kommunal regi. Det är inte det som är kärnan. Kärnan är att det måste finnas geografiskt spritt över staden. Det ska finnas olika inriktningar. Vi ska ha den här punkten där man tillsammans med individen gör ett individuellt introduktionsprogram. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 259

I n g e r S t a r k (v): Ordförande, fullmäktige! Vi ska i dag besluta om en ny inriktning och organisation för stadens flyktingmottagande och sfi-verksamhet. Det är skönt att konstatera att vi nu kommer till skott, att det blir beslut fattat.

Ett av ställningstagandena i förslaget är att introduktionsprogrammet bör omfatta alla nyanlända flyktingar och invandrare. De flesta remissinstanser håller med om detta. Det är väldigt viktigt. Om introduktionen omfattar alla finns det möjlighet att lägga in viktig samhällsinformation. I den informationen vill vi från Vänsterpartiet se att det ingår undervisning om barnkonventionen, jämställdhet och demokrati och om mänskliga rättigheter.

Översynen har visat att det finns stora brister i dagens organisation. En rapport från Migrationsverket riktar mycket kraftig kritik mot kommunernas flyktingintroduktion. Den allvarligaste kritiken handlar om att de som gått introduktionen fick dålig eller ingen kontakt alls med arbetsmarknaden.

Sfi ska eller bör kombineras med arbete, för det är genom kontakt med svensktalande som man lär sig språket och det sker bäst på en arbetsplats. Jag vill lyfta fram ett lyckat projekt som vi har ute i Farsta, i samarbete med utbildnings- och socialtjänstförvaltningen, länsstyrelsen och Equal-projektet inom EU. Det är sex skolor i Farsta som är arenor för den arbetsplatsförlagda introduktionen. Språkundervisning och samhällsinformation är en viktig del. Varje deltagare har en mentor.

Jag vill också kort kommentera Birgitta Holm som säger att förvaltningen i Farsta är negativ till förslaget. Det kan inte jag se när jag läser deras förslag. De är positiva, men de lyfter också fram de problem som finns. Det är naturligtvis viktigt att man inte mörkar dem.

Moderaterna och Folkpartiet föreslår en sfi-peng. Man vill alltså, som jag ser det, använda våra gemensamma resurser för att driva på en privatisering av hela sfi-verksamheten och flyktingintroduktionen. Här har vi från Vänsterpartiet en helt annan uppfattning. Vi ser det som en viktig ideologisk fråga att det finns kommunal sfi-undervisning spridd över staden. Närheten är viktig för många, framför allt kvinnor som kanske inte skulle kunna och inte alltid får delta – som vi vet – om undervisningen och introduktionen ligger långt hemifrån. Det är viktigt att det samordnas från stadsdelen, att vi har samordning mellan sfi-undervisning, introduktion och vuxenutbildning och att det blir en helhet.

Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 260

Birgitta Holm (m): Inger Stark, jag förstår inte vad du menar med pengsystem och privatisering. Vi har det ju redan i skolan. Jag kan inte förstå varför du anser att människor från andra länder inte är kapabla och ansvarsfulla, varför de inte kan klara av det som de verkligen kan. Du ger dem inte den möjligheten.

Jag förstår inte heller att du inte kan tolka de svar som man kan läsa på sidan 2075–2076 från vår stadsdelsförvaltning. Där framgår det klart och tydligt vad man tycker. Det är inte några konstigheter. Där kan man läsa att vår förvaltning är orolig över att stadsdelsnämnden ska ta över, med tanke på det usla ekonomiska läge stadsdelsnämnden i Farsta har. Det är lika för alla stadsdelsnämnder i hela Stockholm.

Anförande nr 261

Inger Stark (v): Till att börja med kan vi ta det här med pengsystemet. Du vet väl, Birgitta, att vi inte har samma uppfattning. Jag vill ha kommunal verksamhet och det vill inte du. Det är en ideologisk fråga.

Jag läser svaret på remissen från förvaltningen i Farsta. Jag har pratat med dem som arbetar med de här frågorna. Jag har pratat mycket med dem som har jobbat med resursutbytet. Jag tolkar definitivt inte Farstas svar som negativt. Man är positiv till det här. Man tycker att det är bra att det förläggs till stadsdelarna, och man lyfter fram vissa problem som naturligtvis finns – att det inte har fungerat tidigare, att det finns vissa problem som man måste vara vaksam på och att man måste ha ett samarbete över staden.

Sedan kan jag bara konstatera att det är väldigt märkligt. Jag anser att flyktingar och invandrare är mycket kapabla människor. De har klarat av att fly från olidliga förhållanden hemma och ta sig hit. De är kapabla människor.

Anförande nr 262

Borgarrådet Björklund (fp): Man tar sig för pannan när man hör den nedvärderande syn som Inger Stark har på invandrarkvinnor. Inger Stark, lyssna på vad du säger själv! Du säger att om inte du, Inger Stark, och kommunen bestämmer var de här invandrarkvinnorna ska gå i skolan så kommer det att bli sämre kvalitet.

Om de här invandrarkvinnorna får välja så kommer de att välja ställen mycket långt bort. Det är bara kommunen som är en garanti för att de här skolorna ligger nära eleverna, vilka skolföretag det nu är som skulle komma på tanken att lägga sfi så långt bort som möjligt – då får man ju inga elever.

Det är ju invandrarkvinnorna själva som får välja om man har pengssystem. Du vill välja åt dem. Du har ju inget förtroende alls för dem. Och när du ska exemplifiera den grupp som allra mest måste tas om hand, där du måste lägga till rätta allra mest, så är det invandrarkvinnor. Det är ett oerhört förakt du visar. Vi tror på invandrarkvinnor också.

Anförande nr 263

I n g e r S t a r k (v): Och jag tar mig för pannan när jag konstaterar att du över huvud taget inte lyssnar på vad man säger från talarstolen. Jag anser att invandrarkvinnor är kapabla, det är ingen diskussion om det. Självklart är de det. Men vi vet också hur verkligheten ser ut. Det finns faktiskt många kvinnor i den här staden som inte släpps ut ur sina hem. Det är inget förakt mot de kvinnorna att konstatera att verkligheten ser ut så, Jan Björklund. Det är bra att möta den.

Om vi har även kommunal sfi-undervisning och vuxenundervisning tror jag att det är en garanti för att det blir geografiskt spritt över staden. Det är viktigt.

Anförande nr 264

M u j d e R a s h i d (v): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Diskrimineringen på den svenska arbetsmarknaden är större än vi hittills trott. I Integrationsverkets rapport talas om ett förlorat 90-tal. Sysselsättningsgraden bland icke svenskfödda har sjunkit drastiskt under de senaste åren. Inte ens under högkonjunkturen förbättrades invandrades möjligheter att få jobb. Det är ett stort problem som vi måste komma till rätta med.

Det görs försök att skylla problemet på invandrarna själva. Invandrarna uppmanas att acceptera sämre villkor, stå med mössan i hand, lära sig prata svenska ordentligt och så vidare. Men det är helt klart att den etniska diskrimineringen på arbetsmarknaden är en bidragande orsak till att nyanlända har svårt att etablera sig i Sverige. Därför måste vi ta krafttag mot denna diskriminering. Det finns lagar i dag, men i praktiken fungerar de inte effektivt.

Aktiva insatser behövs. Både öppna fördomar och strukturell etnisk diskriminering måste bekämpas. Grundläggande mänskliga rättigheter ska vara utgångspunkten för samhällets introduktionsinsatser. Samtliga kommunala verksamheter har uppdraget att utveckla metoder för att synliggöra och motverka fördomar och diskriminerande struktur.

Staden måste ta ett större ansvar för att erbjuda praktikplatser. Lerums kommun erbjuder redan nu alla flyktingar och invandrare anställning under sex månader i kombination med sfi-undervisningen. Det är en bra modell, tycker vi, som vi bör ta del av i Stockholm.

Ett sfi-centrum med uppgift att samordna och ansvara för samlad redovisning, test, nivåbedömning och myndighetsutövning kommer att finnas kvar. Det är även viktigt att stadsdelarna samarbetar, vilket de flesta stadsdelar instämmer i.

Jag vill framhäva att samtliga stadsdelar utom en förespråkar den förändring i organisationen och ansvarsfördelningen som vi ska besluta om i dag. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 265

B i r g i t t a H o l m (m): Snälla lilla vännen i integrationsnämnden, Mujde! Det låter på dig som om vi skyller på invandrarna och som om vi tycker att de ska stå med mössan i hand.

Vem är det som låter dem stå med mössan i handen i dag? Det är ju ni som styr den här staden och ni måste ta ansvaret! Jag bara häpnar!

Anförande nr 266

M u j d e R a s h i d (v): Birgitta Holm, ärendet remissbehandlades av samtliga stadsdelar. Samtliga stadsdelsnämnder utom en ville faktiskt få till stånd den förändring som vi genomför i dag.

Anförande nr 267

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett väldigt binärt ärende, tycker jag. Det finns några bra inslag, men det finns också några riktigt dåliga.

Det är bra med heldagsverksamhet. Det är bra med ytterligare steg mot ökad samordning mellan sfi-verksamheten och flyktingmottagandet, och det är bra med fokus på praktik, arbetsplatsförlagd utbildning och yrkesutbildningar.

Däremot är det riktigt dåligt med återkommunaliseringen och det fortsatta förringandet av alla olika samhällsentreprenörer på det här området, inte minst frivilligorganisationerna i flyktingmottagandet.

Det är också riktigt dåligt att ni gör en administrativ reform som inte på något sätt sätter individen i centrum. Ni ritar nya rutor och drar nya streck, det är streck som ger stadsdelsnämnderna fler uppgifter fast de inte klarar av sina nuvarande uppgifter. Risken är ju nu att den tidigare kommunarresten för flyktingar, som ingen av oss i den här salen har gillat, ersätts av en stadsdelsarrest och att likabehandlingsprincipen inte kan uppfyllas därför att olika stadsdelar kommer att göra på väldigt olika sätt. Ett pengsystem hade ju varit det absolut mest naturliga – och eftersom vi är överens om att ha pengsystem på ett antal andra områden, så är frågan som flera personer har ställt: Varför kan man inte ha ett pengsystem på detta område?

I den delen måste jag för Inger Stark förstöra debatten, som det heter, genom att komma dragande med fakta. Pengsystem är inte detsamma som privatisering. I så fall

vore ju skolan privatiserad. Det är fråga om en offentlig finansiering där den enskilde kan välja mellan olika utförare, privata såväl som kommunala. Säg i stället, Inger Stark, att ni är motståndare till valfrihet, det är ärligare.

Så måste jag ställa en fråga till Miljöpartiet, Christer Öhgren. När ni i Miljöpartiet bara delvis har fått gehör inom majoriteten så brukar ni ju ändå göra ett särskilt uttalande eller en röstförklaring eller liknande. Ni var ju tydligt motståndare till att ge stadsdelsnämnderna ansvaret. Det är ett av skälen till att det har tagit tid att få fram detta ärende.

Jag måste fråga vad det är i detta ärende som är så radikalt ändrat att det nu är så helt acceptabelt att vi inte behöver ta del av något särskilt uttalande eller röstförklaring.

Anförande nr 268

Inger Stark (v): Jag tycker inte att pengsystem är detsamma som valfrihet. Det är viktigt att vi har kommunal verksamhet med demokratisk insyn. Det ger bättre förutsättningar för att driva den verksamhet som är viktig och nödvändig. Framför allt vill jag betona den demokratiska insynen, det är ju väl känt att vi i Vänsterpartiet inte har samma åsikt som ni moderater när det gäller valfrihet. Vi menar att detta inte är valfrihet.

Anförande nr 269

Rolf Könberg (m): Ordförande, fullmäktige! Jag vet vilken åsikt Inger Stark har, om detta råder inte minsta oklarhet. Det jag stördes av är att Inger Stark inte har ordning på fakta. Hon sade nämligen att pengsystem skulle vara detsamma som privatisering. Får jag då enkelt och förhoppningsvis pedagogiskt reda ut att så inte är fallet.

Jag är väl medveten om att Inger Stark generellt sett inte gillar att människor får bestämma någonting över sina liv, men det är en annan debatt. Det var inte den debatten jag förde nu.

Anförande nr 270

Christer Öhgren (mp): Rolf Könberg, det kan ju bero på att vi tycker att vi fått igenom det vi ville. I första hand hade vi i det första ärendet, det som drogs tillbaka, tänkt oss en återremiss när det gäller flyktingmottagningen för att inarbeta fler mål när det gäller invandarmottagningarna; vi ville att staden inte enbart ska fokusera på att man ska få ut människor på arbetsmarknaden, utan även på andra grupper.

Vidare ville vi faktiskt inte lägga ut sfi-utbildningen. Det önskemålet har vi fått igenom helt och hållet. Så vi har fått båda de skrivningarna. Jag kan i och för sig bekänna att jag ibland sneglar på pengsystem till exempel på det sättet som ni beskriver, men vi har faktiskt en uppgörelse med den majoritet som vi sitter i att inte driva några pengsystem under den tid som man gör utvärderingar. Vi står alltid för de uppgörelser som vi träffar.

Anförande nr 271

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande! Jag uppskattar Christer Öhgrens uppriktighet, inte minst i den senare delen. Det är intressant att de uppgörelser som ni har gjort omöjliggör pengsystem. Att ni inom majoriteten inte gillar konkurrens är en sak, pengsystem är ju något annat, vilket jag hoppas att du och jag är överens om, Christer.

Christer Öhgren och Miljöpartiet har säkert bidragit positivt till det här ärendets utveckling, jag tror att ni har åstadkommit väsentliga förbättringar. Det ska ni ha en eloge för!

Jag kan bara beklaga att ni inte kom längre, för både när det gäller pengsystem och andra inslag i detta, som ni ju tog rejäl höjd för, är sådant som vi skulle kunna samsas om. Hade det funnits någon text från er så hade vi gärna instämt i den i dag.

Anförande nr 272

G o d f r e y E t y a n g (s): Fullmäktige! Jag yrkar bifall till det här förslaget, och har ett antal skäl till detta. Det första och kanske det allra viktigaste skälet för mig är att den nya introduktionen omfattar alla. Som ni vet var det gamla systemet lite dåligt, eftersom introduktionen oftast omfattade bara en del av de flyktingar som kom hit, och det var oftast män eftersom männen flyr först. Männen går introduktion och börjar jobba på något bageri eller så, och sedan kommer frun och barnen hit. När hon anländer får hon ingen introduktion. Detta har skapat ett system som innebär att inte alla fick introduktion. Det är väldigt viktigt i det här ärendet att alla får introduktion, och det tycker jag är bra.

Nu får stadsdelarna ta ansvaret för detta, och det tycker jag också är bra. När man flyttar från ett land till ett annat så kommer man faktiskt som medborgare i en by i det gamla hemlandet; det är ett litet samhälle som man bor i. Detta förslag ger de nyanlända flyktingarna en hemkänsla som är väldigt viktig för deras utveckling i Sverige. Jag tycker att stadsdelarna faktiskt har möjlighet att utföra det också.

Att det här också är arbets- och yrkesrelaterat tycker jag är väldigt bra. Det åligger alla politiker – och många av oss är politiker i stadsdelarna – att vi också ska betona att det är viktigt med arbetet med flyktingar i våra stadsdelarna. Bara för att uppdraget åligger en central nämligen blir det inte gjort bättre. I stadsdelsnämnden finns betydligt större förutsättningar för att göra det här arbetet. Jag yrkar bifall!

Anförande nr 273

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag kan ändå inte förstå att majoriteten inte anser att människor från andra länder är kapabla och ansvarsfulla och vill bidra till det samhälle som de kommer till. Ni vill som vanligt stöpa fria individer i en gemensam s-form.

Det borde vara en självklarhet att varje människa får vara en fri, tänkande varelse oavsett ursprungsland och modersmål, men nu ska stadsdelsnämnden få ansvaret, det yttersta ansvaret, och genom detta tror ni att ni får till stånd ökad normalisering och

struktur. Inget kan vara mer fel med tanke på det budgetunderskott som alla stadsdelsnämnder har.

Det är uppenbart att flyktingmottagandet inte fungerat bra, och vi har välkomnat den utredning som tillsattes för att utreda vilka förändringar som borde göras. Att återkommunalisera verksamheten är naturligtvis ett helt felaktigt sätt att gå vidare.

Det är klart att det inte är bra att splittra den kunskap som i dag finns och lägga ut den på stadsdelsnämnderna. Sfi ska naturligtvis ligga under en central förvaltning och i detta fall är utbildningsförvaltningen det bästa alternativet.

Stadsdelsnämnderna har, som jag redan sagt, svårt att sköta sina uppgifter. Det innebär en försämring att föra över sfi till stadsdelsnämnderna. Det är enbart av byråkratiska skäl och av maktfullkomlighet som detta genomförs.

Jag tycker att vissa uttalanden är märkliga. Jag skulle vilja ha svar på några frågor. Erik Nilsson säger att det är ointressant om den här verksamheten sker i privat eller kommunal regi. Jag vill att du förklarar vad du menar med det påståendet.

Teres talar om mångfaldspolitik, och jag undrar vad du menar med det.

Christer, jag vet inte om du slarvar med svenska språket eller om du gör det medvetet. Jag tror att du slarvar med språket, jag hoppas det, när du säger "våra" invandrare. Det är faktiskt fria individer vi talar om, individer av kött och blod som kan tänka själva som är här i landet.

Jag undrar slutligen vem som ska sköta expertkunskaperna och var valfriheten finns. Varför vill ni inte införa en sfi-peng? Jag kan inte förstå det. Varför får man välja matvaruaffär och inte sfi? Är det bara för att ni styr över det sistnämnda som det är på det sättet? Kommer det i fortsättningen att bli så att vi alla tilldelas ett Konsumkort bara för att vi ska gå in på rätt och samma affär?

Jag yrkar bifall till det enda rätta förslaget!

Anförande nr 274

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Birgitta Holm, om vi ska ta en lektion i semantik till att börja med så kan det ibland hända att jag säger "min" vän. Det vill jag gärna säga till dig också, och det betyder inte att jag äger dig på något sätt.

Det är viktigt att poängtera att SDN mycket väl kan ges den administrativa rollen i den här frågan. Det ligger ingenting maktfullkomligt i att man har den administrativa ansvaret. Jag förordar helt och fullt en individualisering, men någonstans måste man ju lägga ansvaret. Alldeles oavsett om man skulle lägga en privat verksamhet under stadsdelsnämnden för att bedriva invandrarintroduktion så måste ju ändå stadsdelsnämnden eller någon annan verksamhet vara ansvarig för detta. Efter att ha hört den här genomgången tycker jag faktiskt inte att det är så dumt att lägga det ansvaret på stadsdelsnämnden.

Anförande nr 275

B i r g i t t a H o l m (m): Gud bevare mig för att du skulle äga mig! Jag är en fri, tänkande individ.

Min fråga är: Vilket är ert nästa steg? Är det att åka hem till den enskilde vid köksbordet och svinga ordförandeklubban och bestämma, att slå klubban i köksbordet och säga vad som är bäst för den enskilde?

Anförande nr 276

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag vill bara tala om att jag är sosse, och jag har ingen ordförandeklubba i mitt kök.

Många av de påhopp som kom från Birgitta Holm hade så låg nivå att jag inte ens vill bemöta dem.

Jag ber om ursäkt om jag inte var tillräckligt tydlig när jag nämnde mångfaldspolitik. Vad jag menar är att begreppet integrationspolitik ofta missförstås. Det finns någon form av dold missuppfattning ibland som handlar om att människor ska integreras. Det är inte det vi avser, i alla fall inte det som jag avser när jag pratar om integration. Det handlar snarare om alla människors lika värde, och det är i det som politiken också ha sin grund.

Därför tror jag att vi ska prata mer om mångfaldspolitik. Jag tror att vi är redo att faktiskt gå dithän. Jag hoppas att Birgitta Holm kan gå med på det.

Anförande nr 277

B i r g i t t a H o l m (m): Du säger att du är sosse och inte har någon ordförandeklubba. Men den har du ju när vi sitter på integrationsnämndens möte i alla fall. Jag har sett det flera gånger.

Jag undrar fortfarande vad du menar med mångfald när du är motståndare till att de enskilda människorna ska få välja. Jag förstår inte vad du lägger i begreppet mångfald.

Anförande nr 278

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill klargöra hurdant läget är. Jag har under min tid som integrationsborgarråd i Stockholm följt olika personer som har kommit till Stockholm och fått uppehållstillstånd och deras väg ut i samhället.

När man kommer till Sverige som asylsökande så kommer man till Migrationsverket, man får en handläggare och man upprättar en individuell handlingsplan. Om man har tur får man sedan uppehållstillstånd.

Då hamnar man, om man bor i Stockholm, hos Stockholms invandarmottagning. Där upprättar man en individuell handlingsplan. Sedan får man ganska snabbt

kontakt med en sfi-anordnare som man tvingas att välja även om man har svårt att förstå språket och skillnaden mellan dem. Det är väldigt svårt att förstå när man inte heller förstår samhället. Men också hos sfi-anordnaren eller sfi-skolan upprättas en individuell handlingsplan.

Väldigt snabbt efter det att man har fått sitt uppehållstillstånd skrivs man också in på arbetsförmedlingen, Projekt nyanländ, alltså en särskild arbetsförmedling som man tillhör under den tid som man har sin flyktingintroduktion. Vad gör man där? Jo, man upprättar en individuell handlingsplan. Det betyder att den person som har fått sitt uppehållstillstånd har lämnat sin första och fått ett antal nya individuella handlingsplaner. Det säger sig självt att det finns ett stort fel i systemet.

Efter ett och ett halvt år, ibland efter två år, har introduktionstiden gått ut. Nio av tio lämnar den utan att ha ett arbete. Det betyder också att man hamnar hos en socialhandläggare ute i stadsdelen där man bor. Vad är det första man gör där? Jo, man upprättar en individuell handlingsplan.

Det är just detta som är det grundläggande, fundamentala, problemet. Stadsdelen har samverkansansvar i dag med arbetsförmedlingen. I det ärende som vi nu lägger fram ger vi också uppdraget i upphandlingen att stadsdelen ska få samverkansansvaret med sfi-anordnare och sfi-skolor för att den individuella handlingsplanen bara ska utgå från en person.

Det här tror jag är avgörande för att vi ska lyckas med flyktingintroduktionen.

En annan sak som jag också vill nämna är att vi i det här ärendet inte fattar alla besluten. Kommunstyrelsen har tillsatt en genomförandegrupp som kommer att lämna förslag till beslut beträffande genomförandet i kommunstyrelsen. De kommunövergripande målen kommer också att fastställas i budget för år 2005. Vi kommer alltså att återkomma till detta i höst. Stadsdelsnämnderna kommer att ekonomiskt kompenseras för att de tar över flyktingintroduktionen. Frågan om huruvida den ska omfatta alla och den ekonomiska kompensationen för detta kommer givetvis att var en fråga i budgeten 2005. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 279

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Den här sortens ärenden är intressanta eftersom de så ofta visar att det finns tydliga skillnader mellan oss som tillhör den nuvarande oppositionen och er som tillhör den nuvarande majoriteten, nämligen bristen på förmåga att fullt ut se individens kraft och förmåga till förmån för olika kollektiva lösningar, önskan att placera in folk i fack och så vidare.

Jag tillhörde dem som reagerade över ett antal olika yttranden som fälldes av representanter för majoriteten tidigare. De flesta av dem har hunnit avhandlas. Det som återstår är egentligen bara ett par. Erik Nilsson sade storstilat att han inte brydde sig om hur sfi-utbildningen organiserades och i vilken regi. Det är ju lätt att säga när man bidragit till att dra in den andel av sfi-undervisningen som ska ligga på andra

aktörer än de kommunala. När man väl har gjort det kan man ju säga att man inte bryr sig om vilka som bedriver utbildningen.

Till Teres Lindberg vill jag bara säga att om man tillhör en så stor organisation som den socialdemokratiska så får man se lite till helheten såvitt gäller ansvaret för att vi faktiskt har en diskriminerande arbetsmarknad. Jag säger inte att alla socialdemokrater på något sätt har bidragit till diskrimineringen på arbetsmarknaden, men det är ju så att det bildas en ohelig allians mellan arbetsgivare och fack på storföretag som bland annat innebär att det i många fall inte går att få anställning för den som har invandrarbakgrund.

När man får rapporter – och de kommer i parti och minut till alla tänkbara myndigheter – från socialdemokratiska fackföreningsrörelser inom transport- och byggsektorn om svartarbete så är det av någon outgrundlig anledning alltid svartjobbare med invandrarbakgrund det handlar om. Antalet helsvenska svartjobbare, som till exempel byggnadsfacket har rapporterat in i till skatteförvaltningar och annat, är noll och intet. Det är viktigt att komma ihåg detta.

Annars finns det en hel del i ärendet som både jag och Kristdemokraterna i stort tycker är behagligt, till exempel just stadsdelarnas möjligheter att ta hand om människor, de som de facto flyttar dit. Ska man ha hjälp med introduktion, ska man ha hjälp att snabbt komma in i samhället och naturligtvis få göra de arbetsuppgifter som är utbildad för och har erfarenhet av så kan det vara bra att göra det på lokal nivå – men ett pengsystem och framför allt möjligheten till olika anordnare av introduktionsprogram är viktigare. Bifall till förslaget i reservationen från Kristdemokraterna, Moderaterna och Folkpartiet!

Anförande nr 280

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande! Jag är ledsen om det framstår som om vi inte uppfattar den dolda diskrimineringen som ett mycket allvarligt problem i samhället. Det är klart att detta också hänger samman med invandrares inträde på arbetsmarknaden, men jag har valt att inte ta upp den frågan i den här debatten. Däremot kommer fullmäktige att under hösten också att få behandla förslaget till utvidgade antidiskrimineringsklausul som innebär att staden kommer att ställa krav på, vid alla upphandlingar, att de företag och organisation som vi har upphandlingar med också aktivt ska följa antidiskrimineringslagstiftningen. På den punkten kan Stockholms stad och vi i den här salen bidra till att verkligen göra skillnad.

Anförande nr 281

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag tackar för den informationen. Jag kan bara tillägga att det för min del skulle vara tacknämligt om det gick att få in skrivningar om avidentifiering av ansökningshandlingar vid ansökan om tjänst i åtminstone Stockholms stad. I och med skulle det inte finnas någon risk för att personer sorteras bort, oavsett och det görs av arbetsgivarrepresentanter enskilt eller om det sker i samråd med de fackliga organisationerna bara för att en sökande råkar ha ett utländskt namn.

Avidentifiering av ansökningshandlingar skulle vara tacknämligt.

Anförande nr 282

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag är väldigt glad över att Kristdemokraterna nu är med på båten och tydligen även tycker att även anknytningsinvandrare ska ha rätt till introduktion. För det tyckte ni inte när min och Anita Habels motion om behovet av introduktion för anknytningsinvandrare behandlades. Då ville ni att detta skulle skötas inom familjen. Vi tycker att det är bra att ni har ändrat er på denna punkt.

Anförande nr 283

F r e d r i k W a l l é n (kd): Jag fortsätter att tacka Ann-Marie Strömberg för denna utomordentliga nutidshistoriska kunskap. Jag ska försöka lägga detta på minnet.

Det är faktiskt så att det handlar om individer och individers behov och om frågan om hur vi så snabbt som möjligt ska få in individer i samhället.

Om man har behov av stöd och hjälp så ska vi som sagt ha förberedelse för det, men det ska vara individanpassat. Det finns så oerhört många människor med invandrarbakgrund som fastnat på vägen in till den arbetsmarknad där de i princip hade kunnat börja samma dag som de landade i Sverige, de hade naturligtvis sedan parallellt med det kunnat få stöd och hjälp och få en bekantskapskrets i sitt nya närområde; de hade också kunnat få stöd och hjälp att läsa svenska.

Det grundläggande är att de hade kunnat börja arbeta samma dag som de anlände till Sverige. Detta hade garanterat att de hade kommit in i samhället.

Anförande nr 284

B e r i t K r u s e (s): Ordförande, fullmäktige! Det ska bli roligt att jobba med de här frågorna tillsammans med dig ute i Hässelby–Vällingby. Vi kommer säkert att föra intressanta diskussioner. Vi upptäcker ju då och då att vi har gemensamma uppfattningar.

17 av 18 stadsdelsnämnder vill ha närheten och ansvaret för flyktingintroduktionen och även för sfi. Nu är det förslaget framlagt. Introduktionen kommer att läggas ut och samarbetet mellan stadsdelarna och sfi-verksamheterna ska utvecklas så att de trösklar som finns i dag ska avvecklas.

Jag tycker att det är väldigt bra, jag tycker till och med att det är oerhört bra. Det är alltför många olika myndigheter och personer som är inblandade i dag, och med det nya förslaget får vi ett samordningsansvar som kan vara väldigt effektivt och bra med hänsyn till det stöd som individen behöver.

Stadsdelarna har i dag kontakt med många sfi-studerande. Det kommer att bli väldigt intressant att följa det nära samarbete som vi i dag har ute i min egen stadsdel, till

exempel, med näringsliv och företagande. Vi startar ett projekt för att utveckla kontakterna. Jag ser verkligen fram emot det.

Att ansvaret för introduktionen nu flyttas till stadsdelsnämnderna är en helt naturlig förändring. Det är en viktig pusselbit i stadsdelsnämndens arbete för enskilda personer och familjer. Sfi-undervisningen behöver en tydligare koppling till stadsdelen av flera anledningar. Personer är ofta kopplade till försörjningsstödet och det finns nära kontakter till företagande och näringsliv lokalt. Därför finns det möjlighet att resonera om former för sfi-undervisningen. Man måste inte tro att allt som är anordnat centralt är så bra.

Slutligen ska sfi-eleverna även i fortsättningen kunna välja var de vill ha sin undervisning. Ingen säger att man tvingar in folk där. Min erfarenhet av kontakter med sfi-elever är att det finns behov av att ordna sfi-undervisning på olika sätt – i små grupper, i större grupper, i nära anslutning till hemmet medan andra väljer att åka långt. Den möjligheten ska naturligtvis finnas kvar, det är oerhört viktigt.

Birgitta Holm verkar vara väldigt rädd för den här förändringen. Det är kanske så att farhågorna runt sfi-undervisningen med en moderatledd stadsdelsnämnd skulle bli verklighet. Jag lovar dig att där jag bor och verkar kommer detta inte att ske.

Jag ser fram emot att vara med om att fatta det här beslutet efter en lång diskussion inom majoriteten. Vi har kommit fram till ett bra förslag och vi lär fortsätta att diskutera detta i fullmäktige och i stadsdelsnämnderna. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 285

B i r g i t t a H o l m (m): Vi har olika glasögon och ser på saker och ting på olika vis.

Du säger att du vill vara med och tycker att det är spännande. Så är det ju för er socialdemokrater och er andra på vänsterkanten. Ni vill styra över människors åsikter och tankar. Ingen får tänka fritt och ingen får göra någonting utan att fråga politikerna om lov. Det är inte så konstigt att ni vill att alla beslut ska fattas av stadsdelsnämnderna för ni anser ju att ni vet bäst medan den enskilde ingenting vet och ingenting kan.

Anförande nr 286

B e r i t K r u s e (s): Jag kan inte begripa din inställning till lokala politiker som om de vore något slags pest. Vi är vanliga människor, vi som sitter här i fullmäktige. Jag som socialdemokrat har ingen anledning och ingen vilja att styra enskilda människors liv.

Jag tycker att det är intressant och bra och nödvändigt att det finns stöd i samhället i olika skeden för människor som kommer hit – oavsett om de kommer från Norrland eller från något annat land i världen. Det är oerhört viktigt att detta sker tillsammans med övriga insatser som görs ute i stadsdelen. Vi har en kunskap om frågorna när det

gäller försörjningsstöd, arbetsförmedling och andra insatser. Jag ser fram emot det här arbetet.

Anförande nr 287

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Det fördes nyss en diskussion om ifall det fanns en ordförandeklubba i köket. Jag kan meddela fullmäktige att jag för egen del inte har någon ordförandeklubba någonstans. Däremot har jag en rejäl köttklubba och faktiskt till och med en kötttyxa i köket.

Skämt åsido. Jag tror faktiskt på individualisering, väldigt starkt dessutom. Jag tror att invandrarkvinnor själva kan göra viktiga val, och jag tror att det är väldigt få invandrarmän som inte låter sina kvinnor göra det valet.

Jag må väl anses vara lite reaktionär, och det kan jag ta på mig, men jag tror till och med att en åttabarnspappa eller en åttabarnsmamma som kommer från ett annat land vill få göra valet att vara hemma med sina barn. Det tycker jag är bra. Jag tycker inte att man ska tvinga den personen att gå ut på arbetsmarknaden. Det är en väldigt viktig och god samhällsinsats som en sådan person med en stor familj gör – om de så önskar.

Däremot kanske den personen behöver stöd i ett nätverksbyggande, om han eller hon efterfrågar det. Det är ju därför det är så viktigt att se detta ur andra perspektiv än bara ett arbetsmarknadsperspektiv. Det är det jag menar när jag talar om individualisering, nämligen att det är många olika mål som vi ska ta i beaktande. Detta står det faktiskt om i dokumentet, det ser ni om ni läser det noggrant. Jag tycker att vi har uppnått den individualisering som ni så hett eftertraktar.

En annan fråga är vilka utförare vi ska ha. Den frågan kan vi återkomma till någon annan gång. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens utomordentligt goda hemställan!

Anförande nr 288

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har ännu inte fått något svar från Erik Nilsson om hans uttalande om att det är ointressant om sfi-undervisningen sker i privat eller kommunal organisation. Jag vill fortfarande ha svar.

Berit Kruse säger att hon inte vill styra över människor. Men det är ju precis det ni gör! Ni styr över människor hela tiden, det har ni gjort i alla år. Jag kan inte förstå hur du kan tycka att du inte styr. Om du inte vill styra över människor – varför kan inte människor då få en sfi-peng?

Jag tackar Teres för den genomgång hon gav fullmäktige. Den var väldigt bra. Jag vet inte om jag misstolkade vad du sade eller om jag skrev fel när jag noterade vad du sade, men jag uppfattade i alla fall att innebörden av det du sade är följande: bara för att man inte förstår svenska språket betyder det att man inte förstår det svenska samhället. Så uppfattade jag dig. Det finns väl tolk. Jag hoppas att det inte var detta du menade, att man inte kan förstå det svenska samhället bara för att man inte förstår svenska språket. Men det får vi läsa när vi läser stenografernas utskrift.

Jag vill också höra om exempelvis stadsdelsnämndernas tjänstemän anser att en person måste genomgå en viss utbildning innan han eller hon kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Måste det inte vara flyktingens vilja som är avgörande? Vill flyktingen anmäla sig på arbetsförmedlingen så ska väl inte stadens tjänstemän kunna säga nej. Jag tycker att det finns mycket i det här ärendet som ni faktiskt inte har klarlagt konsekvenserna riktigt av ännu.

Slutligen vill jag säga att vi moderater i stället för dagens återkommunalisering, som föreslås av den nya majoriteten, föreslagit inrättande av en sfi-peng. Därmed skulle valfriheten för den enskilda studenten förbättras. Det hade också inneburit att verksamheter som den framgångsrika sfi-utbildning som bedrivits av Livstycket i Tensta kunnat räddas. Jag yrkar bifall till det bästa förslaget!

Anförande nr 289

B e r i t K r u s e (s): Birgitta, jag är skrämdd av din människosyn, hur du kan ha en så fruktansvärt förutfattad mening om socialdemokrater, om att vi på det sätt som du beskriver tränger ihop individer och bestämmer över individer. Det känner jag inte igen en sekund, det står jag inte för och inte mina kamrater heller.

Det förvånar mig återigen inte att du som moderat har dina åsikter, för jag har hört liknande från moderat håll tidigare.

Anförande nr 290

Borgarrådet N i l s s o n (s): Eftersom Birgitta frågat mig två gånger får jag svara. Jag svarade inte första gången eftersom jag tyckte att det jag sade var ganska tydligt.

Jag menar att det viktiga är att vi har ett helhetsindividuellt program, en heldagsverksamhet som planeras tillsammans med individen. Jag menar att stadsdelsnämnden ska ha huvudansvaret för den.

Själva utbildningen kommer att kunna utföras av olika parter. Det kommer att kunna vara högskolor, sfi-utövare, både privata och kommunala, det kommer att kunna vara vuxenutövare, både privata och kommunala.

Kärnan för mig är inte frågan om driftsformer utan innehållet. När det gäller frågan om varför vi har valt att ha en viss andel i kommunal drift inom både vuxenutbildningen och sfi så handlar det om att garantera ett innehåll, ett innehåll som vi inte tror att den privata marknaden annars skulle erbjuda. Det är enda skälet. Det är en innehållslig fråga, inte en fråga om ifall det är privat eller kommunalt drivet i sig.

Anförande nr 291

B i r g i t t a H o l m (m): Jag vill bara säga till Berit Kruse att det väl är därför som jag är moderat och inte socialdemokrat.

Anförande nr 292

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Jag vet inte om det är Birgitta Holm som har svårt att förstå eller om inte någon alls förstod. Om ingen förstod ber jag om ursäkt för detta.

När man får sitt uppehållstillstånd har man oftast inte varit särskilt länge i Sverige, och det är klart att man inte förstår hur systemen fungerar. Vad är det jag ska välja emellan? Det här är oerhört svårt för alla dem som får sina uppehållstillstånd.

Jag vet inte om Birgitta vet det men innan man har fått sitt uppehållstillstånd har man inte ens ett personnummer vilket gör att man aldrig har varit på banken, aldrig haft ett konto, inte fått utbetalningar som andra har fått. Man kommer antagligen från ett land där systemet inte alls fungerar på samma sätt. Det är väldigt mycket som man ska förstå den första eller de första veckorna.

Därför är det klart att det är oerhörda problem, även om man får tolk, att förstå systemen. Det är inte helt lätt under den timme du träffar din personliga handläggare att få det förklarat. Det är ju då du upprättar en av alla dina individuella handlingsplaner.

§ 12 Namn för del av park – Astrid Lindgrens Terrass

Uppkallande av en betydande gata eller plats efter Astrid Lindgren

Motion av Mikael Söderlund (m) (2003:30)

Skrivelse med förslag om Vasaparkens lekpark som stadens minnesmonument över Astrid Lindgren

Skrivelse till kommunstyrelsen av Håkan Tenelius (fp) (utl. 2004:92)

Anförande nr 293

Sebastian Cederschiöld (m): Herr ordförande! Förslaget att uppkalla en del av Vasaparken efter Astrid Lindgren är ett bra förslag. Det finns dock kritik i stadsdelen mot att den del av platsen som uppkallas efter Astrid Lindgren är för anonym och tråkig. Det är därför det är viktigt att idén att uppkalla gator efter Astrid Lindgrens sagovärld manifesteras i närheten av det så kallade Astridland, det vill säga Vasastaden.

Nu planeras en total omdaning av Sabbatsbergsområdet. Vad är då lämpligare än att uppkalla de nya gatorna i Sabbatsbergsområdet efter figurer i Astrid Lindgrens sagovärld?

Astrid Lindgren satt så gott som dagligen i Sabbatsbergsområdet, vissa av hennes sagor utspelar sig där. Därför är det bra att ge det nya Sabbatsbergsområdet en varm och spännande start genom att döpa gatorna i området efter Astrid Lindgrens värld. Detta är det bästa sättet att hedra Astrid Lindgren, Vasastaden och Stockholm. Jag yrkar bifall till den moderata reservationen!

Anförande nr 294

Borgarrådet Björjesson (s): Ordförande, fullmäktige! Astrid Lindgren är ju en av våra mest folkkära författare genom tiderna. Hon har betytt så oerhört mycket för både barn och vuxna i hela världen. Det råder naturligtvis ingen tvekan om att hennes minne ska hedras i den stad där hon bodde och verkade under många år.

För att hedra Astrid Lindgren har namnberedningen arbetat med uppgiften, och arbetar i två steg med den, att hitta bra platser som kan uppkallas efter Astrid Lindgren. I ett första steg föreslås att en del av Vasaparken namnges som Astrid Lindgrens terrass. Vi har ju också i staden Evert Taubes terrass på Riddarholmen och Per Anders Fogelströms terrass på Södermalm.

Astrid Lindgren bodde länge på Dalagatan och hon promenerade gärna i Vasaparken. Astrid Lindgrens anhängare har också uttryckt sitt gillande över förslaget Astrid Lindgrens terrass.

Att namnge en del av Vasaparken efter Astrid Lindgren tycker jag förpliktigar – Astrid Lindgren, barnens egen förkämpe. Det betyder att vi, när vi nu rustar Vasaparken, måste förstå att det också innebär en spännande och bra lekmiljö för barnen. Utöver förslaget att namnsätta Vasaparken finns förslag om att Astrid Lindgrens sagofigurer också ska namnsätta kvarter och gator i det nya bostads-

området Baltic i Mariehäll, men den frågan ska vi återkomma till vid ett senare tillfälle.

När det gäller Sabbatsbergsområdet ansåg namnberedningen att det området inte gav tillräcklig rättvisa åt Astrid Lindgren, eftersom hon har en så otroligt stor produktion bakom sig och så många spännande namn som vi kan använda. Jag stöder kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 295

F r e d r i k W a l l é n (kd): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det hörs på inläggen hittills i alla fall, att vi alla är rörande eniga om behovet av att hedra Astrid Lindgrens minne genom att uppkalla både en del av Vasaparken och andra gator och torg efter henne. Icke förty har dock Kristdemokraterna i detta ärendet ett eget förslag till beslut.

Vi tycker att det är mycket passande att namnge en del av Vasaparken efter Astrid Lindgren, att hedra hennes minne genom att ge en del av Vasaparken hennes namn, men vi skulle gärna se att stadsbyggnadsnämnden uppmannas genom namnberedningen att i stället för att namnge gatorna i den nya bebyggelsen i det nya kvarteret Baltic i Mariehäll hitta olika gatunamn i den planerade bebyggelsen i Sabbatsbergsområdet och namnge dessa efter figurer i Astrid Lindgrens sagovärld. Med detta yrkar jag bifall till Kristdemokraternas förslag till beslut i detta ärende!

Anförande nr 296

L o t t a E d h o l m (fp): Ordförande, fullmäktige! Astrid Lindgren är Sveriges genom tiderna mest lästa författare. Hon är folklig och har nått ut till betydligt bredare massor än sannolikt någon annan svensk författare och långt, långt utanför vårt lands gränser. Därför tycker Folkpartiet att vi, i stället för att enbart namnge en del av Vasaparken efter Astrid Lindgren, skulle ta hjälp av folket i det här arbetet. Vi skulle kunna utlysa en tävling och låta människor själva komma med förslag om vilken del av Stockholm som skulle lämpa sig bäst.

Jag tycker att majoriteten har slarvat med det här ärendet; på samma sätt som när det gäller en plats till minne av Anna Lindh har det gått alldeles för fort. Terrassen är bra, men vi borde ha mer tid och framför allt fler idéer på andra områden som skulle kunna uppkallas efter Astrid Lindgren och efter hennes sagofigurer. En namntävlighet tycker vi hade varit en bra idé.

Vi delar inte uppfattningen att man bara hux flux ska byta namn på en park, vilket Moderaterna föreslår. Jag tror att man ska göra sådant med stor varsamhet, för namn är ju en del av en stads historia och ska inte ändras hux flux och hur som helst. Man ska tänka sig noga för innan man gör sådana förändringar.

Vi går med på det här förslaget, men vi anser fortfarande att majoriteten hade kunnat fråga stockholmarna vad de tycker i den här frågan.

Anförande nr 297

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige! Miljöpartiet har ingen avvikande åsikt i förhållande till kommunstyrelsen. Jag tänker nu bara kommentera frågan om gatunamn.

Jag tror att Baltic i Mariehällsområdet kan bli ett väldigt lämpligt område för namn ur Astrid Lindgrens sagovärld med hänsyn till den lilla omfattning som området kommer att ha. Det blir ett flertal, väldigt många, gator som kan namnges. I det fallet har vi möjlighet att ösa ur Astrid Lindgrens rika sagovärld.

Om vi skulle sätta namn inom Sabbatsbergsområdet efter Astrid Lindgrens figurer, så blir det väldigt få gator som kommer i fråga. Det är lite synd att slösa bort den möjlighet vi har att använda Astrid Lindgrens alla sagofigurer för gatunamn, torg och platser i Sabbatsbergsområdet.

När det gäller Norra stationsområdet så blir det där en helt annan typ av bebyggelse, en bebyggelse i mycket större skala; det blir boulevarder, avenyer, stora kvarter och höga hus. Jag tycker inte att det passar för Lilla gubben, Emil, Griseknoen och Pippi etcetera. Det känns inte riktigt rätt.

Jag tror att Balticområdet kan bli mycket bra för namn ur Astrid Lindgrens sagovärld. Jag kan hålla med Lotta om att man kanske kan processa det ärendet mer, men ännu är det inte helt bestämt.

Man bör inte byta namn på gator och parker med redan befästa namn, det håller jag med om.

Anförande nr 298

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Jag tycker att man ska försöka komma överens om saker, det är min utgångspunkt, särskilt i ärenden som handlar om namn. Jag är lite fascinerad över att Lotta Edholm säger hux flux. Jag tror inte att hon har förstått det förslag som Moderaterna har framlagt. Det är tråkigt. Jag tror att det kommer att bli så att alla så småningom kommer att se hur bra det är.

Jag har i kväll med mig en ritning som jag skulle vilja visa i fullmäktigesalen. Även om ni inte vill rösta för det här förslaget i dag så kanske ni vill göra det en annan dag, någon gång så småningom. Det är ett förslag till utveckling av Junibacken på Djurgården i Stockholm.

Junibacken är ju förknippat med Astrid Lindgren, och som ni vet ville hon inte att man enbart skulle ha hennes figurer, hon ville ha andra också. Det är väldigt mycket som Astrid Lindgrens värld.

Många barn älskar den här platsen, och det finns en möjlighet att utveckla den, tycker vi, så att den blir en fantastiskt bra lekpark i Astrid Lindgrens anda, för lekar som är anpassade till Astrid Lindgrens sätt att tänka och till det som finns i hennes böcker.

Jag måste ärligt säga att jag inte förstår varför detta är en så förskräcklig idé. Jag tycker inte man ska ta in andra storheter och andra personer som också ska få namn efter sig, vilket jag tycker är självklart med Anna Lindh och andra där både torg och vattenmonument och annat namnges. Det är riktigt att uppmärksamma personer på olika sätt.

Astrid Lindgren är en världsunik författare; jag tror att det är 146 skolor som har bytt namn till hennes namn – 146 skolor i Tyskland.

Den svenska, den typiskt stockholmska, inställningen är att det inte går att ändra, att det inte går att byta namn någonstans för det är fel. Man kan visst göra det när det är befogat och i Astrid Lindgrens fall är det befogat.

Vi stöder helt och hållet förslaget om terrassens namn, den ligger också utanför hennes bostad. Det här är ingen stor sak, ingen stor förändring – ärligt talat är det ett ganska tråkigt hörn i Vasaparken som får ett nytt namn. Det här förslaget handlar mer om en komplettering i hennes anda som jag tycker är positiv. Det här förslaget behöver inte alls innebära att man döper om Galärparken, det namnet kan mycket väl leva kvar sida vid sida med den här delen vid Junibacken. Alla som är familjära med Djurgården vet att det går att kombinera.

Jag har blivit tillskriven av Wasamuseet och andra som är hemskt bekymrade, men jag tycker inte att Galärparken behöver utgå ur kartan, den kan få leva sitt liv, men om vi förverkligar förslaget om en park som vetter ner mot kanalen och som ligger precis vid Junibacken så kan den mycket väl döpas efter Astrid Lindgren, det tycker jag är en självklarhet.

Om fullmäktige nu inte behagar rösta för det förslaget i kväll så får vi väl återkomma med det. Jag tror inte att det är särskilt dramatiskt. Jag tror att alla skulle kunna enas kring det.

Vi stöder, som sagt, förslaget till namn på terrassen, det är vi inte alls motståndare till. Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation!

Anförande nr 299

L o t t a E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tror mycket väl att Mikael Söderlund kan komma att få rätt så småningom. Det kanske är ett utmärkt förslag att döpa om den där delen av Galärparken till Astrid Lindgrens park, men jag anser att man i namnändringen måste gå försiktigt fram.

Det kan inte vara så att den här församlingen, så fort det är någonting som händer, så fort majoriteten ändras, byter namn på parker och gator. Det måste finnas en kontinuitet. Jag är inte en särskilt konservativ person men just i sådana här fall är jag faktiskt det. Det kräver ett rejält funderande innan man byter namn på platser som kan ha haft ett namn i flera hundra år.

Jag trodde möjligen att Mikael Söderlund skulle ha lite förståelse för ett sådant resonemang. Men det hindrar inte, tycker jag att man har med den här idén om att byta namn på en del av parken in i framtida diskussioner.

Anförande nr 300

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ann-Marie Strömberg tycker att kommunstyrelsens förslag är mycket bra och väl avvägt. Astrid Lindgrens terrass ligger i anknytning till det bostadsområde där hon bodde under större delen av sitt liv, det är en koppling. Där finns också en lekpark som mycket väl kan utvecklas. Vi har ett stor nybygge ute i kvarteret Baltic där det blir många tillfällen att namnge många gator efter Astrid Lindgrens rikhaltiga produktion.

Jag tycker inte riktigt om talet om att det måste vara en central plats. Det låter som om det inte var tillräckligt fint med ytterstaden. Astrid Lindgren var vår utan tvekan allra största barnboksförfattare. Hon är internationellt översatt. Hennes produktion tillhör hela Sverige, inte bara hela Stockholm. I Baltic kommer vi att kunna få många gator namngivna efter hennes figurer.

Jag tycker definitivt inte att vi ska byta namn på Galärparken, jag blir nästan upprörd över förslaget. Det namnet har en oerhörd tradition. Det var på Djurgården som galärer byggdes, där finns fortfarande hangarbyggnaderna kvar. Det är för övrigt i en av dem som Junibacken är inbyggd. Där finns Galärkyrkogården där många med koppling till Flottan och dess historia ligger begravda. Galärparken är ett mycket väl förankrat namn med mycket stark tradition. Där fanns Sveriges flotta fram till dessa att Karlskrona byggdes.

Jag blir nästan upprörd över ditt förslag, för det innebär ett brott mot historien. I Galärparken finns inte heller någon koppling till Astrid Lindgren. Jag har dock inget emot att Junibacken utvecklas. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens hemställan!

Anförande nr 301

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag tror inte att Ann-Marie Strömberg hörde vad jag sade. Jag sade just att man inte behöver avveckla begreppet Galärparken. Galärparken kan mycket väl leva sida vid sida med den utbyggda Junibackslekparken i Astrid Lindgrens anda.

Anförande nr 302

Borgarrådet B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Känner ni till att det finns något som heter kungämnenslagens hänsynsparagraf? Nu gör ni det. Den talar om god ortnamnsed.

I den sägs väldigt tydlig att man ska vara väldigt försiktig när man döper om etablerade gator i staden.

Jag är väldigt glad över att ni alla har ställt er bakom förslaget om Astrid Lindgrens terrass. Som jag sade tidigare är det viktigt att vi känner att det förpliktigar och att Vasaparken blir en spännande plats också för våra barn.

Jag måste också säga att det inte finns någonting i världen som hindrar att vi gör Galärparken till en spännande lekplats. Det är klart att man kan arbeta för det. Det ska bli spännande att se din ritning.

När det gäller Baltic så tycker jag att det är tilltalande att ett område i ytterkanten av staden också kan få spännande och bra namn på sina gator. Det finns också möjlighet att i en backe i området göra till exempel en väldigt spännande äventyrslekplats.

Anförande nr 303

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Detta är egentligen en replik till Mikael Söderlund – jag hann inte med att begära det.

Det står faktiskt i er reservation att ni vill byta namn på Galärparken eller en del av den, det är så jag uppfattade ert förslag och det är bra om du har ändrat dig på den punkten.

Det vore väldigt roligt att bygga ut både Junibacken och området omkring den till en Astrid Lindgrens värld eller något liknande, men vi ska inte byta namn på Galärparksområdet. Det har en stark historisk tradition som vi ska värna om.

§ 13 Förslag till ny modell för fördelning av medel för stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet (utl. 2004:93)

Anförande nr 304

Borgarrådet V a l e s k o g (s): För första gången har en grundlig genomgång gjorts av fördelningen av kostnaderna för stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet.

Den nuvarande fördelningsmodellen bygger på de entreprenad- och egenregi-kostnader som gatu- och fastighetsnämnden hade för respektive stadsdelsområde år 1996. Vissa stadsdelsnämnder övertog dyra entreprenader och stor medelstillsättning medan andra stadsdelsnämnder övertog förmånliga entreprenadavtal och fick då liten medelstillsättning.

Ett betydande mått av godtycke i dessa fördelningsnycklar blev då resultatet. Många stadsdelar kunde överföra miljontals kronor från den fysiska verksamheten till annan verksamhet i stadsdelen. Den goda tillsättningen för flera stadsdelsnämnder gjorde att ambitionsnivån vid upphandlingen kunde vara högre.

Andra stadsdelar blev i stället tvungna att överföra medel från bland annat äldreomsorg och skola för att klara städning och snöröjning på en grundläggande, men många gånger också låg, ambitionsnivå. De här kvalitetsskillnaderna i städning och snöröjning gick också att utläsa av enkätundersökningar bland boende i stadsdelarna där stadsdelar med god tillsättning ofta kunde uppvisa goda omdömen medan det omvända många gånger gällde för stadsdelar med lägre tillsättning av resurser för städning och parkskötsel.

Det är glädjande att i det här ärendet att i princip samtliga stadsdelar inser och anser att det nuvarande systemet är förkastligt och att detta förslag är ett stort steg i rätt riktning.

Förslaget baseras på tre typer av data; det är arealer, befolkning och stadsplanering. Tre verksamhetsgrenar – gatuskötsel, grönområdesskötsel och övrig stadsmiljö – har beräknats var för sig. Möjlighet finns också i det här systemet att ta hänsyn till förändrad markanvändning.

I remisserna har kritiska synpunkter funnits om att bland annat ett statistiskt material inte varit gällande, och det har nu i några fall justerats enligt verkliga förhållanden.

Olika åsikter har också funnits om viktningen av framför allt dagbefolkningen; några har tyckt att denna faktor har haft för stor betydelse, för tung viktning, medan andra anser att den haft för liten betydelse.

Såvitt gäller frågan om att införa antalet restauranger och kommunikationscentraler, museer eller andra fysiska anläggningar som en särskild faktor i systemet för att mäta just ökad nedskräpning och slitage så har det inte varit möjligt i det här förslaget. Orsakerna är att det varit svårt att vikta olika typer av restauranger mot varandra

liksom att vikta restauranger mot andra publika anläggningar. Den föreslagna fördelningsmodellen innebär i stället att man enbart tar hänsyn till mängden människor i stadsdelarna, det vill säga befolkningstäthet och dagbefolkningens storlek utöver de grunddata med de viktigaste faktorerna som täcker in slitage och nedskräpning, det ingår självfallet också.

Trots det föreslår vi ändå i det utdelade förslaget till beslut, som jag hoppas att ni har sett, att vi ska göra en fördjupad studie för att se om sådana fysiska anläggningar kan arbetas in i fördelningsnycklarna inför kommande år.

Det här förslaget till fördelningsnycklar är ett jämförelsevis rättvisande system. Synpunkter har framförts om att vi bör invänta SPO-utredningen och översynen av GFK innan vi tar ställning. Jag anser att det synsättet på något sätt måste bygga på ett missförstånd. Fördelningsnycklarna för den fysiska verksamheten måste kommunfullmäktige oavsett detta ta ställning till snarast möjligt.

Även om upphandlingen av stadsdelarnas städning och snöröjning kommer att ske samordnat och i samverkan mellan stadsdelarna och kanske med hjälp av gatu- och fastighetskontoret så måste ändå fungerande fördelningsnycklar finnas. Orsaken är bland annat att det kommer att ta många år innan upphandlingarna i de olika stadsdelarna kan samordnas i tidshänseende. I dag löper de olika entreprenaderna i stadsdelarna för städning, snöröjning och parkskötsel under olika tidsperioder. Det kan i värsta fall ta upp till fyra fem år innan samordning av upphandlingarna mellan stadsdelarna kan ske. Det vore därför oansvarigt att fortsätta med det gamla, och som uppenbarligen även samtliga stadsdelar tycker, godtyckliga systemet som stadsdelarna så tydligt har kritiserat.

Vi måste därför besluta om de här principerna i dag; det är viktigt inte minst för att få en legitimitet för systemet hos de olika stadsdelsnämnderna.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till det utdelade förslaget som innebär bifall i enlighet med borgarrådsberedningens förslag med tillhörande anförandetext!

Anförande nr 305

U l f F r i d e b ä c k (fp): Herr ordförande och fullmäktige! Jag har i min hand två stycken utredningar. Den första, Jan Valeskog, heter Stadens politiska organisation, demokrati och ledarskap. Det är en slutrapport från december 2003. Om man bläddrar i innehållsförteckningen – jag ska inte läsa den för det har säkert du gjort – så ser man att det under avsnitt 5 Ansvarsfördelning talas om ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnder och facknämnder. Det står på sidan 22 i rapporten.

Här har jag sammanfattningen av organisationsöversynen av gatu- och fastighetskontoret. Som du vet har ju kommunstyrelsen fattat beslut om den, och vi fick den för någon månad sedan.

De här två utredningarna tycker jag faktiskt är tvärtemot vad Jan Valeskog säger. De är naturligtvis helt avgörande för hur man ska gå vidare med ett sådant här ärende. Att i dag ändra den gällande resursfördelningen innan man vet hur man ska göra är

faktiskt ogenomtänkt. Det är du, Jan Valeskog, och din majoritet som handlar oansvarigt genom att driva fram sådana här förslag till beslut!

Det är rimligt att vi först bestämmer oss för vem som gör vad. Ordförande, jag yrkar avslag på ärendet! Vi anser att när man har bestämt sig för hur det ska vara så kan vi ta upp frågan om resursfördelning en gång till.

Anförande nr 306

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag är ledsen, men det är ingen argumentation som imponerar på mig. Även om man skulle vilja ändra organisationsmodellen för upphandling, vilket jag inom parentes sagt tycker, så är syftet med en sådan här förändring framför allt att vi ska kunna träffa bättre avtal, göra bättre upphandlingar. Den samordning som jag nämnde, som väl är det troligare alternativet mellan stadsdelarna, krävs det likväl ett system som visar verkligheten, inte ett system som verkligen visar något helt annat och som alla stadsdelsnämnder tagit avstånd ifrån, som sagt.

Jag uppfattar att ni och de andra partierna, som reserverat sig och vill skicka tillbaka ärendet, helt enkelt inte vågar ta ställning. Jag tycker det är lite svagt, för det här handlar inte om politiska värderingar, som det kan vara i andra fall. Då kan det vara politiskt–ideologiskt rätt eller inte. Detta ärende handlar verkligen om hårda fakta. Det tycker jag att ni borde klara av att ta ställning till.

Anförande nr 307

U l f F r i d e b ä c k (fp): Jan Valeskog, jag refererar till två utredningar. Varför har du över huvud taget medverkat till att de har kommit till stånd?

Vi trodde att man skulle bry sig om vad som sades i utredningarna. Det är väl grunden när man gör två så omfattande utredningar som kostar massor med pengar att genomföra. Du säger att du struntar i det, du kör på i gamla fotspår: vi struntar i vad man kommer fram till. Det är det som är oansvarigt, Jan Valeskog.

Anförande nr 308

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Oavsett vilken politisk organisation vi kommer att ha i framtiden och oavsett om det blir någon omorganisation av gatu- och fastighetskontoret eller inte så kommer vi i staden även i fortsättningen att ha gator, vägar, parker, allmänna och offentliga utrymmen som ska vårdas på bästa sätt. Det kommer även i fortsättningen att behövas barmarksrenhållning, snöröjning och det kommer att finnas behov av investeringar.

En eventuell omorganisation av stadens politiska organisation innebär inte att områdena stuvats om. Parker och gator kommer att ligga där de ligger i alla fall. Det är alldeles för angeläget att nu få till stånd detta välbehövliga resursfördelnings-system för att vi ska kunna avvakta en ny politisk organisation eller en ny förvaltningsorganisation. Det blir en annan fråga.

Resursfördelningen går alltså att ändra i enlighet med en eventuell omorganisation. Jag kan inte se att det skulle vara något som helst problem. Däremot är det oerhört angeläget att få till stånd en ny resursfördelning.

Anförande nr 309

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ann-Marie Strömberg, du tar heller ingen som helst hänsyn till varför man över huvud taget har tillsatt de här utredningarna. Du säger själv att det är viktigt att se över verksamheten. Du säger själv att det kan hända någonting annat. Det kan bli någon annan som gör det här arbetet, och då kanske vi måste göra om resursfördelningen.

Det är oansvarigt att genomföra det här förslaget nu. Din argumentation imponerar inte på mig heller!

Anförande nr 310

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige och föredragande borgarråd! Det finns naturligtvis anledning att då och då se över hur stadens resurser används och hur de fördelas. När det gäller detta ärende är det emellertid olämpligt att göra det just nu. Anledningen är, som Ulf Fridebäck har påpekat, att nuvarande majoritet har satt i gång två andra utredningar, som har stor betydelse för det här ärendet, SPO-utredningen och omstruktureringen av gatu- och fastighetsnämndens verksamhet.

Naturligtvis är det bra att ha ett helikopterperspektiv, att ovanifrån se hur det hela ska lösas tillsammans över huvud taget i staden, innan man bestämmer exakt om de olika delarna. Ta helheten först och delarna sedan, annars finns det risk för ryckighet för personal och för beslutsfattare på tjänstemannanivå.

Vi vet ännu inte riktigt vad som ska beslutas centralt och vad som ska beslutas lokalt, och därför är det viktigt att ta detta först.

Ordförande! För att underlätta behandlingen av ärendet kräver vi inte återremiss, som det står i borgarrådsberedningen, utan vi kan nöja oss med att yrka avslag. Sedan finns det all anledning och all möjlighet att ta upp detta på nytt när vi ser helheten, detta ärende tillsammans med vad SPO-utredningen kommer fram till och med gatu- och fastighetsnämndens omstrukturering.

Det kan inte rimligtvis vara så bråttom, när det här nu har fungerat i ett antal år. Omstruktureringen av gatu- och fastighetsnämnden ska vara färdig till hösten, är det sagt, och SPO-utredningen tror jag är långt framskriden. Därför är det viktigt att vi får ta del av hur det är tänkt med de sakerna innan vi tar ställning till detta ärende. Ta saker och ting i rätt ordning, så kommer det att bli jättebra!

Anförande nr 311

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag måste säga att det är oerhört inkonsekvent när ni resonerar på det sättet.

Det finns tre olika alternativ hur vi kan organisera verksamheten med städning och snöröjning. Antingen kan vi fortsätta som i dag, då varje stadsdel gör upphandlingarna, och då behövs definitivt det nya systemet. Samma sak om stadsdelarna skulle samordna sina upphandlingar för att förstärka sin förhandlingssits gentemot entreprenörerna, då behövs absolut det här systemet. Men även med det tredje alternativet, om gatu- och fastighetskontoret skulle sköta all upphandling av städning och snöröjning är det här systemet otroligt mycket värt, så att man verkligen kan identifiera de olika variablerna.

Det här tror jag ni inser också, åtminstone ni som håller på med de här frågorna och jag jobbat med det här ute i stadsdelarna. Det handlar om att ni inte förmått er att ta beslut. Ni har inte klarat av, av skäl som inte jag känner till, att värdera detta och ta ställning. Det tycker jag är svagt.

Anförande nr 312

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Nej, Jan Valeskog, vi har inte något emot att se över eller förändra systemet.

Samtidigt handlar det egentligen inte om det, utan du återkommer hela tiden till frågan om avtal och sådant. Är detta att man lägger ut verksamhet på privat entreprenad som gör att du har så bråttom? Är du rädd att det ska bli en annan majoritet igen? Din argumentation låter lite märklig.

Vi tycker att vi ska se över det här och att det ska tas ett samlat grepp, med detta, SPO-utredningen och översynen av gatu- och fastighetsnämndens verksamhet; kanske med fler verksamheter.

Anförande nr 313

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Återigen: Även om vi nu landar i att vi ska omorganisera stadens politiska organisation och/eller göra omorganisationer beträffande gatu- och fastighetskontoret, så kommer det ändå att finnas kvar gator och parker och offentliga utrymmen som behöver vårdas. De kommer inte att flytta på sig bara för att vi eventuellt stugar om i den politiska organisationen och förvaltningsorganisationen. Behoven kvarstår.

Att vi nu vill driva igenom en ny resursfördelning beror på att den nuvarande är så bristfällig att vi inte vill dras med den. Varför den är bristfällig tänker jag ta upp när jag om en liten stund får ordet för inlägg.

Anförande nr 314

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Du har rätt i så måtto att gator och parker finns kvar, förhoppningsvis. Det är väl bra? Och det är väl också bra att man ser över hur resurserna används.

Men varför denna enorma brådska? Det kan jag inte förstå, jag har inte hört eller sett att det fungerar så väldigt dåligt. Låt oss ta ett samlat grepp, så blir det det allra bästa av det hela. Det tycker jag att vi borde kunna vara överens om.

Anförande nr 315

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! En del i Stockholms charm är att staden är så oerhört varierad. Vi har ju faktiskt alla sorters områden i Stockholm: alla sorters bostadsområden, alla sorters parker, alla sorters natur. Stockholm är en väldigt varierad stad.

Just därför måste vi när vi vårdar vår vackra stad ha ett resursfördelningssystem som fungerar och som tar hänsyn till att olika stadsdelar har olika behov. Att de är olika märker man när man kollar in remissvaren. Det ser väldigt olika ut.

En del stadsdelar har väldigt mycket restauranger och ett livligt uteliv. Det ställer sina krav på skötsel. Andra stadsdelar har väldigt stora grönområden, och de har sina behov. Det finns stadsdelar som Liljeholmen, som är väldigt kuperat och där det finns rätt mycket trappor och backar, som också behöver ses över. Och så finns det stadsdelar med centrumanläggningar med markvärmeanläggningar. Alla har sina olika behov, och jag tycker att stadsdelsnämnderna väldigt bra lyfter fram detta i sina remissvar.

Då återstår för oss att pussla ihop det hela.

Det nuvarande systemet är inte bra alls, för där sitter man rätt mycket med skägget i brevlådan. Har man ett dåligt avtal så slår det tillbaka mot en, och har man ett bra avtal så tjänar man på det. Men man kan ju inte bygga en resursfördelning efter vilka avtal som har varit, utan det måste vara en resursfördelning som tar hänsyn till behoven i stadsdelarna, vilka behov just de olika stadsdelarna har.

Det har inte varit lätt att pussla ihop, för det finns så oerhört många faktorer att ta hänsyn till. När jag tittar på stadsdelsnämndernas remissvar kan jag egentligen hålla med om allting. Det gäller att hitta en avvägning. Men jag tycker ändå att vi har landat ganska bra här.

Sedan är det väldigt viktigt att följa upp systemet. Det kan bli snedsitsar. Det kan hända att vi har viktat olika faktorer på sätt som kanske inte är bra, till exempel innerstadsdelarna som ju har stora behov av städning, med mycket restauranger och så.

Det är väldigt viktigt att vi inför nästa års budget har ett resursfördelningssystem som är någorlunda rättvist. Sedan får vi följa upp systemet och se om det finns behov av förändringar. Är det så att vi med det upplägg vi har nu ser att vi landar i någon annan typ av politisk organisation eller förvaltningsorganisation, så kommer det här upplägget inte att vara svårt att ändra på. Det handlar inte om vem som gör'et, utan det handlar om att stadens fysiska miljö får en fördelning som gör att alla delar får den skötsel de behöver.

Jag yrkar bifall till det utdelade förslaget.

Anförande nr 316

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Ann-Marie Strömberg, du har inte talat om för oss varför du och Vänsterpartiet har varit med på att göra de två utredningar som handlar om just organisationerna och vem som ska göra vad. Rimligen måste väl det ha en påverkan på ett resursfördelningssystem? Ja, det är så klart!

Vi har ingenting emot att man ser över systemet, det har vi sagt förut. Men varför inte vänta och se vilken nytta vi kan dra av vad de här utredningarna ger för resultat? Ska det vara så farligt? Vad är det egentligen som är fel med dagens system?

Anförande nr 317

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Suck! Jag har just talat om det, och det gjorde borgarrådet i sitt inlägg också. Det är väl ingen idé att jag tar det en gång till, eftersom du ändå inte hör på.

Återigen: jag kan inte se nödvändigheten av att ta resursfördelning och omorganisation i samma svep.

Nu är det så att förslaget till resursfördelningssystem blev klart innan vi var klara med SPO-utredningen och innan vi var klara med genomlysningen av GFK, och då tar vi det som vi blir klara med först. Så enkelt är det.

Själv har jag oerhört mycket åsikter om både SPO och GFK, men den debatten får vi ta en annan gång, när de ärendena är beredda och klara. Jag tycker att båda utredningarna var synnerligen befogade, men de var faktiskt väldigt komplicerade också – det är därför vi inte är klara med dem än.

Anförande nr 318

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Upprinnelsen till den här översynen är att det inte har gjorts någon översyn sedan 1997, och det är ju en ganska lång tid och saker och ting förändras. Det vi nu har att ta ställning till är ett i raden av system som ska bilda anslag 1.

Jag tycker att det här systemet är betydligt bättre än tidigare system för just fysisk verksamhet. Sedan kan man alltid ha synpunkter på hur man ska kommunicera sådana system både ut till stadsdelarna och ut till medborgarna. Det är ju så att resursfördelningssystemen i sig inte är några fördelningssystem i sak, utan mera ett sätt att beräkna hur man ska se på vad som är behoven i stadsdelarna, och det är det som bildar stadsdelarnas anslag. Sedan har stadsdelarna möjlighet att skjuta medel mellan posterna inom anslag 1, och jag tycker det är viktigt att peka på att stadsdelarna har stor frihet att själva utveckla olika verksamheter inom de här systemen.

Som sagt, själva beräkningsgrunden är betydligt bättre än tidigare. En svaghet är att inte alla modellerna är framme samtidigt så att man kan göra en värdering av hur det kommer att slå ute i stadsdelarna. Flera av dem är komplicerade system, och det kommer att ta ganska lång tid innan man får fram dem. Därför är det bättre att börja nu och i stället satsa på en mer ingående uppföljning och utvärdering vartefter systemen följs in.

Jag tycker också det är viktigt att peka på att en av de verksamheter som ingår i systemet för den fysiska verksamheten är lite väsensskild, och det är Agenda 21-arbetet, som egentligen skär tvärs igenom flera discipliner. Det handlar ju om miljö och hållbarhet och om socialt, demokratiskt och ekologiskt arbete, och det är viktigt att resurser kommer till det arbetet, så att man kan utveckla stadsdelen inom det området.

Med detta vill jag yrka bifall till det utdelade förslaget.

Anförande nr 319

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tyckte mig höra Viviann Gunnarsson säga någonting om att det fanns en svaghet i att inte avvakta de utredningar som vi refererar till. Det är ju precis det som jag har anfört tidigare. Varför i rimlighetens namn gör man de utredningarna om man inte ska bry sig om vad de säger?

Nu har vi haft det här systemet ganska länge. Det kanske är några månader kvar tills vi får någon form av rapport och kan komma fram till beslut. Varför i jösse namn inte avvakta?

Anförande nr 320

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Nej, Ulf Fridebäck, det handlar inte bara om de där utredningarna. Det som jag tycker är den största svagheten är att man inte kan ta ställning till alla system som ingår i anslag 1 samtidigt. De utredningar som Ann-Marie Strömberg var inne på kan man mycket väl arbeta vidare med ändå, för systemen är ju sådana att det i så fall går att plocka ut dem till den organisation som man vill ha.

Det som jag tycker är en svaghet är att man inte kan ta alla systemen samtidigt och sedan väga hur det ser ut i stadsdelarna efter det. Men eftersom det kommer att ta två år innan allt är riktigt färdigt måste man i stället lägga större vikt vid utvärdering och vid att följa systemen väldigt nära.

Anförande nr 321

B e r t h o l d G u s t a f s s o n (m): Ordförande! Viviann Gunnarsson, nu visar du på det som vi har varit inne på tidigare, nämligen att det finns svagheter. Det är ju bra att det är fler som inser det – hoppas bara att det är tillräckligt många här i kväll som inser det, så att vi inte tar beslutet utan avslår förslaget och återkommer senare.

Nu är det ju skola och förskola och resursfördelningssystemet som stöts och blöts för att se vad det kan bli av det. Sedan har vi detta med stadsmiljön, och så har vi resursfördelningen inom äldreomsorgen. Allt det här ska hanteras bit för bit ute i stadsdelsnämnderna. Dessutom kommer SPO eller gatu- och fastighetsnämndens omstrukturering, vilket som nu hinner först. Då blir det en sådan ryckighet för beslutsfattare på olika nivåer, för tjänstemän, för utförare och för personal. Det är bättre att välja ett helikopterperspektiv, som jag har varit inne på tidigare, att anlägga en helhetssyn och ta ett gemensamt beslut om allt det här.

Anförande nr 322

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Jag vet inte riktigt hur det fungerade med replikföreningen här – det var ju jag som hade ordet. Det gör detsamma, men jag svarade just Ulf Fridebäck, som ju också är moderat – nej, förlåt, han är ju folktoppartist.

Berthold Gustafsson, jag tycker nog att det är så pass stora delar i de här systemen att det är bra att man inte ska införa alltihopa på en gång över en natt, utan att man tar det lite pö om pö. Men det hade varit ganska bra att få just de här resursfördelningssystemen på en gång. De andra typerna av förändringar också tror jag blir lite för mycket.

Nu kan vi i alla fall acceptera att det sker över en längre period, och att man utvärderar och ser till att följa förändringarna noga.

Anförande nr 323

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Det är bra att man försöker att hitta objektiva kriterier när man nu ska se över det här resursfördelningssystemet. Det har ju också framkommit en hel del synpunkter på de olika viktningarna.

En stadsdel som jag känner till väldigt väl kommer att tappa 20 procent. Det innebär antingen den totala kostnaden för park och naturpark eller nästan all städning av gator och torg.

Det förslag som vi har i dag har jag några frågor på. I det tredje stycket skriver ni att i stället för att kommunfullmäktige styr genom öronmärkta resurser till varje verksamhetsgren ska man fokusera på att styra genom riktlinjer, följa upp och så vidare. Detta ska vara för att få likställighet över staden. Det kan man ju tolka på olika sätt. Jag tolkar det som att ni nu vill mera centralstyra stadsdelsnämnderna och att ni också tydligare vill prioritera vilka verksamheter stadsdelsnämnderna ska ägna sig åt. Jag undrar också om ni har funderat på hur man ska följa upp att alla följer kommunallagens intentioner om likställighet.

Det ska också bli intressant att se hur ni ska kunna informera medborgarna om detta. Vad ni ska informera om är att beskriva modellen. På något sätt talar ni här emot er själva, för på den förra sidan skriver ni att det inte ska vara öronmärkta resurser, men ni ska ändå gå ut och informera om det. Jag undrar hur medborgarna kommer att

tolka det. Jag tror nämligen att medborgarna vill att deras gator, torg och parker ska vara rena och välskötta. Som jag kommer ihåg det var det väl så att Socialdemokraterna gick till val på att gator, parker och torg skulle städas varje dag?

Jag yrkar avslag på förslaget.

Anförande nr 324

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Du behöver inte vara orolig för stadsdelsnämnderna, Margareta. Vi på den här sidan värnar om stadsdelsnämnderna.

Vad det här handlar om är enbart ett sätt att fördela pengarna till det fysiska underhållet så att det blir så rimligt som möjligt och så långt som möjligt tar hänsyn till stadsdelarnas behov över staden. Det är vad vi diskuterar om nu, hur vi fördelar pengarna till den fysiska skötseln. Sedan kommer stadsdelsnämnderna även i fortsättningen genom den nuvarande organisationen att ha ansvaret för hur man arbetar.

Det är absolut inte fråga om någon centralstyrning – tvärtom.

Anförande nr 325

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Då vill jag ha ett svar på varför ni skriver i den utdelade texten: ”I stället för att kommunfullmäktige styr genom att öronmärka resurser till varje verksamhetsgren ska styrningen fokuseras på att formulera riktlinjer som tydligt anger vilka verksamheter som måste finnas och vilka kvaliteter som ska uppnås utifrån medborgarnas utgångspunkter. På så sätt kan kommunfullmäktige upprätthålla den kommunala likställighetsprincipen i en decentraliserad kommunal organisation.”

Ni säger emot er själva!

Anförande nr 326

Borgarrådet V a l e s k o g (s): För att börja där du slutade, är det i princip så det fungerar i dag: fullmäktige fastställer riktlinjer på ett antal områden, som det inte alltid finns öronmärkta pengar för utan som fullmäktige anser att stadsdelarna ska arbeta med, vilket görs upp lokalt. Det redovisas lokalt i verksamhetsplanerna, som sedan stadsdelsnämndens politiker tar ställning till och beslutar om lokalt. Det är i enlighet med samma principer vi arbetar efter i dag.

Jag vill understryka det jag sade i min inledning om hur systemet fungerar i dag. Jag berättade att ett antal stadsdelar har kunnat föra över miljontals kronor till annan verksamhet medan det har varit omvänt för andra stadsdelar. Det visar att det är ett fullständigt ohållbart system att ha det på detta vis, samt att ambitionsnivåerna har kunnat vara väldigt olika.

Anförande nr 327

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Borgarrådet Valeskog, du är socialdemokrat. Kan du lova medborgarna att ni kommer att hålla ert vallöfte att det ska städas varje dag på gator och torg och i parkerna?

Anförande nr 328

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Även om det här förslaget skulle ge just min stadsdel, till skillnad från Margaretas, mer anslag än tidigare, så tycker jag att förslaget ska avslås.

I tidigare budgetdebatter har jag yrkat att till exempel städning och snöröjning ska hanteras centralt av gatu- och fastighetskontoret. Anledningen till detta är att vi har haft stora budgetunderskott i Norrmalm: cirka 5 miljoner – det är mycket pengar för oss, 5 miljoner som har belastat kärnverksamheter som skola, äldre- och handikappomsorg till exempel.

Att dessutom 18 stadsdelsnämnder skulle ha var sin upphandlare, var sitt avtal, var sin städchef, var sin och var sin, kostar skjortan i onödan, tycker jag.

Invånarna i de olika stadsdelarna bryr sig faktiskt inte om vilken firma som städar gatan eller vilken firma som plogar. Det har definitivt inte ansetts vara höjden av demokrati och medborgarinflytande att kunna påverka om det är Kalles eller Pelles firma som städar. I stället har huvudsaken varit att det blivit gjort och att det blivit bra gjort.

Dessutom måste jag i rimlighetens namn erkänna att jag som vice ordförande i Norrmalms stadsdelsnämnd inte det minsta litar på den sittande majoriteten. När siffrorna senare i år ska tas i budgetdebatten har ni kanske ändrat er igen, och då sitter vi där med skägget i brevlådan och tvingas omfördela pengar från skola och äldreomsorg till städning och snöröjning. Jag tror inte ett skvatt på det ni står här och säger i dag, utan vi kommer säkert att stå där med kostnaderna i alla fall!

Bifall till fp:s, m:s och kd:s avslagsyrkande!

Anförande nr 329

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Det senaste inlägget måste man tolka som att Inge-Britt Lundin inte anser att fullmäktige skulle följa sina egna beslut – det är obegripligt.

Beträffande hur det kommer att se ut i framtiden menar jag fortfarande att det spelar ingen roll om det är så att stadsdelsnämnderna fortsätter på samma sätt som i dag, om det sker en samordning eller om GK gör det centralt, vilket ju är ett förslag. Det här systemet kommer att vara otroligt mycket värt, och man måste ha en åsikt om man tycker det är bra eller inte. Ni har inte klarat av att ta ställning till det – det är väl själva orsaken. Ni har inte orkat, eller inte brytt er – jag tycker det är svagt!

Anförande nr 330

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Kvalificerat struntprat, Jan Valeskog! Har inte vi brytt oss? Är det någonting som vi har bråkat om i den här salen, midsommar eller jul, så är det väl hur städning och snöröjning har skötts. Är det någonting som ni har värvat om så är det detta enormt stora demokratiska medborgarinflytande där väljarna kan få vara med och bestämma om aktiebolag A eller aktiebolag B ska städa och sopa.

Vad menar du med att vi inte skulle följa fullmäktiges beslut? Vad i hela friden är det som säger att ni inte skulle driva fram ett nytt ärende, och så sitter vi där i alla fall?

Icke, Jan – jag vill gärna först se hur ni har tänkt er organisationen, innan jag vill gå med på någonting annat.

En av anledningarna till att jag går upp i det här ärendet är att jag vet att du direkt i morgon bitti kommer att ringa till Vi i Vasastan och säga att Inge-Britt Lundin vill inte ha mer pengar till städningen i Vasastan – och det är struntprat, för är det någonting som jag har bråkat om så är det just det!

Anförande nr 331

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag trodde nästan jag skulle svimma! En folktopartist som säger: Medborgarna bryr sig inte om vilken firma som gör jobbet, bara det blir gjort. Först trodde jag att jag hörde fel, men sedan upprepade du samma sak en gång till, så det stämmer väl då.

Jag säger bara: Välkommen i gänget! Tillämpa gärna samma resonemang när vi kommer in på äldreomsorgen sedan. Det stämmer ju precis med vad vi tycker – att det är att det blir gjort som spelar någon roll, inte vem som gör'et.

Anförande nr 332

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Jag vill bara säga till dig, Ann-Marie, att jag tror fortfarande att det är så när det gäller städning och äldreomsorg. Jag tror fortfarande att man vill välja vem det är som ska hjälpa en på toaletten hemma och var man ska bo.

Men vem som sopar? Enda anledningen till att du går med på det här förslaget är väl att du tror att de sopar bättre bara för att de får lön från kommunen.

Anförande nr 333

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Stadsmiljön och den fysiska miljön är en väldigt viktig fråga för medborgarna och för alla stadsdelsnämnds-politiker. I många stadsdelar är det de frågor där man har mest medborgarkontakter, medborgarförslag och så vidare.

Nästan alla är överens att det behövs ett nytt fördelningssystem, eftersom det som finns nu inte är bra.

Det är ju så, när man gör en omfördelning, att några får mer och andra får mindre i det räkneexempel – och det är just ett räkneexempel, inte en budget – som presenteras i ärendet. Hur mycket pengar det blir till stadsmiljö i varje stadsdel visar sig i budgeten.

Men det här är också en strategiskt viktig fråga för hela staden. Dte behövs många åtgärder för att komma till rätta med de onekligen ökande problem som vi har med nedskräpning i stora delar av staden, kanske särskilt i innerstaden.

Med anledning av det har majoriteten också lagt en skrivelse i koncernstyrelsen om ett uppdrag. Det handlar om att göra Stockholm till en attraktiv stad och att åstadkomma en renare miljö. Det handlar också om att vara en attraktiv turiststad. Då är det viktigt att dotterbolagen är med och bidrar till en bättre närmiljö i staden, och därför har de fått ett uppdrag att göra en kartläggning av vilka insatser man gör för att säkerställa en trivsamt och ren stad. Detta ska redovisas innan budgetarbetet för 2005 är klart. Framför allt ska det ske gentemot innerstaden, eftersom det rör sig om en begränsad tid, och man ska titta på de insatser som görs och hur man kan bidra till en bättre och renare närmiljö i staden.

Jag tror att det behövs flera sådana insatser. Det behövs naturligtvis också ett arbete med en attitydförändring bland medborgarna, som ska börja i tidig ålder, för att vi ska kunna få en renare och trevligare stad.

Nu tycker jag inte det är så väldigt trovärdigt när de partier som är mest negativa till stadsdelsnämnder över huvud taget, Moderaterna och Folkpartiet, ifrågasätter stadsdelsnämndernas förmåga. Dels kan jag inte riktigt förstå hur man tycker att icke-öronmärkning skulle innebära ökad centralstyrning – jag förstod inte det resonemanget. Det är väl just en öronmärkning som innebär centralstyrning? Om man säger att man inte ska ha det utan i stället riktlinjer, så är det ju mindre centralstyrning.

När det gäller stadsdelsnämndernas ansvar för detta är det väl så, vilket har visat sig i medborgarundersökningar, att det faktiskt är bättre att det är de lokala förvaltningarna som har hand om det, granskar hur det blir gjort och håller den nära kontakten med medborgarna, som ju ringer och talar om att det inte är städat i den trappan, och nu är det brister i det och det.

Gemensamma upphandlingar och sådant kan naturligtvis diskuteras. Med hänvisning till den förra debatten verkar det som om det här ärendet handlade om att kommunalisera hela den här verksamheten, men det gör det faktiskt inte, utan det handlar om hur man fördelar de resurser som sedan ska användas till upphandling av olika slag.

Anförande nr 334

Inge - Britt Lundin (fp): Ann Mari Engel, jag skulle säga att mest synpunkter och mest intresse – fast äldreomsorgen drar ganska mycket den också – har medborgarna haft om detta. Aldrig någonsin har vi fått in medborgarförslag om

firma A eller firma B. Däremot har vi fått propåer om städning och snöröjning inte sköts bra. Det är precis så jag tycker att det ska vara.

Medborgarna bryr sig om att deras stad är ren och snygg, men inte om det är firma A eller B. Byt firma om de inte sköter sig eller inte följer åtagandet!

Min favoritmodell är fortfarande att all upphandling sker centralt och att all verksamhet sköts centralt ifrån, och sedan har vi kontroller ute i stadsdelarna, som larmar och talar om vad vi tycker. Vi kan också ta emot medborgarnas synpunkter. Men jag tycker definitivt inte att varje stadsdel ska slösa resurser på att var och en ska sitta där och sköta avtal.

Anförande nr 335

A n n M a r i E n g e l (v): Men snälla Inge-Britt Lundin, det handlar ju inte om ifall firma A eller B ska sköta det och heller inte om stadsdelarna ska ha ansvaret för det eller om det ska ligga centralt, utan det handlar om vilket fördelningssystem man ska ha för stadsdelarnas resurser för att ta hand om det här. Sedan får vi i annat sammanhang diskutera var man tycker att det är lämpligt att det ligger.

Det är ju intressant att du nu säger i den här frågan att det är helt ointressant vem som sköter om det utan att resultatet är det som räknas. Det är resultatet som stadsdelsförvaltningarna håller i, det är ju dit medborgarna vänder sig. Det är säkert olika i olika stadsdelar, men på Södermalm är det väldigt mycket stadsmiljöfrågor som väcker intresse och förslag ifrån medborgarna, och det är inte så konstigt.

Jag förstår inte kopplingen till vilken firma det är som gör det.

Anförande nr 336

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag håller med Ann Mari Engel att stadsmiljöfrågor hör till de frågor som verkligen engagerar. Medborgarna brukar komma mangrant när det är någonting som de tycker inte duger, antingen det är städningen, att gräset inte är ordentligt klippt eller någonting annat.

Därför är det så märkligt att se det förslag till resursfördelningssystem som nu läggs fram. Det är ju en halvmesyr! Kommunstyrelsen ska få i uppdrag att fördjupa ärendet och ta fram ytterligare beräkningsunderlag, och det vi ska ta ställning till är alltså bara en första början. Det tycker jag faktiskt är att se ned på ett arbete med resursfördelningssystem. Att de behöver omarbetas över tid är självklart, men då ska det vara ett gediget arbete som genomförs, så att det system som föreläggs oss här i fullmäktige att ta ställning till verkligen är ett gediget förslag ifrån majoritetens sida.

Det är också så att flera stadsdelsnämnder har lyft fram just att beräkningsgrunderna som är underlag för det här resursfördelningssystemet inte stämmer. De beräkningar som de själva har gjort visar att de siffror som har presenterats inte är i överensstämmelse med verkligheten.

I majoritetens förslag i kommunstyrelsen står det att dessa fördjupade studier ska gälla till exempel restaurangtäthet, kommunikationsplatser och andra fysiska anläggningar som påverkar nedskräpning och slitage. Då undrar jag återigen: Varför ska vi i fullmäktige i dag ta ställning till en halvmesyr? Lägg fram ett slutgiltigt förslag! Det lovar vi att ta ställning till.

Jag ställer mig bakom avslagsyrkandet från Kristdemokraterna, Moderaterna och Folkpartiet.

Anförande nr 337

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Först ska jag kommentera det här om att beräkningarna inte stämmer. Som jag sade i min inledning har det i några fall gjorts justeringar där det har varit felaktiga uppgifter rent statistiskt, men det har inte varit några problem att ändra. I några fall har det varit felaktiga uppgifter från remissinstansernas sida.

När det gäller att ta hänsyn till restauranger, kommunikationscentra och annat har man gjort ett försök att titta på detta, och det visar sig vara ganska svårt att vikta nattöppna restauranger mot McDonald's eller T-Centralen och Slussen mot varandra, alltså vad de fysiska anläggningarna innebär för slitage och nedskräpning. I stället har man valt metoden att räkna människorna, befolkningstäthet eller dagbefolkning, som i princip speglar samma sak.

Men vi har ändå sagt att man kan göra ytterligare försök att titta på detta. Det är ett oerhört gediget material, och hade ni mer än vad ni uppenbarligen har gjort fördjupat er i detta så hade ni kommit fram till det. Ni hade kunnat bjuda in folk från USK till era partigrupper, så hade ni fått en bra genomgång som visat att det här är ett genomarbetat förslag.

Anförande nr 338

E w a S a m u e l s s o n (kd): Bara för att en uppgift är svår behöver man inte hasta fram en halvmesyr till förslag. Jag vill understryka vikten av att ärendet ses över för att komma tillbaka senare, när alla de här variablerna finns med. Därför yrkar vi avslag på ärendet i dag.

Anförande nr 339

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag blir nästan lite smickrad över din tilltro till att vi kan landa i det perfekta systemet med alla dessa femtielva olika faktorer – ett system som är så perfekt att det inte ens behöver ses över. Jag tycker att det har varit väldigt svårt, för det finns så många olika faktorer. Att titta på det en gång till – ja, jag har tittat på det ganska många gånger, och jag blir nästan snurrig för jag tycker att alla har rätt.

För mig är det viktigaste att vi nu tar det här som vi har kommit överens om. Sedan är det viktigt att vi lägger in kontrollstationer, så att vi ser över det hela. Blir det snedsitsar och det visar sig att det inte funkar så får man väl tänka en vända till. Att

tänka om just nu tror jag faktiskt inte funkar. Det här är det bästa förslag vi har kommit fram till. Samtidigt är vi så pass ödmjuka att vi förstår att en del stadsdelsnämnder inte är nöjda, och det kan vara så att vi har viktat några faktorer fel. Därför vill vi anta ärendet nu, och så tar vi översynen samtidigt.

Anförande nr 340

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag undrar om medborgarna tycker att det är ett bra sätt att arbeta i staden, att när man inte är nöjd med ett resursfördelningssystem lägger man fram ett annat, som man inte heller är nöjd med.

Anförande nr 341

H e l e n a B o n n i e r (m): Ordförande, ledamöter! När vi på Östermalm fick höra talas om att det skulle bli ett nytt resursfördelningssystem, tänkte vi: Wow, äntligen kommer vi att få gehör för allt det där som vi verkligen behöver! Som Ann-Marie Strömberg säger har man tagit hänsyn till att det finns många uteserveringar, mycket grönområden, många evenemangsplatser – och det stämmer ju precis in på Östermalm. Men vad händer? Jo, precis motsatsen!

Det är faktiskt så att för Östermalms del innebär de olika förslagen en total katastrof, en ekonomisk kalldusch. Vi är förlorare överallt, rakt igenom, framför allt på stadsmiljöverksamheterna som helt klart kommer att försämrats med den nya omfördelningen.

Som har sagts tidigare är frågan om det verkligen kan stämma med den likställighetsprincip som finns i kommunallagen.

Vi kommer att få försämringar. Detta är ju uträknat efter ett medelvärde i stadsmiljöverksamheten, och det medelvärde som man har kommit fram till för Östermalm handlar bland annat om att vi har behandlat fem detaljplaner. Som ni vet är parkplaner dock ett tidskrävande arbete för förvaltningen. Det visar sig att redan 2002 hade vi så mycket som 32 remisser att besvara, men det har man alltså inte tagit hänsyn till utan medelvärdet är som sagt fem detaljplaner.

Vad man inte heller har tagit hänsyn till är att vi är bundna av många entreprenadavtal. Vi har precis slutit avtal om renhållning och dylikt, som löper till 2006. Den fördelning som vi nu får, med minus 5,9 miljoner från 36 miljoner, innebär alltså att vi inte kommer att kunna klara detta entreprenadavtal som redan är undertecknat och klart. Då kan man ju fråga sig hur det här ska gå till.

Vi har alltså budgeterat 30 miljoner för gator och park och 4,8 miljoner för stadsplanering och miljö. Ingenting av det kommer att kunna fullföljas.

Är det då meningen att vi redan från början kan säga oss att det gör ingenting om vi kör med lite underskott, inte följer budgeten utan gör överdrag och sedan får vi se hur ni ska lösa det hela?

Det skulle vara intressant att höra hur man tänker sig att klara av just stadsmiljöfrågorna eftersom det som sagt är så långa avtal som redan är bundna.

Anförande nr 342

Borgarrådet V a l e s k o g (s): När det gäller att vara bundna till entreprenadavtal gäller det samtliga stadsdelsnämnder, så det är på det viset ingen skillnad. Att inte göra någonting är samma som att säga att man ska fortsätta med det gamla systemet, som alla – jag understryker alla – stadsdelsnämnder anser är betydligt mer orättvist än vad några tycker att det nya förslaget är.

När det gäller underskott och överskott kring anslagen för fysisk verksamhet tycker jag att du borde gå och intervjua dina tjänstemän om hur det har varit de senaste åren. Då får du besked om det har varit överskott eller underskott.

Naturligtvis finns det olika uppfattningar i fråga om restauranger och annat. Många ytterstadsdelar tycker att man borde minska betydelsen av dagbefolkning och befolkningstäthet, medan innerstadsdelarna generellt sett tycker att man ska öka deras betydelse i fördelningssystemet. Men de experter som vi har på området tycker att om man gjorde förändringar i den riktningen skulle det innebära en överkompensation för innerstaden, och det är det som gäller tills vidare, tills vi kan titta på det system som vi nu har uppdragit att utreda ytterligare.

Anförande nr 343

K e r s t i n G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle bara vilja ställa en kort, enkel fråga: Tycker du, Jan, att det är rimligt att vi i Rinkeby får en neddragning med 56 procent? Vi fick i går en redovisning i nämnden, där man hade tittat över hur det blir 2005 och 2006, och det blir förödande för Rinkeby. Är detta rimligt, när ni talar om att satsa på de områden som behöver extra insatser?

Vi måste ju ta pengarna någonstans.

Anförande nr 344

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Mitt svar till Kerstin Gustavsson är att jag tycker att du ska gå hem till din stadsdelsförvaltning och fråga tjänstemännen om ni har fått överskott eller underskott från anslaget under årens lopp.

§ 15 Översyn av resursfördelning inom äldreomsorgen (utl. 2004:96)

Anförande nr 345

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Den översyn som har gjorts av resursfördelningssystemet för äldreomsorgen innebär inte så stora förändringar mot det system som vi har i dag. Det är ju också ett system som generellt sett har väldigt hög acceptans ute i stadsdelarna. Jag tror att de förändringar som vi nu föreslår gör att träffsäkerheten blir större. Vi ökar antalet åldersklasser från sju till elva, därför att vi tror att förändringar sker snabbare ju äldre man blir och att det därför är riktigare att indela i tre årsklasser i stället för fem som det var tidigare. Vi ökar också antalet inkomstklasser. Även dagens pensionärer har det bättre ställt, och det har gjort att det behövs en justering på det området. Det är i huvudsak de justeringar som görs. Det som vi har tagit bort är kön, för det är ändå större samband med den inkomst man har än till kön.

Även i detta ärende har det delats ut ett extra papper från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det som tillkommer här är texten efter ”att därutöver anföra följande” – jag tror att ni alla har fått det och läst det.

Ordförande! Jag yrkar med detta bifall till kommunstyrelsens förslag med de utdelade ändringarna.

Anförande nr 346

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Resursfördelningssystemen behöver ses över med jämna mellanrum. Det är ju komplicerade sammanhang; i det här fallet handlar det om 140 olika kombinationer.

Vi tror att det nya systemet ökar förutsättningarna, och jag har inget annat förslag till beslut. Men jag vill påpeka att vi anser att delar av det nuvarande resursfördelningssystemet skulle ersättas av ett pengsystem, som följer individen, i likhet med kundvalssystemet inom hemtjänsten.

En äldreomsorgspeng för de särskilda boendeformerna skulle göra det möjligt för medborgarna att välja det boende som passar bäst oavsett var det ligger i staden. Det skulle också öka mångfalden av utövare.

Hemtjänstpengen är ju nu permanentad, och alla utom v erkänner nu att det är bra. Därför skulle jag vilja ställa en fråga Margareta Olofsson. När vi beslutade detta för någon månad sedan eller så, beslutade vi också om att uppvakta regeringen för att det skulle bli möjligt att införa en certifiering av utförare inom hemtjänsten, så att man skulle slippa upphandlingen. Nu undrar jag hur långt det arbetet har fortskridit, om någon uppvaktning har skett och, om det inte har skett, när det ska ske.

Anförande nr 347

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, Ann-Katrin Åslund, det var en mycket bra fråga – fast egentligen ganska komplicerad. Det är socialministern som jag ska uppvakta, men socialministern har ju annonserat sin avgång och jag vet inte när det utses någon ny. Den nuvarande socialministern tycker kanske inte att det är hans bord just nu utan att någon annan ska jobba med det sedan. Vem denna andra är vet jag ännu inte.

Det är den enkla förklaringen. Så långt är ändå åtgärderna vidtagna.

Anförande nr 348

M o n i k a L i n d h (s): Det är ju bra att vi är överens om att det här systemet för resursfördelning är ett bra system. Jag förstår att Folkpartiet lite pliktskyldigast ändå måste försvara sitt förslag om pengsystem, men nu är vi överens om det här resursfördelningssystemet.

En viktig förändring är att hemvårdsbidraget nu läggs in som en variabel i resursfördelningssystemet – det har ju inte funnits tidigare, i det system som fungerar nu. Det är viktigt att i ett resursfördelningssystem också ta hänsyn till de insatser och den vård som utförs av anhöriga, eftersom det är en insats som annars skulle ha utförts inom den sociala hemtjänsten.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 349

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nej, Monika Lindh, jag försvarar inte något pengsystem av plikt. Numera borde du också försvara pengsystemet till hemtjänsten.

Jag talar för införandet av pengsystem i boendet för att jag tycker att det är bra och för att jag är fullständigt övertygad om att det skulle öka valfriheten för boende i Stockholm och att det skulle upphäva den stadsdelsarrest som nu finns på många ställen.

Anförande nr 350

M o n i k a L i n d h (s): Jag noterar precis vad du sade. Just nu var vi överens om det här resursfördelningssystemet, och det tycker jag är väldigt bra.

Däremot kan jag konstatera att ni i er reservation skriver så här: ”Den nya resursfördelningsmodellen ökar förutsättningarna för en mer korrekt fördelning av äldreomsorgens resurser *inom* stadsdelarna.” Jag tror att det kanske ska vara *mellan* stadsdelarna.

Anförande nr 351

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag skulle vilja fråga Socialdemokraterna: Om ni nu har sagt att det är bra med kundvalsmodellen inom hemtjänsten, varför kan det då

inte vara bra också med en kundvalsmodell inom särskilda boendeformer? Vad är det som skiljer, och vad har ni för argument för det?

Anförande nr 352

M o n i k a L i n d h (s): Det är en fråga som vi kommer att få upp i den här församlingen i samband med behandlingen av motionen från Folkpartiet, som efter vad jag förstår är bordlagd, och då återkommer vi. Det är en viktig och spännande debatt att föra.

Men nu pratar jag om det här resursfördelningssystemet, och där är vi överens. Det tycker jag är väldigt bra.

Anförande nr 353

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Det här är en bra översyn, tycker jag. Jag ska inte säga så mycker mer. I den föregående debatten, där vi pratade om stadsmiljöanslag, konstaterade vi att man ju inte slaviskt måste följa den fördelning som man får. Jag tyckte att några i den debatten gav intrycket att den tilldelning man får är den budget som man ska använda sig av, men så är det ju inte. Det borde de flesta som jobbar i stadsdelarna veta, att det finns möjligheter att göra omfördelning när man gör budgeten.

Med det konstaterandet, herr ordförande, yrkar jag bifall till det utdelade förslaget.

Anförande nr 354

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag ställer samma fråga till Miljöpartiet. Ni tycker ju nu att kundvalsmodellen inom hemtjänsten är bra. Varför tycker ni då inte att kundvalsmodellen inom särskilda boendeformer är bra?

Anförande nr 355

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jo, det ska jag svara dig på, Margareta. Det är ju så att kundvalsmodellen, som vi valde att behålla, kostar en del pengar att införa, men det kostar också en del pengar att ta bort den. Vi tyckte i det läget att det var bättre att ha kvar den eftersom folk var positiva till den.

Att införa en ny modell kostar en hel del resurser, och i nuläget tycker inte jag att det är en prioriterad fråga.

Anförande nr 356

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Det är ju kul att du vill ha kvar saker som människor uppskattar och att du inte tar bort dem av princip – det tackar vi för.

Du sade att man inte behöver slaviskt följa den fördelning som finns, utan man kan göra omfördelningar. Men det är ju just det som är problemet ibland. Vi har sett hur man i vissa stadsdelar har tagit ifrån äldreomsorgen, i vissa stadsdelar hur man har tagit mycket från skolan och omfördelat till parkskötsel eller annat.

Det här är en av anledningarna till att vi vill införa ett pengsystem. Det är inte så väldigt roligt att råka bo i en stadsdel där man har tagit pengarna från äldreomsorgen till att sköta gator och torg.

Anförande nr 357

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Snälla Ann-Katrin Åslund! Det är faktiskt så att det alltid finns verksamheter i stadsdelarna som man måste ta ifrån andra resursfördelningssystem till. Det kommer vi aldrig ifrån.

Jag ville konstatera just det faktum att ni på ett lite ojuste sätt använder det i debatten, när det faktiskt inte är så att man går miste om en summa pengar därför att man får ett annat resursfördelningssystem. Det är först i budget för den enskilda stadsdelen som det fastställs. Punkt.

Anförande nr 358

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Ja, ytterligare en i ”hyllningskören” – vi tycker också att det här är ett förslag som vi kan bifalla.

Jag skulle bara vilja understryka ett uppdrag som finna angett i ärendet, nämligen att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att se över bostadsbiståndets utformning och hur det framöver kan påverka behovet av äldreomsorg. Det är viktigt att den översynen inte skjuts på framtiden.

Jag vill också yrka bifall till det som vi lyfte fram i det särskilda uttalandet om att vi måste verka vidare för en äldreomsorgspeng. Det är naturligtvis någonting som vi kommer att driva vidare i den nya majoriteten efter 2006.

Anförande nr 359

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Ytterligare en i hyllningskören till det nya förslaget, som vi tror kan ge en bättre fördelning *mellan* stadsdelarna – du hade helt rätt i att det var fel preposition.

Det här systemet i sig sätter ändå gränser, för det handlar om vilka ekonomiska ramar man har, om man ska kunna få ett boende i en annan stadsdel. Vi vet att det finns stadsdelar som säger nej till en gammal person som gärna vill komma till ett annat boende men det finns tomma lägenheter i den egna stadsdelen. Det är väl ingen valfrihet, på det sätt som vi vill se valfriheten, för våra äldre?

Visst är det väl så att både s, v och mp har varit med om att i riksdagen stifta en lag som medger att äldre personer kan få flytta mellan kommunerna? Men ni vill alltså inte ha ett system som ger samma valfrihet inom Stockholms stad, vilket är väldigt märkligt.

Sedan tycker jag också det känns lite konstigt att få höra att ansvarigt borgarråd inte tycker det är någon idé att uppvakta sittande socialminister för att han ska avgå någon gång under hösten med ett uppdrag som en demokratisk församling har givit.

Han sitter väl inte och rullar tummarna tills han ska bli landshövding. Jag tycker det är på sin plats att man snarast fullgör de uppdrag man har.

Det är positivt att också Socialdemokraterna nu har kommit fram till slutsatsen att rätten för de äldre att välja hemtjänst kanske kan leda till att man har rätt att också som gammal välja ett boende. Vi får väl se så småningom, när motionssvaret kommer. Vi ser fram emot att få se hur Socialdemokraterna kommer att motivera detta.

Från Miljöpartiet får vi höra att det här är ingen prioriterad fråga. Nej, det har vi förstått – för er är konsumentrådgivning och Agenda 21 väldigt mycket viktigare än att prioritera äldreomsorgen. Du säger att man kan omprioritera inom den ram man har fått, men vad vi saknar ute i stadsdelarna handlar om att det inte finns några prioriteringar ute i stadsdelarna, och därför gör man inte den omprioritering som du tror att man ska göra.

I övrigt vill jag hänvisa till oppositionens särskilda uttalande.

Anförande nr 360

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): När jag pratar om omprioriteringar så betyder det att man kan lägga till pengar också, om man anser att det är riktigt. Jag tyckte bara att det var viktigt att påpeka att man faktiskt kan avgöra själv ute i stadsdelarna och att detta inte är någonting som man absolut måste följa.

Det är lustigt att du tar upp den lilla frågan som handlar om en valsituation inom äldreomsorgen och jämför hela äldreomsorgen med konsumentrådgivning, som om det skulle vara vad jag sade. Det var ju inte det, utan jag sade att inom äldreomsorgen tycker vi inte att det är prioriterat att genomföra detta. Jag tycker det är viktigare att alla äldre får möjlighet att komma ut och gå, till exempel. Det finns många andra saker som är viktigare att prioritera.

Anförande nr 361

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Det är lätt att säga så, när man inte vet hur verkligheten ser ut ute i stadsdelarna. Du säger att man kan lägga till pengar. Ja, men nästan alla stadsdelsnämnder går ju back! Och titta på äldreomsorgen, den går back. Då kan man väl inte lägga till några pengar, utan då måste man omprioritera – och det är ju just det man inte gör! Man prioriterar i dag inte kärnverksamheterna i stadsdelsnämnderna, utan en massa icke obligatoriska åtaganden går före till exempel att ta hand om våra äldre.

Anförande nr 362

M o n i k a L i n d h (s): Jag ska ändå kommentera detta att ni jobbar hårt för att få till en annan debatt i debatten. Det här ärendet handlar om resursfördelningssystem, alltså hur man fördelar medel mellan stadsdelarna – oavsett vilka andra modeller man har för valfrihet, kundval, medborgarinflytande, brukarinflytande eller vad det nu kan vara. Sådant ska vi diskutera i ett senare skede,

detta handlar inte ärendet om. Jag förstår er vilja att ständigt snika in det i debatten, men tyvärr.

Däremot kan jag konstatera att ni är oerhört dåligt informerade. Socialdemokraterna fastslog i sina valprogram för äldreomsorgen inför valet 2002 mycket klart att man inte hade för avsikt att förändra kundvalssystemet. Det fanns broschyrer i varenda valstuga, om ni bara hade gått in i dem.

Anförande nr 363

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Men då hade det varit klädsamt om ni hade påskyndat hela processen kring kundvalssystemet. Man kan inte påstå att ärendet har kommit fram med någon ilfart!

Anförande nr 364

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Joho, det gjorde det faktiskt! Det var en kommentar till det sista. Det är inte så att vi ligger och latar oss hos mig.

Jag skulle vilja ta upp pengsystemet lite grann. Det blir en väldigt konstig debatt om det, när vi diskuterar ett resursfördelningssystem som vi är överens om, att man från speciellt Margareta Björks sida säger att det skulle gynna att man kan välja mera. Du säger också att det är säkrare och tryggare.

Nu är det så med en peng, att den kan vara liten eller stor, den kan förändras vid vartenda budgettillfälle. Det kan också finnas en risk för att den blir så liten att kvaliteten så låg att man inte ens har lust att vara med om det. Pengsystem i sig är också ett sätt att fördela pengar.

Men det som jag egentligen begärde ordet för var en annan sak. Antingen uttryckte jag mig väldigt dåligt, eller också lyssnade inte du. Det är inte så lätt att sätta sig utanför dörren hos en socialminister som kanske själv känner att hans huvuduppgift just nu inte är att vara socialminister. Det är klart att jag kan sitta där tills han snubblar över mig och frågar vad jag vill.

Jag har redan talat om vad som är problemet. Det är lätt att svara att jag har gjort det jag skulle göra, men jag måste ju också bli mottagen. Det är klart att jag kunde ha svarat i stil med: ”Ja, jag har en tid den 1 september klockan 10.” Hade det tillfredsställt dig mera?

Anförande nr 365

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ja, du kanske uttryckte dig något slarvigt när det gällde uppvaktning hos socialministern, men jag tror det var många som uppfattade det som att du inte ens hade försökt att få en tid för uppvaktning. Vi får väl utgå ifrån att du har en begäran om uppvaktning liggande på socialdepartementet och att de återkommer till dig.

Vad vi vill är att förändra det system som vi har i dag och utveckla det så att äldre personer själva kan välja var de ska bo. Det är det systemet som vi helst skulle vilja ha. Det här nya resursfördelningssystemet är vi överens om är ett bättre system än det som finns i dag, och därför ska vi nu sjösätta det. I nästa steg vill vi att kundvalsmodellen ska finnas även för särskilda boendeformer.

Anförande nr 366

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Margareta Olofsson, jag litar på att du kommer att uppvakta den nya socialministern. Det är ju inte ditt fel att de inte vet vem de ska sätta på den posten, och det kan inte du lastas för.

Du säger att en peng inte alls ger någon särskild trygghet, för pengarna kan ju bli så låga. Men så kan det faktiskt vara med era budgetanslag också – och det är precis vad som har hänt i år. Det är just det som är problemet, att det egentligen är alldeles för lite pengar att fördela och att ni säger att ni ska satsa på barn och ungdom. Det är förstås bra, men det är väldigt tråkigt att ni sätter grupperna mot varandra, barn och ungdomar kontra äldre.

Anförande nr 367

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Vi sätter inte folk emot varandra, och jag tror inte att någon skulle våga påstå att vi inte har satsat på äldreomsorgen – mer än möjligen oppositionen – för det kan man se i kalla siffror.

Min poäng med jämförelsen med peng, som en föregående talare tog upp, är att det finns lika lite pengar i systemet, oavsett om man har ett resursfördelningssystem som det här eller en peng plus annat. Mängden pengar är lika mycket beroende på hur man bestämmer inom sittande majoritet.

Anförande nr 368

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jag reagerade lite grann på den diskussion vi hade om budgetering tidigare. Det är förvånande att höra från den borgerliga bänken att man på något sätt bara kan plocka in resursfördelningssystemet rakt in i stadsdelens budget. Så fungerar det ju inte, och i så fall är det ni som är väldigt okunniga.

Det som faktiskt sker är att man gör omfördelningar mellan de olika potterna i den mån det är möjligt. Ibland är det så att det finns möjligheter att göra olika samordningsvinster, som till exempel när jag satt som ordförande på Kungsholmen och vi hade en ganska stor sektor inom just äldreomsorgen. I det fallet gjorde vi vissa förändringar och flyttade över pengar åt ena eller andra hållet. Det är därför det är så viktigt att påpeka att resursfördelningssystemet inte är någon budget, utan den frågan tas upp i ett senare stadium.

Även om det inte är någonting som vi älskar precis, är det så att alla administrativa anslag ingår i de olika resursfördelningssystemen, och dem måste man plocka därifrån för man får inte en krona till det på något annat sätt.

Att jämföra det här sättet att fördela pengar till stadsdelen med en genomförd budget tycker jag är att använda sig av ett fult debattrick, för så kan man inte göra. När ni pratar om de siffror som ni har nämnt i olika sammanhang, handlar det om siffror beräknade på en gammal budget. Ni vet inte alls hur det kommer att se ut, för vi har inte fattat något beslut om budget för 2005.

Det som är intressant att diskutera är principerna – men jag har en känsla av, precis som Monika Lindh, att ni gärna slinker in på allting annat än just det som ärendet egentligen handlar om.

Jag vill uppmana er: Sätter ned, var ärliga och genomför prioriteringar! Ni har inte mer pengar än vi, men gör goda prioriteringar, fundera på vad det är som är värt att prioritera! Då kan vi ta en debatt som är ärlig.

Anförande nr 369

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Nej, Christer, jag är inte alls okunnig. Jag vet mycket väl hur man kan göra i vissa stadsdelar.

Jag vet också att det är den sittande majoriteten som från början gör prioriteringar av vad det är man vill satsa på. Jag undrar hur man i din majoritet skulle uppfatta det, som säger att man satsar så oerhört mycket på barn och ungdomar, om man i Bromma tog hälften av de pengarna och lade på äldre i stället. Det tror jag inte att borgarråden här skulle gilla!

Det är faktiskt så att det finns en viljeinriktning i samband med att man lägger budgeten. Vi tycker att det här resursfördelningssystemet är bättre än det gamla. Att vi diskuterar pengar och att vi diskuterar olika former handlar om att resurser i det här fallet faktiskt är pengar – om du inte visste det.

Anförande nr 370

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Det är bra, för ny tyckte jag att du kröp lite närmare den diskussion som jag egentligen vill ha. Alla är väl rätt glada över att debatten snart är avslutad, men äntligen kom vi närmare de frågor som jag hade velat diskutera, det vill säga prioriteringar inom själva fördelningssystemet. Det är ju det som är det intressanta att diskutera, inte att förekomma budgeten, som kommer i ett senare skede.

Anförande nr 371

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ja visst, jag vet också att man kan omprioritera och lägga till pengar från ett annat konto om man skulle vilja.

Vad vi efterlyser är prioriteringar, de finns inte i dag.

Anförande nr 372

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Herr ordförande, låt mig bara väldigt kort säga att det är just det vi diskuterar i det här systemet. Det är faktiskt det som står här!

Jag ska inte trötta ordföranden, som ser jättetrött ut och som jag tror vill vila ifrån just det här ärendet, och inte er andra heller, med att läsa upp allt. Någonstans mitt i handlingen finns det en lång lista över vad det är för prioriteringar vi har gjort, så där kan du läsa och begrunda detta. Sedan kan vi fortsätta den här diskussionen vid budget.

§ 16 Förslag till ny resursfördelningsmodell för ekonomiskt bistånd (utl. 2004:97)

Anförande nr 373

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ska börja med att yrka bifall till det utdelade papperet, som innebär bifall till kommunstyrelsen och därutöver den text som står där.

Förslaget till resursfördelningsmodell för ekonomiskt bistånd är lite mer komplicerat än det som vi diskuterade alldeles nyss. En anledning är att det egentligen inte har funnits något riktigt resursfördelningssystem, utan i den nuvarande modellen har man använt sig av det ekonomiska utfallet som man hade i stadsdelen från föregående år för att få fram de pengar som man får för året därpå. Det har inte varit så lyckosamt, därför att de stadsdelar som har jobbat på bra och kunnat få ut människor i jobb och så vidare har i realiteten fått mindre pengar och på det sättet straffats för att de har gjort ett bra jobb, som vi ju vill att alla ska göra. Sedan är det en annan sak att det inte är lika lätt att göra det överallt.

Det har inte heller varit så väldigt lätt att hitta ett rättvisande system på en gång, utan många olika variabler har körts och samvarierats. Ännu har vi kanske inte det perfekta systemet, och det är också därför som vi vill att man ska se över det under tiden men framför allt om ett år se hur det har slagit. Det är också därför vi föreslår en tidsbegränsad övergångsperiod på ett år, där 70 procent fördelas enligt den här modellen och 30 procent enligt utfallet och att man samtidigt jobbar på för att hitta lösningar som är rimliga. Det är viktigt, tror jag, att man i ett nytt system får tid på sig att se hur det slår i verkligheten. Modeller som man gör en körning på är trots allt bara modeller.

De fyra variabler som vi har fastnat för är sysselsättning kombinerat med arbetslöshet, inkomst, områdets attraktivitet och utbildningsnivån. Vi har funnit att det är de som just nu utgör ett trovärdigt alternativ.

Som alla har sett – det är därför vi har övergångsregler – finns det några svårigheter där vi inte har lyckats hitta var problemen ligger, och det är därför vi måste fortsätta att arbeta med systemet.

Med det, herr ordförande, avslutar jag som jag började, med bifall.

Anförande nr 374

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Också vi kristdemokrater yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Det är bra att just den här resursfördelningsmodellen förändras, eftersom den gamla inte gav incitament för stadsdelarna att tydligt minska bidragsberoendet.

Det är också viktigt, precis som Margareta Olofsson säger, att se på övergångsperioden eftersom några stadsdelar drabbas ganska kraftigt av den här fördelningsmodellen, som redan nu är i en ganska tuff ekonomisk situation. Jag vill också lyfta

fram vikten av den årliga utvärdering som ska ske. Som sagt, det övergripande är vi positiva till och yrkar bifall.

Jag har ändå i ärendet noterat en skrivning som är intressant. Som ni kanske minns har vi i tidigare budgetdebatter från oppositionen många gånger blivit påhoppade för att vi använde ett begrepp som bidragsberoende. Särskilt från vänstersidan har man sagt: Det finns inga människor som är eller blir bidragsberoende. Men ändå står det här i texten från borgarrådet Olofsson att nuvarande modell utgår från faktisk förbrukning det senaste året och att det nya ska vara att ge rätt incitament att arbeta mer aktivt med att minska bidragsberoendet. Så man har väl upptäckt på vägen att det kanske ändå finns människor som tyvärr har hamnat i detta bidragsberoende, som vi hoppas att de ska slippa framöver.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 375

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag såg det inte vid min korrekturläsning, men om du noterar det så står det inte under Mina synpunkter, och jag står fast vid min tidigare ståndpunkt.

Anförande nr 376

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Vi har kanske lite olika åsikter, Margareta och jag. Jag har inget emot att använda det uttrycket.

Anförande nr 377

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag ska i korthet yrka bifall till förslaget. Det är bättre än som det har varit tidigare. Det är bra att det ger incitament till att man försöker minska bidragsberoendet ute i stadsdelarna, och det är bra att man gör en översyn.

Men jag är fortfarande bekymrad över att socialbidragen ökar så mycket i vår stad. Jag vill också säga att det vore bra om man kunde jobba mer enligt Skärholmsmodellen, eftersom det har minskat där – det har det inte gjort någon annanstans.

Anförande nr 378

C h r i s t e r Ö h g r e n (mp): Jag tycker att de flesta har sagt ungefär det som jag själv vill säga. Det är viktigt att hitta drivkrafter i systemet för att kunna arbeta med de olika klienterna på ett sådant sätt att man kan få dem att slippa att behöva uppbära försörjningsstöd. Därför tycker jag att det här är väldigt bra, och det skulle ha varit synd om vi inte hade kunnat ta en sådan modell.

Nu gäller det att se till att följa den utveckling som sker på det här området på ett bra sätt, så att vi inte hamnar i ett läge där vissa stadsdelar kommer att få det oerhört jobbigt. Utvärderingen blir en viktig kontrollstation.

Anförande nr 379

M o n i k a L i n d h (s): Jag ska väl inte förlänga debatten, men vi har ett helt nytt system där det finns nya beräkningsgrunder och nya sätt att förhålla sig till systemet, ett system som trots att det i sin konstruktion är stabilt är möjligt att påverka i själva utfallet just genom att man kan arbeta med systemet. Det är en elegant konstruktion, tycker jag.

I det sammanhanget är det viktigt att vi ställde just de krav som vi gjorde på begriplighet och tillämplighet, på att det skulle vara uppdaterbart, att det skulle finnas en objektivitet i systemet och att det skulle mäta de sociala behoven på ett bra sätt, och inte minst att det är möjligt att kommunicera.

Det är självklart att det här innebär stora påfrestningar för några stadsdelar, men trots det har ju stadsdelarna oaktat utfallet – och det är oerhört viktigt – i stort varit mycket positiv till en förändring av systemet. Det tycker jag att vi ska ta med oss.

§ 17 Avtal avseende Fortums verksamhet i Hjorthagen

Hemställan från gatu- och fastighetsnämnden

Villkorat av kommunfullmäktiges godkännande senast 1 juli 2004 (utl. 2004:94)

Anförande nr 380

Borgarrådet **V a l e s k o g (s)**: I det här ärendet ska fullmäktige ta ställning till ett avtal mellan staden och Fortum Värme samt Fortum Distribution AB som reglerar tunnelförläggning och kraftledning samt två alternativa förslag för flytt av gasverksamheten. Även frågan om omdisponering av energiverksamheten i Energihamnen regleras i avtalet.

Avtalet gör det möjligt att fortsätta att planera för en stadsdel med mellan 3 000 och 5 000 nya bostäder i Hjorthagen. Området har mycket goda möjligheter att bli ett attraktivt, vattennära område med korta avstånd till city och närhet till fina grönområden.

Samtidigt ger avtalet möjlighet till en långsiktig lösning för stadens energiverksamhet.

Totala kostnaden för att lägga kraftledningen genom Hjorthagen i tunnel bedöms uppgå till drygt 100 miljoner kronor, och Fortum Distribution kommer att bekosta cirka 40 procent av detta. Utöver det ska staden ersätta Fortum Värme för att staden får åtkomst till det arrendeområde som Fortum Värme utnyttjar för gasverksamheten och som med detta avtal nu blir tillgängligt. Ersättningsens storlek är beroende av vilken del av arrendeområdet som blir tillgängligt, och den frågan ska avgöras senare i år.

När det gäller frågan om kostnadsansvaret för saneringen, reglerades detta genom ett avtal mellan Stockholm Energi och staden för tio år sedan. Den ersättning som då utgavs var i dåtidens penningvärde 250 miljoner kronor för saneringskostnaderna, som staden i och med avtalet själv skulle stå för.

När det gäller det fortsatta arbetet med Hjorthagens utveckling är det viktigt att ta hänsyn till de naturvärden som finns i omgivningarna. Det är också viktigt att utveckla trafikförsörjningen till området.

Med denna inledning vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 381

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker också att själva avtalet och förslaget till beslut är bra, så jag vill inleda med att yrka bifall till förslaget från kommunstyrelsen.

Vi har lite synpunkter på en del omständigheter kring den nya stadsdelen i Hjorthagen. Det var ju så, som vi minns, att beslut fattades under förra mandat-

perioden. Det är viktigt att vi fortsätter arbetet så att de 3 000–5 000 lägenheterna verkligen kommer till stånd.

I det arbetet måste vi tänka på infrastrukturen. Vi kommer ihåg den debatt vi hade för några timmar sedan här i salen, då jag bland annat talade om Norra Länkens betydelse, och den har ju betydelse för trafikförsörjningen just till det här området. Vi vet att beslut är fattade och arbetena med Norra Länken ska komma i gång nästa år, 2005.

Vad vi däremot inte har några beslut om är den andra delen i ringleden, nämligen Österleden, som också har betydelse för den framtida trafikförsörjningen till Hjorthagen. Där har ju sossarna och ni andra inte kommit fram till någonting egentligen. Valeskog, du måste nog börja fundera på om inte Österleden har någon betydelse för Hjorthagen.

Den sista saken som jag vill kommentera är parkeringstalet. Förslaget är 0,7 platser per lägenhet. Vi tror att det parkeringstalet är för lågt i Hjorthagen, så vi hoppas att vi under resans gång kan öka upp det.

Ordförande! Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 382

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! För att inte förlänga debatten för mycket kan jag påminna om att vi hade en delvis bostadspolitisk debatt tidigare i dag. Jag kan instämma i vad Ulf Fridebäck säger om våra särskilda uttalanden i borgarrådsberedningen. För övrigt vill jag peka på ett par ytterligare saker.

Det är risk för att det blir mycket stora underskott per lägenhet. Detta kunde man till viss del råda bot på, om man genom markanvisningspolicyn kan tänka sig att åtminstone där det är bostadsrätter sälja marken i stället för att upplåta den med tomträtt.

Man får också se över hur exploateringskostnaderna ska fördelas mellan parterna och presentera detta här.

Borgarrådet Valeskog skriver och säger någonting allmänt om att man måste se över att trafikförsörjningen förbättras, men han vågar inte ta i sin mun det som är viktigt, nämligen att det också är möjligt att köra bil till och från området, och i denna del är Norra Länken och Österleden viktiga.

Jag yrkar också bifall till kommunstyrelsens förslag, men jag vill poängtera de här sakerna.

Anförande nr 383

U l l a H a m i l t o n (m): Ordförande, fullmäktige! När vi hade det här ärendet uppe på hamnstyrelsen för någon månad sedan, ställde jag en del frågor kring avtalet.

Jag tycker att det här ärendet lämnar en del i övrigt att önska när det gäller konsekvensanalyser av vilka effekter som de här förändringarna innebär för de andra aktörer som finns i området. Det konstateras bara helt krasst i avtalets punkt 8.5 att staden förbinder sig att tillse att övriga arrendatorer sägs upp och att överförande av arrenderätten för bland annat kvarteren Shanghai och Singapore samt fastigheten Alexandra – – – till Fortum – men utöver detta sägs inte ett ord om hur man kommer att hantera hyresgäster som Betongindustrier, Castrol, Norsk Hydro och Bilia som också finns i området. Det tycker jag faktiskt är urdåligt. Vi skrev också ett särskilt yttrande om detta i hamnstyrelsens protokoll och i remissen.

Därför skulle jag nu vilja fråga ansvarigt borgarråd: Hur avser ni att hantera detta? Vad kommer att hända med de företag som i dag finns inom området?

Anförande nr 384

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag kan inte svara för hur varje enskilt företag kommer att hanteras. Som framgår av ärendet kommer de här frågorna inte att avgöras exakt eftersom vi inte vet vilken omfattning det blir på förändringarna i form av flyttning. Vi har ju två olika alternativ som redovisas här för gasverksamheten. Så i det avseendet kommer ärendet upp igen.

Jag tror inte det blir några problem att få upp den andra redovisningen till exempel i gatu- och fastighetsnämnden, om så önskas.

Anförande nr 385

U l l a H a m i l t o n (m): Det pratas ju från majoritetens sida ofta om att det ska vara en näringsvänlig politik, men då gäller det också att gå från ord till handling. Det här är inte första gången som gatu- och fastighetskontoret ganska lättvindigt hanterar den typen av frågor. Därför hoppas jag verkligen att man i framtiden – för vi kommer ju säkert att få fler sådana här ärenden, där man riskerar att tvingas flytta på aktörer som redan finns på marken – gör en ordentlig konsekvensanalys för alla som är berörda, inte bara tittar på de stora företagen. Man måste faktiskt se till att alla andra som finns på området också får en juste hantering.

Jag hoppas att gatu- och fastighetsnämnden åtminstone kommer att redovisa detta. Vi kommer också att bevaka det i hamnstyrelsen – det ligger ju inom ramen för hamnens ansvarsområde.

Anförande nr 386

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande! Det är ju alltid problem att bygga bostäder på redan exploaterad mark. Ändå är det ju så att vi gärna vill bygga bostäder på redan exploaterad mark.

Det är problem, därför att vi får då ta hand om tidigare generationers användning, och nu ska vi betala det.

I just det här ärendet är problemet vem som ska betala vad i saneringskostnaden. Borgarrådet Valeskog säger att det är 250 miljoner kronor sedan ett tidigare avtal. Men nu har vi ju sålt det företaget, och en del av verksamheten har skett efter det. Därför borde vi göra om avtalet.

Vi tycker att det är väldigt bra att man kan bygga på det här området, men det kräver en väldig massa olika beslut. Kraftledningen ska nedgrävas i det här förslaget, och det tycker vi är helt okej. Saneringen av marken måste hanteras på rätt sätt. I ärendet framkommer också att gashantering i så fall måste flyttas, och in i ärendet smyger sig så en diskussion om vilken typ av gas vi ska använda. Det tycker jag faktiskt är att föregripa den energipolicy för staden som vi snart ska ta ställning till. Vi har behövt en sådan policy länge, men vi har inte fått den.

Här tar vi i så fall ställning till att det kan tänkas att man behöver det ena eller det andra, antingen naturgas eller den stadsgas vi har. Däremot tar vi ingen ställning till eventuella andra alternativ som vi skulle kunna använda i våra spisar. I Stockholm har vi faktiskt en källa som vi skulle kunna använda, och det finns också andra producenter till den: biogas.

Som sagt, ärendet innehåller mycket mera olika problem än vad som syns i det enkla avtalet. Därför yrkar jag att det återremitteras, i syfte att fortsätta förhandlingarna med AB Fortum Värme om saneringsansvaret för tomten och att närmare beskriva kostnadsfördelningen för det saneringsansvaret. Vi tycker att man under återremisstiden också ska ta fram en mer långsiktig energiplan, så att vi kan fatta ett bra beslut när det gäller Stockholms stads långsiktiga användning av gas, om vi nu ska ha det till våra spisar, eller vilken källa vi ska ha. Detta ska inte blandas ihop med ett ärende om att bygga bostäder.

Jag yrkar bifall till återremiss.

Anförande nr 387

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Jag vill bara säga att saneringskostnaderna från början reglerades i samband med Yorkshireaffären, om någon nu kommer ihåg den, och när den sedan inte blev av blev det ett avtal med Stockholm Energi om den summa som jag nämnde, som är betydligt högre i dag.

Det är naturligtvis gamla markföreningar det handlar om. Att det skulle ha hänt så mycket under modern tid med de lagar och regler och den tillsyn som finns har det inte funnits några tecken alls på. Det har skett en ersättning, och det avtal som slöts gäller fortfarande, även om det var för tio år sedan.

Anförande nr 388

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det gör mig ännu oroligare, att det slöts i samband med Yorkshireaffären, för den affären gick ju tillbaka, som alla vet. Det var en stor skandal över huvud taget, som vi nog ska tala ganska tyst om.

Däremot tycker jag att det är väl värt att gå tillbaka till det avtalet och titta på hur fördelningen var där och att var och en betalar sin del av saneringen.

Anförande nr 389

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Viviann, det är möjligt att jag är lite mosig nu efter snart tio timmars debatt, men jag har lite svårt att se att vi först måste ta ställning till hela stadens framtida energipolitik och dessutom gräva i hela historien innan vi kan ta ställning till det här väldigt angelägna bostadsbyggnationsprojektet. Ärligt talat har jag svårt att se den kopplingen. Jag har stor respekt för dina kunskaper i miljöhänseende, men i det här området har vi faktiskt utrymme att få in kanske till och med 5 000 nya lägenheter. Är vi överens om att gräva ned ledningarna och minska på Gasverkets utrymme, så är väl det bara bra? Jag har svårt att se några hinder.

Hur stadens energipolicy ska se ut i framtiden kommer vi att få diskutera många gånger i andra avseenden, men nu handlar det om att komma loss och bygga bostäder, och då är jag för min del nöjd med avtalet.

Historien kan jag ha mycket åsikter om, men nu är gjort gjort. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 390

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det är bra att Ann-Marie Strömberg tycker att jag har miljökunskaper. Det är just dem jag använder när jag vill ha den här återremissen. Tyvärr går vi i fel tågordning, vi skulle ha den här energiplanen först, innan vi börjar göra det här andra, och vi skulle gå tillbaka i det gamla avtalet. Om vi inte gör det, så gör vi om samma misstag för nästa generation som en gång har drabbat oss, och det är väldigt dumt. Det leder bara till ytterligare problem och saneringskostnader.

Anförande nr 391

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag vill bara helt kort utveckla de bostadspolitiska ambitioner som även Miljöpartiet har för området, eftersom vi som borgarrådet Gunnarsson har sagt inte motsätter oss byggnation utan också ser det här som ett bra ställe att få en vettig miljö där vi också kan få in mycket bostäder, där många stockholmare kan bo och trivas. Vi ser dock att den planeringen för det första naturligtvis inte borde ha en lägre ambitionsnivå på långsiktighet när det gäller miljötänkande och moderna lösningar än den som vi har haft i tidigare byggnadsprojekt i staden som Hammarby Sjöstad, till exempel.

Det pratas en del, och å ena sidan får jag höra från Socialdemokraterna att de anser att det finns goda kommunikationsmöjligheter med kollektivtrafik i området, å andra sidan har vi svårt att se hur området ska försörjas när man diskuterar parkeringstalet, som kom upp från det borgerliga hållet.

Nu har gatu- och fastighetsnämnden ett bordlagt ärende om markanvisning för området, och vi kommer att diskutera detta vidare. Jag vill bara avisera för det här området att inte nog med att det ska vara ett modernt byggt område, det är dessutom en strategiskt väldigt viktig plats mellan den norra och södra delen av Nationalstadsparken. Spridningsvägarna mellan de båda områdena är av stor vikt för att vi ska kunna fortsätta att ha en nationalstadspark som har inte bara kulturella och historiska värden utan också ekologiska. Vi tror att ett fortsatt programarbete som tar sikte på att öka spridningsvägarna och som tar hänsyn till det när man lägger in bostadsplaner och byggnadsprojekt är att föredra. Då måste man naturligtvis också, som i all modern stadsplanering, tänka in de kollektivtrafikmässiga och transportmässiga aspekterna, så att vi inte låter de nya stockholmare som ska flytta in här och som väljer att inte ha en egen bil subventionera sina grannars bilinnehav genom extrema byggkostnader på bilsidan.

§ 19 Ändrad tillämpning av Stockholms stads räddningstjänstplan (utl. 2004:98)

Anförande nr 392

Borgarrådet **G u n n a r s s o n** (mp): Det här är ett förslag att ändra stadens räddningstjänstplan i enlighet med ett förslag från länsstyrelsen. Det innebär att vi skulle få en något mer flexibel organisation, så att man inte behöver kalla in extra brandmän för övertidstjänstgöring, om man bedömer att det inte behövs enligt den riskbedömning som görs. Som tidigare kommer naturligtvis en sådan riskbedömning också att göras om behoven skulle vara sådana att man behöver ha större kapacitet än normalt, som till exempel vid nyårsafton. Det finns ju många tillfällen under året då man går över den fasta styrka som stipuleras i räddningstjänstplanen.

Jag ska inte orda så mycket mer om det, utan jag yrkar bifall till detta kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 393

F r e d r i k W a l l é n (kd): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter! Kristdemokraterna yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut avseende detta ärende. Vi tycker det är en förändring som ligger väl i tiden. Stockholms räddningstjänst och beredskap i övrigt behöver stärkas, och vi vet att det kommer ärenden längre fram som tar ett helhetsgrepp på beredskapsfrågorna. Vi är alla mer eller medvetna om att det har kommit flera nya lagar och flera nya riktlinjer, och en ny myndighet, Krisberedskapsmyndigheten, som bara har några år på nacken och som man jobbar mot i de här frågorna.

Vi ser detta som ett led på vägen. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 394

Borgarrådet **A x é n O l i n** (m): Herr ordförande! Moderaterna har ett återremissyrkande, som hade att göra med att vi tyckte att kris- och katastrofberedskap borde analyseras ännu närmare. Men vi kan återkomma i den frågan, så jag yrkar därför i stället bifall till kommunstyrelsens förslag när det gäller räddningsplanen.

Anförande nr 395

D i d a r S a m a l e t d i n (fp): Ordförande, fullmäktige! Det här är i och för sig ett ärende som jag skulle behöva många ord kring. Det är en verksamhet som berör oss alla – dig och mig, ditt liv, din egendom, dina anhöriga, din katt i ett träd. När din båt kantrar är det den här verksamheten som åker ut.

Jag tycker att brand- och räddningsverksamheten har fått väldigt lite uppmärksamhet. De resurser som är avsatta till den verksamheten måste hela tiden hållas inom ram, utan tillskott, även för lönekostnader. Tänk på det inför budgeten! Trots detta gör brandledning ett fantastiskt jobb inom de ramar man har. Däremot påverkar det

starkt att man inte kan satsa på att skaffa bra materiel och utrustning. Det är viktigt att komma ihåg, när vi nu för en gångs skull talar om brand- och räddningsnämnden.

Jag yrkar bifall till det här avtalet till årets slut. Men brand- och räddningsnämnden bör komma mer på tal. Tänk på vad den gör för oss allihop – det kan hända dig eller mig nästa gång!

Anförande nr 396

Borgarrådet **Gunnarsson** (mp): Jag vill bara tacka för att det har kommit fram en så bred enighet för förslaget. Jag tror att det är viktigt för möjligheterna att arbeta vidare med en så bra organisation som möjligt i brandförsvaret. Redan i dag har vi ju, som Didar var inne på, en mycket bra organisation och väl utbildade resurser.

Till hösten återkommer vi med ett mycket större ärende, som kommer att ersätta räddningstjänstplanen med en handlingsplan mot olyckor, som det kanske kommer att ta lite mera tid att diskutera.